

בבית משפט המחוזי מחוז מרכז

עמ"ש _____

בלוד

המערער:

ב"כ היועץ המשפטי לממשלה

ע"י ב"כ עו"ד מפרקליטות מחוז מרכז - אזרחי
מדרך מנחם בגין 154, ת.ד. 33051 תל-אביב, 6133001
טל': 073-3736416, פקס': 02-6468017

- נ ג ד -

המשיבות

1. **אפרת קרונקופ בן נון, ת"ז 039038187**
2. **עדי קרונקופ בן נון, ת"ז 312498793**
ע"י ב"כ עו"ד דניאלה יעקובי ואח'
מרח' דניאל פריש 3 ת"א
טל': 03-5100189, פקס: 035160960

הודעת ערעור מטעם ב"כ היועץ המשפטי לממשלה

בהתאם לאמור בתקנה 398א(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, מתכבד בזאת המערער להגיש ערעור מטעמו על פסק דינו של ביהמ"ש לענייני משפחה בפתח תקווה מיום 17.9.18 (אשר הומצא לפרקליטות ביום 20.9.18) בתיק תמ"ש 1677-01-18.

העתק פסק הדין מיום 17.9.18 מצ"ב ומסומן **נספח א**.

א. פתח דבר

1. כפי שיפורט בהרחבה להלן, המערער סבור, בכל הכבוד, כי פסק דינו של כבוד בית המשפט קמא שגוי, באשר הוא מרחיב את השימוש בצו הורות פסיקתי לנסיבות אשר לא היתה כל כוונה להחילו בהן, ובעודו הלכה למעשה, מייתר את הצורך בזיקת התושבות בהליכים למתן צווי הורות פסיקתיים.

2. המערער סבור כי כבוד בית המשפט קמא שגה כאשר קיבל את מלוא טענות המשיבות באשר למהותו ותחולתו של צו ההורות הפסיקתי ושגה בכך שאפשר מתן צו הורות פסיקתי בנסיבות מקרה זה, בניגוד לעמדתו העקרונית של המערער, לפיה דרישת התושבות היא תנאי למתן צו הורות פסיקתי.

3. זאת, כאשר בענייננו, מקום מגוריהן הרגיל של המשיבות אינו בישראל, אלא באוסטרליה.
4. בכל הכבוד, עמדת המדינה כי תנאי התושבות בישראל הוא תנאי הכרחי למתן צו הורות פסיקתי. כמו בתחומים אחרים, ובתחומים הקשורים בילדים ובמשפחה בפרט, בהתאם לכללים של המשפט הבינלאומי הפרטי, יש לקבוע את הזיקה הרלוונטית, אשר בהתקיימה יהיה מוסמך בית המשפט לדון ולפסוק. מעבר להיבטים של כיבוד הדדי של הריבונות וסמכויות השיפוט של המדינות, הרי שהדבר נועד לצמצם פיצולי סטטוס של ילדים בין המדינות. לא זו אף זו, בעקבות התפתחות טכנולוגיות הפריזון, ההולדה, והשינויים החברתיים, גדלו הפערים בין המדינות באשר להכרה בהורות משפטית ויש להימנע ממצב בו מדינת ישראל תיטול לעצמה סמכות לקביעת הורות שכזאת, בשל פניית המבקשות אליה בדרך של FORUM SHOPPING מקום בו במדינת תושבותה-אוסטרליה, לא הייתה נקבעת הורות כזאת בשל הדין המהותי החל שם, המתנגד לקביעת הורות בדרך זו או מכל טעם אחר.
5. דרישת התושבות שנקבעה בתנאים למתן צו הורות פסיקתי הושאלה מהזיקה הקיימת, גם בהסדרים חוקיים קיימים בהקשרים דומים ביחס לנקיטה בהליכי אימוץ לפי חוק אימוץ ילדים ((תשמ"א-1981) (להלן: "חוק האימוץ") (וכידוע, צו הורות פסיקתי הוגדר באחד מפסקי הדין כ"צו אימוץ מרוכך") ובהליכי פונדקאות לפי חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד), תשנ"ו-1996. (להלן: "חוק הסכמים לנשיאת עוברים").
6. הכל כפי שiorחב להלן ;

ב. עיקרי העובדות הרלוונטיות

7. ביום 4.1.18 הגישו המשיבות, אזרחיות ישראל ותושבות אוסטרליה, בפני בית המשפט קמא "**בקשה דחופה למתן צו הורות טרם הלידה**".
- העתק הבקשה מיום 4.1.18 מצ"ב **כנספת 1**
8. ביום 14.1.18 הגישו המשיבות הודעה ובקשה למתן פסק דין, בצירוף פסיקתא לחתימה.
- הודעה ובקשה למתן פסק דין מצ"ב **כנספת 2**
9. ביום 15.1.18 הוגשה תגובה מטעם המערער ולפיה המערער מתנגד למתן צו ההורות הפסיקתי הן בשל היות הבקשה מוקדמת אשר הוגשה ביחס לעוברים, והן מאחר שכפי שעולה מהבקשה, מרכז חייהן של המשיבות אינו בישראל, כך שעל פני הדברים עולה כי הן אינן תושבות ישראל ולפיכך אינן עומדות לגופו של עניין בתנאי הסף למתן צו ההורות הפסיקתי.
- תגובה מיום 15.1.18 מצ"ב **כנספת 3**.

10. ביום 22.1.18 הגישו המשיבות הודעה לבית המשפט על לידה שהתקיימה במדינת מגוריהן – אוסטרליה – ובקשה למתן צו הורות פסיקתי.

הודעה מיום 22.1.18 מצ"ב כנספח 4.

11. ביום 23.1.18 ניתנה החלטת בית המשפט קמא לפיה יובהר האם נוסח הפסיקתא מוסכם על המערער. בהתאם לכך, ביום 25.1.18 הוגשה הודעה מטעם המערער, ובה הובהר כי הנוסח אינו מוסכם על המשיב וכי בטרם יידרש המשיב לסוגיית צו ההורות הפסיקתי, הרי שעל המבקשת 1 לפעול להסדרת מעמדו של הקטינים בישראל, בהתאם לתקנון הקונסולרי בנוגע לרישום ילד שנולד בחו"ל.

הודעה מטעם המערער מיום 25.1.18 מצ"ב כנספח 5.

12. ביום 28.1.18 הגישו המשיבות "הודעה לבית המשפט על רישום הקטינים".

הודעה מיום 28.1.18 מצ"ב כנספח 6.

13. ביום 19.2.18 הוגשה "תגובה מטעם המשיב". במסגרתה הובהר כי אחד התנאים למתן צו הורות פסיקתי בישראל, הנו כי על בני הזוג להיות תושבי ישראל. כמו כן, צוין כי המשיב נכון כי יינתן פירוט מטעם המבקשות ביחס לנתונים הרלוונטיים לענין תנאי התושבות, כדי שניתן יהיה לבחון את הסוגיה.

תגובה מטעם המשיב מיום 19.2.18 מצ"ב כנספח 7.

14. ביום 27.2.18 הוגשה "תשובה מטעם המבקשות לתגובה מטעם המשיב".

תשובת המבקשות מיום 27.2.18 מצ"ב כנספח 8.

15. ביום 26.3.18 התקיים דיון במעמד ב"כ הצדדים, המשיבה 1 והוריה. במסגרת הדיון עמדה ב"כ המערער על כך שתושבות בישראל היא תנאי למתן צו הורות פסיקתי וכי בענייננו ומשמקום מגוריהן הרגיל של המשיבות אינו בישראל, אלא באוסטרליה, לא ניתן להיעתר לבקשה למתן צו הורות פסיקתי בישראל. בית המשפט קמא קבע כי "לצורך מתן החלטה יואילו המבקשות להמציא לבימ"ש אסמכתא משפטית לכך כי הן אינן יכולות לקבל את הסעד המבוקש במדינה בה הן מתגוררות וכן יואילו לצרף את הסכם נוטריוני לגבי הורות משותפת מתורגם לשפה העברית".

פרוטוקול הדיון והחלטה מיום 26.3.18 מצ"ב כנספח 9.

16. ביום 7.5.18 הוגשה מטעם המשיבות "הודעה על המצאת מסמכים".

הודעה מיום 7.5.18 מצ"ב כנספח 10.

17. ביום 28.05.18 הוגשה תגובה מטעם המערער, במסגרתה הוסבר כי מכלל העובדות, לרבות המסמכים שהוצגו על ידי המשיבות, עולה כי מקום מגוריהן הרגיל של המשיבות אינו בישראל, כי

לצורך קיומו של תנאי התשובות לא ניתן להסתפק בהצהרה על קשר רגשי ומשפחתי לישראל, כי אין ליתן משקל לשאלה האם בידי המשיבות לקבל במדינה בה הן נמצאות צו דומה לצו ההורות הפסיקתי הניתן על ידי בתי המשפט בישראל, וכן כי המכתב שצורף, המהווה לכאורה חוות דעת מומחה להוכחת הדין האוסטרי, לא נערך על פי כללי פקודת הראיות על כל המשתמע מכך ומכל מקום תוכנו ומסקנותיו אינם ברורים ומפורטים דיים.

תגובת המערער מיום 28.05.18 מצ"ב כנספח 11.

18. ביום 13.6.18 הוגשה "תשובה משלימה לתגובה מטעם המשיב".

תשובת המשיבות מצ"ב כנספח 12.

19. ביום 17.9.18 ניתן פסק הדין (הומצא לפרקליטות ביום 20.9.18).

20. ביום 07.10.18 הוגשה בקשה מטעם ב"כ המערער ל"עיצוב ביצוע ארעי של פסק הדין עד למועד האחרון להגשת ערעור".

בקשה לעיצוב ביצוע מיום 07.10.18 מצ"ב כנספח 13.

21. ביום 16.10.18 הוגשה תשובת המשיבות.

תשובת המשיבות מצ"ב כנספח 14.

22. ביום 16.10.18 קבע בית המשפט הנכבד כי תשובת המערער תינתן בתוך 7 ימים.

החלטת בית המשפט מיום 16.10.18 מצ"ב כנספח 14.

23. למחרת, ביום 17.10.18, ובטרם ניתנה תשובת המערער, כאמור, דחה בית המשפט את הבקשה לעיצוב ביצוע תוך שחייב את המערער בהוצאות.

החלטה מיום 17.10.18 מצ"ב כנספח 15.

ג. נימוקי בית המשפט קמא

24. בית המשפט קמא הנכבד הורה על מתן צו הורות פסיקתי, תוך שקבע כי קריטריון התשובות אינו רלוונטי בעת שעוסקים בבקשה למתן צו הורות פסיקתי.

25. נציג את עיקרי ההכרעה בתמצית :

א. בית המשפט קמא קבע כי אין מניעה להיעתר לצו המבוקש, בשים לב לכבוד האדם וחירותו, מכוחו זכותו של האדם למשפחה ולהורות. בהתייחס לכך, קבע בית המשפט קמא כי "תחולתו של חוק יסוד כבוד האדם וחירותו אינה מוגבלת, כלשונו, לתושבי ישראל בלבד" (סעיף 6א לפסק הדין).

- ב. מתן הצו ישרת את טובת הקטינים, בעיקר נוכח העובדה כי, לטענת המשיבות, הדין האוסטרי אינו מאפשר את רישומה של המבקשת 2 כאם הקטינים באוסטריה. לפיכך, על מדינת ישראל לפרוש את חסותה על המבקשת 2 וליתן מענה לעניינה, שאם לא כן, לא יינתן לה מענה כלל.
- ג. פרקטיקה זו תיצור, לכאורה, שוויון בין המשיבות לבין זוגות אחרים (הטרוסקסואלים).
- ד. דרישת התושבות אינה מבוססת על אסמכתא משפטית/פסיקתית כלשהי ובית המשפט אינו כבול להנחיה פנימית של היועמ"ש, כזו או אחרת. מה גם, שדרישת התושבות עלולה לרוקן מתוכן את משמעותה של האזרחות הישראלית.
- ה. לגופו של המקרה, קבע בית המשפט כי המשיבות הן בבחינת תושבות המדינה.

ד. נימוקי הערעור:

לעניין דרישת התושבות

26. כפי שנסביר כעת, שגה בית המשפט קמא, עת קבע כי קריטריון התושבות אינו רלוונטי בעת שנבחנת בקשה לצו הורות פסיקתי. מדובר בקביעה מרחיקת לכת, הסוטה מכלל הדינים הנהוגים בתחום המעמד האישי בהקשרים דומים. לגופה של דרישת התושבות, הרי שמבחינה מהותית מדובר בדרישה מוצדקת וראויה.
27. כידוע, בשנת 2015, קבע היועץ המשפטי לממשלה כי בן או בת-זוג של יולדת שהרתה מתרומת זרע אנונימית יוכל/תוכל לנקוט בהליך של בקשה לצו הורות פסיקתי, חלף הליך של אימוץ שהיה נהוג עד לאותו מועד על-מנת לכוון הורות משפטית ליילוד.
28. עמדה זו של היועץ המשפטי לממשלה שהתוותה, כאמור, את האפשרות למתן צווי ההורות הפסיקתיים בנסיבות אלו, הותנתה בקיומם של מספר תנאים שנועדו להבטיח את עיקרון העל של טובת הילד: ראשית הודגש כי צו הורות פסיקתי הוא צו קונסטיטוטבי, המכוון את ההורות ואינו צו המצהיר עליה בלבד. נוסף לכך, מתן צו ההורות הותנה בכך שלבני הזוג מלאו 21 שנים; בני הזוג תושבי ישראל; בני הזוג נמצאים בזוגיות במשך 18 חודשים לפחות לפני שערכו "הסכם הורות"; הסכם ההורות נערך טרם ביצוע הליכי ההפריה; לא חלפו 90 יום מיום הלידה ועד יום הגשת הבקשה; הבקשה נתמכת בתצהיר שלפיו בן או בת הזוג לא הורשעו בעבירת אלימות או מין, שמפאת חומרתה או נסיבותיה קיים חשש לפגיעה משמעותית בטובת הילד שייוולד.
29. תנאים אלו נלקחו בהשאלה מההסכמות שהושגו בין משרדי הממשלה לבין מציעי הצעת חוק מרשם האוכלוסין (תיקון- רישום בת זוג או בן זוג כהורה), התשע"ג- 2013 (פ/1432/19). וועדת השרים לחקיקה החליטה לתמוך בנוסח מתוקן של הצעת חוק זו, כך שיחוקק חוק עצמאי ומהותי שיאפשר מתן צו להכרה בבן זוג או בת זוג כהורה, על פי עקרונות שסוכמו בין חברי הכנסת

המציעים לבין משרדי הממשלה הרלוונטיים. התנאים שצוינו לעיל משקפים את העקרונות שסוכמו בין חברי הכנסת המציעים לבין משרדי הממשלה. נציין כי הצעה זו לא קודמה.

30. תנאים אלו הותוו על ידי היועץ המשפטי לממשלה ונועדו בעיקרם לאפשר את החלת המסלול של צו הורות פסיקתי במקרים המתאימים, בעיקרם מקרים בהם מדובר בבני זוג שקיימו מערכת יחסים זוגית עובר להוריית הקטין, והכל מתוך ראיית טובת הקטין. אכן, תנאים אלה לא עוגנו בחקיקה ואולם יש לזכור כי מדובר בהסדר שכולו יציר הפסיקה וטרם הוסדר בחקיקה וככזה יש לבחון את תנאיו לאור מהותו והסדרים הדומים לו.

31. פסק דינו של בית המשפט הנכבד קמא, הנעתר לבקשה למתן צו הורות פסיקתי, דוחה את עמדת המדינה ולמעשה קובע כי קריטריון התושבות, בהיבטו המעשי, אינו רלוונטי בעת שעוסקים בבקשה לצו הורות פסיקתי.

32. בכל הכבוד, שגה בית המשפט הנכבד קמא בקובעו כי דרישת התושבות אינה מבוססת ואף אינה רלוונטית כתנאי למתן צו הורות פסיקתי, שכן, וכפי שיורחב בהמשך, מדובר בקריטריון הכרחי, הקיים גם בהסדרים משפטיים בהקשרים דומים ביחס לנקיטה בהליכי אימוץ לפי חוק אימוץ ילדים (וכידוע, צו הורות פסיקתי הוגדר בעמ"ש 23003-12-16 המדינה נ' פלוני ואח' כ"צו אימוץ מרוכד") ובהליכי פונדקאות לפי חוק הסכמים לנשיאת עוברים. קריטריון זה מקובל במשפט הבינלאומי הפרטי ומבטא את רצונה של המדינה כי ענייניה של תושביה בהקשרים אלו של מעמד אישי יוסדרו על ידי מערכת הדינים וערכאות השיפוט שלה. ראה בהקשר זה, אמנת האג בדבר ההגנה על ילדים ושיתוף הפעולה לגבי אימוץ בין ארצי משנת 1993, אמנת האג בדבר סמכות שיפוט, ברירת דין, הכרה, אכיפה ושיתוף פעולה בעניין אחריות הורית ופועלות להגנה על ילדים משנת 1996, האמנה בדבר ההיבטים האזרחיים של חטיפה בינלאומית של ילדים משנת 1980 ועוד.

33. אמנות אלו הן אמנות של ועידת האג למשפט בינלאומי פרטי שבהן נקבעה זיקת ה- Habitual Residence, ובניגוד למה שהיה מקובל בחלק מן האמנות ישנות יותר שקבעו זיקת אזרחות. הרציונל של שינוי הזיקה נובע מכך שאזרחות בעידן הנוכחי אינה מהווה בהכרח זיקה למקום מסוים, וישנם אזרחים רבים של מדינה מסוימת שלהם אזרחות נוספת, ואינם בהכרח תושבים של אחת ממדינות אזרחותם.

34. בחינת התושבות מורכבת משני נדבכים :

35. בראש ובראשונה, לצורך מתן צו הורות פסיקתי על הזוג המבקש, להיות בעל מעמד קבוע בישראל – אם מכוח רישיון לישיבת קבע ואם מכוח אזרחות ישראלית (השוו: בע"מ 10024/16 פלוני נ' היועץ המשפטי לממשלה, מיום 20.4.17). בענייננו סוגיה זו אינה עומדת לדיון עת המשיבות הינן אזרחיות ישראל.

36. שנית ובנוסף לסטטוס האמור, יש לבחון האם הזוג הינו תושב ישראל מבחינה מעשית. תנאי זה נועד להבטיח כי מלבד המעמד הקבוע בישראל, כאמור לעיל, הכרעות בענייני סטטוס ומעמד אישי יינתנו על ידי בתי המשפט של המדינה אשר ביחס אליה יש לפלוני זיקות מעשיות מספקות שיצדיקו את הסדר המעמד שלו על ידי מערכת המשפט של המדינה, וכן לצורך בחינת קיומם של יתר

התנאים לכינון צו הורות פסיקתי (או כל סטטוס אחר), באשר מבקש הסטטוס מתגורר בשטח שיפוטם.

37. כאמור, דרישת התושבות כתנאי לכינון יחסי הורות אף אינה ייחודית להליך צו ההורות הפסיקתי והיא מופיעה בחוקים דומים, אשר היוו השראה ליצירת הליך זה, ובהם חוק אימוץ ילדים וכן חוק הסכמים לנשיאת עוברים.

38. כך, חוק אימוץ ילדים קובע בסעיף 28 כי "בית משפט ישראלי מוסמך לעניין חוק זה כשהמאמץ הוא תושב ישראלי". הסדר נוסף בחוק אימוץ ילדים הקשור לעניין התושבות מתייחס לאימוץ בין-ארצי. לעניין זה קובע סעיף 28 לחוק כי "בקשה לאמץ ילד ממדינת חוץ תוגש לעמותה מוכרת בידי תושב ישראלי". כאשר תושב ישראלי, לעניין אימוץ בין-ארצי, מוגדר כך: "אזרח ישראלי, או מי שניתנו לו אשרת עולה, תעודת עולה או רישיון לישיבת קבע המתגורר בישראל לפחות שלוש שנים מתוך חמש השנים שקדמו להגשת הבקשה או לפחות שנים עשר חודשים מתוך שמונה עשר החודשים שקדמו להגשת הבקשה".

39. חוק הסכמים לנשיאת עוברים קובע אף הוא כי אחד התנאים לאישור הליך פונדקאות הינו כי "האם הנושאת וההורים המיועדים הם תושבי ישראל" (סעיף 5(א) לחוק, ועד לאחרונה דרישת התושבות היתה בסעיף 2 לחוק). כאן המקום להדגיש כי לאחרונה במסגרת תיקון 2 לחוק (מיום 26.7.18) הוכנסה הגדרה מפורטת של תושבות (בדומה להגדרה שבסעיף 28 לחוק אימוץ ילדים – ראו לעניין זה גם דברי ההסבר בה"ח מיום 5.7.17 בעמ' 1151) כדלקמן:

"תושב ישראלי - אזרח ישראלי או בעל רישיון לישיבת קבע, המתגורר בישראל שלוש שנים לפחות מתוך חמש השנים שקדמו להגשת הבקשה לאישור הסכם לנשיאת עוברים לפי סעיף 4, או 12 חודשים לפחות מתוך 18 החודשים שקדמו להגשת הבקשה כאמור".

40. בבסיס דרישת התושבות, עומדת התפיסה לפיה בית המשפט במדינה בה מצוי מקום מושבם הרגיל של מבקשי הסעד הוא הפורום הנאות להכרעות בעניינם. בבסיס תפיסה זו, עומדות מספר תכליות:

41. **האחת**, כי בבחינת היחסים בין המדינות השונות, יש טעם עקרוני בכך שכל מדינה תסדיר את הסטטוס של תושביה. כאמור, בעקבות התפתחות טכנולוגיות הפרייוו, ההולדה והשינויים החברתיים, גדלו הפערים בין המדינות באשר להכרה בסטטוס של הורות לפי הדין החל בהן. דרישת התושבות ו/או מקום המושב הרגיל ((Habitually Habitual Residence) נועדה בין היתר על מנת למנוע FORUM SHOPPING - היינו, יציאה זמנית למדינה שבה יש אפשרות פשוטה יותר לקבלת החלטה בעניין הורות, אף בהעדר זיקה משמעותית אליה וזאת כאמצעי לקביעת הורות כאשר המדינה שלה זיקה משמעותית לילד ולהוריו נוקטת עמדה עקרונית שונה באשר להורות ואינה מכירה בה. התפיסה השלטת כיום גורסת כי יש לבחון את מקום המגורים הרגיל של המשיבות או של הקטין על מנת להכריע בשאלת קיומה של תושבות.

42. **השניה**, תכלית מעשית. בהקשר הנדון, כאשר המשיבות אינן תושבות המדינה, בפועל קיים קושי לבחון את טובת הקטין שנולד, כמו גם את נסיבות חייהן של המשיבות, טיב הקשר הזוגי והכוונה

המשותפת להורות – בצורה ראויה ומיטבית, תוך קבלה ובחינה של מלוא המידע הדרוש לצורך כך, לרבות בעניין קיומו של עבר פלילי או רפואי רלוונטי; סטטוס אישי וכיוצא באלו.

43. **השלישית**, מאחר שטובת הילד הינה מניעת פיצול סטטוס משפטי בעניינו (דהיינו, שבישראל יוכרו שני הוריו ובמדינת התושבות הוא יוכר כבנו של הורה יחיד), דורשת המדינה את תושבות שני בני הזוג לצורך מתן צו הורות פסיקתי על ידי בית משפט בישראל.
44. תנאי התושבות הינו אפוא תנאי הכרחי וחשוב לצורך קביעת סטטוס בתחום המעמד האישי. תנאי זה מקובל בהקשרים דומים, ואף הוטמע כאמור בהצעת החוק שגובשה בשיתוף משרדי הממשלה ואשר שימשה בסיס להסדר של צו הורות פסיקתי. לכן, בדין נקבע כי מדובר בתנאי למתן צו הורות פסיקתי, ובית המשפט קמא שגה עת ביטל דרישה זו.
45. ודוק: ברי כי בית המשפט קמא (וכך גם בית המשפט הנכבד) אינו כפוף להנחיות היועץ המשפטי לממשלה. אולם, הצגנו לעיל את הטעם והתכלית בבסיס דרישת התושבות, ולטעמנו כאמור, שגה בית המשפט קמא את קבע כי דרישת התושבות אינה נדרשת לצורך מתן צו הורות פסיקתי.
46. במבט רחב יותר נציין, כי כפי שהוסבר לעיל, הגם (ואולי משום) שצו הורות פסיקתי הינו יציר הפסיקה, יש לשמור על כי גבולותיו ותנאיו, לאור מהותו ותכלית ההסדרים שבו, ולהיזהר מ"פריצת גבולות". גם משום כך שגה בית המשפט קמא.

המשיבות אינן תושבות

47. בהיעדר הסדרה חקיקתית של הליך לקבלת צו ההורות הפסיקתי, אין בנמצא, ביחס לצו הורות פסיקתי, קביעה בדבר תוכנו המהותי של המונח "תושב" לצורך הליך זה, ועל כן אין אלא ללמוד על תוכן שאלה זו מחוקים והסדרים הקרובים לעניינו, כאמור לעיל.
48. בהיבט הגלובאלי, כלל הסמכות העיקרי המצוי במשפט הבינלאומי הפרטי בהקשרים דומים לעניינו, אשר באמצעותו ניתן ליצוק תוכן לדרישה המהותית של "תושבות" הינו "מקום המגורים הרגיל" (habitual residence). כך, בהגדרה זו נעשה שימוש ב"אמנת האג בדבר הגנה ושיתוף פעולה באימוץ בין ארצי משנת 1993", וכן ב"אמנת האג בדבר ההיבטים האזרחיים הנוגעים לחטיפת ילדים משנת 1980" – אמנות אשר מדינת ישראל הינה צד להן. כלל זה הינו אף כלל הסמכות העיקרי ב"אמנת האג בדבר סמכות השיפוט, ברירת הדין, הכרה, אכיפה ושיתוף פעולה ביחס לאחריות הורית ולאמצעים להגנה על ילדים, 1996" – אשר הצטרפותה של מדינת אליה נבחנת בימים אלה.
49. בהמשך לכך, במסמך שכותרתו "Note on Habitual Residence and the Scope of the 1993 Hague Convention", אשר הופץ לאחרונה מטעם ועידת האג במטרה להציע קווים מנחים לבחינת המונח "מקום המגורים הרגיל" לצורך יישומה של אמנת האימוץ משנת 1993, מוצעים בין היתר, קריטריונים שונים העשויים להצביע כי מדינה מסוימת הינה מקום המגורים הרגיל של הילד או הוריו, על פי ההקשר, ובהם: משך זמן המגורים של ההורה המיועד באותה המדינה; מעמדו

הפורמאלי בה; נסיבות שהייתו בה; כוונותיו העתידיות ביחס לזמן מגוריו באותה המדינה; מיקומה של עבודתו; זיקתו לאותה המדינה מבחינה אישית, תרבותית, חברתית וכלכלית וכן זיקות אחרות ביחס לאותה המדינה כגון החזקה בנכסים; תשלום מס; קיומו של ביטוח סוציאלי; קיומם של חשבונות בנק וכיוצא באלו. כל אלה הם כלי עזר לבחינת התנאי המהותי של תושבות במובנה המקובל של habitual residence.

העתק המסמך מצ"ב ומסומן כנספח 16.

50. למונח Habitual Residence הכלול באמנות האג המוזכרות לא קיימת הגדרה, והיא נתונה לפרשנות פסיקתית. יש לפרש את המונח בהתאם לתכלית של כל אמנה. בבחינת הפסיקה העוסקת בפרשנות המונח נראה כי חל שינוי במהלך השנים. בתחילה הפרשנות הייתה עובדתית, ונקטה בבחינה של מיקומו הפיזי של האדם ותו לא. כך, הפרשנות של המונח לפי האמנה למניעת חטיפת ילדים של 1980, קבעה כי מקום מושבו הרגיל של קטין, הוא מדינת הימצאותו טרם העברתו למדינה אחרת. בהמשך נקבע בפסיקה כי במסגרת הבחינה העובדתית ניתן לשקול מציאות חיים נמשכת, אך לא לבחון תכניות עתידיות של הורים, ולאחר מכן פסיקה מאוחרת קבעה כי ניתן להתחשב גם בכוונת הורי הילד להשתקע במדינת חוץ. לא נקבע באופן חד משמעי האם ישנה משמעות למשך השהות, ביחס לשהות במדינת המוצא, והמבחן הוא סובייקטיבי בהתאם לנסיבות של כל מקרה. לעניין זה ראו בפסק דינו של השופט עמית בעמ"ש (חי) 4646-11-08 ל' מ' נ' מ' מ' (פורסם בנבו, 13.1.2009).
51. בפסק הדין האמור, ניתנו שלוש קטיגוריות של מקרים הדורשים בחינת התקיימות זיקת התושבות. עקירה לצמיתות, עקירה לפרק זמן מוגבל ומוגדר, ומקרה ביניים שבו לא ברורה כוונת העוקרים למדינה (ר' פסקה 15 לפסק הדין).
52. המקרה דנן הוא מקרה ביניים מובהק. המשיבות הן תושבות אוסטריות המצהירות על כוונתן לשוב לישראל, אך אין תמיכה מעשית או עובדתית ליישום עתידי של הצהרה זו. משכך אנו סבורים שיישום מבחן התושבות במקרה זה מוביל לתוצאה של תושבות במדינת החוץ – קרי כי לצרכי ההליך הנדון המשיבות אינן תושבות ישראל.
53. יפים לעניין זה דבריו של השופט זילר בתמ"א (י-ם) 507/95 גולדמן נ' גולדמן (לא פורסם):
- "כשמשפחה מטילה עוגן, ולו לכמה שנים, בנכר, מקום המגורים הרגיל שלה, ובודאי של ילדיה, הוא בנכר. נראה לי שלא אחטא לידיעה השיפוטית של ביהמ"ש אם אומר שחזיון נפרץ הוא בקרב רבים מבין מי שמכונים 'יורדים', להצהיר... שהם באו לנכר רק למספר שנים, כדי ללמוד, לעשות חיל כלכלי, לרכוש הון, קשרים, ידע ונסיון ולחזור לאחר מכן ארצה. בינתיים נוקפות השנים, ולאחריהן חלק חוזר ארצה וחלק איננו חוזר... הרצון והכוונה לחזור... אינם פוגעים בעובדה שמקום המגורים הרגיל שלהם, עד שיחזרו ארצה, הוא בנכר. מקום מגורים רגיל נבחן בצילום מצב ולא בבחינת כוונות..."

54. אם כן, לעמדת המערער תנאי לצורך מתן צו הורות פסיקתי, הינו כי המבקשים יהיו תושבי ישראל, ולצורך כך נדרש, בין היתר, כי מקום מגוריהן הרגיל של המשיבות יהיה בארץ, וזאת מתוך התפיסה

לפיה בית המשפט במדינה בה מצוי מקום מושבם הרגיל של מבקשי סעד זה הוא הפורום הנאות להכרעות בעניינם.

55. בענייננו, דומה כי מקום מגוריהן הרגיל של המשיבות אינו בישראל; כפי שאף המשיבות טענו במסגרת בקשתן למתן הצו, ובהתאמה – קבע בית המשפט הנכבד בפתח פסק דינו: **"המבקשות אזרחיות ישראל ותושבות אוסטרליה"**; אלו מתגוררות באוסטרליה מזה מספר שנים, ולכל הפחות משנת 2014 ו-2015 בהתאמה, כאשר על פי דו"ח היציאות והכניסות של השתיים מישראל אשר הוגש לבית המשפט הנכבד במסגרת תגובת המערער מיום 19.2.18, החל משנת 2013 ונכון לינואר 2018 (בו הוגשה הבקשה), עולה כי בחמש השנים האחרונות שהן המשיבות במצטבר פחות ממחצית הזמן בישראל, כאשר המשיבה 1 שהתה בה סך הכול כשנה ושלושה חודשים ואילו המשיבה 2 כשנתיים וארבעה חודשים, באופן לא רציף.

56. עבודתן ומרכז חייהם הנם באוסטרליה, כאשר מהמסמכים אשר צורפו לכתבי הטענות השונים עולה כי אף הלידה עצמה והטיפולים הרפואיים הכרוכים בהליך התרחשו באוסטרליה.

57. בתוך כך המשיבות לא ציינו כל מועד קונקרטי לחזרתן ארצה, למעט הצהרה כוללת כי מעברן לאוסטרליה זמני ובדבר רצון לחזור לישראל בעתיד, שלא נתמכה בכל מסמך או תוכנית עתידית קונקרטית, עסקית או אישית. המשיבות אף לא הצביעו על נכסים כלשהם בישראל למעט חשבון בנק (שאף היקף פעילותו אינו ברור), ובהקשר זה יוער כי גם קיומם של קווים סלולריים ישראלים אין בהם כדי להצביע על תושבות בעידן הגלובאלי בו אנו חיים היום.

58. ברי כי לצורך קיומו של תנאי התושבות לא ניתן להסתפק בהצהרה על קשר רגשי ומשפחתי למדינת ישראל, כן ככל שיהיה, ומשכך, שגה בית המשפט הנכבד קמא עת קבע כי די בזיקות עובדתיות, המבוססות על הצהרתן של המשיבות, כדי לקשור אותן למדינת ישראל לצורך מתן צו ההורות הפסיקתי.

שגה בית המשפט הנכבד קמא, עת נתן משקל לטענת המשיבות כי אין בידיהן לקבל במדינה בה הן מתגוררות צו הורות הדומה במהותו לצו ההורות הפסיקתי הניתן בישראל

59. יובהר כי לעמדת המדינה, בהקשר הנדון, שגה בית המשפט הנכבד קמא, עת נתן משקל לטענת המשיבות כי אין בידיהן לקבל במדינה בה הן מתגוררות צו הורות הדומה במהותו לצו ההורות הפסיקתי הניתן בישראל או כל סעד אחר לכינון ההורות הלא ביולוגית מכח הדין המהותי החל באותה מדינה. מטבע הדברים דיני המעמד האישי בכל מדינה יכולים להשתנות, בהתאם למצב המשפטי הקיים בכל מדינה ומדינה. על כן, גישה שתאפשר מעבר בין ערכאות מדינתיות נוכח העדרו של סעד מסוים במערכת משפט מסוימת, עלולה לעודד את תופעת ה"פורום שופינג" ואין לקבלה.

60. כמו בתחומים אחרים, ובתחומים הקשורים בילדים ובמשפחה בפרט, המשפט הבינלאומי הפרטי, כפי שהוא מעוגן באמנות בינלאומיות או כפי שהוא נוהג במשפט הפנימי בהעדר אמנות כאלה, מבקש לקבוע את הזיקה הרלוונטית, אשר בהתקיימה יהיה מוסמך בית המשפט לדון ולפסוק.

מעבר להיבטים של כיבוד הדדי של הריבונות וסמכויות השיפוט של המדינות, הרי שהדבר נועד לצמצם פיצולי סטטוס של ילדים בין המדינות. לא זו אף זו, בעקבות התפתחות טכנולוגיות הפריון וההולדה, גדלו הפערים בין המדינות באשר להכרה בהורות ויש להימנע ממצב בו מדינת ישראל תיטול סמכות בדרך של FORUM SHOPPING מקום בו לא קיימת זיקה מהותית אליה ומקום בו המדינה שלה זיקה משמעותית לילד ולהוריו נוקטת בעמדה עקרונית שונה באשר להורות ואינה מכירה בה או אף מתנגדת לה.

61. עוד יצוין כי המכתב שהוגש לבית המשפט קמא מאת הגב' דוריס איינוואלנר, המהווה לכאורה חוות דעת מומחה להוכחת הדין הזר אשר יש להוכיחה בראיות כדין עובדה, לא נערך על פי כללי פקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971 לעניין זה (וראו סימן ג' לפקודה), על כל המשתמע מכך. מכל מקום תוכנו ומסקנותיו אינם ברורים ומפורטים דיים. כך שאף לא הוכח כי למשיבות אין גישה למערכת המשפט במדינת מגוריהן, ועל כן לא היה מקום להידרש לסיטואציה זו בהליך דנן.
62. ודוק: בהקשר זה המשיבות כלל לא הציגו תמונה מלאה של מצבן המשפטי. כך, עד לרגע זה לא הבהירו המשיבות מהי מדינת הנתינות שלהם? מה הבסיס המשפטי למגוריהן ותושבותן באוסטריה, וכמה נתונים.

בית המשפט קובע כי המשיבות מופלות לעומת בני זוג אחרים

63. בית המשפט הנכבד קמא קובע בפסק דינו כי רישום הורותם של הורים הטרוסקסואלים לקטין אזרח ישראל שנולד בחו"ל, אינו מותנה בהיות ההורים תושבי ישראל. קביעה זו הוא סומך על סעיף 24 לטופס הודעה על לידה של אזרח ישראלי שנולד בחו"ל, אשר לקביעתו של ביהמ"ש קמא מאפשר לרשום את האב מכוח הצהרה. משכך, קובע בית המשפט כי אי מתן הצו המבוקש יעמיד את המשיבות במצב נחות לעומת זוגות הטרוסקסואלים.
64. בכל הכבוד, אנו סבורים כי בית המשפט קמא שגה בדבריו אלו.
65. ראשית, יובהר כי כשמדובר ברישום הורות ביולוגית של אזרח ישראלי, בין אם מדובר באבהות ובין אם מדובר באימהות, הוא אינו תלוי בתושבות. ככל שמדובר בהורות שאינה ביולוגית, יש צורך בכינון הורות משפטית, גם כשמדובר בזוגות הטרוסקסואליים.
66. סעיף 11 לחוק מרשם האוכלוסין, תשכ"ה-1965 (להלן: **חוק מרשם האוכלוסין**) קובע: "**תושב שנולד לו ילד בחו"ל חייב למסור לפקיד רישום חוק 30 יום הודעה על פרטי הרישום של ילדו**". בסעיף ההגדרות לחוק קבוע כי: "**הוראות חוק זה המקנות זכויות לתושב או המטילות עליו חובות או הנוגעות לתושב יחולו גם על אזרח ישראלי שאינו תושב**", כך שמדובר על **חובה** המוטלת על אזרח ישראלי למסור הודעה על ילד שנולד לו בחו"ל בתוך 30 יום.
67. טופס "הודעה על לידה של אזרח ישראל בחו"ל" אינו עוסק בכינון הורות, אלא במתן הודעה על לידה שהתרחשה בחו"ל כנדרש על פי סעיף 11 לחוק מרשם האוכלוסין, אליה מצורפים מסמכים תומכים. הסעיפים בטופס המופיעים תחת הכותרת "**לשימוש משרדי בלבד**", ובכלל זה סעיף 24,

אינם מהווים חלק מהודעת ההורה, אלא המדובר במידע הנרשם על ידי הקונסול לאחר שקיבל מההורה את ההודעה על הלידה והמסמכים התומכים בטענה להורות ביולוגית, ואשר רלוונטי לבחינת שאלת זכאותו של הנולד לאזרחות ישראלית על ידי הקונסול. זאת בשונה מענייננו, אשר אינו עוסק בהורות ביולוגית אלא בבקשה לכינון הורות משפטית.

68. בהקשר זה חשוב לשוב ולהבחין בין הורות ביולוגית, אשר היא עניין שבעובדה – ללא תנאי, לבין כינון יחסי הורות, מקום בו לא מתקיימת הורות ביולוגית. למותר להזכיר כי הליך של כינון הורות בין בגיר לבין קטין על ידי בית משפט הינו הליך רגיש ביותר, המשנה סטטוס כלפי כולא עלמא ואשר מטיל זכויות וחובות בין המבקש להיות הורה לבין הקטין באופן אשר ככלל הינו בלתי הדיר.

69. דברים אלו מקבלים משנה תוקף, בשים לב לכך כי מנגנון צו ההורות הפסיקתי הינו יציר פסיקה, אשר ניתן באקט שיפוטי, ואין מקום להרחיבו מעבר למסגרת שהותווה והוצגה לבתי המשפט וודאי לא בצורה כל כך משמעותית.

70. משכך, שגה בית המשפט הנכבד עת הסיק מעצם ה"הודעה על לידה של אזרח ישראלי שנולד בחו"ל", אשר ניתנת מכוח החובה הקבועה בסעיף 11 לחוק מרשם האוכלוסין (ואשר נתמכת במסמכים התומכים בטענה להורות ביולוגית), כי הנה מעמידה את המשיבות במצב נחות לעומת זוגות הטרוסקסואליים, אשר להם "נתונה הזכות לרשום אבהות על סמך הצהרה בלבד".

71. וממילא, כאמור, אין המדובר בזכות של תושב אלא בחובה מכוח החוק בכל הנוגע להודעה על הורות ביולוגית.

ה. סיכום

72. נוכח כל האמור לעיל, דין הערעור להתקבל ודין פסק דינו של בית המשפט קמא להתבטל.

73. אשר על כן, מתבקש ביהמ"ש הנכבד להורות על ביטול פסק דינו של כבוד בית המשפט קמא מיום 17.9.18.

ענת בינדר גלעדי, עו"ד
פרקליטות מחוז מרכז - אזרחי

נספח א

פסק הדין מיום 17.9.18

X

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1677-01-18 קרונקופ בן נון ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'

בפני כבוד השופטת יוכבד גרינוולד-רנז

המבקשים: 1. אפרת קרונקופ בן נון ת"ז 039038187
2. עדי קרונקופ בן נון ת"ז 0312498793

דניאלה יעקובי

ע"י ב"כ עו"ד

נגד

1. היועץ המשפטי לממשלה
2. משרד הפנים/מינהל האוכלוסין

המשיבים:

אור מעוז גרבר וענת בינדר גלעדי

ע"י ב"כ עו"ד

פסק דין

רקע עובדתי

1. בפניי תביעה למתן צו הורות פסיקתי, אשר יקבע את הורותה של המבקשת 2 על הקטינים, תאומים ילידי 17.1.18, החל ממועד לידתם. מלכתחילה, הוגשה התביעה במהלך הריונה של המבקשת 1 (האם הביולוגית), שהיה הריון בסיכון, אך העתירה למתן צו הורות פסיקתי טרם הלידה התייתרה, שכן בינתיים, כאמור, נולדו במזל טוב התאומים.

2. המבקשות, אזרחיות ישראל ותושבות אוסטרליה, נישאו זו לזו בטקס אזרחי שנערך ביום 19.5.16, והן מנהלות משק בית משותף. בהתאם להחלטה משותפת של המבקשות, הן התקשרו עם בנק הזרע, ורכשו יחד מספר מנות זרע של אותו התורם. המבקשת 1 עברה טיפולי הזרעה והרתה. המבקשות היו שותפות לתהליך ההפריה וההריון, והן עתידות לגדל את הילדים יחד. המבקשות אף הגישו לבית המשפט ביום 7.5.18 העתק מהסכם נוטריוני שנערך ביניהן ביום 6.3.17, בדבר הורותן המשותפת. רוצה לומר, אין חולק שהמבקשת 2 עתידה לתפקד כאם הקטינים, יחד עם המבקשת 1.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1677-01-18 קרונוקופ בן נון ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'

יצוין, כי כאמור, ביום 26.1.18 נרשמה המבקשת 1 (האם הביולוגית) כאם הקטינים,
בשגרירות ישראל באוסטריה.

טענות הצדדים

3. בראשיתו של ההליך הועלתה השאלה בדבר מעמד צו הורות פסיקתי טרם הלידה, אך
המחלוקת בהקשר זה, כאמור, התייחסה עם לידת התאומים.

כפי שהבהיר ב"כ היועמ"ש, השאלה היחידה שעומדת על הפרק כעת, היא האם ניתן ליתן צו
הורות פסיקתי כלפי המבקשת 2, אשר אינה תושבת ישראל.

4. עמדת היועמ"ש בהקשר זה היא, שאין מקום בענייננו למתן צו הורות פסיקתי כזה כלפי
המבקשת 2.

על פי עמדת היועמ"ש, דרישת התושבות בישראל היא תנאי למתן צו הורות פסיקתי,
ועניינה גם תושבות דה-פקטו. לשיטתו, לדרישה זו קיימות שתי תכליות: הסדרת הסטטוס
על ידי מדינת התושבות ובחינת טובת הקטין באופן מקיף על ידי המדינה בה הוא חי.
לטענת היועמ"ש, דרישת התושבות מעוגנת גם בהסדרי חקיקה אחרים כדוגמת חוק אימוץ
ילדים, התשמ"א-1981 וחוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד),
התשנ"ו-1996, והיא רלוונטית גם בענייננו.
לפיכך, ומאחר שאין חולק שהמבקשות הן תושבות אוסטריה, מרכז חייהן באוסטריה ואין
תאריך קונקרטי לשיבתן לישראל, הרי שאין מקום להורות בישראל על צו הורות פסיקתי
בעניינה של המבקשת 2.

5. המבקשות טוענות בתגובתן, כי העובדה שהן תושבות אוסטריה אינה מונעת את מתן הסעד
המבוקש.

לטענתן, צו ההורות מבוקש ביחס לקטינים שהם אזרחי ישראל, ואין רלוונטיות לסוגיית
התושבות של המבקשות, בדיוק כשם שאין רלוונטיות לסוגיית התושבות של הורים
הטרוסקסואלים לקטין אזרחי ישראל שנולד בחו"ל. כל קביעה אחרת משמעה יצירת אפליה
בין זוגות הטרוסקסואליים לבין זוגות חד מיניים.
המבקשות טוענות, כי אין מקום להקביל ולהשוות בין דרישת התושבות בחוקים אחרים
לבין ענייננו.

המבקשות מפרטות את הזיקות העובדתיות המעידות על כך שמרכז חייהן בישראל.
לטענתן, טובת הקטינים מחייבת את מתן הסעד המבוקש, שכן בהיעדרו תימנע מהמבקשת
2 האפשרות לבצע פעולות בסיסיות ונחוצות עבור הקטינים, וזאת בייחוד בהתחשב בכך

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1677-01-18 קרונוקופ בן נון ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'

שאינן אפשרות להסדיר את הורותה על פי הדין האוסטרי (המבקשות מפנות, בהקשר זה, למכתבה של עו"ד דוריס איינוואלנר, שהוגש כנספח ג' להודעה על המצאת מסמכים, מיום 7.5.18).
המבקשות מציינות, כי עמדת היועמ"ש לא פורסמה מעולם, ובכל הכבוד, היא אינה יכולה לכבול את ידי בית המשפט ממתן הסעד המבוקש.

דיון והכרעה

6. לצורך בחינת ההצדקה למתן צו הורות פסיקתי, יש לבחון שיקולים שונים, שיפורטו להלן. בטרם יפורטו השיקולים השונים, אציין כי נימוקי פסקי הדין עמ"ש 60269-01-17 היועץ המשפטי לממשלה נ' סול ואח' (26.6.17) וכן תמ"ש 13187-09-16 רוז ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה (15.2.17) יפים ורלוונטיים גם לעניינינו.

א. כבוד האדם

הזכות לכבוד האדם חובקת בחובה גם את זכותו של האדם למשפחה ולהורות. זכות זו מהווה את אחד היסודות המרכזיים של הקיום האנושי (בג"צ 2245/06 דוברין נ' שרות בתי הסוהר (13.6.16); בג"צ 4077/12 פלונית נ' משרד הבריאות (5.2.18); דנ"א 7015/94 היועמ"ש נ' פלונית (15.8.95)).

בעניינינו, הזכות של המבקשת 2 להירשם כאם הקטינים, היא גם זכותם של הקטינים לשני הורים. לזכות זו יש משמעות מעשית בחיי היומיום, לצורך ביצוע פעולות חיוניות שונות עבור הקטינים, וכן עלולה להיות לה משמעות מעשית, אם חלילה, תימנע כשרותה המשפטית של המבקשת 1, היא האם הביולוגית.

יודגש, כי תחולתו של חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו אינה מוגבלת, מלשוננו, לתושבי ישראל בלבד, וסעיף 2 לחוק אף קובע: "אין פוגעים בחייו, בגופו, או בכבודו של אדם באשר הוא אדם".

בעניינינו, זכותה של המבקשת 2 להורות וזכותם של הקטינים לרישומה כאימם אינה נובעת רק מהיותם "אדם", אלא היא נובעת גם מהיותם אזרחי ישראל וכן ממכלול נסיבות עובדתיות, שיפורטו בהמשך, המעידות על כך שקיימות זיקות משמעותיות, בין המבקשות לישראל.

ב. טובת הקטינים

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1677-01-18 קרונקופ בן נון ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'

- 1 טובת הקטין (בעניינו, קטינים) היא השיקול המכריע בבחינת מתן סעד של צו הורות
- 2 פסיקתי (ראו עמ"ש 60269-01-17 היועץ המשפטי לממשלה נ' סול ואח' (26.6.17)).
- 3 כאמור, טובתם של הקטינים מחייבת את רישומה של המבקשת 2 כאימם, על מנת שיהיה
- 4 באפשרותה לבצע עבורם פעולות שונות, יחד עם המבקשת 1, או באופן בלעדי, אם ימנע,
- 5 מסיבה כלשהי, מהמבקשת 1 לבצע.
- 6
- 7 מעבר לכך, גם מבחינה מושגית, טובת הקטינים היא, שיהיו להם שני הורים בחייהם, לא
- 8 רק בפועל, אלא גם מבחינה רשמית ורישומית.
- 9
- 10 7. מסקנתי זו מתחזקת על רקע העובדה, שכפי שטוענות המבקשות, הדין האוסטרי אינו
- 11 מאפשר את רישומה של המבקשת 2 כאם הקטינים באוסטריה.
- 12 כאמור, המבקשות מבססות את טענתן על מכתבה של עו"ד דוריס איינוואלנר, עורכת דין
- 13 אוסטרי, שקבעה כי המעמד האישי של הקטינים נשלט על ידי הדין הישראלי, ולא הדין
- 14 האוסטרי, ולכן אין אפשרות לרשום את המבקשת 2 כאם שנייה באוסטריה ללא הסכמת
- 15 הרשויות בישראל.
- 16 כלומר, הדין האוסטרי אינו מאפשר את רישומה של המבקשת 2 כאם הקטינים ללא צו
- 17 הורות פסיקתי מבית משפט בישראל.
- 18
- 19 היועמ"ש טען, כי מכתבה של עו"ד איינוואלנר לא מערך כחוות דעת על פי פקודת הראיות,
- 20 ולכן אין להסתמך עליו. אך מאידך, היועמ"ש אינו מפנה לכל מקור משפטי אחר שיש בו כדי
- 21 לשפוך אור על הסוגייה שבפניי, ולכן לא הופרכה המסקנה שבמכתב האמור.
- 22
- 23 לאור זאת, מסקנתי היא, שאי מתן צו הורות פסיקתי בישראל, יימנע מהמבקשת 2 לחלוטין
- 24 את האפשרות להירשם כאם הקטינים, ובכך קיימת פגיעה של ממש בזכותה להורות
- 25 ובזכותם של הקטינים להיותה להם אם.
- 26 מצב זה מנוגד לטובת הקטינים ואין לאפשרו.
- 27 כלומר, גם בחינת טובת הקטין מטה את הכף אל עבר רישומה של המבקשת 2 כאימם,
- 28 ומצדיקה מתן צו הורות פסיקתי.
- 29
- 30 לפיכך, על מדינת ישראל לפרוש את חסותה על המבקשת 2, וליתן מענה לעניינה, שאם לא
- 31 כן, לא יינתן לה מענה כלל.
- 32
- 33

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 18-01-1677 קרונוקופ בן נון ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'

8. מניעת אפליה

א. כאמור, המבקשות טענו (וטענתן לא הופרכה) כי רישום הורותם של הורים הטרנסקסואלים לקטין אזרחי ישראל שנולד בחו"ל, אינו מותנה בהיות ההורים תושבי ישראל. עובדה נטענת זו נתמכת בנוסח סעיף 24 להודעה על לידתו של אזרחי ישראלי שנולד בחו"ל, שצורפה כנספח א' לטיעוני המבקשות, ומאפשר לרשום את האב מכוח הצהרה. ב. מקובלת עלי טענת המבקשות, לפיה אי מתן צו החורות המבוקש יעמיד אותן במצב נחות לעומת זוגות הטרנסקסואליים, אשר להם נתונה הזכות לרשום אבהות על סמך הצהרה בלבד. יובהר, כי השוני בין משפחות הנמנות על קהילת הלהט"ב לבין משפחות הטרנסקסואליות אינו "שוני רלוונטי" המצדיק הפעלת נהלים שונים לכל אחת מהן. כפי שהבעתי את עמדתי בפסיקות קודמות, האינטרס החברתי ותקנת הציבור מחייבים לאפשר למשפחות הנמנות על קהילת הלהט"ב לקיים מסגרת משפחתית רגילה (ראו בהקשר זה גם בג"צ 6569/11 טבק נ' משרד הפנים).

9. דרישת התושבות

א. למעשה, עם כל הכבוד, דרישת התושבות המועלות בטיעוני היועמ"ש, אינה מבוססת על אסמכתא משפטית/פסיקתית, ולמצער לא הוצגה כזו במסגרת ההליך. מובן, כי בית המשפט אינו כבול להנחיה פנימית של היועמ"ש, כזו או אחרת. שנית, אף מבחינה עניינית, דרישת התושבות עלולה לרוקן מתוכן את משמעותה של האזרחות הישראלית ואת מכלול הזכויות הנובעות ממנה, ביניהן, כאמור, הזכות להורות. לפיכך, טענת היועמ"ש לפיה ראוי שכל מדינה תסדיר את הסטטוס של תושביה אינה רלוונטית, שכן מן הראוי שמדינת ישראל תסדיר את ענייני הרישום הפורמלי של אזרחיה, גם אם הם תושבי מדינה אחרת. על אחת כמה וכמה כך כאשר מדובר בתושבות זמניות וקיימות זיקות עובדתיות הקושרות את אזרחי ישראל לכאן.

יודגש בהקשר זה, כי עצם העובדה שמדינת ישראל דורשת לדווח לקונסוליה הישראלית אודות הולדת קטין-אזרחי ישראל-במדינה זרה, מעידה על כך שמדינת ישראל "פורשת כנפיה", גם על ילדים שנולדו לאזרחים ישראלים המתגוררים במדינה אחרת חרף

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 18-01-1677 קרונוקופ בן נון ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'

התושבות הזרה משמע מבחינת החוק הישראלי כל שהדבר נוגע לזוגות הטרוסקסואלים
אזרחי ישראל ותושבי חוץ אין כל מניעה לרישומם כהורים לילדים במשרד הפנים ואת
הילדים כאזרחי המדינה וזאת באופן אוטומאטי.

ב. בנוסף כאמור, טובת הקטין וזכויותיו מחייבות את רישומה של האם הלא-ביולוגית
בישראל, ולכך השלכות מעשיות.

טענת היועמ"ש בהקשר זה, לפיה קיים קושי לבחון את טובת הקטין כשאר המדובר
בתושבי ישראל אינה רלוונטית בענייננו, שעה שמדובר באזרחיות ישראל שאף התגוררו
בישראל מרבית תקופת חייהן, והקשר הזוגי שביניהן והורותן המשותפת אינם שנויים
במחלוקת וממילא אין מחלוקת שרישומה של המבקשת 2 כאימם של הקטינים, היא
לטובתם.

ג. בניגוד לטענת היועמ"ש, סבורני שאין מקום להשוואה בין המקרה שלפני לבין הדין
הנוהג בחוק האימוץ או בחוק החסכמים לנשיאת עוברים, שכן קיימים הבדלים מהותיים
בין המקרים.

לדוגמה, בניגוד לאימוץ, מתן צו הורות אינו מנתק בין הקטין לבין בני משפחתו הגרעינית.

לעומת זאת, קיים מקום להשוואה בין הליך למתן צו הורות פסיקתי לבין "נוהל הוספת
פרטי אב לקטין הרשום במרשם האוכלוסין", לפיו מאפשר המחוקק את רישום האבהות על
בסיס הצהרה בלבד, כאשר ההורות הנטענת היא בעקבות תרומת זרע.
השוואה זו מובילה למסקנה לפיה אי מתן צו הורות פסיקתי לאם הלא ביולוגית (בענייננו
המבקשת 2) ייצור אפליה בין זוגות הטרוסקסואליים לבין זוגות חד מיניים וזאת, כאמור,
אין לאפשר (ראו בהקשר זה קביעותיי בתמ"ש 52986-06-16 פלונית נ' משרד הרווחה
(16.2.17)).

השוואה זו נדרשת בייחוד על רקע העובדה שאין חולק שהאם הביולוגית רשאית להירשם
בישראל כאם הקטין. סבורני כי כיוון שכך, אין מקום להבחין בין האם הביולוגית לבין
זוגתה, שתרי האפשרות למתן צו הורות פסיקתי כלפי האם הלא ביולוגית הוכרה בישראל
והיא בגדר מצב קיים.

ד. ובנוסף, הנני סבורה כי כעניין של מדיניות, אין מקום להשליך מסוגיית מעמדה של
המבקשת 2 על מתן צו ההורות, שכן ליבתה של סוגיית צו ההורות הוא הקשר ההורי שבין
המבקשות לקטינים, הא ותו לא (ראו קביעתי בתמ"ש 13187-09-16 רוז ואח' נ' היועץ

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 18-01-1677 קרונקופ בן נון ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'

המשפטי לממשלה (15.2.17), אשר הערעור עליו נדחה בהסכמת הצדדים ביום 23.1.18, עמ"ש 17-03-5974).

ה. יוער בנוסף, כי מגיעת מתן צו הורות פסיקתי בשל דרישת התושבות אינה עולה בקנה אחד עם זכות הגישה לערכאות שהיא זכות יסוד חוקתית הנתונה לכל אזרחי ישראל, והיא בעצם הזכות למימוש כל הזכויות, המוקנית לאזרחי ישראל, ללא קשר לתושבותם.

כבי הנשיא אהרון ברק במאמרו זכות הגישה למערכת השיפוטית (ספר שלמה לוי), כתב: "...ניתן להכיר בזכות הגישה כזכות חוקתית משתמעת. כפי שראינו, זכות הגישה נגזרת במישרין מהדמוקרטיה, שלטון החוק והפרדת הרשויות. שלושת אלה הם עקרונות חוקתיים בישראל. כן מהווה זכות הגישה "תנאי הכרחי וחיוני לקיומן של זכויות-היסוד". כל אלה מובילים למסקנה כי זכות הגישה מהווה חלק בלתי נפרד מחוקי היסוד. היא משתמעת מהוראותיהן המפורשות. הנה כי כן, זכות הגישה "נעלה היא על זכות-יסוד". היא זכות חוקתית. היא חלק בלתי נפרד מחוקי היסוד".

בנוסף לזכות הגישה, ניתן להקביל את המקרה למגמה הגוברת לאפשר לאזרחי מדינות המתגוררים בחו"ל להצביע בבחירות (ראו גייר עבודה, הצבעת אזרחים השוהים מחוץ למדינה, אתר המכון הישראלי לדמוקרטיה).

10. סוגיית תושבותו של המבקשות והזיקות לישראל

א. אין מחלוקת, כי המבקשות מתגוררות באוסטריה, זה מספר שנים. במהלך הדיון שהתקיים לפניי ביום 26.3.18, הובהר, כי מעבר המבקשות מישראל לאוסטריה נבע מסיבות כלכליות.

המבקשת 2, אשר צו ההורות מבוקש לגביה, מוגדרת כתושבת ישראל במוסד לביטוח לאומי, כפי שהיועמ"ש עצמו אישר (עמ' 7 לפרוטוקול מיום 26.3.18, ש: 7).

אין מחלוקת, כי המבקשת 1 והמבקשת 2 שירתו בצה"ל שירות מלא. המבקשת 2 השתחררה משירות חובה לפני ארבע שנים בלבד, והיא זכאית להטבות הנובעות משירותה הצבאי עד ליום 7/2/19.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1677-01-18 קרונקופ בן נון ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'

המבקשות טענו (וטענתן לא הופרכה) כי המבקשת 2 חברה בקופת חולים מכבי; שתי המבקשות מחזיקות בחשבון בנק פעיל בישראל והן בעלות קווי טלפון סלולריים של חברה ישראלית.

עוד טענו המבקשות (וטענתן לא הופרכה) כי משפחותיהן מתגוררות בישראל, והן אף מגיעות לישראל אחת לחודשיים (בממוצע), וסה"כ הן שוהות בישראל תקופה שאינה פחותה משלושה חודשים בשנה.

המבקשות טוענות, כי למעשה הן מתגוררות באוסטריה באופן זמני בלבד, לצורך ביסוס עסק בינלאומי שהקימו, והן מתעתדות לשוב ולהתגורר בישראל.

בדיון שהתקיים לפניי ביום 26.3.18 (עמ' 9 : ש : 16-13) העידה המבקשת 1, כי יש לה אפשרות לוותר על אזרחות ישראלית לטובת אזרחות אוסטריה, אך היא אינה מעוניינת בכך, שכן מטרת המבקשות לשוב לישראל, והן אף מדברות עברית בבית, ולא כל שפה אחרת.

זיקות עובדתיות אלו קושרות את המבקשות למדינת ישראל, הגם שהן מתגוררות זמנית באוסטריה.

ב. יודגש, כי הייתי מגיעה לאותה מסקנה, גם אלמלא הזיקות האמורות, לאור הנימוקים שפורטו קודם לכן. הזיקות של המבקשות לישראל, מדגישות את ההצדקה שבמתן צו החירות הפסיקתי, אך הן אינן מלכתחילה תנאי למתן הצו.

11. סוף דבר

מהדיון שלפניי עולה כי בהינתן שהמבקשות היו תושבות הארץ לא היתה כל מניעה למתן צו חירות פסיקתי כלפי המבקשת 2, דהיינו המניע לאי מתן הצו הינו טכני. לטעמי איזון בין סוגיית טובת הילד לבין דרישת התושבות הפורמלית נוטה לטובת טובת הילד.

התוצאה המתחייבת מכל השיקולים שפורטו לעיל, היא, שיש להיעתר לתביעה למתן צו חירות פסיקתי לטובת המבקשת 2, כלפי הקטינים, מכוחו חלות בין המבקשת 2 לבין הקטינים כל החובות, הזכויות והסמכויות שקיימות בין הורה לילדו.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1677-01-18 קרונוקופ בן נון ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'

1 "חסד ואמת נפגשו צדק ושלום נשקו" (תהילים, פרק פ"ה פס' י"א)- האמת אינה ניצבת
2 בלעדי החסד, והצדק אינו ניצב בלעדי השלום.

3 לעניות דעתי, מן הראוי שמקבלי ההחלטות שבמדינה יתנהלו בבואם לבחון בקשה, כדוגמת
4 הבקשה דנא למתן צו הורות פסיקתי, לא רק על פי הדין, אלא גם מתוך גישה של לפני
5 משורת הדין, החלת עקרונות של חסד ושלום.
6 בענייננו ראוי כך לנהוג ובדרך קל וחומר כאשר הוכח שהמבקשות עברו להתגורר זמנית
7 באוסטריה מפאת חסרון כיס, תוך שהן נאלצו לשאת בהוצאות כספיות לא מבוטלות, לצורך
8 הכרה במבקשת 2 כאימם של הקטינים.

9
10
11 ולמעלה מן הצורך יוסף ויאמר בבחינת בן בנו של קל וחומר שכך יש לנהוג בערבו של יום
12 הכפורים- הוא המועד בו ניתן ונחתם פסק דין זה.

13
14 המבקשות יגישה פסיקתא לחתימתן.

15
16 בית המשפט מאחל לצדדים שנה טובה וגמר חתימה טובה.

17
18
19
20
21 ניתן לפרסם ללא פרטים מזהים.

22
23 ניתן היום, ח' תשרי תשע"ט, 17 ספטמבר 2018, בהעדר הצדדים.

24
25
26
27
28
יובד גרינוולד-רנד, שופטת

נספח מס' 1

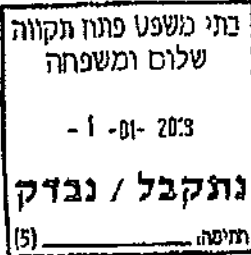

תמ"ש

בבית המשפט לענייני משפחה

בפתח תקוה

המבקשות:

1. אפרת קרונקופ בן נון, ת.ז. 039038187
 2. עדי קרונקופ בן נון, ת.ז. 312498793
- ע"י ב"כ עוה"ד דניאלה יעקובי
מרח' דניאל פריש 3, ת"א
טל: 03-5100189 פקס: 03-5160960

ג - ג - ד

המשיב:

היועץ המשפטי לממשלה

ע"י ב"כ שכתובתו למסירת מסמכים היא:
משרד הרווחה והשירותים החברתיים, לשכת היועץ המשפטי
מרח' קיבוץ גלויות 106 ת"א
טל: 03-5138200 פקס: 02-5085043

בקשה דחופה למתן צו הורות טרם הלידה

הערה מקדימה: עסקינן **בבקשה דחופה** וזאת נוכח הסיכון בו נמצאות המבקשת 1 והעוברים, בעטיו נמצאת המבקשת 1 במצב של מנוחה מוחלטת "שמירת הריון", כמפורט באישור הרפואי המצ"ב **נספח א'** לבקשה זו, כמו גם העובדה שהמבקשות מתגוררות, נכון למועד זה, בוינה אוסטריה. בית המשפט הנכבד יתבקש לקחת בחשבון עובדות אלה בחלטותיו, ובקביעת המועדים לתגובות ותשובות הצדדים להליך זה, כמו גם לדיון, במידת הצורך, על פי שיקול דעת בית המשפט הנכבד.

להלן יפורטו הסעדים המבוקשים בבקשה זו:

בית המשפט הנכבד מתבקש לעשות שימוש בסמכותו וליתן, מוקדם ככל הניתן **ועוד טרם הלידה**, צו הורות לפיו יוצהר כי המבקשת 2, בת חוגג של המבקשת 1 ומי שנושאת ברחמה את העוברים אשר עתידים להיוולד (להלן: "הקטינים"), הינה הורה נוסף של הקטינים, החל ממועד לידת הקטינים, והכל מבלי לפגוע במעמדה של המבקשת 1, ולהורות ולקבוע כי למן מועד הלידה חלות בין הקטינים לבין המבקשת 2 כל החובות, הזכויות והסמכויות אשר קיימות בין הורה לבין ילדו (להלן: "הצו").

צו כאמור מתחייב, ביתר שאת, נוכח הוראות סעיף 11 לחוק מרשם האוכלוסין, תשכ"ה - 1965 (להלן: "חוק מרשם האוכלוסין"), אשר מחייבת תושב ישראלי שטולד לו ילד בחו"ל למסור לפקיד הרישום (באמצעות התייצבות אצל הנציג הדיפלומטי/קונסולרי של המדינה בארץ הלידה) הודעה על פרטי הרישום של ילדו, בתוך 30 יום ממועד הלידה.

העתק נוהל רישום ילד שנולד בחו"ל לאזרחים ישראלים (להלן: "הנוהל") וטופס הודעה על לידה של אזרח ישראלי בחו"ל (להלן: "ההודעה על הלידה") מצ"ב **נספח ב' 1 ו - ב' 2** לבקשה זו.

צו כאמור יבטיח את זכויות הקטינים במקרה בו, חלילה, מי מהמבקשות תלך לעולמה טרם הלידה או במהלכה, או במקרה בו המבקשת 1 תהיה חסרת כשרות משפטיות. צו כאמור אף יבטיח כי המבקשת 2 תוכר כאם הקטינים במידה ויקרה לקטינים חלילה דבר מה אשר יצריך קבלת החלטות ביחס אליהם.

אין עסקינן בחשש תיאורטי. המבקשת 1 נמצאת בהריון בסיכון גבוה בשל ניתוח לדילול עוברים שעברה, והיותה בהריון על תאומים.

לאור מצבה הרפואי של המבקשת 1, הסיכון בו היא והעוברים נמצאים, הוראות חוק מרשם האוכלוסין, ודחיפות הזמנים (המבקשת מס' 1, אמורה ללדת לכל המאוחר ביום 2 בפברואר 2018, בנייתו קיסרי מתוכנן), ועל מנת שהסעד המבוקש לא יהפוך לתיאורטי, מתבקש בזאת בית המשפט הנכבד להורות למשיב להגיש תגובתו לבקשה, בפרק זמן קצר ככל הניתן. לחילופין יתבקש בית המשפט הנכבד לקבוע דיון בבקשה בה יוצגו על ידי הצדדים טענותיהם.

ההדגשות במסגרת האיוזורים שבבקשה זו אינן במקור, אלא אם צוין במפורש אחרת.

ואלה נימוקי הבקשה:

א. פתח דבר

1. כבר כפתח הדברים יצוין כי אין מחלוקת כיום כי לבית המשפט הנכבד הסמכות לתת צו הצהרתי בדבר הורות, נוכח ההלכה הפסוקה כפי שנפסקה בפרשת ממש-מגד (בג"ץ 566/11 ממש-מגד נ' משרד הפנים (28.1.2014) (להלן: "פרשת ממש-מגד"), פסקה 43 לפסק דינה של הנשיאה נאור).
2. עוד לא יכולה להיות מחלוקת כי בית המשפט מוסמך להצהיר כי צו ההורות הוא ממועד הלידה, אם מצא כי הייתה כוונה משותפת להורות טרם הלידה, ומצא כי מתן צו ההורות משקף את המצב העובדתי שהיה במועד הלידה ומגשים את טובת הילד (עמ"ש (מרכז) 60269-01-17 ב"ב היועץ המשפטי לממשלה נ' סול (26.6.2017) (להלן: "עניין סול")).
3. בענייננו לא יכול להיות חולק כי המבקשת 2 הינה הורה של הקטינים אשר עתידים להיוולד, לכל דבר ועניין. לפי המצב המשפטי הקיים, המבקשת 2 יכולה להגיש בקשה לצו הורות, מיד עם צאת הקטינים לאוויר העולם וצו כאמור, אשר תחולתו למן מועד לידת הקטינים, יינתן על ידי בית המשפט הנכבד.
4. העובדה שהמבקשת 2 אינה יכולה לרשום את הורותה בהתאם לקבוע בנוהל, על בסיס הצהרה שתיתן באמצעות חתימתה על ההודעה על הלידה בפני הנציג הדיפלומטי/קונסולרי בנציגות ישראל בוינה, והעובדה המלאכותית לפיה על המבקשת 2 להמתין עד להולדת הקטינים בטרם תוכל להגיש את הבקשה למתן צו הורות, אשר מועברת לתגובת המשיב (אשר מצידו אינה נותן תגובה באופן מיידי ולעיתים נותן תגובתו לאחר חודשים רבים ממועד הגשת הבקשה על ידי המבקשות), יוצרת "חלל משפטי מועד לפורענות", אשר פוגע בזכויות הקטינים ובזכויות המבקשות, כפי שיפורט להלן.
5. יתרה מכך, הצורך להמתין ללידה, והזמן שיחלוף ממועד זה ועד קבלת צו ההורות המיוחל, משמעותם כי בודאות לא יהיה ביכולתן של המבקשות לעמוד בדרישות הקבועות בסעיף 11 לחוק מרשם האוכלוסין לפיהן מוטלת על המבקשות חובה למסור לפקיד הרישום (באמצעות התייצבות אצל הנציג הדיפלומטי/קונסולרי של המדינה בארץ הלידה) הודעה על פרטי הרישום של ילדיהם, בתוך 30 יום ממועד הלידה.
6. יודגש, כי הסיבה בעטיה נדרשות אמהות, מלכתחילה, לעתור לבית המשפט לענייני משפחה בבקשה למתן צו הורות פסיקתי, לאם הלא ביולוגית, נובעת מסירוב המדינה לאפשר לאם הלא ביולוגית להצהיר על הורותה, ולחירשם כאם הילד אותה ילדה בת זוגה, על בסיס ההצהרה כאמור. ודוק' - שעה שעסקינו בבני זוג הטרוסקסואלים, אשר מביאים לעולם ילד, באמצעות תרומת זרע (מקום שלא לה לא מתאפשר להורות מורע הגבר, מסיבות שונות), אזי אלה, יהיו רשאים להצהיר על אבהות הגבר, ולרשום את האבהות, ממועד הלידה, על בסיס ההצהרה הנ"ל בלבד וללא צורך בצו הורות. וראו לעניין זה "נוהל הוספת פרטי אב לקטין תושב ישראל הרשום במרשם האוכלוסין".

העתק נוהל הוספת פרטי אב לקטין תושב ישראל הרשום במרשם האוכלוסין מצ"ב נספח ג' לבקשה זו.

6. כבוד השופטת יוכבד גרינוולד רנד, בפסק דינה מיום 16.2.2017 בתמ"ש (פ"ת) 52986-06-16 **פלוגית ואח' ג' משרד הרווחה והשירותים החברתיים - תל אביב (להלן: "תמ"ש" 52986-06-16)** עמדה על כך שיש להשוות את מצבן של שתי אמהות הנעזרות בתרומת זרע לצורך הוריית ילד משותף, לגבר ואישה, הנעזרים בתרומת זרע, לשם הוריית ילדם המשותף.
7. מטרתה של בקשה זו להבטיח כי בעניינם של הקטינים אשר עתידים להיוולד יינתן, עוד טרם הלידה, צו הורות שיאפשר למבקשות לרשום את המבקשת 2 כאם הקטינים, כבר במשרד הרישום בבית החולים בו תתרחש הלידה, מיד לאחר שיינתן לקטינים מספר זהות ועוד טרם שחרור הקטינים מבית החולים, כפי המתאפשר להורים הטרנסקסואלים.
8. צו כאמור, ימנע את ה"חלל משפטי" שבין מועד הלידה למועד מתן הצו, במהלכו נמצאים הקטינים והמבקשות בסיכון של ממש, ואף יבטיח את זכויות הקטינים במקרה בו, חלילה, מי מהמבקשות תלך לעולמה טרם הלידה או במהלכה, או במקרה בו המבקשת 1 תהיה חסרת כשרות.
9. צו כאמור יבטיח את זכויות הקטינים במקרה בו, חלילה, מי מהמבקשות תלך לעולמה טרם הלידה או במהלכה, או במקרה בו המבקשת 1 תהיה חסרת כשרות משפטית. צו כאמור אף יבטיח כי המבקשת 2 תוכר כאם הקטינים במידה ויקרה לקטינים, חלילה, דבר מה אשר יצריך קבלת החלטות ביחס אליהם.
- כאמור לעיל, אין עסקינן בבקשה תיאורטית. המבקשת 1 נמצאת בהריון בסיכון גבוה בשל ניתוח שעברה לדילול עוברים ובשל היותה בהריון על תאומים.
10. צו כאמור משקף נכונה את מציאות חייהן של המבקשות ושל הקטינים לפיהם לקטינים שתי אימהות למן מועד לידתם.
11. צו כאמור אף יקטין, במידה רבה, את הפגיעה הקשה במבקשות הנובעת מהפרקטיקה המפלה בה נוקטת המדינה כלפי זוגות חד מיניים, פרקטיקה אשר מונעת מבנות זוג להסדיר את רישומה של האם הלא ביולוגית, כאם הילד, כבר בבית החולים, על סמך הצהרה בלבד, כפי המתאפשר להורים הטרנסקסואלים (גם כאשר בין האב לבין הילד אין כל קשר גנטי).
12. להלן תפורט התשתית המשפטית הרלוונטית ביחס לצו ההורות הפסיקתי המבוקש.

ג. התשתית העובדתית

- להלן תפרטנה המבקשות את התשתית העובדתית המעידה על מערכת יחסים זוגית ועל כוונה משותפת להורות:
13. המבקשות חיון בגירות, יהודיות, אזרחיות ישראל ותושבות אוסטרליה.
14. המבקשות **נשואות זו לזו**, כדן, חיות יחדיו, ומנהלות מערכת יחסים זוגית, יציבה ומלאת אהבה, מזה כ-3 שנים, והן מתגוררות ומנהלות משק בית משותף בדירה אותה הן שוכרות יחדיו בווינה אוסטרליה.
15. ביום 18.7.2015 הציעה המבקשת 1 למבקשת 2 נישואין. העתק הצעת הנישואין מצ"ב **נספח ד'** לבקשה זו.
16. ביום 19.5.2016 נישאו המבקשות זו לזו בטקס אזרחי בהשתתפות בני משפחה וחברים. העתק ההזמנה לחתונת המבקשות מצ"ב **נספח ה'** לבקשה זו.

- העתק תמונות מחתונת המבקשות מצ"ב נספח ו' - 5' לבקשה זו.
17. ביום 2.11.2016, נישאו המבקשות זו לזו, כדין, בדנמרק.
העתק תעודת הנישואין שהונפקה למבקשות מצ"ב נספח ז' לבקשה זו.
- העתק תמונה מחתונת המבקשות בדנמרק מצ"ב נספח ח' לבקשה זו.
18. לאחר נישואיהן יצאו המבקשות לירח דבש באיביזה.
העתק תמונה שהעלו המבקשות משדה התעופה בדרכן לירח הדבש מצ"ב נספח ט' לבקשה זו.
19. בהמשך לנישואיהן זו לזו, המבקשות פנו למשרד הפנים ועדכנו את הסטטוס שלהן לנשואות.
20. באותו המועד צירפה כל אחת מהמבקשות לשם משפחתה את שם המשפחה של המבקשת השנייה על מנת להבטיח שהמבקשות וכל הילדים שיהיו להן, יישאו שם משפחה משותף אחד.
העתק תעודות המעידות על שינוי שם המשפחה מצ"ב נספח י' - 2' לבקשה זו.
- העתק תעודות הזהות של המבקשות בהן מצוין כי הן נשואות זו לזו מצ"ב נספח יא' 1 - 2' לבקשה זו.
21. המבקשות נושאות יחדיו בתשלומים השוטפים ובהוצאות הנובעות מהחיים המשותפים ואף מנהלות חשבון בנק משותף בבנק מזרחי טפחות.
העתק אישור הבנק בדבר בעלות משותפת בחשבון מצ"ב נספח יב' לבקשה זו.
22. במסגרת חייהן המשותפים קיבלו המבקשות, החלטה משותפת, להרחיב את התא המשפחתי שלהן ולהביא ילדים לעולם באמצעות תרומות זרע אונימיניות מבנק הזרע, מתוך כוונה לגדל במשותף את כל הילדים שיולדו למי מהן, כזוג הורים לכל דבר ועניין, תוך השוואת זכויותיהן וחובותיהן בתא המשפחתי, הכל למן מועד לידת הילדים וללא כל רלבנטיות לעובדת קיומו או העדרו של קשר ביולוגי בין מי מהמבקשות לילדים.
23. המבקשות פנו, יחדיו, לבנק הזרע של בית החולים פייפרקס קריובנק (להלן: "בנק הזרע"), ובחרו יחדיו תורם זרע פוטנציאלי אונימיני (להלן: "התורם") שמטענו הגנטי יתאים למטען הגנטי של שתי המבקשות.
24. המבקשות, התקשרו, יחדיו בהסכם עם בנק הזרע ורכשו יחד, תוך מימון משותף של העלויות הגבוהות הנלוות לכך ובמסגרת תיק משותף שנפתח עבור כך בבנק הזרע, מספר מנות זרע של אותו התורם, זאת נוכח רצונן ותקוותן של בנות הזוג כי כל אחת מהן, תוכל להרות מזרע של אותו תורם, ובאופן שהילדים שיולדו לכל אחת מהן, יהיו אחים, גם מן הפן הביולוגי.
- העתק ההסכם עם בנק הזרע, מצ"ב נספח יג' לבקשה זו.
25. בהתאם להחלטתן המשותפת, עברה המבקשת 1 טיפולי הזרעה באמצעות זרע התורם. כתוצאה מהטיפולים הרתה המבקשת 1, והיא אובחנה כנושאת ברחמה 3 עוברים. המבקשת 1 עברה הליך של דילול ונכון למועד זה היא נושאת ברחמה עובר זכר ועוברית נקבה.
- העתק אישור הרופא שטיפל במבקשת 1 כי המבקשת 1 הרתה כתוצאה מהליכי פריון שבוצעו באמצעות מנות זרע התורם, מצ"ב נספח יד' לבקשה זו.
26. המבקשות, שתיהן, היו שותפות מלאות לטיפול הפוריות שבוצעו במבקשת 1, וחוו, עד כה, יחדיו, את כל שלבי ההיריון.

27. המבקשת 2 עמדה לצד המבקשת 1 בכל הטיפולים ובכל הבדיקות והכל ביתר שאת נוכח מצבה הרפואי של המבקשת 1 בעטיו היא נמצאת בשמירת הריון ותחת השגחה רפואית צמודה.

28. אין ולא יכול להיות כל חולק כי מכל הבחינות המבקשת מס' 2 הינה הורה של הקטינים אשר עתידים להיוולד, לכל דבר ועניין.

29. מדובר בילדים אשר עתידים להיות ילדי המבקשות. המבקשת מס' 2 שותפה מלאה לתהליך הבאתם של הקטינים אל העולם: החל מקשירת חייה עם המבקשת מס' 1, החלטתן להקים משפחה, להוליד ולגדל ילדים בתא משפחתי משותף, בחירת תרומת הזרע ורכישתה על ידי המבקשות, במימון משותף, על מנת שתשמש להולדת כל ילדיהן, ההחלטה המשותפת על הליכי הפוריות שהובילו להריון הנוכחי וכמובן ליווי ותמיכה במבקשת מס' 1 במהלך הטיפולים, הבדיקות ובכל הדרוש בזמן ההיריון.

30. מכל התשתית העובדתית המפורטת לעיל נהיר וברור, כי בין המבקשת 2 לקטינים אשר עתידים להיוולד, קשר הורי למן מועד לידת הקטינים.

31. להלן תפורט התשתית המשפטית הרלוונטית ביחס לצו המבוקש בבקשה זו.

ג. התשתית המשפטית

צו הורות פסיקתי הוא צו דקלרטיבי

32. שורה של הרכבים מורחבים של בית המשפט העליון קבעו פעם אחר פעם כי צו הורות הוא צו הצהרתי.

33. כך למשל כבי הנשיאה (בדימוס) נאור, בהרכב מורחב, ציינה בפרשת ממט מגד כי:

"המשיבים [המדינה – ד.ג.] בעמדתם הבחינו בין פסקי דין של בית המשפט לענייני משפחה בהם ניתנים "צווי הורות פסיקתיים", היינו צווים חדומים במהותם לצווי הורות לפי חוק הפונדקאות הישראלי, לבין פסקי דין הצהרתיים על אבהות או אמהות (כדוגמת שני המקרים האחרונים שצינו לעיל). ספק בעיניי אם יש הבדל של ממש בין השניים, שהרי על פני הדברים, מקור הסמכות ליתן את שני סוגי הצווים חללו הוא אחד – סמכותו הכללית של בית המשפט ליתן פסקי דין המצהירים על אבהות ואמהות".

34. באותו עניין קבע המשנה (בדימוס) לשואה, השופט גובראן כי:

"בדומה לכל ילד שנולד במסגרת תא משפחתי זוגי, במעמד הלידה יכולה האם הנושאת לציין את שם ההורה הנוסף של הילד, יהא מינו אשר יהא, ולהביא להכרה המשפטית במעמדו".

35. כבי השופט הנדל, בהרכב מורחב, עמד על היות הורות מכוח "זיקה לויקה" אחת משלוש הדרכים לכינון הורות מלידה, וציין:

"אדם יוכר כהורה של היילוד מתוקף קשר זוגיות בו הוא נמצא, עובר להריון וללידה, עם בעל או בעלת הזיקה הגנטית ליילוד" (בע"מ 1118/14 פלזנית נ' משרד הרווחה (1.4.2015), אל כבוד השופט הנדל הצטרפו, בהסכמה, כל ששת שופטי ההרכב הנוספים).

36. גם בפסק הדין החלקי שניתן על ידי בית המשפט העליון באוגוסט האחרון בבג"ץ 781/15 פנקס ארד נ' הוועדה לאישור הסכמים לנשיאת עובדים לפי חוק ההסכמים לנשיאת עובדים (אישור הסכם ומעמד היילוד), התשנ"ו - 1996 ואח' הכהירו חמישה שופטי בית המשפט העליון, כי הורות מכוח זיקה לזיקה היא הורות מלידה, הנוצרת כאשר מתקיים שילוב הנסיבות של כוונה להפוך לאם או אב, בשילוב עם זיקה למי שמקיים קשר גנטי או ביולוגי לקטין, וקבעו כך:

"היעדרה של זיקה גנטית אינו מונע כשלעצמו הסתייעות בטכניקות רפואיות להולדה שאינן פונדקאות. גם בהיעדר זיקה כזו תוכל אישה פלוגית להסתייע בטכניקות הולדה זו או אחרת, כל עוד באפשרותה לקיים זיקה נוספת כלשהי לילוד – למשל זיקה פיזיולוגית (נשיאת ההיריון) או זיקה לזיקה (כשמתקיימת זיקה גנטית לבן או לבת הזוג שהוא או היא ההורה המיועד)" (פסקה 27 לפסק הדין החלקי).

37. מותבים שונים, של בתי המשפט לענייני משפחה, קבעו אף הם כי צו ההורות הוא צו דקלרטיבי.

38. כך נקבע על ידי כבוד סגן נשיא בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב, השופט נפתלי שילה, בהחלטתו מיום 1.12.2016 בתמ"ש (ת"א) 41067-04-16 פלוגית נ' היועץ המשפטי לממשלה (להלן: "תמ"ש 41067-04-16"), עת דחה את טענת המשיב לפיה צו ההורות הוא צו שמכונן את ההורות:

"6. אין בידי לקבל טענה זו. צו ההורות הפסיקתי מצהיר כי בן הזוג של ההורה הביולוגי, אשר מגדל את הקטין עמו מיום לידתו, הוא הורה לכל דבר ועניין. לא מדובר בצו חדש שנוצר, אלא הוא משקף עובדה קיימת, לפיה בן הזוג של ההורה הביולוגי משמש כהורה נוסף. אין כל מניעה בי הצהרה זו תחול רטרואקטיבית ותשקף את המצב לאשורו, דהיינו שמיום הלידה, בן הזוג שאינו הורה ביולוגי, משמש כהורה נוסף לכל דבר ועניין".

39. אף מותב נכבד זה בתמ"ש (ת"א) 19776-02-16 ש.ס. ואח' נ' משרד הרווחה והשירותים החברתיים - תל אביב (להלן: "תמ"ש 19776-02-16"), עמד אף הוא על היותו של צו ההורות צו דקלרטיבי:

"21..."

יתר על כן לא זו בלבד שאין צורך בניתוקו של הקטין מצד שלישי כלשהו, אלא שהקטין נולד לתוך תא משפחתי קיים ומתן הצו אך מצהיר עליו. צו ההורות אך משקף מצב עובדתי קיים.."

40. דברים דומים נקבעו בפסק דינה של כבוד השופטת יוכבד גרינוולד - רנד בתמ"ש 52986-06-16 שם נקבע, כי צו הורות פסיקתי הינו צו דקלרטיבי שמשקף מציאות קיימת של יחסי הורות:

"25. ... צו הורות פסיקתי הוא דקלרטיבי ולא קונסטטיטויבי."

26. היינו, צו הורות אינו מכונן את יחסי ההורות אלא אלה קיימים ממילא..."

27. כל תכליתו של צו ההורות, היא להסדיר מבחינה משפטית את המצב שקיים ממילא בפועל, שבו מתקיימים יחסי הורות לכל דבר ועניין בין שתי המבקשות לבין הקטנים."

בעניין זה ראו גם את אשר נקבע בתמ"ש (פ"ת) 13241-09-16, וכן בתמ"ש (פ"ת) 44425-09-16, ובתמ"ש (פ"ת) 44456-09-16.

41. כבוד השופטת איריס אילוטוביץ סגל בפסק דינה מיום 26.10.2014 ב' - 11587-07-17 פלוגית ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה (להלן: "תמ"ש 11587-07-17") קבעה אף היא כי צו ההורות הינו צו דקלרטיבי (ראו סעיף 27 לפסק הדין).

42. בפסק הדין שניתן ביום 30.1.2017 בתמ"ש 57390-09-16 ב.צ. ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה - משרד הרווחה והשירותים החברתיים חיפה (להלן: "תמ"ש 57390-09-16") עמדה כבוד השופטת הילה גורביץ' - שיינפלד, על הנסיבות אשר מתקיימות שעה שעסקינן בקטין שנולד, בהחלטה משותפת, לשתי אמהות, ועל השפעתן של אלה על היות הצו, צו הצהרתי:

"12. ... מקרה בו הקטין נולד אל תוך אותה משפחה והורות משותפת הוא מכין המקרים בו צו ההורות הפסיקתי הוא צו הצהרתי ולא יוצר זכות.
13. איני יכולה לקבל עמדת ב"כ היועמ"ש כי אין משקל או כי אין הדבר משנה שהקטינה נולדה אל תוך מערכת משפחתית קיימת ולבית בו שתי הורים. לטעמי בעצם לידת הקטינה בהחלטה משותפת ובמשותף, אל אותה מערכת משפחתית היא - הנסיבה המקנה הורות משפטית אשר הצו אך מכריז על קיומה. המבקשות יחדיו הרו, טיפלו וגידלו את הקטינה מיום לידתה. ההורה המבקשת היא הורה בפועל של הקטינה מיום לידתה. המבקשת 2 היא מי אשר בביתה גדלה ו"על ברכיה". מבקשת 2 חבה כלפי הקטינה בחובות כמי שאחראי על הקטינה, היא חבה כלפיה חובות מוסריים וחובות משפטיים, הקטינה תחת השגחתה. מעמד זה דומה למקרה של "אפוסטרופוס למעשה", השווה סעיף 67 לחוק הבשרות המשפטית והאפוסטרופוסות, התשנ"ב - 1962. יוער בהקשר זה, כי מעמדו של "אפוסטרופוס למעשה" אף הוא תחילתו למסרע בדיעבד. לכן, לטעמי הצו מצהיר על מצב קיים - כתביעת אבהות".

43. נזכיר גם זאת - ביום 26.6.2016 נתן בית המשפט המחוזי (מרכז) את פסק דינו בעניין סול. במסגרת פסק הדין בעניין סול נדחו ערעורי המשיב כיהס לאפשרות להחיל את צו ההורות למן מועד הלידה והתקבל ערעורן של המערערות (האמהות) בעמ"ש 23389-01-17, ונקבעה החלטה המונה כיהס למועד תחולת צו ההורות.

44. דחיית ערעורי המשיב על ידי בית המשפט המחוזי מרכז בעניין סול, תוצאתה הותרת פסקי הדין אשר ניתנו על ידי בתי המשפט לענייני משפחה (עליהם ערער המשיב) על כנם, לרבות ובמפורש את הקביעה, באלה, כי צו ההורות הינו צו דקלרטיבי.

45. מכל האמור לעיל עולה כי צו ההורות הינו צו דקלרטיבי אשר משקף את הסטטוס המשפחתי האמיתי שבין ההורים וילדיהם, כלפי כולי עלמא. צו ההורות מצהיר על מצב הקיים ממילא, ומבהיר קיומו של קשר הורי קיים אשר נוצר במועד לידת הילד. ובענייננו על הצו לשקף כי לקטינים אשר עתידים להיוולד יש שתי אימהות.

לבית המשפט סמכות ליתן צו הורות שתחולתו למן מועד הלידה

46. צו ההורות הינו בגדר סעד הצהרתי הניתן על ידי בתי המשפט לענייני משפחה, מכוח סמכותו הכללית של בית משפט ליתן צווים הצהרתיים, המעוגנת בין היתר בסעיף 75 לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד - 1984.

47. בתמ"ש 57390-09-16 נקבע על ידי כבוד השופטת הילה גורביץ' שיינפלד כי: "משהדובר בצו פסיקתי, ולא בצו חקיקתי, לבית המשפט הסמכות לקבוע גבולותיו ותחולתו" (ראו סעיף 18 לפסק הדין הנ"ל).

48. כאמור לעיל, ביום 26.6.2016 נתן בית המשפט המחוזי (מרכז) את פסק דינו בעניין סול וקבע את ההחלטה המנוחה ביתס למועד תחולת צו ההורות לפיה כאשר בנות זוג מקיימות ביניהן זוגיות אמיתית תוך הסכמה להורות משותפת, ההורות תהיה למן מועד הלידה, שכן הדבר בהכרח מגשים את טובת הילד לפיה תהיה ההכרה בזאת ושוורשו מיום לידתו. וכלשונו של בית המשפט המחוזי הנכבד בפסק הדין הנ"ל:

"22. ... אין להתעלם מטובת הקטין והתא המשפחתי בכללותו בהקדמת מועד חלותו של הצו לעת הלידה. מתוך שכן, בית המשפט לענייני משפחה יהא מוסמן על פי שיקול דעתו ואחר בחינת הנסיבות להקדים חלות הצו אף למועד הלידה וזאת מטעמים שירשמו על ידו, שמכות זו תהא שמכות רחבה ומסגרת השיקולים אותם ישקול בית המשפט תהא פתוחה.

"23. ... אכן הדעת נותנת כי, על דרך הכלל, כאשר ימצא כי עסקינו בבנות זוג אשר זוגיותן מוכחת ומבוססת וההחלטה לעניין הורותו של הקטין, לרבות עצם הורותם של שני בני הזוג לגבי התקבלה במשותף... ייעתר בית המשפט לבקשת ההורים למתן פסק דין רטרואקטיבי מעת הלידה.
... מעת שימצא כי אכן עסקינו בזוגיות אמיתית ובהסכמה ברורה להורות משותפת אשר קדמה להורותו של הקטין תהא ההורות למן מועד הלידה כהורותם של שני בני זוג גנטיים."

49. פסק הדין בעניין סול חלוט.

50. בענייננו, כמפורט בהרחבה לעיל, מתקיימות כל הנסיבות המחייבות קביעה כי יש להחיל את צו ההורות המבוקש למן מועד הלידה.

טובת הילד מחייבת כי הורה יוכרז עליו ממועד לידתו

51. הלכה היא כי "... בסכסוך הנסב על מעמדו של קטין, טובתו של הקטין היא עמוד חשך עמוד הענן שיליכנו הדרך" בג"צ 5227/97 מיכל דויד נ' בית הדין הרבני הגדול ירושלים, נה(1) 453,460.

52. בהתאם להלכה הפסוקה, נקודת המוצא הינה שטובתם של קטינים מחייבת שהמשפט יכיר בסטאטוס המשפחתי האמיתי שלהם. היטיב לתאר זאת, כבוד השופט סי גיבוראן בפרשת ממט-מגד, פסקה 12 לפסק הדין:

"בית המשפט הכיר בכך שישנה חשיבות ממעלה ראשונה לכך שהסטטוס המשפטי ישקף את מערכת היחסים האמיתית שבין ההורים לילדיהם, וכי אי הכרה משפטית במערכת יחסים זו עלולה לפגוע בילד עצמו. זאת, לצד הפגיעה בשיויון המגולמת באי ההכרה האמורה".

53. יצוין כי מדינת ישראל מחויבת לרשום את אמהותיו של ילד/ה, מיד עם הלידה וזאת בהתאם לקבוע באמנה הבין-לאומית לזכויות הילד, עליה היא חתומה. לעניין זה ראו את אשר נקבע על ידי כבוד השופטת תמר סנונית פורר בפסק דינה מיום 1.3.2017 בתמ"ש (ת"א) 27235-09-16 מלונית ואח' נ' היועץ המשפטי (להלן: "תמ"ש 27235-09-16").

"17. הכרה בהורות מעת לידת הקטין עולה בקנה אחד גם עם סעיף 7 לאמנה הבין-לאומית לזכויות הילד: "הילד יירשם מייד לאחר לידתו ותהיה לו מלידתו הזכות להיקרא בשם, הזכות לרכוש אזרחות, וככל האפשר הזכות להכיר את הוריו ולהיות מטופל על ידם". וכן: "המדינות החברות יבטיחו את מימוש זכויות אלה, בהתאם לדיניהן הלאומיים והתחייבויותיהן על פי המסמכים הבינלאומיים הנוגעים בדבר בתחום זה, ובמיוחד כאשר בהעדרם יהיה הילד חסר אזרחות".

18. האמנה קובעת מפורשות את זכותו של קטין מיום לידתו להכיר את הוריו וכי על המדינה להבטיח את מימוש הזכויות הללו. במובן זה אני דוחה את טענת המשיב כי לא הוכח כי טובתו של הקטין בהכרה בהורות מיום הלידה, טובת הילד לטעמי באופן חד משמעי הינה הכרה בזהותו ושורשיו מיום לידתו. יתרה מכך, הדברים מחייבים במציאות על פי האמנה בזכויות הילד אשר ישראל התגמלה עליה ואשררה אותה. במובן זה המדינה מחויבת לאמור באמנה וקיומיה. (הדגשות במקור - ד.י.)

וראו גם את אשר נקבע בסעיפים 25-26 לפסק דינה של כבוד השי' סי פורר בתמ"ש (ת"א) 13220-10-16 פלונית ואחי' נ' היוסף המשפטי.

54. בית המשפט הנכבד בתמ"ש 19776-02-16, עמד על כך שטובת הקטינים, מחייבת מתן צווי הורות אשר תוקפם למן מועד הלידה:

23. "מתן צו הורות פסיקתי מיום הלידה עולה בקנה אחד עם טובת הקטין ביצירת רצף של זכויות וחבויים כלפיו. לטעמי קיימת חשיבות רבה להסדרת ההורות מבחינה משפטית כדין ולצמצום פער הזמנים בין הלידה ועד ההכרה בהורות..

24. לא לה מצטרפת העובדה כי קביעת צו ההורות הפסיקתי מיום הלידה מתיישבת היטב עם הזכות להורות אשר הוכרה כחלק מזכויות היסוד של האדם בישראל, כחלק מטבעו של כל אדם מחירותו וכבודו (ראו פסק דינו של כב' השופט א' רובינשטיין בבג"צ 4077/12 פלונית נ' משלד הבריאות [פורסם בנבו] (5.2.2013); בג"ץ 2458/01 משפחה חדשה נ' הוועדה לאישור הסכמים לנשיאת עוברים נז(1) 419, 480 ו - בג"צ ממט בפרט סעיף 41 לפסק דינה של כבוד השופטת נאור).

55. בתמ"ש 27235-09-16 עמדה כבוד השופטת סנונית פורר על מגוון של מצבים בהם מתחייבת הכרה בתחולה צו ההורות, למן מועד לידת הקטין, לצורך מימוש מלא של זכויותיו כמו גם למימוש זכויות של הוריו. וכך נקבע שם:

19. יתרה מכך ונאמר על ידי גם במהלך הדיון חרי שמגוון מצבים ספציפיים יכולים להראות על החובה להכיר בזכויות גם רטרואקטיבי על מנת לאפשר לשתי האמהות למצות את הזכויות המגיעות להן מבחינה סוציאלית, מבחינת זכויות במקום העבודה, אפשרויות קבלת תגמולי ביטוח במקרים המתאימים ועוד. הכרה רטרואקטיבית הכרחית במקרים אלה על מנת לממש את הזכויות. מימוש זכויות אלו לא רק עולה בקנה אחד עם טובתו של הקטין אלא הוא הכרח שיש לקיימו על מנת להיטיב את מצבו של הקטין.

20. הכרה בהורות מיום הלידה תמעיט התדיינויות משפטיות בדבר זכויות של קטינים וחובות כלפיהם. תמנע התדיינויות משפטיות לגבי הכרה בהורות בעת פרידה ותמנע צורך חלילה לדון במקרי בניינים בהם היתה פרידה או פטירה של מי מהצדדים טרם ההכרה בזכות ההורות.

21. לא רק שזכות הקטין אינה נפגעת מההכרה הרטרואקטיבית אלא ההכרה בהורות של המבקשת 2 מיום הלידה מטיבה עימו ועולה עם הצורך להכיר בזהותו האמיתית ולממש את הזכויות המגיעות לו...

24. התנגדות ב"ב פמח"א להכרה רטרואקטיבית אינה ברורה לי די צרכה, שעה שטובת הקטין דווקא בהכרה מיידית מי הם הוריו, מי חב כלפיו בחובות ומי זכאי לזכויות הנגזרות לו. שהרי אם היה מתברר חלילה כי מדובר בקטין נזקק

היה נדרש לבחון מיידית מי האחראי. עליו. טובת הקטין עולה בקנה אחד עם הכרה מי הן אימהותיו מוקדם ככל שניתן..."

56. גם כבוד השופט גרינוולד רנד, בתמ"ש 52986-06-16 עמדה על היתרונות שבמתן צו הורות פסיקתי למן מועד הלידה, באשר לטובת הילד, בכל אספקט אפשרי קיים (ראו סעיפים 41-46 לפסק הדין), ובכלל זה על היתרונות הפסיכולוגיים והחברתיים הקיימים במצב משפטי זה:

"48. ... מתן צו הורות למבקשת 2 החל מיום לידת הקטין, יכול ואף תקנה למסגרת המשפחתית תחושת יציבות ואחידות, תחושת מחויבות והשתייכות עמוקה בין כל בני המשפחה, שראשיתה עוד טרם לידת הקטין. אף מבחינה פסיכולוגית וחברתית, נודעת לכך חשיבות רבה."

דברים דומים נקבעו גם בתמ"ש 57390-09-16 (סעיפים 15 ו- 17 לפסק הדין).

57. כבוד השופט סג"י נ' שילה, בהחלטתו בתמ"ש 41067-04-16, אף עמד על "התסבוכות המשפטית" אשר עלולה להיגרם, מקום בו יקבע, כי תחולת צו ההורות הפסיקתי אינה ממועד הלידה, וכך נקבע שם:

"11. העובדה שהזיקה המשפטית של בן זוגו של ההורה הביולוגי מוכרת בצו ההורות, לא מונעת תחולתו למפרע מיום הלידה. מדובר בצו הצהרתי שמתאר מצב שקיים מיום הלידה. הדבר דומה לצו ירושה שהוא דקלרטיבי ואולם חל רטרואקטיבית, מאחר ו"במות אדם עובר עיזבונו ליורשיו" (סעיף 1 לחוק הירושה תשכ"ה – 1965). נראה כי אם נקבל את עמדת המבקש, ייווצר "חלל משפטי" שעשוי לגרום לתסבוכות משפטיות. לדוגמא: אם אביו של בן הזוג שאינו הורה גנטי, כתב צוואה שבמסגרתה הוריש חלק מעיזבונו לכל נכדיו במועד פטירתו והוא נפטר טרם שניתן צו ההורות הפסיקתי. ככל שנקבע שצו ההורות לא יחול ממועד הלידה, האם המשמעות היא שאותו קטין לא יירש את סבו? האם הוא לא ייחשב כנכדו מאחר וצו ההורות חל מעת נתינתו בלבד? נראה כי תוצאה זו אינה הגיונית ואינה סבירה."

58. אין דרך טובה יותר לסכם סוגיה זו, מאשר באמצעות ציטוט מתוך פסק דינה של כבוד השופטת איריס אילוטוביץ' סגל בתמ"ש 11587-07-17 פלונית ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה:

"30. גם מנקודת טובתו של הקטין, ברי לכל בר דעת, כי טובתו היא שהוריו יוכרו עליו מיום לידתו ולא מיום בו יחליט בית משפט פלוני על "יום הולדת ההורות". בעיניו של הקטין, המדובר בהורה לכל דבר וענין, ומשכך יש להתאים את המצב העובדתי למציאות חייו של הקטין. משעה שבית משפט קובע צו הורות מיום מתן הצו ולא מיום לידתו של הקטין, אנו כמעין יוצרים שני ימי הולדת לקטין ויש שיאמרו יום הולדת להורות. גם להורה הלא ביולוגי "הטוען להורות" מגיעה הזכות להכרה ולקבלת הסטטוס המתאים מיום לידת ילדו ולא מיום אחר שרירותי אשר יקבע על ידי בית המשפט. לאדם יש תאריך לידה אחד ומאותו מועד ואילך מתחיל סיפור חייו."

59. הנה כי כן, ברי כי טובתם של קטינים מחייבת כי הוריהם יוכרו עליהם למן מועד הלידה.

60. מתן הסעד המבוקש, עוד טרם הלידה, יאפשר למבקשות לרשום את המבקשת 2 כאם הקטינים, כבר בבית החולים ויבטיח את טובתם של הקטינים מכל היבט אפשרי, כמפורט בהרחבה לעיל.

61. יתרה מכך - צו כאמור יכול להבטיח את טובת העוברים ואת זכויותיהם, כפי שיפורט להלן.

62. להורה ידוע כי מעמדו המשפטי של העובר הינו למעשה כשל יצור ביניים, לעניינים מסוימים הוא נחשב כאישיות משפטית ולעניינים אחרים לא.

63. כך למשל קובע סעיף 1 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות תשכ"ב- 1962 (להלן: "חוק הכשרות המשפטית") כי כל אדם כשר לזכויות ולחובות מגמר לידתו ועד מותו. על אף האמור, סעיף 33(א)(6) לאותו החוק קובע כי ניתן למנות אפוטרופוס לעובר. מכאן שאף לעובר יכול שיהיו זכויות וחובות.

64. עוד נקבע במשפט הישראלי כי לעובר ישנה זכות לרשת את הורח, אף אם ההורה נפטר בטרם לידתו של העובר. לעניין זה ראו את סעיף 3(ב) לחוק הירושה, התשכ"ה- 1965 (להלן: "חוק הירושה") אשר קובע כי: "מי שנולד תוך 300 יום לאחר מות המוריש, זינו כדין מי שהיה בחיים במות המוריש, וזאת אם הוכח שהורתו היתה אחרי כן".

65. מן האמור כי הסעד המבוקש בבקשה זו הכרחי מקום בו המבקשת 2 לא תהיה, חלילה, בחיים בעת הלידה של העוברים, שכן במקרה כאמור, בהעדר הצו, העוברים לא יוכלו לרשת אותה הן נוכח הוראות סעיף 3(ב) לחוק הירושה והן טכת שבמקרה כאמור המבקשת 2 (באם לא תהיה בין החיים), לא תוכל להגיש בקשה לצו הורות ביחס לקטינים.

66. הסעד המבוקש בבקשה זו הכרחי, גם מקום בו המבקשת 1, היא אימם הביולוגית של הקטינים הלך, חלילה, לעולמה, בעת לידתם. מתן הצו יאפשר לקטינים להמשיך ולחיות במשמורת של המבקשת 2, אימם הנוספת ובכך תובטח המשכיות ויציבות התא המשפחתי, גם במקרה טרגי כאמור.

67. זכויותיהם של הקטינים יפגעו גם אם המבקשת 1 תהא, חלילה, במצב של חוסר כשרות משפטית, טרם הלידה או בסמוך לה. במקרה כאמור, ימצאו עצמם הקטינים במצב משפטי של מחוסרי הורים (שהרי כל עוד לא ניתן הצו המבוקש אין כל קשר משפטי מחייב בין הקטינים ובין המבקשת 2), ובמצב של חוסר כשרות של המבקשת 1 לא יהא אדם המוסמך לקבל החלטות לגבי הטיפול הרפואי בקטינים.

68. מן המפורט לעיל, גם טובת העוברים מחייבת מתן הצו המבוקש, כבר עתה, וטרם הלידה, מקל וחומר נוכח הסיכון בו מצויות המבקשת 1 והעוברים.

אי מתן הצו מוגע בזכויות יסוד של המבקשות

69. כאמור לעיל, הוראות סעיף 11 לחוק מרשם האוכלוסין, מחייבות תושב ישראלי שנולד לו ילד בחו"ל למסור לפקיד הרישום (באמצעות התייצבות אצל הנציג הדיפלומטי/קונסולרי של המדינה בארץ הלידה) הודעה על פרטי הרישום של ילדו, בתוך 30 יום ממועד הלידה.

70. הורותם של בני זוג הטרוסקסואלים, בין אם ילדו בארץ ובין אם ילדו בחו"ל נרשמת על בסיס הצהרה בלבד. זו של האם על בסיס הצהרת בית החולים כאמור בהודעת הלידה וזו של האב על בסיס הצהרת אבחות עליה הוא רשאי לחתום כבר בבית החולים.

71. לעניין זה יצוין כי גם מקום בו בני זוג הטרוסקסואלים נעזרים בתרומת זרע לצורך ההוריה (מקום שלא לה לא מתאפשר להרות מזרע הגבר, מסיבות שונות), רישומו של האב (אשר אין ספק כי ההיריון לא הושג באמצעות הזרע שלו), יעשה על בסיס הצהרתו, וללא צורך בכל הליך משפטי. וראו לעניין זה "נוהל הוספת פרטי אב לקטין תושב ישראל הרושם במרשם האוכלוסין".

72. לעומתו של אב לא ביולוגי (כאשר מדובר בהורים הטרוסקסואלים), הרי שכאשר מדובר בזוג אימהות, אין בהצהרת האם הלא ביולוגית או בהצהרת האם הביולוגית על הורותה של האם הלא ביולוגית כלפי הילד כדי להבטיח לרישומה של זו (ואף לא ניתנת לאימהות האפשרות ליתן הצהרה כאמור) ורישום הורותה של האם הלא ביולוגית מותנה בקבלת צו שיפוטי.

73. כבוד השופטת יוכבד גרינוולד רנד, בפסק דינה בתמ"ש 52986-06-16 קבעה כי הפרקטיקה השונה שמפעילה המדינה לעניין רישום ההורה הלא ביולוגי, מקום שמדובר בזוג אמהות הנעזרות בתרומת זרע לצורך הוריית ילד משותף (לעומת זו הנהוגה כאשר מדובר בגבר ואישה, הנעזרים בתרומת זרע, לשם הוריית ילדם המשותף), הינה פרקטיקה מפלה. נוכח חשיבות הדברים, נביא קביעותיו של בית המשפט בפסק הדין הנ"ל, כלשונם:

54. אני מקבלת את טענת המבקשות שלפיה אי מתן צו התורות המבוקש, למעשה יעמיד אותן במצב "חשוד" ונחות לעומת זוגות הטרנסקסואלים, שלהם נתונה זכות להצהיר על אבהות, אשר תירשם, על בסיס הצהרתם בלבד.

55. בהקשר זה הסנו המבקשות ל"נוהל הוספת מרטי אב לקטין הרשום במרשם האוכלוסין", וצינו כי גם במקרה שבו לאב הנטען אין קשר גנטי לקטין וההורות הנטענת היא בעקבות הליך של תרומת זרע, מאפשר המחוקק את רישום האבהות על בסיס הצהרה בלבד.

56. אני מקבלת את טענת המבקשות, כי המקרה האמור לעיל, הוא המקרה שאליו יש להשוות את סוגיית צו ההורות החקיקתי ולא חוקים אחרים כדוגמת חוק האימוץ או חוק ההסכמים לנשיאת עוברים.

57. איני מקבלת השוואה לחוקים אלה נוכח ההבדלים המהותיים הקיימים בין התליבים המשפטיים הללו.

58. ...

59. לא מצאתי כל הצדקה להתנגדות המשיבה למתן צו הורות למבקשת 2, שכן השוני בין משפחות הנמנות על קהילת הלהט"ב לבין משפחות הטרנסקסואליות אינו "שוני רלוונטי המקים עילה צודקת להפעלת נהלים שונים כלפי כל אחת מהן".

74. אין ולא יכול להיות כל טעם או נימוק משפטי אשר מצדיק הפליית המבקשת 2 לעומת הורים אחרים, אשר המדינה מאפשרת רישומם כהורים, מיד עם הלידה.

75. המבקשת 2 מופלית אך בשל היותה בת זוג של המבקשת 1.

76. מדובר בהפליה פסולה וחסרת כל הצדקה שכן, כבר עתה נהיר וברור כי, בכל מקרה, המבקשת 2 תוכרז כאם הקטינים, בצו הורות, לאחר לידתם.

77. גם למבקשת 1 זכות כי לקטינים אשר יולדו, תהא אם נוספת בטרם ואו לכל המאוחר מיד עם לידתם. כך תהא לקטינים תורה נוסף, בעל כל הזכויות והחובות אשר יוכל לדאוג להם, ללוות אותם לטיפולים רפואיים, לקבל עבורם החלטות ולבצע פעולות שונות אשר, על פי דין, רק הורה רשאי לקבל ואו לבצע.

78. כל התנגדות מטעמו של המשיב לבקשה זו מהווה פגיעה קשה ולא מוצדקת בזכויות החוקתיות של המבקשות, על פי חוק יסוד כבוד האדם וחירותו, תשנ"ב - 1992.

ד. מן הכלל אל הפרט

79. כמפורט בבקשה זו, המבקשות שתיהן הינן אימהות משותפות של הקטינים אשר עתידה להיוולד.

80. שאלות בדבר גנטיקה וזהות ביולוגית אינן בעלות רלבנטיות עבור המבקשות, והן רואות במבקשת 2 אימם העתידית של הקטינים לכל דבר ועניין, על כל החובות והזכויות הנזרות מכך.

81. ההחלטה על הרחבת התא המשפחתי באמצעות תרומת זרע התקבלה כהחלטה משותפת ומושכלת של המבקשות ובמימון כלכלי משותף.

82. החלטה זו התקבלה תוך רצון הדדי של המבקשות להביא לעולם ילדים כפרי אהבתן וכהגשמת חלומן לבנות תא משפחתי תומך ואוהב שבו יהיו המבקשות אימהות שוות זכויות וחובות לכל ילדיהן, ללא כל קשר לשאלת הזיקה הביולוגית.

83. המבקשות שקלו את כל השיקולים הרלבנטיים לצורך קבלת החלטה זו, מתוך בגרות, בשלות, ומוכנות תורית שלמה ויצרו ביחד תשתית משפחתית חזקה שתספק לקטינה ולכל הילדים המשותפים הנוספים שיהיו למבקשות, את כל צרכיהם, הן הרגשיים והן הגשמיים.

84. הסעד המנוקש בבקשה זו, קרי - מתן צו הורות פסיקתי למבקשת 2 אשר יכנס לתוקפו עם הלידה, ייטיב את מצבם של הקטינים וזאת מכל היבט אפשרי בחייהם, הן בהווה והן בעתיד, לרבות מן ההיבט הרגשי - נפשי, ההיבט המשפחתי, ההיבט החברתי, ההיבט הבריאותי - טיפולי, ההיבט החומרי - כלכלי, וכיו"ב.

85. בכך למעשה תוקנה למסגרת המשפחתית אותה יצרו המבקשות, זה מכבר, במלאכה משותפת, שראשיתה עוד טרם הוריית הקטינים, תחושת יציבות ואחידות אף מן הבחינה הפסיכולוגית החברתית, דבר שיש לו חשיבות רבה לצורך הגנה על התא המשפחתי הקיים והגנה על טובתם של הקטינים.

86. טובת הקטינים אף היא מחייבת מתן הצו המבוקש, כבר עתה, וטרם הלידה, מקל וחומר נוכח הסיכון בו מצויים המבקשות 1 והקטינים.

87. אם כן, צו ההורות המבוקש הוא צו דקלרטיבי, אשר מכיר במארג היחסים העתידי בין המבקשות 2 לקטין. כניסת הצו לתוקפו למן מועד הלידה, תמנע למעשה חלל משפטי ו/או מער זמנים אשר עלול להוליד "תסבוכת משפטית" שתפגע בזכויותיהם של הקטינים וביכולת של המבקשת 2 לממש את חובותיה ההוריות כלפיהם.

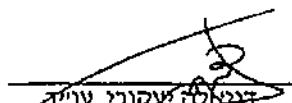
88. נחזור ונדגיש, כי הוריית הקטינים נעשתה באמצעות תרומת זרע אנונימית מבנק זרע, וכי אין ולא יכול להיות כל חשש כי מתן הצו המבוקש יביא לפגיעה בזכויותיו של מאן דהוא.

ה. סוף דבר

89. בנסיבות שתוארו בבקשה זו לעיל, תוך בחינת טובת הקטינים וקיומם של אינטרסים אחרים (למשל תקנת הציבור), ועל פי סמכותו הכללית של בית המשפט, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות כמבוקש ברישא לבקשה זו.

90. תצהירן של המבקשות מהווה חלק בלתי נפרד מבקשה זו.

91. נוכח האמור יתבקש בית המשפט הנכבד להיעתר לבקשה.

דניאל עייל
ב"כ המבקשות

27 בדצמבר 2017

תצהיר

אני הנ"מ עדי קרונקופ בן נון, ת.ז. 312498793, לאחר שהזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אחיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן מצהירה בזאת בכתב כדלקמן:

1. קראתי את האמור בבקשה לנתן צו הורות חריני מאשרת ומסכימה לאמור בה.
2. זהו שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת ונכון.

עדי קרונקופ בן נון

אישור

הנני לאשר בזאת כי גב' עדי קרונקופ בן נון, נושאת ת.ז. מספר 312498793, חתמה על תצהיר זה אחרי שהזהרתי כי עליה להצהיר את האמת וכי תהיה צפויה לעונשים הקבועים בחוק אם לא תעשה כן וכי היא אישרה את תוכן תצהירה הנ"ל.

דניאלה יעקובי, עו"ד

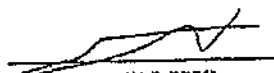
דניאלה יעקובי, עו"ד
מ.ר. 34661

חותמת

תצהיר

אני הח"מ אפרת קרונקופ בן נון, ת.ז. 039038187, לאחר שהצהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוייה לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן מצהירה בזאת בכתב כדלקמן:

1. קראתי את האמור בבקשה לפתן צו הורות והריני מאשרת את האמור בה.
2. זהו שמי, זו התימתי ותוכן תצהירי אמת ונכון.

אפרת קרונקופ בן נון

אישור

הנני לאשר בזאת כי גב' אפרת קרונקופ בן נון, נושאת ת.ז. מספר 039038187, חתמה על תצהיר זה אחרי שהצהרתי כי עליה להצהיר את האמת וכי תהיה צפוייה לעונשים הקבועים בחוק אם לא תעשה כן וכי היא אישרה את תוכן הצהירה הנ"ל.

דניאלה יעקוביץ עו"ד

דניאלה יעקוביץ, עו"ד
מ.ר. 34661

חותמת

Univ.Prof. Dr. Hanns HELMER
OA an der Univ. Klinik für Frauenheilkunde
AKH Wien, Ebene 8C, 1090 Währinger Gürtel 18-20
☎ 01 40400 29380 oder 29230
☎ 01 40400 28610
Email: hanns.helmer@medunwien.ac.at

Ordination
Relsner Straße 11/5, 1030 Wien
Termine ☎ 0699-19435448 nach Vereinb.
☎ und ☎ 01 713 4443,
Email: ordination@helmer.eu

20. Dezember 2017

Re: Mrs. Efrat Ben Nun, born January 16th, 1983

To whom it may concern

Mrs. Ben Nun is a patient treated in my office; I started observational treatment of her pregnancy in September 2017. She is also a patient of the outpatient facility for twin/multiple pregnancy of the General Hospital/Medical University Vienna where she is regularly observed by ultrasound.

Mrs. Ben Nun started with a triplet pregnancy after ovarian stimulation therapy; no pregnancy in her history, EDD is February 24th, 2018. She decided to do embryo reduction, at the present time there is a vital dichorionic twin pregnancy. She is treated for gestational diabetes and hypothyreosis. Due to the twin pregnancy and co-morbidities Mrs. Ben Nun started an extended maternity leave since September 2017, according to Austrian law her regular maternity leave would start at gest. week 32/0, this would be December 30th, 2017.

A caesarean section is scheduled for February 2nd, 2018.

UNIV. PROF.
DR. MED. HANNS HELMER
FA FÜR GYNÄKOLOGIE
UND GEBURTHILFE
A-1010 WIEN, RINGELPFOSTG. 13
TEL. 01 40400 29380 MOBILE 0699 29435448

Univ.Prof. Dr. Hanns Helmer

אשר

ר"ח צפ"ח: השיח'ה להגדה

בחקר מרשם האומלסון, סעיף 11, נקבע כי: "תושב שמועד לו ילד כח"ל חייב למסור לפקיד רישום תוך 30 יום הודעה על פרטי הרישום של ילדו".

מהל הנשט "הודעה על לידה של אזרח ישראלי בחו"ל"

הל"ך של רשום שבמסגרתו יידרש:

- מילוי והתייחסה על טופס "הודעה על לידה של אזרח ישראלי בחו"ל" (להורדת טופס הודעה על לידה של אזרח ישראלי בחו"ל לחץ על קישור זה).
 - תעודת לידה מקורות המאמתת בחותמת אפוסטיל במדינות החתומות על האמנת האג 1961 או הצגת תעודת המאמתת על-ידי הרשויות הרלוונטיות במדינה (ראה סעיף "מידע כללי"), וכן אישור מבית הילדות שהאם הינה היולדת וכי מדובר בפרי בטן".
 - העתקים מצולמים של דרכון ההורים.
 - במידה ונישואן ובמידה אין רישום על כך במרשם האוכלוסין של מדינת ישראל אזי יש להציג תעודת נישואין מאומתת של ההורים (להורדת טופס הודעה על נישואין לחץ על קישור זה).
 - הערה: במידה והאם איננה ישראלית במצבים שהוזי הילד אינם נשואים, אז שהילד נולד פחות מ-10 חודשים לאחר הנישואין, על האב הישראלי ליצור קשר עם המציגות לקבלת פרטים סרם הגעתו לרישום הלידה.
- הנפקת דרכון לקטין שזה עתה נרשם
- לשם הנפקת דרכון לקטין, על אחר ההורים הישראלי להתייב אישית עם הילד בפני המציג הדיפלומטיקונסולרי במציגות . הליך הנפקת דרכון לקטין הוא כדלהלן:
- מילוי טופס בקשה לדרכון (להורדת טופס בקשה להנפקת דרכון חדש לחץ על קישור זה).
- שחי חמומת דרכון.
- דמי אגרה (לפתיחת לוח האגרות לחץ על קישור זה).

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12

Close (X)

הודעה על לידה של אזרח ישראלי שנולד בחו"ל
Notification of the Birth of an Israeli Citizen Born Abroad

☐ I, the undersigned, hereby give notice of the birth of an Israeli citizen abroad
☐ I, the undersigned, hereby give notice that I am an Israeli citizen born abroad to an Israeli parent

☐ אני הח"מ מודיע בזה על לידת בני / בתי בחוץ לארץ כאזרח ישראלי

☐ אני הח"מ מודיע בזה כי הנני אזרח/ית ישראלי/ת שנולד/ה בחו"ל להורה ישראלי

מספר הזהות	
------------	--

1. פרטי הנוול / המבקש Details of the Newborn / Applicant

In English בלועזית		In Hebrew בעברית	
שם משפחה		Last Name	
שמות פרטיים		Given Names	
מין		Sex	
☐ Female נקבה ☐ Male זכר			
ארץ לידה		Country of Birth	
תאריך לידה לעזי		Date of Birth	
תאריך לידה עברי		Hebrew Date of Birth	
דת	Religion		
לאום	Nationality		
שם נעורים של האם	Mother's Maiden Name		

2. פרטי ההורים: Parents' Details

3. פרטים שימולאו לגבי ילד שנולד בחו"ל אך נרשם בישראל.
Details of child born abroad, being registered in Israel

תאריך הכניסה לארץ	Date of entry to Israel
מס' דרכון זר בו נכנס/ה לארץ	No. of Passport Used upon Entry
סוג אשרה	Type of Visa
מען בישראל	Address in Israel
מען בחו"ל לגבי מי שאינו חושב ישראל	Address abroad for citizens living abroad

Father האב	Mother האם	
מספר זהות		ID Number
שם משפחה		Last Name
שמות פרטיים		Given Names
תאריך לידה		Date of Birth
מקום לידה		Place of Birth
תאריך עליה		Date of immigration to Israel
לאום		Nationality
אזרח ישראלי מתאריך		Israeli Citizen since (תאריך)
אזרחות נוספת		Other Citizenships
דרכון ישראלי מספר		Israeli Passport No.
המצב האישי		Marital Status

Date of Notice: ____/____/____ תאריך מסירת ההודעה:

Signature of Parent/Applicant: _____ חתימת ההורה / המבקש/ת:

מהדורה 06/2012

לשימוש מסרדי בלבד

23/n

אני מאשר בזה כי נמסר בפני פרטי הרשום לעיל והוצגה בפניי תעודת לידה מס' _____ שהוצגה ביום: ____/____/____ על-ידי _____
 האב אזרח מכהן: ☐ שבות, ☐ ישיבה, ☐ לידה (בישראל), ☐ לידה (בחו"ל), אינו אזרח ישראלי ומעמדו: ☐ תושב קבע, ☐ תושב ארעי, ☐ זר.
 מעמד האיב נקבעה עפ"י: ☐ הרשום בקובץ מרשם התושבים, ☐ דרכון ישראלי שניתן ביום: ____/____/____.
 האם אזרחית מכהן: ☐ שבות, ☐ ישיבה, ☐ לידה (בישראל), ☐ לידה (בחו"ל), אינה אזרחית ומעמדה: ☐ תושבת קבע, ☐ תושבת ארעי, ☐ זרה.
 מעמד האם נקבעה עפ"י: ☐ הרשום בקובץ מרשם התושבים, ☐ דרכון ישראלי שניתן ביום: ____/____/____.
 הערות הנציגות / הלשכה למלא _____

חתימת הרשום

חתימת הנציגות / הלשכה

תאריך

המקום

ה

מספר נוהל: 2.2.0007
דף 1 מתוך 3
תאריך עדכון: 01.04.2012

תחום: מרשם	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: הכרה באבהות	

נוהל הוספת פרטי אב לקטין תושב ישראל הרשום במרשם האוכלוסין

כללי

קטין תושב ישראל, הרשום במרשם האוכלוסין ללא פרטי אב, והוגשה בקשה להוספת פרטי אב

א. מטרת הנוהל

1. לקבוע דרך הטיפול בבקשה להוספת פרטי אב לקטין תושב ישראל הרשום במרשם האוכלוסין.

ב. תנאים ודרישות

על מגיש הבקשה לקיים התנאים הבאים:

1. נוכחות אישית של שני המבקשים (אין חובה יחדיו):

א. - אם הקטין (תושבת ישראל).

ב. - האב הנטען.

2. הצגת מסמכים מזהים רשמיים ותקפים.

3. הצגת אשרת כניסה לישראל עימה נכנס ההורה הזר אם האב הנטען אינו אזרחי ישראל או תושב ישראל.

4. הבקשה לרישום מוגשת בתוך שנה ממועד הלידה של הקטין.

5. השירות אינו כרוך בתשלום.

ג. הליך הטיפול

1. במקרה בו שני ההורים אזרחי ישראל או תושביה – והם רשומים כנשואים באופן כזה שחל סעיף 22 לחוק מרשם האוכלוסין, ככלל ירשם בעלה של האם היולדת כאבי הילוד.

2. במקרה בו אם הקטין היתה נשואה לאדם אחר שאינו המבקש בתוך 300 יום שלפני יום הלידה, אין להענות לבקשה אלא אם נתמכה בפסק דין של בית משפט או בית דין מוסמך, וזאת כאמור בסעיף 22 לחוק מרשם האוכלוסין.

3. במקרה בו שני ההורים אזרחי ישראל או תושבי קבע בישראל והם אינם נשואים זה לזה או שנישאו וטרם חלפו 300 יום מיום הנישואין ונולד קטין בפרק זמן זה, ניתן לרשום את האבהות עפ"י הודעת האב והאם כאחד, בכפוף לסמכותו של פקיד הרישום לדרוש ראיות נוספות במקרים בהם הוא סבור כי יש בכך צורך, הכל בהתאם לסעיף 19 לחוק מרשם האוכלוסין, וכמפורט בסעיף 8.2 להלן.

מספר נוהל 2.2.0007	רשות האוכלוסין וההגירה
--------------------	------------------------

מספר נוהל: 2.2.0007
דף 2 מתוך 3
תאריך עדכון: 01.04.2012

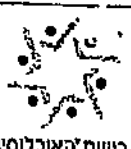
תחום: מרשם	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: הכרה באבהות	

- 4.ג במקרה בו המבקש להרשם כאב אינו רשום במרשם האוכלוסין כאזרח ישראלי או תושב ישראל – אך המבקשים הציגו ראיות והוכיחו כי נישא לאם הקטין 300 יום (או למעלה מזה) לפני יום הלידה, (ומסיבות שונות הנישואין לא נרשמו) – חל סעיף 22 לחוק המרשם והוא ירשם כאביו ללא צורך בהצגת ראיות נוספות.
- האמור בסעיף זה לא יחול על נישואין המהווים עבירה לפי חוק העונשין התשל"ז-1977 או לפי חוק גיל הנישואין התשי"ב-1950.
- 5.ג במקרה בו המבקש להרשם כאב אינו רשום במרשם האוכלוסין כאזרח ישראלי או תושב – אך הגיש בקשה לקבלת מעמד בישראל מכות היותו ידוע בציבור של אם הקטין לפי נהל 5.2.0009, עוד טרם הוריית הקטין, והבקשה אושרה – ניתן לרשום את האבהות על סמך הצהרה בדבר הכרה באבהות.
- 6.ג במקרה בו המבקש להרשם כאב אינו רשום במרשם האוכלוסין כאזרח ישראלי או תושב – אך הגיש בקשה לקבלת מעמד בישראל מכות היותו ידוע בציבור של אם הקטין לפי נהל 5.2.0009, והבקשה הוגשה לאחר הוריית הקטין, ונתמכה בראיות הנדרשות על החיים המשותפים בין האם למבקש, ניתן לרשום את האבהות עפ"י הודעת האב והאם כאחד, בכפוף לסמכותו של פקיד הרישום לדרוש ראיות נוספות במקרים בהם הוא סבור כי יש בכך צורך, הכל בהתאם לסעיף 19 לחוק מרשם האוכלוסין, ולמפורט בסעיף 8.ג להלן.
- 7.ג במקרה בו המבקש להרשם כאב אינו אזרח ישראלי או תושב, אך עומד בתנאי הסף של סעיף ב, והוא אינו נשוי לאם הקטין ואינו ידוע בציבור שלה, או שנישא לאם הקטין וטרם חלפו 300 יום מיום הנישואין, ונולד הקטין בפרק זמן זה, ניתן לרשום את האבהות עפ"י הודעת האב והאם כאחד, בכפוף לסמכותו של פקיד הרישום לדרוש ראיות נוספות במקרים בהם הוא סבור כי יש בכך צורך, הכל בהתאם לסעיף 19 לחוק מרשם האוכלוסין, ולמפורט בסעיף 8.ג להלן.
- 8.ג בכל המקרים בהם נתקבלה הצהרה בדבר הכרה באבהות, והתעורר חשד ביחס אליה מתוך החומר המצוי בידי רשות האוכלוסין וההגירה, כגון: הצהרות סותרות של המבקשים, או שינוי גרסאות, מידע מקובץ בקורת הגבולות או חשש כי הצהרת המבקש נועדה לנסות להקנות מעמד בישראל לאב הנטען, יש לערוך שימוע ובמידת הצורך לבקש ראיות בהתאם.

מספר נוהל	2.2.0007	רשות האוכלוסין וההגירה
-----------	----------	------------------------

מספר נוהל: 2.2.0007
דף 3 מתוך 3
תאריך עדכון: 01.04.2012

תחום: מרשם	 רשות האוכלוסין וההגירה
נושא: הכרה באבהות	

נסיבות המעלות חשש לניצול לרעה של הצהרת האבהות למטרת קבלת מעמד בישראל יכול שיהיו:

- שהות בלתי חוקית משמעותית בישראל.
- נסיונות קודמים לקבלת מעמד בישראל.
- מי שמעמדו בוטל בעבר ושווה בישראל שלא כדין.
- מי שישנו חשד כי מעמדו בישראל התקבל במרמה.

הדוגמאות שלעיל אינן מהוות רשימה סגורה.

9.ג במקרים בהם התקיימו כל תנאי הסף שבסעיף ב' לעיל למעט סעיף ב.4, אך הבקשה להוספת פרטי אב הוגשה עד שלוש שנים מהלידה, ולאם ולאב הנטען כבר רשום במרשם האוכלוסין לפחות ילד אחד משותף שנולד קודם לילד נשוא הבקשה. יש לבקש ראיות על קיומו של תא משפחתי משותף טרם הוריית הקטין. ככל שהוגשו ראיות מספקות ניתן לרשום את האבהות.

10.ג במקרים בהם לא התקיימו תנאי הסף הקבועים בסעיף ב' ובמקרים בהם נתבקשו ראיות בהתאם לסעיף 8.ג ו- 9.ג והראיות הנדרשות לא הומצאו או שלא היה בהם די בכדי להוכיח את האבהות הנטענת. ידרשו המבקשים להצטייד בפסק דין הקובע את האבהות (שלא על סמך הצהרות הצדדים גרידא, כאמור בבג"ץ 6483/04 בענין קעדאן), לרבות בדרך של בדיקה גנטית.

ד. החוק וסעיפיו

ד.1 סעיפים 19, 21, 22 לחוק מרשם האוכלוסין התשכ"ה - 1965.

ה. נספחים

ה.1 טופס הכרה באבהות (מר/25)

מספר נוהל	2.2.0007	רשות האוכלוסין וההגירה
-----------	----------	------------------------

מדינת ישראל
רשות האוכלוסין וההגירה

הכרה באבהות על ילד שנולד לאישה פנויה
הסכמה למתן שם משפחה לילוד לאישה פנויה

הכרה באבהות על ילד שנולד לאישה פנויה, לפי סעיף 21 לחוק מרשם האוכלוסין.

1. אני החתום מטה - פרטי האב:

1. אני החתום מטה - פרט ואב							
מספר הזהות		שם המשפחה	השם הפרטי	שם האב	תאריך לידה		המצב האישי
					שנה	חודש	יום

הישוב	הרחוב	מספר הבית	מספר מדירה	המיקוד	מס' הסלפון

מספר הזהות	שם המשפחה	השם הפרטי

מצהיר בזה כי אני אביו של הילוד

מספר הזהות			שם המשפחה		השם הפרטי		בתאריך		
							שנה	חודש	יום

שנולד לגב'

2. אני החתומה מטה - פרטי האם:

2. אני החתומה מטה - פרטי האם.								
מספר הזהות			שם המשפחה	השם הפרטי	שם האב	תאריך הלידה	המצב האישי	
						שנה	חודש	יום

מאשרת בזה כי מר _____ הרשום לעיל הוא אבי הילוד

3. אזהרה הובא לידיעתנו שמסירת הודעת אבהות כוזבת מהווה עבירה לפי סעיף 35(ב)(2) לחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה - 1965 שעונשה שלושה חודשי מאסר.

חתימת האם

חתימת האב

תאריך

המקום

הסכמה למתן שם משפחה לילוד לאישה פנויה

אנו החתומים מטה מודיעים בזה ששם המשפחה של ילדינו הנזכר בסעיף 1 יירשם במרשם האוכלוסין:

☐ בשם משפחת האם, שהוא _____

☐ בשם משפחת האב, שהוא _____

☐ בשם המשפחה של שנינו יחדיו, שהוא _____

נא לסמן X במשבצת המתאימה לבחירתכם

לתשומת לב, סעיף 3 לחוק השמות קובע שילד שנולד כשאמו אינה נשואה לאביו מקבל מלידה את שם משפחת אמו, זולת אם רצתה האם שיקבל שם משפחת האב והאב הסכים לכך, ואם הסכימו ההורים, יקבל את שמות המשפחה של שניהם.

חתימת האם:

חתימת האב:

תאריך:

מהדורה 2012

לשימוש המשרד

מר / 25

נתקבל ב- _____ תאריך _____ שם מקבל/ת הבקשה _____

הערות:

מדינת ישראל
רשות האוכלוסין וההגירה

הכרה באבהות על ילד שנולד לאישה פנויה
הסכמה למתן שם משפחה לילוד לאישה פנויה

הכרה באבהות על ילד שנולד לאישה פנויה, לפי סעיף 21 לחוק מרשם האוכלוסין.

1. אני החתום מטה - פרטי האב:

מספר זהות							שם המשפחה		השם הפרטי		שם האב		תאריך לידה		המוצא האישי		

הישג	הרחוב	מספר הבית	מספר הדירה	המיקוד	מס' הטלפון

מספר זהות	שם המשפחה	השם הפרטי

מצהיר בזה כי אני אביו של הילוד

מספר זהות			שם המשפחה		השם הפרטי		בחרתי		
							שנה	חודש	יום

שמודל לגב'

שנולד לגב'

2. אני החתומה מטה - פרטי האם:

מספר הזהות							שם המשפחה			השם הפרטי			שם האב			תאריך הלידה			המצב האישי			

מאשרת בזה כי מר _____ הרשום לעיל הוא אבי הילוד

3. אזהרה הובא לידיעתנו שמסירת הודעת אבהות כוזבת מהנה עבירה לפי סעיף 35(ב)(2) לחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה - 1965 שעונשה שלושה חודשי מאסר.

המקום _____ תאריך _____ חתימת האב _____ חתימת האם _____

הסכמה למתן שם משפחה לילוד לאישה פנויה

אנו החתומים מטה מודיעים בזה ששם המשפחה של ילדינו הנזכר בסעיף 1 יירשם במרשם האוכלוסין:

☐ בשם משפחת האם, שהוא _____

☐ בשם משפחת האב, שהוא _____

☐ בשם המשפחה של שנינו יחדיו, שהוא _____

נא לסמן X במשבצת
המתאימה לבחירתכם

לתשומת לב, סעיף 3 לחוק השמות קובע שילד שנולד כשאמו אינה נשואה לאביו מקבל מלידה את שם משפחת אמו. זולת אם רצתה האם שיקבל שם משפחת האב והאב הסכים לכך, ואם הסכימו ההורים, יקבל את שמות המשפחה של שניהם.

תאריך: _____ חתימת האב: _____ חתימת האם: _____

מהדורה 2012

לשימוש המשרד

מר / 25

נמקבל ב- _____ תאריך _____ שם מקבל/ות הבקשה _____

הערות:

התחל סריקת צבע

Harel Brankop Ben Nun

גורמים להחלטת לא יציתי אותך זה היה ברור
את שית וזה שלי עכשיו זה סגור
לעצמי שלי
אהבת יחי
אין לך לאן לברוח
אהבת אותך. סג. ביקום.

Like Comment Share

and 1 other like this

עדי & אפרת

אנו שמחים להשתתף בחתונה שלכם, לעקוב ולחגוג אתכם

יום חתונה: 19.05.16, "בית על העץ", יפו

18:00 קבלת שית

17:00 חופה

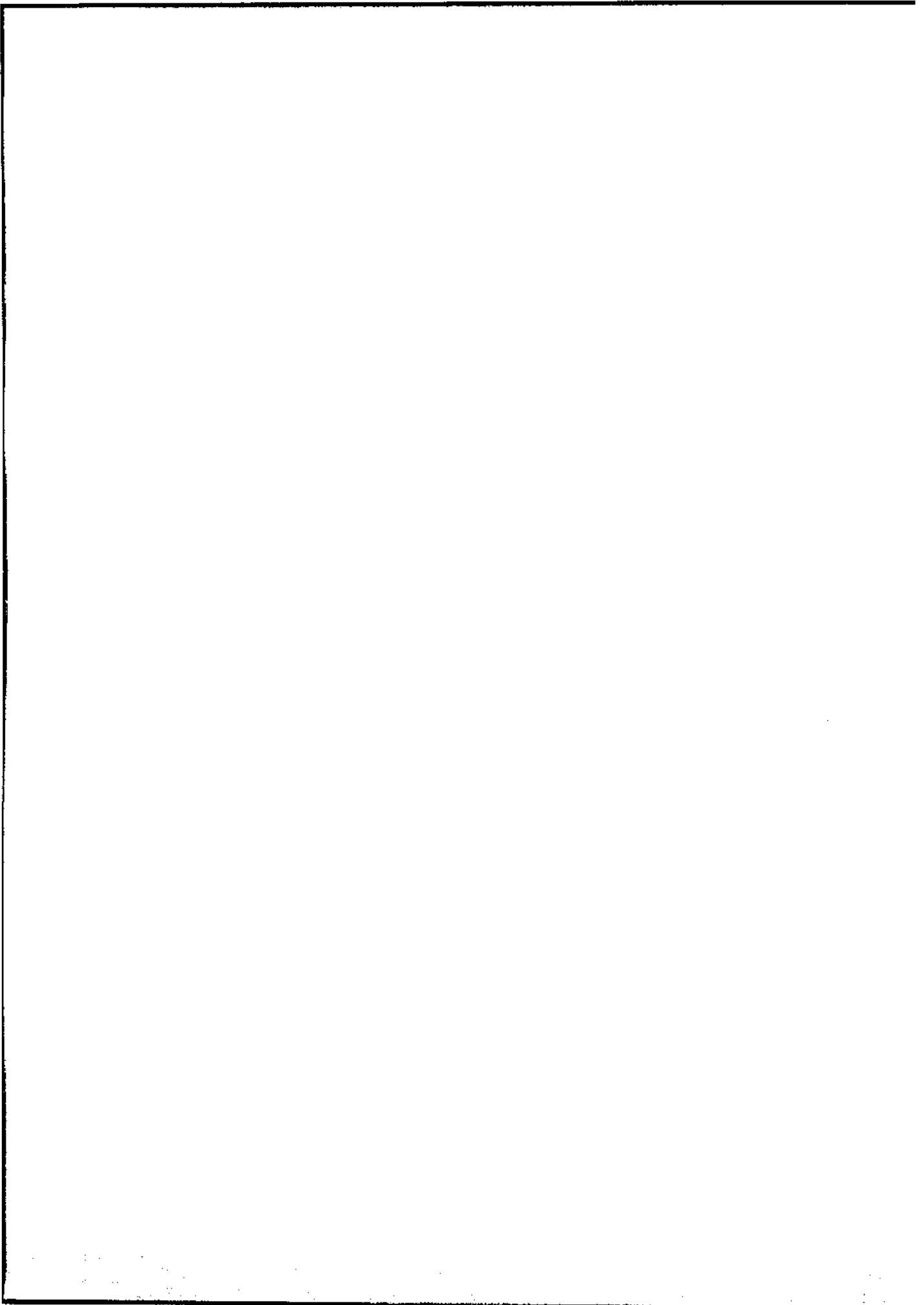
הורי האב
אשר וליאון

הורי האם
דניאל ודפנה

חברת כשרות

27

71

<7

1

APOSTILLE
(Convention de La Haye du 5 octobre 1961)

1. Land: Danmark
Country: Denmark

Dette offentlige dokument / This public document

2. er underskrevet af / has been signed by
Benedicte Krog-Meyer

3. i egenskab af / acting in the capacity of
Gltefoged / Registrar

4. er forsynet med segl/stempel af / bears the seal/stamp of
Kobenhavns Kommune / Copenhagen Municipality

Attesteret / Certified

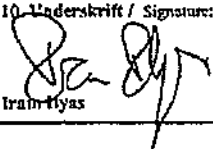
5. i København
at Copenhagen

6. den 15. december 2016
the 15 December 2016

7. af Udenrigsministeriet
by the Ministry of Foreign Affairs of Denmark

8. Nr. / N° DNK-00519483

9. Segl/stempel / Seal/stamp:

10. Underskrift / Signature:

Ibrahim Hiyas

Vielsésattest/Marriage Certificate/Trauschein/ Acte de Mariage/Certificado de Matrimonio

Ægteskabet er indgået/Marriage was contracted/Die Ehe wurde geschlossen/
Le mariage a été conclu/Se ha celebrado matrimonio

dato og sted/date and place/Datum und Ort/date et lieu/fecha y lugar

Vielsesdato/Data of marriage/Trauungsdatum/Date de mariage/ Fecha de la celebración del matrimonio	Ægteskabsbog - Nummer/Marriage register - Number/Eherregister - Nummer/Registro del matrimonio civil - Número/Libro de Matrimonios - Número
02.11.2016	4600
Vielsessted/Place of marriage/Trauungsort/Lieu de mariage/Lugar de la celebración del matrimonio	
Københavns Rådhus	

mellem/between/zwischen/entre/entre

Efternavn/Surname/Nachname/Nom de famille/Apellido
Kronkøp
For- og mellemnavn/First and middle names/Vor- und Mittelnamen/Prénoms et second(s) prénom(s)/Nombres y segundos nombres
Adi
Personnummer eller fødselsdato og - år/Civil registration number or date and year of birth/Personenkenntzeichen oder Geburtsdatum und -jahr/ Número d'identification nationale ou date et année de naissance/Número de identificación personal o año y fecha de nacimiento
14-12-1993
Fødselsregistreringssted (fødsogn og kommune)/Place of registration of birth (parish of birth and district/Eintragungsart der Geburt (Kirchen- und Kommunalgemeinde der Geburt)/Lieu d'enregistrement de naissance (paroisse et commune)/Lugar del registro de nacimiento (parroquia y municipio de nacimiento)
Israel

og/and/und/et/y

Efternavn/Surname/Nachname/Nom de famille/Apellido
Ben-Nun
For- og mellemnavn/First and middle names/Vor- und Mittelnamen/Prénoms et second(s) prénom(s)/Nombres y segundos nombres
Efrat
Personnummer eller fødselsdato og - år/Civil registration number or date and year of birth/Personenkenntzeichen oder Geburtsdatum und -jahr/ Número d'identification nationale ou date et année de naissance/Número de identificación personal o año y fecha de nacimiento
16-01-1983
Fødselsregistreringssted (fødsogn og kommune)/Place of registration of birth (parish of birth and district/Eintragungsart der Geburt (Kirchen- und Kommunalgemeinde der Geburt)/Lieu d'enregistrement de naissance (paroisse et commune)/Lugar del registro de nacimiento (parroquia y municipio de nacimiento)
Israel

Vielsesmyndigheden/The marriage authority/Die Trauungsbehörde/
Officier de l'état civil/Autoridad competente para autorizar matrimonios

Stempel/Stamp/Stampel/Cachet/Sello	Date/Dato/Datum/Date/Fecha
 Københavns Kommune Rådhuset 1599 København V	02.11.2016
	Underskrift/Signature/Unterschrift/Signature/Firma
	 Benedicte Krog-Meyer

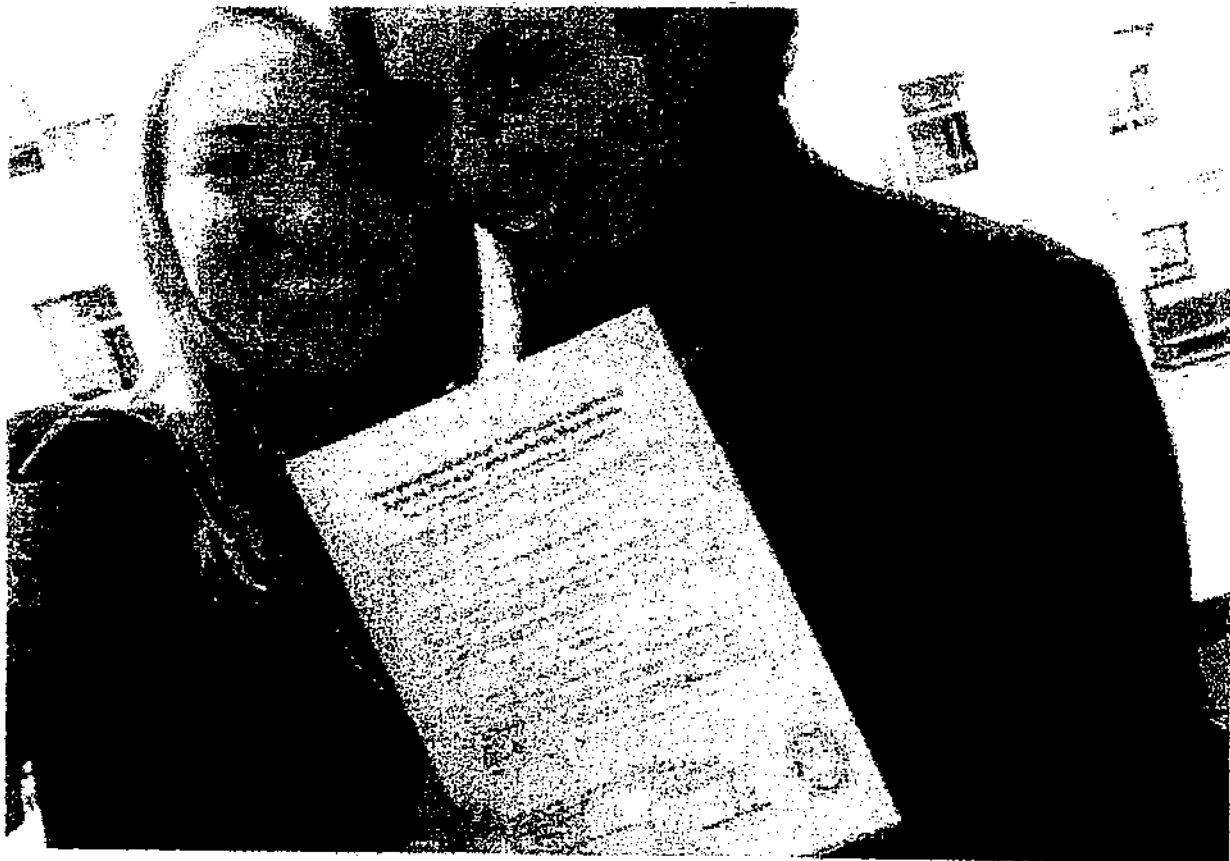

Efrat Kronkop Ben Nun
Lorenzen-agen Civil Hall

It's official!

👏👏👏

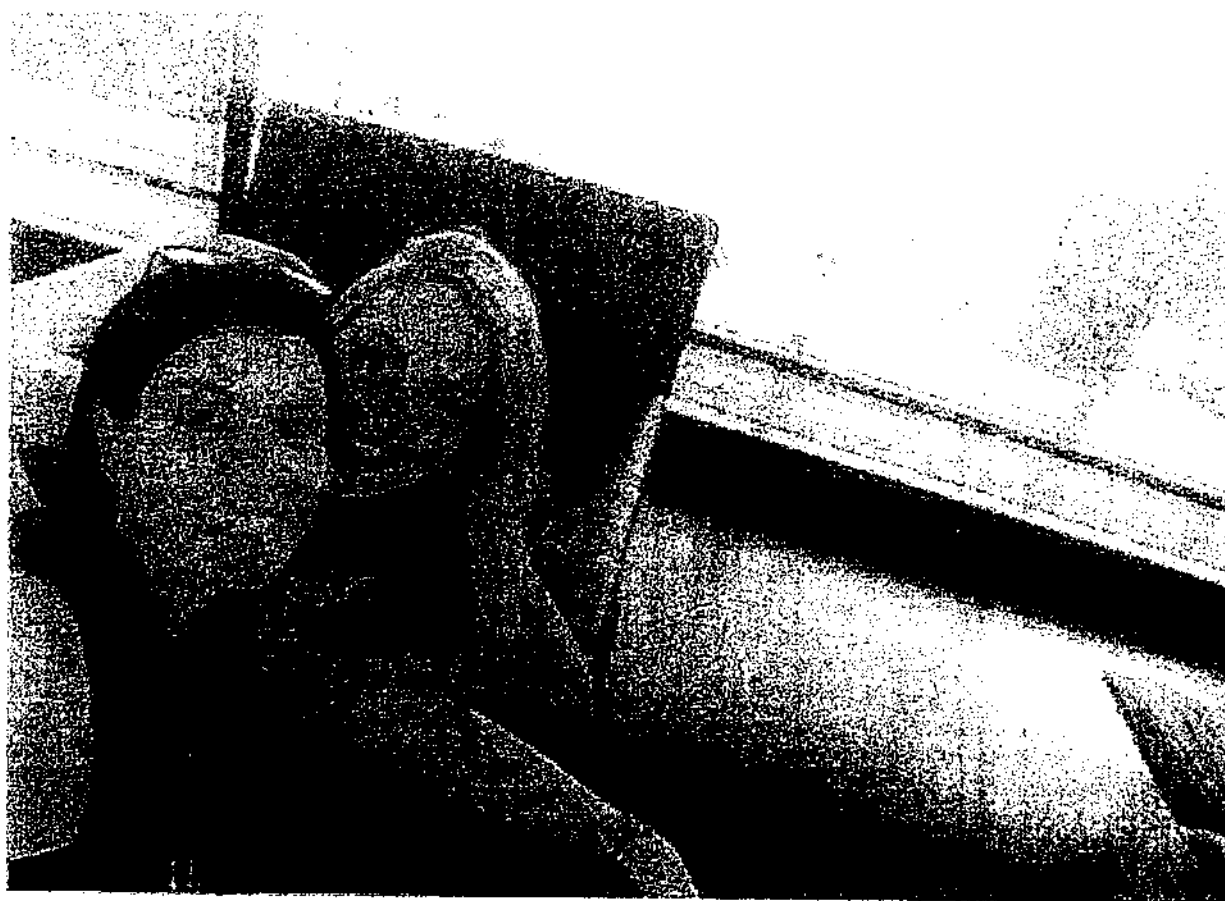

👍 Like 💬 Comment ➦ Share

👤👤👤 Ben Nun, Adil Delouya and 391 others

[illegible]

None of the following:

Like Comment Share

© 2012 John Wiley & Sons, Ltd.

משרד הפנים
מנהל תעודות
משרד הפנים

משרד הפנים
מנהל תעודות
משרד הפנים

תעודה המעידה על בחירת שם

שם המשפחה	בן נון	השם הפרטי	אפרת
השם הפרטי של האב	אליהו	מספר הזהות	0 3903818 7
תאריך חלידה מעברי	ב' בשבט התשס"ג	תאריך חלידה הגריגוריאני	16 בינואר 1983

אני מאשר כי הנ"ל בחר/ה למי סעיף 17(א) לחוק השמות השט"ז - 1956

שם המשפחה החדש קרונקופ בן נון
תאריך השינוי 21 במרואר 2017

התעודה ניתנה בהתאם לסעיף 17(א) לחוק השמות השט"ז - 1956
בלשכת רשות האוכלוסין וההגירה בת"א-מרכז
בתאריך כ"ה בשבט התשע"ז
21 במרואר 2017

צבי ניל
רמז 1111
שם ותואר המפקד

לכבוד
אפרת קרונקופ בן נון

המעורר 1
גבעתיים 5322107

משרד הפנים
מנהל שירות
האזרחי

מדינת ישראל
מנהל שירות
האזרחי

תעודת המעידה על בחירת שם

שם המשפחה	קרונקופ	חשם הפרטי	עדי
שם הפרטי של האב	יואב	מספר תוזהות	3 1249879 3
תאריך הלידה העברי	א' בטבת התשנ"ד	תאריך תלידה חגריגוריאני	14 בדצמבר 1993

אני מאשר כי הנ"ל בחר/ה למי טעיף 17 (א) לחוק השמות תשס"ז - 1956

שם המשפחה החדש קרונקופ בן נון

תאריך חשיתי 21 במרואר 2017

התעודת ניתנה בהתאם לטעיף 17 (א) לחוק השמות תשס"ז - 1956

בלשכות רשות האוכלוסין וההגירה בז"א-מרכז

בטאריך כ"ה בשבט התשע"ז 21 במרואר 2017

עדי קרונקופ
רשם
שם המשפחה החדש

לכבוד

עדי קרונקופ בן נון

ארלוזורוב 44 כניסה א

רמת גן 5248175

[illegible]

[illegible][illegible]

סניף: כיכר המדינה

לכבוד
קדונקופ עדי זבן נזן אפרת

הנדון: אישור על ניהול חשבון בבנק

1. הננו לאשר בואח כי בבנק מזרחי טפחות סניף 410 מתנהל חשבון מספר 259904 על שם:

קדונקופ	עדי	מס מזהה	312498793
בו נזן	אפרת	מס מזהה	039038187

2. מספר ה- IBAN: IL26 0204 1000 0000 0259 904

3. קוד SWIFT של בנק מזרחי טפחות: MIZBILIT

4. תאריך פתיחת החשבון הינו: 18/12/2005

5. מכתבו נכון לתאריך 10/12/2017

בכבוד רב.

בנק מזרחי טפחות בע"מ

DocuSign Envelope ID: 1B1CC4A8-C02D-401E-8610-CA0D20C8FAD2

• AUSTIN, TX • FAIRFAX, VA • HOUSTON, TX • PASADENA, CA • PHILADELPHIA, PA • ROSEVILLE, MN • SAN FRANCISCO, CA

Terms of Use**PLEASE LIST YOUR NAME EXACTLY AS YOU WANT THE ACCOUNT LISTED.**

<i>Account #</i> _____ <i>(For Cryobank Use Only)</i>	<i>Date Entered</i> <u>9/13/2016</u> <i>(For Cryobank Use Only)</i>
<u>9/13/2016</u> <i>Date</i>	<u>16/01/83</u> <i>Recipient's Date of Birth</i>
<u>Efrat Ben Nun</u> <i>Recipient's Name</i>	<u>efchi22@hotmail.com</u> <i>Recipient's Email Address</i>
<u>0183</u> <i>Recipient's Social Security Number (last 4 digits)</i>	<u>efchi22@hotmail.com</u> <i>Recipient's Home Address</i>
<u>6648886837</u> <i>Recipient's Phone Number</i>	<u>vienna , Austria 1050</u> <i>Recipient's City, State and Zip Code</i>
<i>Spouse/Partner's Name:</i> <u>Adi Kronkop</u>	
<i>Physician's Name:</i> <u>Dr. Ana Fischlmaier</u>	
<i>Clinic:</i> <u>wunschbaby</u>	
<i>Physician's Shipping Address:</i> <u>Lainzer Straße 6 1130 Vienna , Austria.</u>	
<i>Physician's City:</i> <u>Vienna</u>	<i>Physician's State:</i> <u>Austria</u>
<i>Physician's Zip or Postal Code:</i> <u>1130</u>	<i>Physician's Country (if outside of United States):</i> <u>Austria</u>
<i>Physician's Phone Number (include country code if international):</i> <u>+43 1 877 77 75</u>	
<i>Physician's Fax Number:</i> <u>+43/1/877 77 75-34</u>	
<i>Physician's Contact Email Address:</i> <u>office@wunschbaby.at</u>	

New physician and physician contact information may be provided to Cryobank in writing.

• AUSTIN, TX • FAIRFAX, VA • HOUSTON, TX • PASADENA, CA • PHILADELPHIA, PA • ROSEVILLE, MN • SAN FRANCISCO, CA

This Terms of Use Agreement (this "Agreement") sets forth the terms associated with the purchase of semen by the individual identified as "Recipient" above ("Client") as well as the terms associated with optional services provided by Fairfax Cryobank, Inc. ("Cryobank"). By signing this Agreement, Client agrees to be bound by its terms, as well as the terms set forth with respect to the optional services Client elects, either now or in the future, to receive.

A. Certain Client Agreements and Acknowledgements. In order to ensure compliance with applicable legal requirements, adhere to the highest ethical standards and protect donor anonymity, Client and Cryobank make the following agreements and acknowledgements relative to the purchase of one or multiple lots of semen by Client ("Specimen").

1. Client will not resell or otherwise redistribute Specimen without the written approval of Cryobank. Donor sperm purchased by Client is to be used solely by Client. Distribution or sharing of the donor sperm beyond the originally intended recipient interferes with the proper tracking of pregnancies and dissemination of relevant medical history as needed.

2. Information provided by Cryobank regarding donors, including photographs, will be used by Client exclusively for purposes of making a selection of a donor, and will not be distributed or otherwise made public in any manner by the Client. Such information and images are offered for purposes of donor selection, and the further distribution of this information could jeopardize donor anonymity and have an adverse impact on the ability of Cryobank to continue to offer its services. Please note that the posting of photos or information on social media websites and feeds is a distribution of information and prohibited by this section.

3. Client will not seek a donor's identity by any means. Cryobank will not disclose Client's identifying information to the donor. If Cryobank discovers that Client has made attempts to discover donor's identity, it will pursue any and all appropriate action to protect the donor's interests.

4. Client will be the legal parent(s) of the children born to Client(s) with the use of donated sperm, and will be solely responsible for their support and custody. The donor has given up all of his rights and is released from any obligations to children born using his sperm. Client may wish to consult legal counsel regarding paternity rights. Note that the Indian Child Welfare Act applies to certain child custody proceedings, such as adoptions, involving children with Native American ancestry, and gives federally-recognized Indian tribes legal rights that are distinct from those of the biological parents. Client is advised to consult an attorney prior to selecting a donor with Native American heritage, particularly if any legal proceeding involving the child is anticipated.

5. Client acknowledges that Cryobank makes no guaranty or promise that a pregnancy will occur, or that the pregnancy or offspring will be free from genetic disorder or defect or from infectious disease. In the general population, every pregnancy has about a 3%-4% risk of producing a child with a birth defect or mental deficiency. Cryobank uses a robust screening and testing criteria to reduce risk as much as possible, but it cannot eliminate the risk. Cryobank's current screening and testing criteria are described on its website, and are subject to change at any time for purposes of legal compliance, quality improvement or other reasons. With respect to Cryobank's screening and testing criteria, it is important for Client to note the following:

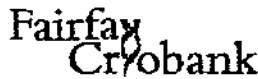
(a) Cryobank does not test for all genetic disorders or infectious diseases because not all genetic disorders or infectious diseases have tests, or it is impractical or otherwise not feasible to do such tests.

(b) Even if donor testing shows normal test results, the tests have limitations and may not always be reliable, even when properly administered.

(c) Cryobank relies on the representations of the donor that (a) specimens produced by the donor are the donor's own (all donor donations are made on site at our laboratories); and (b) donor has the genetic and hereditary characteristics and health profile claimed in the donor profile completed by the donor.

Cryobank offers "Check Donor Medical Status", which is a donor classification system that indicates if a donor has been restricted due to the report of a significant medical issue in an offspring. Not all medical issues reported result in a restriction: only those determined to increase the risk to other offspring will result in the donor being restricted. Please refer to our website to learn more about how we inform clients about these medical issues on the Check Donor Medical Status page. If Client purchases units and stores them with another vendor or a physician, Cryobank encourages Client to check donor medical status online or by calling Client Services at 1-800-338-8407 prior to use in a fertility procedure.

6. Client acknowledges that donor availability may be limited based on availability of specimen and donor

• AUSTIN, TX • FAIRFAX, VA • HOUSTON, TX • PASADENA, CA • PHILADELPHIA, PA • ROSEVILLE, MN • SAN FRANCISCO, CA

limitations. Cryobank sells sperm units on a first come, first served basis. If there is no availability but units are expected to release soon, Clients may place their name on a limited Waitlist (see our Waitlist FAQ's on our website) by contacting Client Services. Cryobank DOES NOT give preference for full siblings when units are sold or Waitlist names taken. In addition, Cryobank limits the total number of births for any donor to 25 families (children from the same donor living in one home) reported in the US. International distribution stops when 15 families have been reported. After the family limits have been met, vials will only be distributed for sibling pregnancies. Family units who have children by the same donor will be sold additional donor units, if available, as 'Sibling Pregnancy Only' units. In addition, Cryobank also monitors the reported location of births and limits the geographic distribution of a donor consistent with the guideline of the American Society of Reproductive Medicine (ASRM). If a donor has reached his maximum limits on families or total sales, then reactivation of that donor may be available for sibling pregnancies. (Reactivation means that a donor can be asked to provide additional samples after he has left the program. The donor must first agree to be reactivated and if he does the Client will pay all costs which typically exceed several thousand dollars.)

7. Client will report all pregnancy outcomes (clinical or a birth) to Cryobank within 90 days of each occurrence. A pregnancy report is sent with every donor semen order, and pregnancy reporting is available on the Cryobank website. The ability to track pregnancies is imperative so Cryobank can monitor the number of pregnancies and abide by our donor pregnancy limitations described above.

B. Shipping Specimen. If Client does not use Cryobank for Specimen storage, Cryobank will ship Specimen via Federal Express in specially designed liquid nitrogen vapor tanks designed to keep Specimen frozen for up to 7 days (day 1 is the day of shipment).

1. Cryobank is not responsible for any damage caused by shipping delays or tank failure. Shipping delays may occur due to bad weather, transportation mechanical problems or other events outside of Cryobank's control.

2. Client may upgrade to a two-week tank designed to keep Specimen frozen for up to 14 days (including the day of shipment) or ship Specimen in multiple tanks. Client is responsible for the additional costs of a tank upgrade or utilization of multiple tanks.

3. Once Specimen has been shipped out, Cryobank will not accept it back for a credit. Client can ship Specimen back to Cryobank for storage and future use, subject to Cryobank's applicable storage agreement (see below for the terms of Cryobank's current storage agreement).

4. **Placing an Order to Ship.**

(a) Client should place a shipping order several days prior to Client's insemination date. Cryobank will only ship orders Monday – Friday.

(b) Saturday and Sunday deliveries are not available in all locations.

(c) Same day shipping orders must be received by 4:00pm ET for Federal Express. Courier orders must be placed prior to 11:00am ET, and orders for same day pick-up must be received by 12:00 noon ET.

(d) If shipping to a destination outside of the United States, Client must arrange for any requisite customs or other permits and, prior to shipment, must provide Cryobank with copies of these permits or a written statement to the effect that no permits are required. *International shipments are subject to increased risk of delay and damage and, consequently, an increased risk of damage to or loss of the frozen Specimen; Client assumes this increased risk.*

5. Physicians or laboratory personnel who receive Specimen should check the tank upon arrival to be sure that Specimen arrived frozen. Prompt notification of Cryobank of thaw is critical for Cryobank to be able to timely replace Specimen. If Client suspects that Specimen has thawed, Client should contact a Cryobank client services representative immediately.

• AUSTIN, TX • FAIRFAX, VA • HOUSTON, TX • PASADENA, CA • PHILADELPHIA, PA • ROSEVILLE, MN • SAN FRANCISCO, CA

C. Cryobank Quality Standard. The following are Cryobank's specimen quality standards:

Specimen Type	Total Motile Cells/ milliliter (TMC)	Clinical Use
IUI	10 million/vial	Pre-washed with, ready for intrauterine insemination (IUI)
ICI	10 million/vial	Ready for intracervical insemination (ICI) or can be washed for IUI specimen
IVF	5 million/vial	Ready for ICI or can be washed for use as an IUI or IVF with/without ICSI
IUI ART	≥ 6 million/vial	Ready for IUI or can be washed post thaw and used for IVF with/without ICSI
ICI ART	≥ 6 million/vial	Ready for ICI or can be washed post thaw and used for IUI or IVF with/without ICSI

Subject to the following, if Client's Specimen fails to meet the applicable Cryobank specimen quality standard, then Client may submit an application to Cryobank requesting replacement in accordance with following: Within thirty (30) days after thawing, Client or Client's clinic must call Cryobank's client service department (800-338-8407, but check Cryobank's website for updated contact information). Thereafter, Cryobank will send to Client an information request identifying information required by Cryobank to evaluate the Specimen quality. Cryobank will review the information provided and make a determination as to whether a replacement is warranted and will provide Client with an explanation of its decision. If Cryobank determines that replacement is warranted but no replacement specimen is available, then Cryobank may provide a credit to Client.

The following terms and conditions apply with respect to Client's entitlement to replacement or credit:

1. Client acknowledges that it must follow, and must ensure Client's physician and/or clinic follow, all of Cryobank's printed thaw procedures enclosed in each shipment and other written handling instructions (including shipping requirements if Client desires to ship the Specimen), in order to be eligible for any replacement or credit based on a specimen's failure to meet quality standards. Thaw procedures may vary among specimen types, and all are subject to contamination or spoilage if handled or shipped improperly.
2. Cell counts conducted to ensure a specimen meets quality standard must be conducted prior to any processing other than specified thaw procedures. Improper handling, storage or processing can adversely affect the quality of a specimen.
3. Client acknowledges that sperm counts will vary 10-30% depending on the lab personnel and counting method.
4. Client acknowledges that replacement or credit is not available after specimens are offsite for more than 120 days and if pregnancy or fertilization is achieved. Cryobank does not have control over the storage and handling practices of outside laboratories or at other storage facilities.
5. Client acknowledges that replacement or credit is exclusive of shipping, handling or any other associated costs.

D. Dispute Resolution; Limitation of Liability; Governing Law. The following terms and provisions will apply to all disputes between Client and Cryobank under this Agreement, including all optional services Client elects to receive.

1. Any dispute arising out of this Agreement (other than disputes related to storage fees) or directly related to the quality of care provided by Cryobank or any of its physicians, nurses, counselors or other personnel will be resolved through binding arbitration by JAMS under the JAMS Streamlined Arbitration Rules and Procedures. Any arbitration proceeding will be conducted in Fairfax County, Virginia. The decision of the arbitrator(s) will be binding and final, and will be enforceable by any court of competent jurisdiction. Arbitration costs will be borne equally between Cryobank and Client. The substantially prevailing party in any dispute will be entitled to receive from the other its reasonable attorney's fees and other costs and expenses associated with the dispute.

• AUSTIN, TX • FAIRFAX, VA • HOUSTON, TX • PASADENA, CA • PHILADELPHIA, PA • ROSEVILLE, MN • SAN FRANCISCO, CA

2. This Agreement and the terms of all optional services Client elects to receive will be interpreted and construed under and governed by the laws of the Commonwealth of Virginia.

3. If Client names Cryobank or any of its employees or agents party to any litigation arising from any disagreement between the Client and their spouse, or intimate partner, as to the rights of either/both of them, or as to each other, or as to Cryobank, the Client or his or her estate shall be liable for the reasonable attorney's fees and other cost of Cryobank in such litigation.

4. Liability Limitation.

(a) Specimen Quality. Cryobank's liability for any deficiency in Specimen quality is limited to Cryobank's quality guaranty described in Section C above.

(b) Storage Services. If Client elects to store Specimen with Cryobank and there occurs any loss or destruction Specimen for any reason, Client acknowledges that any resulting damage to Client would be highly conjectural, speculative and difficult to determine. Accordingly, pursuant to Section 204(2) of Title 8.7 of the Code of Virginia, Cryobank's liability for damages caused by Cryobank's failure to satisfy the standard of care applicable to Cryobank's provision of storage services will be limited to an amount equal to the storage charge for the year in which the loss occurs plus the purchase price for the Specimen, or portion thereof, lost or destroyed.

(c) General Limitation. In no event will Cryobank be liable for special, consequential or incidental damages, including, without limitation, the costs and expenses associated with infertility treatment.

E. Payment.

1. Purchase of Specimen. Client will pay the purchase price of the Specimen as applicable to the semen purchase by Client. Client acknowledges that prices may vary. At the time Client determines which semen to purchase, the price will be determined. At the time selection, Client will determine which manner of payment then accepted by Cryobank Client will utilize.

F. Miscellaneous Provisions.

1. Notices. Any notices to be provided to Client will be sent to the address set forth on the "Contact Us" page on the Fairfax Cryobank, Inc. website or such other address as Client may request in writing be used for that purpose. Any notices to be provided to Cryobank will be sent to the Fairfax, Virginia, address set forth on the "Contact Us" page of the Fairfax Cryobank, Inc. website. Client (or the surviving partner/designee, if applicable) will keep Cryobank informed in writing at all times during the term of the agreement of any change in address, including current mailing address, email addresses, and telephone number.

2. Severability. If any provision of this Agreement is found to be invalid or unenforceable by any court, that provision will be ineffective only to the extent that it is in contravention of applicable laws without invalidating the remaining provisions, unless such invalidity and unenforceability would defeat an essential purpose of this Agreement.

3. Entire Agreement. This represents the entire agreement between the parties concerning the subject matter; and there are no understanding, agreements, or representations other than as herein set forth. This Agreement may be modified only by a writing signed by all parties.

4. Binding Effect. This Agreement will be binding upon the parties and their respective assignees, heirs, executors, and administrators.

By signing below, Client and Cryobank agree to be bound by the terms set forth above as well as the terms associated with the optional services elected by Client and described below.

Client Signature:

Name: EFPat Ben Nun

Date: 9/13/2016

Cryobank Signature:

Name:

Title:

Date:

• AUSTIN, TX • FAIRFAX, VA • HOUSTON, TX • PASADENA, CA • PHILADELPHIA, PA • ROSEVILLE, MN • SAN FRANCISCO, CA

Optional ID Donor Terms

The following provisions will apply beginning at any time Client elects to participate in the Identity (ID) Donor Program. Client may elect to participate in the ID Donor Program at any time.

If the donor of the Specimen ("Donor") is part of the ID Donor Program at Cryobank, Client has the option of participating in the ID Donor Program. Under the ID Donor Program:

- A. When an Offspring is registered in the ID Donor Program ("Registered Offspring") and reaches the age of 18, Cryobank will, at Registered Offspring's written request, provide Registered Offspring with Donor's full name, date of birth, last known telephone numbers, email address(es), physical address, and other contact information that Donor has agreed to release and provided to Cryobank for that purpose. A Registered Offspring is the only individual(s) with the authority to request and be provided with Donor's contact information.
- B. Cryobank is not responsible for locating, updating, or otherwise obtaining new contact information about Donor. Cryobank will release to the Registered Offspring the contact information that was provided to it by Donor and in Cryobank's possession at the time of the Registered Offspring's request.
- C. Participation in the ID Donor Program does not guarantee that contact between Donor and Registered Offspring will be established.
- D. If any embryos are created using the Specimen and are then donated for adoption, Client must inform the adopting family that they must independently register with Cryobank in order to participate in the ID Donor Program.
- E. The contact information is for the exclusive use of the Registered Offspring and the Registered Offspring will be required to hold and keep the contact information in strict confidence, not publish, publicize or sell the contact information, and not disclose the contact information to any other person or entity in order to receive the Donor's contact information. Any violation of this provision would be a breach of this Agreement, and would cause immediate and irrevocable harm to Donor and would be the basis for Cryobank and/or Donor obtaining an immediate injunction and subject Client and Registered Offspring to damages.

To participate in the ID Donor Program, Client must complete the ID Option Birth Registration form, located at www.fairfaxcryobank.com, any time after the birth of the Offspring. Merely using the Specimen or reporting the pregnancy/birth online does not allow any Offspring access to the contact information.

• AUSTIN, TX • FAIRFAX, VA • HOUSTON, TX • PASADENA, CA • PHILADELPHIA, PA • ROSEVILLE, MN • SAN FRANCISCO, CA

Optional Storage Terms

If Client so elects, Cryobank will store Client's Specimen at Cryobank's storage facility. If Client does not elect at the time of purchase of Specimen to store the Specimen at Cryobank's storage facility, Client may do so in the future and the following terms will apply to the storage services provided by Cryobank.

A. Storage of Specimen. Client hereby delivers custody of Client's Specimen to Cryobank for storage in Cryobank's facility, subject to the terms and conditions of this Agreement.

B. Release of Information/Specimen. Unless otherwise authorized by Client in this Section, Cryobank will release Client's Specimen and medical records only to Client and to Client's physician identified on the first page of this Agreement (as updated by Client in writing).

ADDITIONAL AUTHORIZATIONS: (Initial all that apply.)

☒ **yes** Client hereby authorizes the individual identified to receive Client's account information, which includes all information received by Cryobank from Client.

☒ **yes** Client hereby authorizes the individual identified to release Specimen in Client's or such individual's name for the purpose of fertilization (through insemination, IVF, or ICSI) with the intention of establishing a pregnancy and creating a child.

Identified Individual: ADI KRONKOP

(Print Name)

Client acknowledges that the release of Client's medical record includes Client's medical records and all other individually identifiable health information, whether or not contained in client's medical record created by Cryobank, regarding past or present medical conditions, including, but not limited to, Client's account number, specimen quality, order history and other medical information. Client acknowledges that this authorization to release information to Client's physician and to the individual (if applicable) is voluntary and that if their individual or organization authorized to receive this information is not a covered entity under federal privacy regulation, such information may no longer be protected by federal privacy regulations. Client further acknowledges that once disclosed, the information may be disclosed further by the recipient, and the information may no longer be protected. Client acknowledges and agrees that Cryobank may modify all procedures related to the release of Client's Specimen and release of information to reflect changes in industry practice or changes in applicable laws or regulations.

C. Storage Fees. Storage, handling, removal and other fees and payment options are identified on Cryobank's website and are subject to change. Client is responsible for prompt payment of all applicable fees. At the time Client chooses to store Client's Specimen with Cryobank, Client will choose a payment option, including method of payment, which will be acknowledged at that time.

(a) All storage, removal and handling fees must be paid in full before extending or renewing the chosen storage period. If Client has chosen to pay by credit card, Client will be charged at the monthly storage rate on the credit card provided each month until Client requests otherwise.

(b) Any cancellation of a pre-paid billing arrangement requires written notification to Cryobank. The cancellation of an annual or multi-year storage contract for any reason, before the completion of the term will result in a \$50.00 administration fee being subtracted from any refund of storage fees pro-rated over the storage period used based on the current monthly storage fee in effect.

(c) If at any time storage charges are due and owing but remain unpaid, Cryobank will pursue collection of the storage charges, including referral of claim to a collection agency. In such event, Client will pay all costs of collection including any reasonable fees charged by the collection agency, other costs of collection, and reasonable attorney's fees.

D. Termination of Storage Services. Cryobank's responsibility for storage will cease upon the happening of any one or more of the following events:

• AUSTIN, TX • FAIRFAX, VA • HOUSTON, TX • PASADENA, CA • PHILADELPHIA, PA • ROSEVILLE, MN • SAN FRANCISCO, CA

1. Cryobank provides Client with written notice that it has determined that the Specimen is no longer appropriate for storage. Changes in law, public policy and ethic requirements may result in changes in the services of Cryobank. If such changes occur, Cryobank must have the ability to comply with those requirements.
2. Client fails to pay storage fees within 180 days after their due date. Upon termination of the storage provisions due to failure to pay storage fees, Cryobank will treat the Specimen as abandoned. *It is imperative that the Client notify Cryobank of any change in address, extended absence, or sabbaticals.* Cryobank will send written notice, via U.S. Mail, of non-payment from Cryobank to the Client at his or her latest address on file at Cryobank. If a notice is returned for insufficient address or similar reason, or if no written response is received from either the Client or the Client's representative, it is agreed that this Agreement is terminated.
3. Release of Specimen by Client in accordance with the terms of the storage provisions. After release of Specimen pursuant to Client's instructions, Cryobank will have no further obligation to provide storage services with respect to the Specimen. If Client desires Cryobank to provide further storage services, Client must then enter an independent storage agreement with Cryobank.
4. Cryobank receives written notarized direction of the Client authorizing destruction/return of all Specimens then presently stored. Buyback policy/eligibility is identified on Cryobank's website and is subject to change.
5. Thirty (30) days after Client or Cryobank provides the other with notice of termination. Either Cryobank or Client may terminate the storage arrangement on 30-days written notice. If Cryobank terminates its operations of its storage facility, then Cryobank may terminate the storage services in accordance with this section.

E. Effects of Termination of Storage Services.

1. Client is responsible for storage fees through the effective date of termination of the storage services. If Client has paid storage fees in advance, then Client will be entitled to a prorated amount based on the period remaining pursuant to the pre-paid arrangement. If the Client has not paid storage fees that are due and owing at the time of termination, then Client will continue to be responsible for those storage fees.
2. Client is responsible for arranging the transfer and disposition of Client's Specimen upon termination of the storage services. Cryobank will reasonably cooperate with Client with respect to Client's transfer of Specimen. If the storage services terminate due to Cryobank's termination of operations of its storage facility, then at the time of termination (and unless Cryobank has received alternative instructions from Client) Cryobank will have the right to transfer and assign the Client's Specimen and Cryobank's storage services to a similar storage facility. Cryobank will provide notice to Client of such transfer together with applicable contact information for such alternative storage facility.

To utilize Cryobank's storage services, please contact a Cryobank service representative for applicable fees and methods of payment. If Client chooses to utilize Cryobank's storage services, the foregoing terms and provisions will apply.

Efrat Ben-Nun
Högelmüllergasse 6/23
1050 Wien

Wunschbaby Institut Feichtinger
Dr. Wilfried Feichtinger GmbH
Lainzer Straße 6
1130 Wien
Tel: +43-1-877 77 75
Fax: +43-1-877 77 75 34
www.wunschbaby.at

Wien, am 19.12.2017

Hereby we confirm, that in our patient Mrs. Ben-Nun Efrat, 16.01.1983 and Mrs. Kronkop Adi, 14.12.1993 have received medically assisted reproduction treatment.

On 2nd June 2017 Mrs. Ben-Nun Efrat underwent an insemination with donor sperm.

After the waiting period, the patient was diagnosed with pregnancy.

For further questions we are gladly in disposal.

Prof. Dr. Wilfried Feichtinger

יפוי כוח

אנו החתומות מטה אפרת קרונקופ בן נון, ת.ז. 039038187, ועדי קרונקופ בן נון, ת.ז. 312498793, ממנות בזה את עו"ד דניאלה יעקובי מרח' קויפמן 4 בתל - אביב, להיות באת כוחנו, להופיע ולפעול עבורנו בפני בית המשפט לענייני משפחה לצורך הגשת בקשה למתן צו הזרות פסיקתי טרם הלידה לפיה תוכר עדי כהורה נוסף של הקטנים שעתידיים, להיוולד מההריון אותו נושאת אפרת.

מבלי לפגוע בכלליות המינוי הנ"ל תהיה באת כוחנו רשאית לעשות ולפעול בשמנו ובמקומנו בכל הפעולות הבאות, כולן או מקצתן הכל בקשר לעניין הנ"ל ולכל הטבע ממנו כדלקמן:

1. לחתום על ולהגיש בשמנו כל תביעה ו/או כל בקשה או הליך אחר הנגוע או הנבע מההליך הנ"ל ללא יוצא מן הכלל.
2. להזמין עדים, למנות מומחים, ולעשות כל הפעולות לפי תקנות סדרי הדין הקיימים כיום ושיהיו קיימים בעתיד, או לבצע כל פעולות בתוקף כל חוק או פרוצדורה אחרת שחלה או שתחול על התביעה או על המשפט הנ"ל.
3. למקוט בכל הפעולות ולחתום על כל מסמך או כתב בלי יוצא מן הכלל כפי שבאת כוחנו תמצא לנכון בכל עניין הטבע מהעניין הנ"ל.
4. לנהל את ענינם הנ"ל לפי ראות עינה ובאופן שתמצא לנכון ולמועיל בקשר עם ענינם הנ"ל.

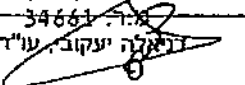
הכתוב דלעיל ביחיד יכולול את הרבים ולהפך.

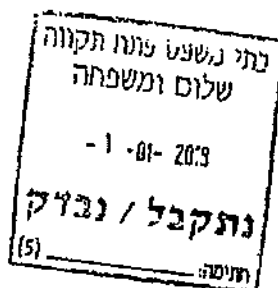
ולראיה באנו על החתום, היום 27 בחודש דצמבר, 2017.

עדי קרונקופ בן נון

אפרת קרונקופ בן נון

הנני מאשרת את חתימת מרשותי הנ"ל:

דניאלה יעקובי, עו"ד
מ.ד. 34661

דניאלה יעקובי, עו"ד

י"פ"י כוח

אנו החתומות מטה אפרת קרונקופ בן נון, ת.ז. 039038187, ועדי קרונקופ בן נון, ת.ז. 312498793, ממנות בזה את עו"ד דניאלה יעקובי מרח' קויפמן 4 בתל - אביב, להיות באת כוחנו, להופיע ולפעול עבורנו בפני בית המשפט לענייני משפחה לצורך הגשת בקשה למתן צו הורות פסיקתי טרם הלידה לפיה תנכר עדי כהורה נוסף של הקטינים שעתידים להיוולד מההריון אותו נושאת אפרת.

מבלי לפגוע בכלליות המינוי הנ"ל תהיה באת כוחנו רשאית לעשות ולפעול בשמנו ובמקומנו בכל הפעולות הבאות, כולן או מקצתן הכל בקשר לעניין הנ"ל ולכל הסבע ממנו כדלקמן:

1. לחתום על ולהגיש בשמנו כל תביעה ו/או כל בקשה או הליך אחר הנוגע או הנובע מההליך הנ"ל ללא יוצא מן הכלל.
2. להזמין עדים, למנות מומחים, ולעשות כל הפעולות לפי תקנות סדרי הדין הקיימים כיום ושיהיו קיימים בעתיד, או לבצע כל פעולות בתוקף כל חוק או פרוצדורה אחרת שחלה או שתחול על התביעה או על המשפט הנ"ל.
3. לנקוט בכל הפעולות ולחתום על כל מסמך או כתב בלי יוצא מן הכלל כפי שבאת כוחנו תמצא לנכון בכל עניין הנובע מהעניין הנ"ל.
4. לנהל את ענינו הנ"ל לפי ראות עינה ובאופן שתמצא לנכון ולמועיל בקשר עם ענינו הנ"ל.

הכתוב דלעיל ביחיד יכלול את הרבים ולהפך.

ולראיה באנו על החתום, היום 27 בחודש דצמבר, 2017.

עדי קרונקופ בן נון

אפרת קרונקופ בן נון

הכני מאשרת את חתימת מרשותי הנ"ל:

דניאלה יעקובי, עו"ד

מ.ר. 34663

דניאלה יעקובי, עו"ד

בתי משפט פועל תקווה שלום ומשפחה 2019-01-11 נתקבל / נבדק חתימה: _____ (5)
--

נספח מס' 2

2

תמ"ש 1677-01-18

בפני כבוד השופטת יוכבד גלינוולד-רנד

בבית המשפט לענייני משפחה

בפתח תקוה

המבקשות: 1. אפרת קרונוקופ בן נון, ת.ז. 039038187

2. עדי קרונוקופ בן נון, ת.ז. 312498793

ע"י ב"כ עוה"ד דניאלה יעקובי

מרח' דניאל פריש 3, ת"א

טל: 03-5100189 פקס: 03-5160960

נ - ג - ד

היועץ המשפטי לממשלה

המשיב:

ע"י ב"כ עו"ד מפרקליטות מרכז אזרחי

דרך מנחם בגין 154, בית קרדן, תל אביב

טל: 073-3736262 פקס: 073-3736490/1

הודעה לבית המשפט הנכבד**ובקשה למתן פסק דין**

המבקשות מתכבדות להודיע לבית המשפט הנכבד כי בהתאם להחלטת הרופאים, נוכח הסיכון בו נמצאים המבקשת 1 והקטין והקטינה אשר עתידים להיוולד מההריון אותו נושאת המבקשת 1, הוקדמה הלידה והיא תיערך, באופן יזום, בניתוח קיסרי, כבר ביום 19.1.2018.

העתק אישור רפואי בדבר מועד הלידה הצפוי, מצ"ב כנספח א' לבקשה זו.

יצוין כי המבקשות נתנו הסכמתן לכך שתגובת המשיב לבקשה אשר הוגשה על ידן למתן צו הורות טרם הלידה, תוגש עד היום, וזאת על מנת לאפשר לבית המשפט הנכבד ליתן את פסק דינו בתיק זה, בתקדם, וטרם הלידה.

בעולה מן הבקשה למתן צו הורות פסיקתי, המבקשות מקיימות זוגיות אמיתית ויש ביניהן הסכמה להורות משותפת ובאופן המצדיק כי הורותן תהא "כהורותם של שני בני זוג גנטיים" (כפי שנקבע בפסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז - לוד, בעמ"ש 60269-01-17 היועץ המשפטי לממשלה נ' סול ואח').

בית משפט נכבד זה כבר הוציא תחת ידיו צווי הורות טרם הלידה בשני פסקי דין שניתנו על ידו, ביום 7.1.2018 (תמ"ש 18565-12-17 דגיאן ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה ו - 18526-12-17 טופרובסקי ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה).

למען הנוחות מצ"ב כנספח ב' לבקשה זו, פסיקתא לחתימת בית המשפט הנכבד.

דניאלה יעקובי, עו"ד
ב"כ המבקשות

15 בינואר 2018

1
ב

תמ"ש 1677-01-18

בפני כבוד השופטת יוכבד גרינוולד-רנד

בבית המשפט לענייני משפחה

בפתח תקוה

המבקשות:

1. אפרת קרונקופ בן נון, ת.ז. 039038187

2. עדי קרונקופ בן נון, ת.ז. 312498793

ע"י ב"כ עוה"ד דניאלה יעקובי

מרח' דניאל פריש 3, ת"א

טל: 03-5100189 פקס: 03-5160960

נ - ג - ד

המשיב:

היועץ המשפטי לממשלה

ע"י ב"כ שכתובתו למסירת מסמכים היא:

משרד הרווחה והשירותים החברתיים, לשכת היועץ המשפטי

מרח' קיבוץ גלויות 106 ת"א

טל: 03-5138200 פקס: 02-5085043

פסיקתא

צו הורות פסיקתי

המבקשת 2, עדי קרונקופ בן נון, ת.ז. 312498793 (להלן: "המבקשת 2") היא הורה נוסף של הקטין והקטינה אשר עתידים להיוולד מההריון אותו נושאת המבקשת 1, אפרת קרונקופ בן נון, ת.ז. 039038187 (להלן, בהתאמה: "המבקשת 1" ו"הקטינים"), החל למן נסע לידת הקטינים.

בין המבקשת 2 לבין הקטינים יחולו כל החובות, הזכויות והסמכויות אשר קיימות בין הורה לבין ילדו, בהתאם לכל דין.

לאחר מתן מספר זהות לקטינים, המבקשת 2 תרשם כהורה נוסף של הקטינים והקטינים ירשמו כילדיה, לכל דבר ועניין.

אין במתן הצו כדי לנתק את קשר ההורות בין המבקשת 1 לבין הקטינים.

יוכבד גרינוולד רנד, שופטת

תאריך

MODE = MEMORY TRANSMISSION

START=16-JAN 10:44

END=16-JAN 11:09

FILE NO.=427

STN NO.	COMM.	ONE-TOUCH/ ABBR NO.	STATION NAME/TEL. NO.	PAGES	DURATION
001	OK	2	5160960	001/001	00:01:03
002	634	2	0733735490	002/001	00:00:00
003	OK	2	5723248	001/001	00:00:37

תמ"ש 1677-01-18

במני כבוד המשפט הנכבד גרינוולד-לנד

בית המשפט לענייני משפחה

במתח תקווה

אמרת קרונקוב בן נון, ת.ז. 039038187
עדי קרונקוב בן נון, ת.ז. 312498793
ב"כ עו"ד דניאל יעקובי
כח"ד דניאל פריש 3, ת"א
03-5160960 :פקס 03-5100189

7 - 1 - 3

היועץ המשפטי לממשלה
ב"כ עו"ד מפרקליטות מרכז אזרחי
דרך מנחם בגין 154, בית קרדן, תל אביב
טל: 073-3736262 :פקס 073-3736490/1

15/01/2018	תק 1677-01-18
ש"נכבד גרינוולד-לנד	
לתגובת המשיבה עד ליום 17.1.18 שעה 14:00	
מסירה אישית.	

הודעה לבית המשפט הנכבד ובקשה למתן פסק דין

המבקשות מתכבדות לחזו"ע לבית המשפט הנכבד כי בהתאם לחלסת הרפואים, נוכח האבחון בו נמצאים המבקשות ובהקטין והקטינה אשר עתידים להיוולד מהחירון אותו נושאת המבקשת 1, תוספת הליות והיא תיעד, באופן טוב, במתות קיסרי, כבר ביום 19.1.2018.

העתק אישור רפואי בדבר מועד הלדה הצפוי, מצ"ב כנספת א' לבקשה זו.

יצוין כי המבקשות מתנן חסלפתו לכך שתגובת המשיב לבקשה אשר הוגשה על ידן למתן פסק דין טרם הלדה, תוגש עד היום, וזאת על מנת לאפשר לבית המשפט הנכבד ליתן את פסק דין בתוק זה, בהקדם, וטרם הלדה.

כעולה סך הבקשה למתן פסק דין חוזרת מסיקתי, המבקשות מקיימות זוגות אמנות ויש ביניהן חסכמה לזוגות משותפת ובאופן המצדיק כי הוצאות תח"י ייחזרוטם של שני בני זוג גגמים (כפי שקבע בפסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז - לוד, בעמ"ש 60269-01-17 ח"תש"ק המשפטי לממשלה נ' של ואח').

בית משפט נכבד זה כבר הוציא תח"י ידיו צחי וצרות טרם הלדה בשני פסקי דין שניתנו על דיו, ביום 7.1.2018 (תמ"ש 18565-12-17 ג' ואח' ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה נ' - 18526-12-17 סומרוסקי ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה).

למען הוחזות מצ"ב כנספת א' לבקשה זו, פטוקנא לחוזימת בית המשפט הנכבד.

דניאלה יעקובי, עו"ד
ב"כ המבקשות

15 בינואר 2018

נספח מס' 3

תמ"ש 18-01-1677

בבית משפט לענייני משפחה פתח תקווה

בפני כב' השופטת יוכבד גרינוולד רנד

בעניין שבין:

- מבקשות:
1. אפרת קרונקופ ת"ז 039038187
 2. עדי קרונקופ בן נון ת"ז 312498793
- ע"י ב"כ ע"ד דניאלה יעקובי ואח'י
מרדכי דניאל פריש 3 תל אביב
טל': 035100189, פקס: 035160960

- נ ג ד -

משיב:

ב"כ היועץ המשפטי לממשלה
ע"י פרקליטות מחוז מרכז- אזורי
דרך מנחם בגין 154 בית קרדן 6492107
ת"ד 33260
טל': 073-3736262, פקס: 02-6468017

תגובה לבקשה למתן צו הורות פסיקתי טרם הלידה

ב"כ היועמ"ש מתכבדת בזאת להגיש את תגובת המדינה לבקשה שבנדון (להלן: "המשיב"). לגופו של עניין, המשיב מתנגד לבקשה שבנדון שהוגשה ביחס לעובדים.

א. כללי

1. כמסגרת הבקשה שבנדון, מתבקש בית המשפט הנכבד ליתן צו הורות פסיקתי בטרם תלידה "לפיו יוצהר כי המבקשת 2, בת הזוג של המבקשת 1 ומי שנושאת ברחמה את העוברים אשר עתידים להיוולד, הינה וסררה ווסף של הקטינים, החל ממועד לידת הקטינים...ולקבוע כי למן מועד הלידה חלות בין הקטינים לבין המבקשת 2 כל החובות, הוצאות והסמכויות אשר קיימות בין הורה לבין ילד".
2. המשיב מתנגד לבקשה האמורה משני טעמים עיקריים; הטעם האחד – חיות והבקשה הוגשה ביחס לעוברים, בעוד שלעמדת המשיב לא ניתן לכוון קשרי הורות בין אדם לבין עובר אשר טרם בא לעולם. הטעם השני, מאחר שכפי שעולה מהבקשה עצמה, מרכז חייהן של המבקשות כיום אינו בישראל, כך שעל פני הדברים דומה כי המבקשות אינן תושבות הארץ ולפיכך אין הן עומדות לנופ של עניין בתנאי הסף למתן צו הורות פסיקתי, כפי שאלו הוגדרו על ידי היועץ המשפטי לממשלה בגדרי הליך תמ"ש 13-12-57740.

3. יאנואר נאיד, המדובר בבקשה לצו הורות פסיקתי ביחס לעובדים שטרם נולדו, דבר שאין לו כל עיגון, והוא אף מנוגד לדברי חקיקה הקרובים לענייננו, כפי שיפורט להלן.

4. לא זו אף זו, יוזכר כי החלתו אתורה בזמן של צו הורות פסיקתי הינה בבחינת חריג. גישה זו עולה מפסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז בעמ"ש 60269-01-17 ב"כ היועץ המשפטי לממשלה נ' מעיין סול (להלן: "עניין סול"), שם נקבע כי "כלל תהא תחולתו של צו ההורות אך ורק מרגע הינתנו". בהינתן אפוא כי בענייננו מבוקש צו הורות פסיקתי שיחול "קדימה בזמן" כאשר מתן צו הורות רטרואקטיבי הינו בבחינת חריג לכלל, ובחינת העובדה כי אין כל הסדר משפטי בישראל המקנה זכויות וחובות הוריות לעובר וכן העובדה שעילת תביעה בעניין הורות קמה עם היוולד ילד – המדינה סבורה כי לא ניתן בשלב זה לדון בתובענה דין.

5. יצוין כבר עתה, כי המשיבים ערים לעובדה כי ביום 7.1.18, ניתנו על ידי בית המשפט הנכבד, שני פסקי דין בהליכים שעניינם דומה (תמ"ש 18565-12-17, תמ"ש 18526-12-17) במסגרתם ניתנו צווי הורות פסיקתיים עוד בטרם התרחשה לידה, בניגוד לעמדת המשיב לפיה לא ניתן לדון בבקשה ליצירת הורות משפטית מבלי שקיימת הורות שכזו בפועל ובנסיבות אלו אף לא ניתנה תגובה לגופו של עניין. בתוך כך יצוין כי בימים אלו, נשקלת האפשרות בקרב הגורמים הרלוונטיים במדינה להגשת ערעור על פסקי דין אלו, בין היתר, מהטעמים המפורטים בעמדה זו.

ב. להלן פרטי המבקשות כפי שאלו עולים ממרשם האוכלוסין

6. אפרת קרונקופ בן נון ת.ז. 039038187 אזרחית ישראל, נולדה בישראל בתאריך 16.1.1983. רשומה במרשם האוכלוסין כיהודייה; נשואה למבקשת 2 מיום 2.11.16; תחת שמה לא רשומים ילדים.

7. עדי קרונקופ בן נון, ת.ז. 312498793 אזרחית ישראל, נולדה בישראל בתאריך 14.12.1993. רשומה במרשם האוכלוסין כיהודייה; נשואה למבקשת 1 מיום 2.11.16; תחת שמה לא רשומים ילדים.

ג. המסגרת הנורמטיבית

בקשה לצו הורות פסיקתי ביחס לעובר שטרם נולד

צו הורות פסיקתי במבט כללי

8. בהתאם לדין הישראלי, הורות בישראל של מי שהם אזרחי ותושבי תמדינה נקנית ונרכשת באחת משלוש דרכים: הורות ביולוגית, הורות משפטית מכוח צו אימוץ בהתאם לחוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981 (להלן: "חוק האימוץ") או הורות משפטית מכוח קבלת צו הורות לפי חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד) התשנ"ו-1996 (להלן: חוק הפונדקאות).

9. הולדתו של צו ההורות הפסיקתי הינה בתמ"ש 60230/07, נ.צ. נ' היועמ"ש (פורסם בנבו) שעסקה במסכת עובדתית ייחודית. בנסיבות הייחודיות של ההליך שם, קבע בית המשפט כי הליך האימוץ אינו ההליך שמתאים לנקוט בו, מקום בו קיים קשר גנטי בין האם הגנטית לקטין שהיא מבקשת ליצור אתו את הקשר המשפטי. שכן קיים משהו מאולץ ולא טבעי, בקביעה כי הורה אמור לאמץ את ילדו הגנטי. בית-המשפט לענייני משפחה חידש באותו הליך הלכה וקבע כי ההליך המשפטי שמתאים לנקוט בו ליצירת קשר ההורות המשפטית, במקרה שקיים קשר של הורות-גנטית הוא "צו-הורות-פסיקתי".

10. לימים, עת הוגש בג"צ 566/11, 6569/11 ממט, טבק ואכירס, הסכימה המדינה, כי תחת הליכי אימוץ שבוצעו עד לאותו שלב, ליצירת קשרי הורות בעקבות הליכי פונדקאות המבוצעים בחו"ל על ידי אזרחים ישראלים, ובכפוף לתנאים אשר פורטו במסגרת הודעתה בבג"צ, שבנסיבות שכאלו ינתן "צו הורות פסיקתי" כלפי בן הזוג של ההורה הגנטי, שאינו בעל קשר גנטי לקטין, בכפוף לבחינת עמידת המבקשים בשורה של תנאים, וביניהם תנאי התשובות בישראל.

11. בהודעת המדינה בבג"ץ 566/11 הובחר כי:

"הסיכמתנו זו ניתנת בנסיבות המיוחדות של המצב, לעת הזו ועד להשלמת החקיקה, ולא בהסבמה לכינונו של 'צו-הורות-הפסיקתי' ביתס לפונדקאות תו"ל כמסד משפטי עצמאי בשיטתנו, לצד מוסד האימוץ ולצד מוסד 'צו ההורות' (הניתן לפי חוק הפונדקאות הישראלי). והכול, בכפוף לכך שכל התנאים למתן 'צו ההורות' התנאים אשר צפויים להיות בחקיקה העתידית לפי המלצת וועדת מור-יוסף והמלצת צוות היישום- יהיו תנאים למתן 'צו ההורות הפסיקתי'".

12. ענינו רואות כי, הליכי "צו הורות פסיקתי", הינם למעשה הליך "אימוץ מרוכז", כאשר התשתית המתחייבת בהליכי אימוץ קיימת גם בהליכים אלו, לרבות הצורך ככלל בבחינת טובת הילד באמצעות תסקיר.

13. בהמשך, ביום 8/2/15 הוגשה עמדת היועמ"ש בתמ"ש 57740-12-13 לפיה בהליכים כגון החליק דין, על אף שדרך המלך שקבע המחוקק הינה במתן צו אימוץ, הרי שבהתקיימותם של תנאים מסוימים המפורטים בעמדה, ובהם כי מתן הצו עולה בקנה אחד עם טובת הקטין וכי הזוג הינו תושב ישראל, אין מקום להתנגד לכך שביהמ"ש ינקוט במסלול של "צו הורות פסיקתי". מכל המפורט לעיל, עולה כי חרף חדשנותן של החלטות אלו בנושא צו הורות פסיקתי, ברי כי הכוונה במסגרתן הייתה מתן צו ההורות פסיקתי רק לאחר הולדת הקטין ולאחר הגשת תסקיר מאת השירות למען הילד (או בדיקה בדרך שתקבע ע"י שירותי הרווחה לפיה אין חשש לפגיעה בטובת הילד). מטבע הדברים, לא ניתן לערוך בחינה כאמור אלא רק לאחר הלידה, שכן הנסיבות עשויות להשתנות במועד הלידה או בעקבותיה, וטובת הילד הספציפי צריכה ויכולה להיבחן רק אחרי שהוא ייוולד.

בקשה לצו הורות פסיקתי ביחס לעובר שטרם נולד

14. כפי שפורט לעיל, המוטיב המרכזי העובר בחוט השני בכל אחד מההסדרים המשפטיים הקיימים במדינת ישראל לקביעת הורות, לרבות אלה שהינם פרי הפסיקה, הינו קיומו של ילד, שהינו ישות משפטית עצמאית נושאת חובות וזכויות.

15. לעניין זה ימנה המשיב לסעיף 1 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות התשכ"ב-1962 (להלן: "חוק הכשרות המשפטית") "כל אדם אשר לזכויות וחובות מגמר לידתו ועד מותו".
16. עוד יטען המשיב, כי למבקשות אין כל סמכות חוקית לייצג עוברים שטרם נולדו, כמו גם את טובתם בהליכים המשפטיים, ואף המבקשת 1, שנושאת את ההיריון והינה בעלת הזיקה הגנטית לעוברים, מנועה מלייצגם. הדברים מעוגנים בסעיף 14 לחוק הכשרות המשפטית בו נקבע כי: "ההורים הם האפוטרופוסים הטבעיים על ילדיהם הקטינים". הוזה אומר, כי חובותיהם וזכויותיהם החוריות של הורים ביולוגים כלפי ילדיהם הטבעיים, כמפורט בחוק, מתמלאים תוכן רק לאחר הולדת ילדיהם.
17. המשיב יטען, כי כל סוגי ההורות, אם ביולוגית ואם נרכשת מכוח צו שיפוטי זה או אחר, כמפורט לעיל, אינה נקבעת טרם הלידה.
18. לא זו בלבד שלא ניתן להרחיב את סמכותו של בית המשפט ליתן טעור שהינו קונסטיטוטיווי ויוצר "סטטוס" הפועל כלפי כולי עלמא ביחס לעובר, אלא שאף ברמה הפרקטית לא קיימת כל אפשרות משפטית ליתן את טעור המבוקש ביחס לעובר שטרם הגיח לאוויר העולם.
19. בנסיבות אלו, לא ניתן להיענות לבקשת המבקשות ליצירת יחסי הורות בטרם לידת הקטינים.
20. לעניין זה ימנה המשיב להחלטות אחרות שניתנו אך לאחרונה בבקשות דומות להליך דן, במסגרתן נדחו או נמחקו (לעיתים בהסכמה) בקשות למתן צווי הורות פסיקטיים בנסיבות בהן טרם נולד העובר. נקבע כי לא קמה עילת תביעה בעניין הורות עד לידת הילוד ולפיכך יש לשוב ולהגיש את הבקשה לאחר לידתו. (ראו לדוגמה תמ"ש 1211-11-17, 21535-03-17, 61803-07-17). במסגרת הליך בתמ"ש 61803-07-17 קבע בית המשפט כי:
- "התביעה נמחקת בזאת מחמת היעדר עילה. עילת התביעה בעניין הורות אינו קמה עם היוולד הילד לגביו מבוקשת פסיקת ההורות, בעת הזו כאשר טרם נולד הילד, התביעה נעדרת עילה. כאמור בהחלטה קודמת אין באמור כדי לגרוע מזכות המבקשות להגיש תביעתן מיד עם לידת הילד."
- ההחלטה בתמ"ש 61803-07-17 מצי"ב ומסומנת בנספח 1.
- צו הורות פסיקטי הינו צו המכונן הורות, ואינו מצהיר על חורות קיימת
21. כעולה מהמפורט לעיל, צו הורות פסיקטי כשמו כן הוא – הנו יציר פסיקה, כאשר בעשרות צווים שניתנו עד היום הורו בתי המשפט על כינון יחסי הורות מיום מותן הצו ואילך. על כן, ניתן היה להגיש בקשה למתן צו הורות שעניינה, כאמור, כינון יחסי הורות, רק לאחר לידת הקטין.
22. אמנם בענייננו אין עסקינן בהליכי פונדקאות, אולם שעה שצו ההורות הפסיקטי הינו יציר פסיקה, והושאל מחוק הפונדקאות הישראלי, הרי שאך טבעי כי לא יורחב צו זה אל מעבר לגבולות אותם הגיח המחקק.

23. בניגוד לאמור לעיל, בדבר המשמעויות של צו ההורות כמכונן יחסי הורות, הרי שפסק דין הצהרתי עניינו בקביעה של עובדה או זכות שאינן יכולות להיות במחלוקת. כך למשל, עת במסגרת בקשה לקביעת אבהות מבוצעת בדיקה גנטית לחיוביות האבהות, יינתן ע"י ביהמ"ש פסק דין הצהרתי לאבהות, ולא צו המכונן אבהות. הצהרת האבהות הגנטית או הביולוגית תקפה מיום לידתו של הקטין, שכן במקרה כזה ביהמ"ש לא יצר קשר של אבהות, אלא הצהיר על קיומו של קשר האבהות מיום לידתו של הקטין- ענין פיוזי ביולוגי, אשר לאחר שהוכח באמצעים מדעיים, כלל אינו יכול להיות שנוי במחלוקת.
24. לעומת זאת, וכאמור לעיל, המסגרת המשפטית הקיימת אינה מאפשרת הצהרת על חורנת שאינה חורות גנטית או ביולוגית. לפיכך, יצירת הורות משפטית, אם בדרך של אימוץ ואם בדרך של מתן צו הורות או צו הורות פסיקתי, הינה מכוננת הורות וכן צופה פני עתיד בלבד, קרי חלה מיום מתן הצו ואילך.
25. עמדה זו של המשיב אף מתיישבת היטב עם הוראות חוק הפונדקאות, שם קשר ההורות נוצר על-ידי צו שיפוטי, הוא "צו הורות" (סעיף 11 לחוק הפונדקאות). בהתאם להוראות הדין, מיום לידת הקטין ועד למתן צו ההורות, מצויות סמכויות האפוטרופסות ביחס אליו בידי עובדת סוציאלית (סעיף 10(ב) לחוק), כאשר החזקתו הפיזית של הקטין היא אצל ההורים המיועדים (סעיף 10(א) לחוק), והאחריות עליו נתונה להם. אף בנסיבות אלו ההורים המיועדים עדיין אינם מוכרים כהוריו עד לקבלת צו ההורות.
26. ויודגש, צו ההורות הוא שיוצר את קשר ההורות בין תהורים המיועדים לבין הקטין מבחינה משפטית. כלשון סעיף 12(א) לחוק הפונדקאות: "עם מתן צו הורות יהיו ההורים המיועדים הורים ואפוטרופוסים בלעדיים על הילד והוא יהיה ילדם לכל דבר ועניין". כן, ר' סעיף 13 ו-14 לחוק הפונדקאות המתייחסים להוראות אחרות שבית המשפט מוסמך לקבוע בצו בנוגע למעמד הילד ולחסי ההורות של הילד עם ההורים המיועדים או האם הנשואת. מכאן, הצו הוא זה שקובע את מעמד הילד ויחסיו עם ההורים שנקבעים בו, ואין להם כל תוקף משפטי בלעדיו או לפני הינתנו.
27. כן יפנה המשיב לסעיף 17 לחוק האימוץ הקובע כי, ככלל, גם עת עסקין בחוק האימוץ הרי שקשרי הורות שנקבעו באמצעות צו אימוץ חלים מיום מתן הצו. במקרה דנן, ממילא אין עסקין בצו אימוץ ועל כן הוראות סעיף 17 לחוק כלל אינן רלוונטיות, ובוודאי אין מדובר בנסיבות המצדיקות חריגה מהכלל.
28. עוד נזכיר, כי ביום 26.6.17 ניתן פסק הדין בעניין סול, בו נפסק כי ככלל תהא תחולתו של צו ההורות אך ורק מרגע הינתנו, ואולם בשיקול דעתו של בית המשפט להקדים את מועד הצו למועד הלידה. לצורך קבלת החלטה כאמור, בית המשפט ישקול מספר שיקולים: מועד הגשת הבקשה להורות ופרק הזמן שחלף ממועד הלידה ועד להגשתה; אופן הורותו של הקטין (תרומת זרע מגורס אנונימי או בקיום יחסי אישות); אופן קבלת ההחלטה באשר להורותו של הקטין (האם כהחלטה משותפת של שני ההורים המיועדים או בהחלטה אחד מהם אשר חברו הצטרף לרצונו זה במהלך ההליך); ועיקר העיקרים – בחינת טובתו של הקטין בנסיבות הגשת הבקשה.

29. לאור הלכה זו אשר נקבעה בבית המשפט המחוזי, דומה כי מתן צו הורות פסיקתי עוד טרם הלידה, הינו בבחינת חריגה מהלכה.
30. לסיכום, צו הורות פסיקתי שהינו יציר הפסיקה ניתן ביחס לקטין שכבר נולד, ולא ביחס לעובר אשר עתיד להיוולד ושהנסיבות בהן ייוולד, הרלוונטיות לקביעת טובתו לרבות ביחס להורות, כלל אינן ידועות ולא ניתן לנבאן.

ד. המבקשות אף אינן עומדות בתנאים להכרה בצו הורות פסיקתי:

תושבות בישראל

31. כפי שצוין לעיל, אחד התנאים למתן צו הורות פסיקתי בהתאם לעמדת היועץ המשפטי לממשלה הינו כי המבקשים יהיו תושבי ישראל.
32. כעולה מכתב התביעה, המבקשות הינן "אזרחיות ישראל ותושבות אוסטרליה" ו"מתגוררות ומנהלות משק בית משותף בדירה אותה הן שוכרות יחד בוינה אוסטרליה" (סעיפים 13, 14 לבקשה) וכאמור בפתיח "מתגוררות, נכון למועד זה, בוינה אוסטרליה". מכלל האמור עולה, כי לשיטת המבקשות עצמן, מרכז חייהן נכון לחינם הינו באוסטרליה וינה, ועולה שאלת של ממש האם הן בבחינת "תושבות" כדרוש לפי עמדת היועץ המשפטי לממשלה לעניין מתן צו הורות פסיקתי. המבקשות לא הניחו תשובות ראיות מספיקה לצורך הסקת מסקנות בעניין זה, אך על פני הדברים דומה כי התשובה לכך שלילית ואף מטעם זה יש לדחות את הבקשה דנן.

ה. העדר סמכות ביהמ"ש להורות על רישום צו ההורות במרשם האוכלוסין

33. למעלה מן הצורך – חרף העובדה שבענייננו לא מתבקש סעד של רישום ובשים לב לפסקי הדין שניתנו על ידי בית המשפט הנכבד מיום 7.1.18, יצוין כי סוגיות רישום במרשם האוכלוסין אינה מצויה בסמכותו של בית המשפט הנכבד, באשר אינה מצויה ברשימת הנושאים והזיקים המנויים בחוק בית המשפט לענייני משפחה, תשנ"ה-1995.
34. למעשה, בהתאם לסעיף 15(ד) (2) לחוק יסוד: השפיטה, בית המשפט המוסמך ליתן צו עשה לרישום כנגד רשויות המדינה הינו בית המשפט העליון.
35. סמכותו של בית המשפט הנכבד מצומצמת אם כן לקביעת הורותה הנוספת של המבקשת 2 באמצעות צו הורות פסיקתי וזאת ביחס לקטינים לאחר שיוולדו.

ו. מן הכלל אל הפרט

36. כאמור, המבקשות מבקשות כי יינתן למבקשת 2 (בת הזוג הנטענת של האם הביולוגית), צו הורות פסיקתי, ביחס לעוברים, עוד טרם הגיחו לעולם.
37. ראשית יטען המשיב כי לאור המפורט לעיל הבקשה הוגשה טרם זמנה ואין כל אפשרות משפטית לדון וליתן צו שיפוטי אשר "יכנס לתוקף" רק בהתקיים תנאי מסוים בעתיד שאין לדעת אם יתקיים ובאילו נסיבות.
38. מהות בקשתה של המבקשת 2 היא למעשה להשוות את מעמדה המשפטי ביחס לקטינים שייוולדו למעמדה המשפטי של האם הביולוגית (המבקשת 1), באופן שהורותה על העוברים תוכר מיד עם חיולדם. דא עקא, להבדיל מהורות ביולוגית של אם יולדת שאינה טעונה כל צו או תחלטה שיפוטית, הורותה של המבקשת 2 צריכה להיבחן ולעבור במסגרת השיפוטית, בין היתר בראי טובת הילד, "בזמן אמת" – כאשר בפני ביהמ"ש מונח כל המידע הרלבנטי ביחס לאותו ילד ספציפי.
39. כפי שפורט לעיל, אין כל חסדר חוקי ומשפטי המאפשר קביעת יחסי הורות בשלב העובדות, וזאת, יש לציין, בין אם מדובר בזוג בני אותו המין, ובין אם מדובר בזוג הטרוסקסואלי.
40. בהתייחס לתרחישים האפשריים שמעלות המבקשות במועד הלידה או בסמוך לה, יצוין כי קיימים אמצעים משפטיים להתמודד עם תרחישי קיצון מסוג זה (שאנו כמובן מקווים שלא יתרחשו), כדוגמת מתן צו אפוטרופסות זמני בנדיבות.
41. בהתייחס לטענה לפיה אב יכול להירשם במועד הלידה, גם אם המדובר בתרומת זרע, נשוב ונבהיר כי בהתאם ל"נוהל הוספת פרטי אב לקטין תושב ישראל הירשום במרשם האוכלוסין" (נוהל מסי 2.2.007), כאשר נמסרת הודעה בדבר הצהרה על אבהות, אולם התעורר לפקיד הרישום ספק לגבי נכונות ההצהרה, הוא מוסמך לדרוש ראיות נוספות להוכחת האבהות הנטענת, ובכלל זה לדרוש כי האב הנטען יבצע בדיקה גנטית לסיווג רקמות לצורך הוכחת האבהות וביצוע הרישום המבוקש. לשון אחר, כאשר מועלים ספקות באשר לויקה הביולוגית של מי שמבקש להירשם כאב (בשל תרומת זרע המובאת לידיעת פקיד הרישום או ממגוון סיבות אחרות) בהתאם לסעיף 21 לחוק, פקיד הרישום יימנע מביצוע הרישום, והוא עשוי לדרוש הצגה של תעודה ציבורית, המצהירה על האבהות הנטענת.
42. יתרה מזו, בטופס התצהרה, מצויה אזהרה לפיה מסירת הודעה כוזבת מהווה עבירה על חוק מרשם האוכלוסין ודינה מאסר.
- נוהל הוספת פרטי אב לקטין תושב ישראל וכן טופס הכרה באבהות צורפו לכתב התביעה וסומנו כנספח ג'.

43. כך גם טענת המבקשות בסעיף 4 לבקשה – לפיה בהיעדר מתן צו הורות פסיקתי בשלב המבוקש נוצר "חלל משפטי מועד לפורענות" ביחס לקטינים – אינה עומדת, שכן המבקשות 1 בהיותה ההורה הביולוגי הינה האפוטרופוס המידי של הקטינים עם היוולדם. וממילא, כאמור, לתרחישי הקיצון כאמור, יש פתרון משפטי מידי בדין – עד למתן צו ההורות הפסיקתי.
44. עוד טוענות המבקשות בסעיף 4 לבקשה, כי אי מתן צו ההורות הפסיקתי במעור המבוקש, פוגע ביכולתן לעמוד בדרישות סעיף 11 לחוק מרשם האוכלוסין. סעיף זה קובע כי "תושב שנוצר לו ילד בחוץ-לארץ חייב למסור לפקיד רישום תוך שלושים יום הודעה על פרטי הרישום של ילדו". לצד זאת קובע סעיף 1(ג) כי "הוראות חוק זה המקנות זכויות לתושב או המטילות עליו חובות או הנוגעות לתושב יחולו גם על אזרחי ישראל שאינם תושב".
45. יוצא אפוא, כי רק המבקשת 1, היא האם היולדת, ונהיה מחויבת למסור הודעה על הולדת הקטינים לאחר הלידה, וברי כי לצורך עניין זה לא נדרש כל צו הורות פסיקתי בהיותה האם היולדת. כמו כן, ללא כינון קשרי הורות בין המבקשת 2 לקטינים, העשויים כאמור להתקיים רק אחרי שתוגש בקשה מתאימה לאחר שאלו ייוולדו, כלל לא נוצרת כל חובה למבקשת 2 למסור הודעה לפי סעיף 11 לחוק המרשם, ועל כן אין בדחיית הבקשה דין כדי לפגוע ביכולתן של המבקשות לעמוד בתנאי הסעיף האמור.
46. אם כן, לטענת המשיב, הבקשה למתן צו הורות פסיקתי טרם לידת העוברים, מנוגדת לכל הסדר חוקי ומשפטי, ודינה לדחייה על הסף. בתוך כך יצוין כי סמכותו של ביהמ"ש הנכבד מצומצמת לכינון הורותה הנוספת של המבקשת 2 שאינה האם הביולוגית, באמצעות צו הורות פסיקתי ביחס לקטינים לאחר שיוולדו.
47. זאת ועוד, יש לדחות את הבקשה דין בעניינו אף לגופו של עניין משדומה כי המבקשות כלל אינן תושבות ישראל, ועל כן אין הן עומדות בתנאי הסף הדרישים על פי עמדת היועץ המשפטי לממשלה לצורך מתן צו הורות פסיקתי.

ז. סיכום

48. אשר על כן ונוכח כל האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד לדחות את בקשת המבקשות על הסף ולחלופין לגופו של עניין.

21/4
ג'ר

אור מעוז גרבר, עו"ד

פרקליטות מחוז מרכז – אזרחי

בבית המשפט לענייני נועם בירושלים

הַשְׁמָחָה

שתיהן באמצעות ב"כ עיתון

- 723 -

היועץ העשיתי לממשלה
בשירות למען הילד

המשיב:

תגובה בעניין מחיקת הצקשה

כ"י י"הכ"ט"ש מתקבץ שלא למחוק את הבקשה בהגדר עולה וליתן ההלכות בבקשה בתקום כותחשכ כעובדה שהמבקשת צמיה ללדת בסוף [redacted] א בתחילת [redacted] (דחיתנו בתוך כ [redacted])

ואלו נימחקי התגובות:

ראשית, למען הסדר הטוב, יצוין כי לפי הדימויים המצויים בדין הח"מ הבקשה מתקבלה אצל המשלכ כבר ביום 21.8.17.

פניצ'א אינש'לר דעמטירה מסלומן 1

מצ"ב פרטי המעקב בדואר ישראל של האזעזעז מסומן ז.

2. לחסס של דברים: אכן, הכשרות הטשטשיות של אדם נקבעת מיום היוולדו. לאור האמור ביקשו ועדיין בובקשות הטבקשות כי הצי יעתיק במעל לאחד לידת דגיתק, אלא שהוא יעתיק מיד עם היוולדו.

רצת נוסמכחה תסבעית של אמו לקבל
לאיים במהלך ההיפוך. נקום ודרך הוצע
בשהדברם נדרשים, ועד להתקשרות
אף כשתטופלים הרפואיים סחוץ לגופם

17 709

61803-07-17

15/10/2017

7. **உயிர்நிலைப்பாடு**

0779 1000 115

2 שיממש בסמכותה זו גם בענייננו.

ולד העדן כשרות מופטות של העדן
בת של המבקשות, שהינן בעלות אישיות
לד.

קלש בבי בהגניש ליתן צו חנוטג לילול
לן על מי סעי' 1 לחוק הכשרות המשפטיות
ת' וחוצות משפטיות ימונבר לידהו זעז

מפסיק להיות כשיר לסקירות והוכחות עם
זוהר הנוגשות למה שיועשה במפתח ולמלי
נה.

התביעה נמחקת בזה מחמת העדר עילה. עילות התביעה בענין הורות
אדם קמה עם חיולו. ח"ד לגבי מכלול פסיקת ההלכות. בענין הורות
אשר טרם נולד הילד, התביעה נעדרת עילה. כאמור בהחלטה
קודמת, אין באמור כדי לגרוע מן היות המבקשות להגיש תביעת ח"ד
עם לידת הילד.

משרד התנועה והשיח"ס והתנ"ים
לשכת היחיד המושפטי

17-38-2011

30/06/2017

הנהגתו נכונה ונכונה ונכונה
הנהגתו נכונה ונכונה ונכונה

SS 16.12.17

נספח מס' 4

4

תמ"ש 1677-01-18

בפני כבוד השופטת יוכבד גרינוולד-רנד

בית המשפט לענייני משפחה

בפתח תקוה

המבקשות:

1. אפרת קרונקופ בן נון, ת.ז. 039038187

2. עדי קרונקופ בן נון, ת.ז. 312498793

ע"י ב"כ עוה"ד דניאלה יעקובי

מרח' דניאל פריש 3, ת"א

טל: 03-5160960 פקס: 03-5100189

נ - ג - ד

המשיב:

היועץ המשפטי לממשלה

ע"י ב"כ עוה"ד מפרקליטות מרכז אזרחי

דרך מנחם בגין 154, בית קרדן, תל אביב

טל: 073-3736262 פקס: 073-3736490/1

הודעה לבית המשפט הנכבד על לידה**ובקשה למתן צו הורות ממועד הלידה**

המבקשות מתכבדות להודיע לבית המשפט הנכבד כי, במזל טוב, ביום 17.1.2018 (ולאחר שהלידה הוקדמה פעם נוספת בשל הסיכון בו היו מצויים המבקשת 1 והקטינים), ילדה המבקשת 1 את הקטינה אליס קרונקופ בן נון ואת הקטין תומאס קרונקופ בן נון.

מצ"ב כנספת א', אישור בית החולים על הלידה.

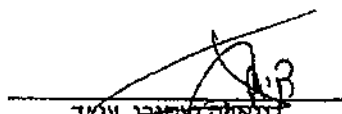
כאמור בבקשה, המבקשות שתיהן אזרחיות ישראל (המבקשת 2 הינה תושבת ישראל), נשואות זו לזו, כדין, ונכון למועד זה מתגוררות, יחדיו, באוסטריה.

הוראות סעיף 11 לחוק מרשם האוכלוסין, תשכ"ה - 1965, מחייבות תושב ישראלי שנולד לו ילד בחו"ל למסור לפקיד הרישום (באמצעות התייצבות אצל הנציג הדיפלומטי/קונסולרי של המדינה בארץ הלידה) הודעה על פרטי הרישום של ילדו, בתוך 30 יום ממועד הלידה.

העתק נוהל רישום ילד שנולד בחו"ל לאזרחים ישראלים וטופס הודעה על לידה של אזרח ישראלי בחו"ל צורפו כנספת ב' 1 ו- 2 לבקשה למתן צו הורות.

נוכח האמור, בית המשפט הנכבד יתבקש ליתן, מוקדם ככל האפשר, צו הורות פסיקתי לפיו המבקשת 2, בת הזוג של המבקשת 1 (חיא האם הביולוגית של הקטינים), הינה הורה נוסף של הקטינים, החל ממועד לידת הקטינים, והכל מבלי לפגוע במעמדה של המבקשת 1. כן מתבקש בית משפט נכבד זה להורות ולקבוע כי חלות בין הקטינים לבין המבקשת 2 כל החובות, הזכויות והסמכויות אשר קיימות בין הורה לבין ילדו.

יצוין כי המבקשות צירפו לבקשה אשר הוגשה על ידן לבית משפט נכבד זה ביום 1.1.2018 את כל האסמכתאות הרלוונטיות.

דניאלה יעקובי עו"ד
ב"כ המבקשות

22 בינואר 2018

Schwangerenjournal

Status: vdiert

17.01.2018 (Datum der Entbindung)

Frau
Dr. med. Zipora-Liora Bunzi
Weintraubengasse 6-10/2/1
1020 Wien

Wiener Krankenanstaltenverbund
Allgemeines Krankenhaus der Stadt Wien -
Medizinischer Universitätscampus
Univ. Klinik für Frauenheilkunde
Klin. Abteilung für Geburtshilfe und fetomaternale Medizin
Leitung: O.Univ.-Prof. Dr.med.univ. Peter Wolf
Husslein
1090 Wien, Währinger Gürtel 18-20
Tel.: +43 (1) 40 400 - 28210
Fax: +43 (1) 40 400 - 28620

Pat.: Ben Nun, Efrat

FallNr.: 0APT3FCZF

Geb.: 16.01.1983, w

Patientin:
Geburtsdatum:

Efrat Ben Nun
16.01.1983 (35 J.)
Armbändchenr.: 17233HEE

Aufnahmenummer: 0APT3FCZF
Geburtsnummer: 132/0/0
Blutgruppe: A negativ

Straße:
Wohnort:
Telefonnr.:

Högelmoellergasse 6/23
1050 Wien
0664 888 68 77

Herkunftsland:
Familienstand / Beruf:
Einweisender Arzt:

verheiratet /
Dr. med. Zipora-Liora Bunzi

ET:
Kreislaufaufnahme am:
Aufnahmegrund:

24.02.2018
17.01.2018, Uhr

LP: 20.05.2017
34 + 4 SSW

Entbindung am:

17.01.2018, 14:39 Uhr

34 + 4 SSW

Lebendgeburt

Geburtsmodus:

(5-749,10) Primäre Misgav- Ladach- Sectio
I.vordere HHL

Lage:

Position:

Anästhesie:

Entbindungsrisiken:

Spinalanästhesie
Drillings-Gravidität

Perinataljournal

vdiert

Ben Nun Efrat

Geb.: 16.01.1983

FallNr.: 0APT3FCZF

Nachgeburt:

Dauer: 3 min.

Blutverlust:

300 ml

Placenta vollständig. Nabelschnur o.B.

Kind:

Geschlecht:

Ben Nun,

weiblich

Gewicht:

2330 g

Länge:

49,0 cm

Kopfumfang:

31,0 cm

Apgar:

8 / 6 / 9

NA-pH / Astrup:

7,36 /

BE:

0,5

Pädiater:

Erkrankungen:

keine

Verlegung:

17.01.2018

9C Neonat-Intensiv

Entbindender Arzt:

Assistenz (Arzt):

Anästhesist:

Univ.Prof.Dr. H. Helmer

Dr. J. Binder

Hebamme:

Assistenz (Heb.):

Op-Pflege:

Parancin, Heb. Ljubica

Unterschrift:

Schwangerenjournal
 Status: vidiert
 17.01.2018 (Datum der Entbindung)

Frau
 Dr. med. Zipora-Liora Bunzi
 Weintraubengasse 6-10/2/1
 1020 Wien

+
 Wiener Krankenanstaltenverbund
 Allgemeines Krankenhaus der Stadt Wien -
 Medizinischer Universitätscampus
 Univ. Klinik für Frauenheilkunde
 Klin. Abteilung für Geburtshilfe und fetomaternale Medizin
 Leitung: O.Univ.-Prof. Dr.med.univ. Peter Wolf
 Husslein
 1090 Wien, Währinger Gürtel 18-20
 Tel.: +43 (1) 40 400 - 28210
 Fax: +43 (1) 40 400 - 28520

Pat.: Ben Nun, Efrat
 Geb.: 16.01.1983, w

FallNr.: QAPT3FCZF

Patientin:	Efrat Ben Nun	Aufnahmenummer: QAPT3FCZF
Geburtsdatum:	16.01.1983 (35 J.)	Geburtsnummer: 132/1/2018
	Ambändchennr.: 78827HDR	Blutgruppe: A negativ
Straße:	Högelmüllergasse 8/23	
Wohnort:	1050 Wien	
Telefonnr.:	0664 888 68 77	
Herkunftsland:		
Familienstand / Beruf:	verheiratet /	
Einweisender Arzt:	Dr. med. Zipora-Liora Bunzi	
ET:	24.02.2018	LP: 20.05.2017
Kreißsalaufnahme am:	17.01.2018, Uhr	34 + 4 SSW
Aufnahmegrund:		
Entbindung am:	17.01.2018, 14:38 Uhr	34 + 4 SSW
	Lebendgeburt	
Geburtsmodus:	(5-749.10) Primäre Misgav-Ladach- Sectio	
Lage:	Reine Steißlage	
Position:		
Anästhesie:	Spinalanästhesie	
Entbindungsrisiken:	Beckenendlage. Geminigravidität.	

Schwangerschaftsjournal

vidiert

Pat.: Ben Nun Efrat

Geb.: 18.01.1983

FakNr.: DAPT3FCZF

Nachgeburt:

Dauer: 2 min.

Blutverlust:

300 ml

Placenta vollständig. Nabelschnur o.B.

Kind:

Geschlecht:

Ben Nun,

männlich

Apgar:

8 / 8 / 10

Gewicht:

1835 g

NA-pH / Astrup:

7,28 /

Länge:

48,0 cm

BE:

1,2

Kopfumfang:

38,0 cm

Pädiater:

Erkrankungen:

keine

Entbindender Arzt:

Univ. Prof. Dr. H. Helmer

Hebamme:

Parandin, Heb. Ljubica

Assistenz (Arzt):

Dr. J. Binder

Assistenz (Heb.):

Anästhesist:

Op-Pflege:

Unterschrift: _____

נספח מס' 5

תמ"ש 1677-01-18

בבית משפט לענייני משפחה פתח תקווה

בפני כבוד השופטת יוכבד גרינוולד-רנד

בעניין שבין:

מבקשות: 1. אפרת קרונקופ בן נון, ת"ז 039038187

2. עדי קרונקופ בן נון, ת"ז 312498793

ע"י ב"כ עו"ד דניאלה יעקובי ואח'

מרח' פריש 3 תל אביב - יפו

טל': 03-5100189, פקס: 03-5160960

- נ ג ד -

משיב:

היועץ המשפטי לממשלה

ע"י פרקליטות מחוז מרכז- אזורי

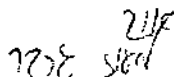
דרך מנחם בגין 154 בית קרדן 6492107

ת"ד 33260

טל': 073-3736262, פקס: 02-6468017

הודעה מטעם המשיב

1. בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד (כבי השופטת י' גרינוולד-רנד) מיום 23.1.18, ביחס לנוסח הפסיקתא המוצעת על ידי המבקשות, מובהר בזאת כי הנוסח אינו מוסכם על המשיב.
2. יצוין כבר עתה, כי בטרם יידרש המשיב לסוגיית צו ההורות הפסיקתי ביחס למבקשת 2, הרי שעל המבקשת 1 לפעול להסדרת מעמדם בישראל של הקטינים, ולשם כך יש באפשרותה לפנות לנציגות ישראל הקרובה למקום מושבה. בחו"ל, בהתאם לתקנון הקונסולרי בנוגע לרישום ילד שנולד בחו"ל.
3. כמו כן, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות כי תגובה לגופו של עניין מטעם המשיב תוגש 30 יום לאחר המצאת אישור מטעם המבקשות על ביצוע האמור לעיל.

אור מעוז גרבר, עו"ד

בפרקליטות מחוז מרכז - אזורי

נספח מס' 6

תמ"ש 1677-01-18

בפני כבוד השופטת יוכבד גרינוולד-רנד

בבית המשפט לענייני משפחה

בפתח תקוה

המבקשות:

1. אפרת קרונקופ בן נון, ת.ז. 039038187

2. עדי קרונקופ בן נון, ת.ז. 312498793

ע"י ב"כ עוה"ד דניאלה יעקובי

מרח' דניאל פריש 3, ת"א

טל: 03-5100189 פקס: 03-5160960

נ - ג - ד

המשיב:

היועץ המשפטי לממשלה

ע"י ב"כ עו"ד מפרקליטות מרכז אזרחי

דרך מנחם בגין 154, בית קרדן, תל אביב

טל: 073-3736262 פקס: 073-3736490/1

הודעה לבית המשפט הנכבד**על רישום הקטינים**

המבקשות מתכבדות להודיע לבית המשפט הנכבד כי ביום 26.1.2018 הסדירו את רישומה של המבקשת 1 (האם הביולוגית), כאם הקטינים.

מצ"ב כנספח א' הודעה על לידת של אורח ישראלי שנולד בחו"ל, ביחס לקטינה אליס קרונקופ בן נון.

מצ"ב כנספח ב' הודעה על לידה של אורח ישראלי שנולד בחו"ל, ביחס לקטין תומאס קרונקופ בן נון.

בהתאם לתגובת המשיב מיום 25.1.2018, בית המשפט הנכבד יתבקש להורות למשיב להגיש תגובתו, לגופו של עניין.

דניאלה יעקובי, עו"ד
ב"כ המבקשות

28 בינואר 2018

מדינת ישראל
משרד הפנים
מינהל האוכלוסין

הודעה על לידה של אזרח ישראלי שנולד בחו"ל
(סעיף 11 לחוק מרשם האוכלוסין, תשכ"ה-1965)

אני החים מודיע בזה על לידת בתי בחוץ לארץ כאזרח ישראלי.

א. פרטי הנולד

מספר הזהות
33 002769 9

7. דת	סדום נרשם
8. לאום	סדום נרשם
9. שם הנעורים של האם	

1. שם משפחה	קרונקופ בן נון	KRONKOP BEN NUN
2. שמות פרטיים	אליס	ALICE
3. מין	1. זכר 2. נקבה	X
4. ארץ לידה	אוסטריה	
5. תאריך לידה עבר	אי שבס השע"ה	
6. תאריך לידה גריגוריאני		17/01/2018

1. פרטים שימואלו לגבי ילד שנולד בחו"ל או נרשם בישראל	
20. תאריך כניסה לישראל	שנה חודש יום
21. סוג אשרה	
22. מוען בישראל	לחוב: ישוב:
23. מוען בחו"ל לגבי מי שרשום בדרכו שחזר תושב חו"ל	עיר: ארץ:

2. פרטי ההורים	האם	האב
10. מספר זהות	0-3903418-7	
11. שם משפחה	קרונקופ בן נון	
12. שמות פרטיים	אשרה	
13. תאריך לידה	16/01/1983	
14. מקום לידה	ישראל	
15. תאריך עליה		
16. לאום	יהודי	
17. אזרח ישראלי מתאריך		
18. אזרחות נוספת		
19. דרכון ישראלי מספר	29416677	

חתימת האזרח:

תאריך מסירת ההודעה: 26/01/2018

לשימוש משרדי בלבד

24. האם אורה מכה: שבות, ישיבה, התאורחות, לידה (בישראל), לידה (בחו"ל), האם אינה אזרח ישראלי, אזרחות האב נקבעה על פי דרכון ישראלי שניתן ביום, בו בלול/לא כלול חילד, או המסמכים הבאים:

25. האם אזרחות מכה: שבות, ישיבה, התאורחות, לידה (בישראל), לידה (בחו"ל), האם אינה אזרח ישראלי, אזרחות האם נקבעה על פי דרכון ישראלי שניתן ביום, 28/12/2015, בו בלול/לא כלול חילד, או המסמכים הבאים:

26. אני מאשר בזה כי נמסרו בפני פרטי הרשום כדלעיל וחוצצת בפני תשרות לידה מסי 003572/2018 אשר חוצצת מתאריך 24/01/2018

ע"י חותם

27. חתומים

חתימת הרשם

מדינת ישראל
משרד המגורים
מינהל האוכלוסין

הודעה על לידה של אזרח ישראלי שנולד בחו"ל
(סעיף 11 לחוק מרשם האוכלוסין, תשכ"ה-1965)

אני הח"מ מודיע בזה על לידת בנ/בתי בחוץ לארץ כאזרח ישראלי:

א. פרטי הנולד

מספר הזהות

33 002769 9

7. דת	ט"ס נרשם
8. לאום	ט"ס נרשם
9. שם הנעורים של האם	

1. שם משפחה	קרונקופ בן נון	KRONKOP BEN NUN
2. שמות פרטיים	אליס	ALICE
3. מין	1. זכר 2. נקבה	X
4. ארץ לידה	אוסטריה	
5. תאריך לידה עברי	א' שבט תשע"ח	
6. תאריך לידה גרגוריאני	17/01/2018	

ג. פרטים שימואלו לבני ילד שנולד בחו"ל או נרשם בישראל	
20. תאריך ביטול לישראל	שנה חודש יום
21. סוג אשרה	
22. מקום בישראל	רחוב: ישוב:
23. מען בחו"ל לפני מי שרשום בדרכונו שהוא תושב חו"ל	עיר: ארץ:

ב. פרטי ההורים	האם	האב
10. מספר זהות	0-3903818-7	
11. שם משפחה	קרונקופ בן נון	
12. שמות פרטיים	אמרי	
13. תאריך לידה	16/01/1983	
14. מקום לידה	ישראל	
15. תאריך עליה		
16. לאום	יהודי	
17. אזרח ישראלי מוטאריך		
18. אזרחות נוספת		
19. דרכון ישראלי מספר	29018677	

חתימת ההורה:

תאריך מסירת ההודעה: 25/01/2018

לשימוש משרדי בלבד

24. האב אזרח מכהן: שבות, ישיבת, התאחדות, לידה (בישראל), לידה (בחו"ל), האב אינו אזרח ישראלי, אזרחות האב נקבעת על פי דרכון ישראלי שניתן ביום, או המסמכים הבאים:

25. האם אזרחית מכהן: שבות, ישיבת, התאחדות, לידה (בישראל), לידה (בחו"ל), האם אינה אזרח ישראלי, אזרחות האם נקבעת על פי דרכון ישראלי שניתן ביום, או המסמכים הבאים:

26. אני מאשר בזה כי נמסרו כפי פרטי חרשום כדלעיל והוצגו כפי תועדת לידה מס' 003572/2018 אשר הוצאה בתאריך 24/01/2018

עיר: 26/01/2018

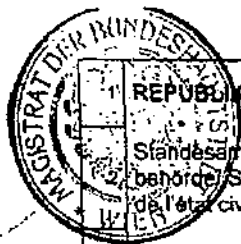
מקום: הולאריך

חתימת הנציג: חותמת הנציג

חתימת הרשט: חותמת הרשט

חתימת הנציג: חותמת הנציג

חתימת הרשט: חותמת הרשט

REPUBLIK ÖSTERREICH

Standesamts-
behörde/Service
de l'état civil

Standesamt Wien-Innere Stadt

Auszug aus dem Geburtseltrag/Extrait de l'acte de naissance no

3	Nr.	003573/2018		
4	Tag und Ort der Geburt/ Date et lieu de naissance	Ja 17	Mo 01	An 2018 Wien
5	Name/Nom	Kronkop Ben Nun		
6	Vornamen/ Prénoms	Alice		
7	Geschlecht/Sexe	F		
		8	Vater/Père	9
5	Name/Nom			Kronkop Ben Nun
6	Vornamen/ Prénoms			Efrat
10	Andere Angaben aus dem Eintrag/Autres énonciations de l'acte			
11	Tag der Ausstellung/ Date de délivrance	Ja 24	Mo 01	An 2018
 Lechner Michael Unterschrift/Signature				
 Standesamt Wien-Innere Stadt				
SYMBOLS/ ZEICHEN/ SYMBOLS/ SIMBOLOS/ SYMBOLS/ SYMBOLEN/ SIMBOLOS/ ISARETLER/ SIMBOL — Jo: Jour/ Tag/ Day/ Día/ 'Hutpa/ Glorno/ Dag/ Día/ Gün/ Dan — Mo: Mois/ Monat/ Month/ Mesi/ Mhvi/ Mesel/ Maand/ Més/ Ayl/ Mesec — An: Année/ Jahr/ Year/ Aho/ 'Erog/ Anno/ Jaari/ Anol/ Yil/ Godina — M: Masculin/ Männlich/ Masculine/ Masculino/ 'Appvi/ Maaschäe/ Männeljk/ Masculino/ Erkek/ Muşki — F: Féminin/ Weiblich/ Feminine/ Femenino/ OñAu/ Femminite/ Vrouweljk/ Feminino/ Kadın/ Zenski — Mar: Marriage/ Eheheilebung/ Marriage/ Matrimonio/ 'Gáyoq/ Matrimonio/ Huweljk/ Casamento/ Evlenme/ Zaključnje braka — Sc: Séparation de corps/ Trennung von Tisch und Bett/ Legal separation/ Separación personal/ Χωρισ-μός από τραπεζις και κοίτης/ Separazione personale/ Scheiding van tafel en bed/ Separação de pessoas e bens/ Ayrılıq/ Fizička rastava				

- Div: Diverce/ Scheidung/ Divorce/ Divorcio/ Διζύγιον/ Divorzio/ Echtscheidung/ Divórcio/ Bosenmai Razvod - A: Annulation/ Nichtigerklärung/ Annulment/ Anulación/ Ακύρωσις/ Annulamento/ Nietigverklaring/ Anulação/ Iptal/ Ponistenje - D: Décès/ Tod/ Death/ Defunción/ Θάνατος/ Morte/ Overlijden/ Obito/ Ölüm/ Smrt - Dm: Décès du mari/ Tod des Ehemannes/ Death of the husband/ Defunción del marido/ Θάνατος του συζύγου/ Morte del marito/ Overlijden van de man/ Obito do marido/ Kocanın ölümü/ Smrt muža - Df: Décès de la femme/ Tod der Ehefrau/ Death of the wife/ Defunción de la mujer/ Θάνατος της συζύγου/ Morte della moglie/ Overlijden van de vrouw/ Obito da mulher/ Karinin ölümü/ Smrt žene	
EXTRAIT DELIVRE EN APPLICATION DE LA CONVENTION SIGNÉE A VIENNE LE 8 SEPTEMBRE 1976 AUSZUG AUSGESTELLT GEMÄSS DEM ÜBEREINKOMMEN VON WIEN VOM 8. SEPTEMBER 1976 EXTRACT ISSUED IN PURSUANCE OF THE CONVENTION SIGNED AT VIENNA ON SEPTEMBER 8, 1976 CERTIFICACION EXPEDIDA EN APLICACION DEL CONVENIO FIRMADO EN VIENA EL 8 DE SEPTIEMBRE DE 1976 ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΟΝ ΚΑΤ' ΕΦΑΡΜΟΓΗΝ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΒΙΕΝΝΗΣ ΤΗΣ 8 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1976 ESTRATTO RILASCIATO IN APPLICAZIONE DELLA CONVENZIONE FIRMATA A VIENNA IL 8 SETTEMBRE 1976 UITTREKSEL AFGEGEVEN INGEVOLGE DE OVEREENKOMST ONDERTEKEND TE WENEN OP 8 SEPTEMBER 1976 CERTIDAO EMITIDA AO ABRIGO DA CONVENCAO ASSINADA EM VIENA AOS 8 DE SETEMBRO DE 1976 VIYANADA 8 EYLÜL 1976 TARİHİNDE İMZALANAN SÖZLEŞME UARINCA VERİLEN ÖRNEK IZVOD IZDAT NA OSNOVU PRIMENE KONVENCIJE POTPISANE U BEČU 8 SEPTEMBRA 1976	
1	Staat/ Country/ Estado/ Κράτος/ Stato/ Staat/ Estado/ Devlet/ Država
2	Standesamtsbehörde/ Civil Registry Office of/ Registro Civil de/ Ανδραποικία Αρχα τοῦ "η τς" η τς/ Servizio dello stato civile/ Dienst van de burgerlijke stand van/ Serviços do registo civil de/ Німус кідеси/ Mal'ina služba
3	Auszug aus dem Geburtenantrag Nr./ Extract from birth registration no./ Certificación del acta de nacimiento n°/ Απόσπασμα Ανδραποικίας πρόσβασης γέννησης n°/ Estado dell'atto di nascita n°/ Uittreksel uit de geboortekie n°/ Caridãdo do assento de nascimento n°/ Doğumaisikil örneği No./ Izvod iz mal'ine knjige rođenih br.
4	Tag und Ort der Geburt/ Data and place of birth/ Fecha y lugar de nacimiento/ Χρονολογία και τόπος γέννησης/ Data e luogo di nascita/ Geboortedatum en -plaats/ Data e lugar do nascimento/ Doğum yeri ve tarihi/ Datum i mesto rođenja
5	Name/ Name/ Apellidos/ Έπώνυμοι/ Cognitione/ Naam/ Apellidos/ Soyad/ Prezime
6	Vorname/ Forename/ Nombre propio/ Ονομα/ Prenomil/ Voornamen/ Nome próprio/ Adil'ime
7	Geschlecht/ Sex/ Sexo/ Φύλον/ Sesso/ Geschl./ Sexo/ Cinsiyet/ Pol
8	Vater/ Father/ Padre/ Πατήρ/ Padre/ Vater/ Pater/ Baba/ Otac
9	Mutter/ Mother/ Madre/ Μητέρα/ Madre/ Moeder/ Mãe/ Ana/ Majka
10	Andere Angaben aus dem Eintrag/ Other particulars of the registration/ Otros datos del acta/ Έτερα στοιχεία της πράξης/ Altre enunciazioni dell'atto/ Andere vermeldingen van de akte/ Outros elementos do assento/ Iglame ah diğer bilgileri/ Drugi podaci iz izvoda
11	Tag der Ausstellung, Unterschrift, Siegel/ Date of issue, signature, seal/ Fecha de expedición, firma, sello/ Χρονολογία έκδοσης, υπογραφή, σφραγίς/ Data di nascita, firma, bollo/ Datum van afgifte, handtekening, zegel/ Data de emissão, assinatura, selo/ Veritas tarih, imza, mühür/ Datum izdavanja, potpis, pečat
*Gemäß den Artikeln 3, 4, 5 und 7 dieses Übereinkommens - Die Eintragungen sind in lateinischen Druckbuchstaben vorzunehmen; sie können außerdem in den Schriftzeichen der Sprache geschrieben werden, die bei der Eintragung in das Personenstandsbuch, auf die sie sich beziehen, verwendet werden. - Ein Datum ist in arabischen Zahlen einzutragen, die der Reihe nach den Tag, den Monat und das Jahr bezeichnen. Der Tag und der Monat sind durch zwei Ziffern, das Jahr ist durch vier Ziffern zu bezeichnen. Die ersten neun Tage des Monats und die ersten neun Monate des Jahres sind durch Ziffern von 01 bis 09 zu bezeichnen. - Dem Namen jedes Ortes ist der Name des Staates beizufügen, in dem dieser Ort liegt, wenn dieser Staat nicht derjenige ist, in dem der Auszug ausgestellt wird. - Den Zeichen Mar, Sc, Div, A, D, Dm und Df sind das Datum und der Name des Ortes des Ereignisses hin- zuzusetzen. Dem Zeichen Mar sind außerdem der Familienname und die Vornamen des Ehegatten bei- zufügen. - Möglichst der Eintrag nicht, ein Feld oder einen Teil eines Feldes auszufüllen, so ist dieses (dieser) durch Striche unbenutzbar zu machen. - Die Hinzufügung anderer Felder oder Zeichen bedarf der vorherigen Zustimmung der Internationalen Kommission für das Zivilstandswesen.	

Gebührenfrei gemäß § 35 Abs. 6 GebG 1957

Apostille

(Convention de la Haye du 5 octobre 1961)

1. Land: **Österreich/Austria**
Country:
Diese öffentliche Urkunde/This public document
2. ist unterschrieben von/has been signed by **Lechner Michael**
3. in seiner/ihrer Eigenschaft als **Standesbeamter/-beamtin**
acting in the capacity of
4. sie ist versehen mit dem Siegel/Stempel
des **Standesamtes Wien-Innere Stadt**
bears the seal / stamp of

gebührenfrei gem. §35
Abs.6 GebG. 1957

Bestätigt/Certified

5. in/at **Wien/Vienna**
6. am/the **26.01.2018**
7. durch/by **Amt der Wiener Landesregierung**
8. unter Zahl **264/2018**
9. Siegel/Stempel
Seal / Stamp
10. Unterschrift
Signature

S. Huber
Sabrina Huber

Wien

Standesamt Wien-Innere Stadt

003572/2018

Geburtsurkunde

Familiennamen	Kronkop Ben Nun
Akademische Grade/ Standesbezeichnungen	---
Vornamen	Alica
Sonstige Namen	---
Geschlecht	weiblich
Zeitpunkt und Ort der Geburt	17.01.2018, 14:38 Uhr, Wien
Mutter/Elternteil	
Familiennamen	Kronkop Ben Nun
Akademische Grade/ Standesbezeichnungen	---
Vornamen	Efral
Sonstige Namen	---
Vater/Elternteil	
Familiennamen	---
Akademische Grade/ Standesbezeichnungen	---
Vornamen	---
Sonstige Namen	---
Zeitpunkt	24.01.2018
Datum der Ausstellung	24.01.2018
Amtsiegel, Namen und Unterschrift des Beamten	

<https://wkz.en.bmi.gv.at/at/gv.bmi/fneweb-plzps/public/zprcheck?anliid=1763602487861>

Gebührenfrei gemäß § 35 Abs. 6 GebG 1957

Apostille

(Convention de la Haye du 5 octobre 1961)

1. Land: **Österreich/Austria**

Country:

Diese öffentliche Urkunde/This public document

2. ist unterschrieben von/has been signed by **Lechner Michael**

3. in seiner/ihrer Eigenschaft als **Standesbeamter/-beamtin**
acting in the capacity of

4. sie ist versehen mit dem Siegel/Stempel
des **Standesamtes Wien-Innere Stadt**

bears the seal / stamp of

gebührenfrei gem. §35

Abs.6 GebG. 1957

Bestätigt/Certified

5. in/at **Wien/Vienna**

6. am/the **26.01.2018**

7. durch/by **Amt der Wiener Landesregierung**

8. unter Zahl **263/2018**

9. Siegel/Stempel

Seal / Stamp

10. Unterschrift

Signature

Huber
Sabrina Huber

מדינת ישראל
משרד הפנים
מינהל האוכלוסין

הודעה על לידה של אזרחי ישראל שנולד בחו"ל
(סעיף 11 לחוק מרשם האוכלוסין, תשכ"ה-1965)

אני החים מודיע בזה על לידת בן/בתני בחוץ לארץ כאזרחי ישראל:

א. פרטי הולד

מספר הזהות
33 002770 7

1. שם משפחה	קרונקופ בן נון	KRONKOP BEN NUN
2. שמות פרטיים	תומאס	THOMAS
3. מין	1. זכר 2. נקבה	X
4. ארץ לידה	אוסטריה	
5. תאריך לידה עברי	א' שבט תשע"ח	
6. תאריך לידה גרגוריאני	17/01/2018	

ב. פרטי ההורים	חמם	האב
10. מספר זהות	0-3903818-7	
11. שם משפחה	קרונקופ בן נון	
12. שנות פרטיות	אמריקה	
13. תאריך לידה	16/01/1983	
14. מקום לידה	ישראל	
15. תאריך עליה		
16. לאום	יהודי	
17. אורת ישראל מוטאריך		
18. אזהרות נוספת		
19. דרכון ישראלי מספר	29418677	

ג. פרטים שימולאו לנבי ילד שנולד בחו"ל או נרשם בישראל	20. תאריך כניסה לישראל	סנה	חדש	יום
21. סוג אשרה				
22. מען בישראל	רחוב:			
	מסוב:			
23. מען בחו"ל לנבי מי שרשום בדרכונו שהוא תושב חו"ל	עיר:			
	ארץ:			

חתומת ההודעה:

תאריך מסירת ההודעה: 26/01/2018

לשימוש משרדי בלבד

24. האב אזרח מכה: שבות, ישיבת, התאחדות, לידה (בישראל), לידה (בחו"ל), האב אינו אזרחי ישראל, או אזרחות האב נקבעה על פי דרכון ישראלי שניתן ביום: בו כלול/לא כלול חיל: או המסמכים הבאים:

25. האם אזרחית מכה: שבות, ישיבת, התאחדות, לידה (בישראל), לידה (בחו"ל), האם אינה אזרחת ישראל, או אזרחות האם נקבעה על פי דרכון ישראלי שניתן ביום: 28/12/2018 בו כלול/לא כלול חיל: או המסמכים הבאים:

26. אני מאשר בזה כי במסרתי במי מרשם כדלעיל והוצגה במי תעודת לידה מס' 003360/2018 אשר הוצאה בתאריך 26/01/2018

הסגן המנהל
הנד עמדי HANOCH AMEDI
קונסול CONSUL

חתומת ההודעה

חתומת ההודעה/המסמך

התאריך

המקום

27.

REPUBLIK ÖSTERREICH

Standesamts-
behörden Service
de l'état civil

Standesamt Wien-Innere Stadt

Auszug aus dem Geburtseintrag/Extrait de l'acte de naissance no

3

Nr. 003561/2018

4	Tag und Ort der Geburt/ Date et lieu de naissance	Jo 17	Mo 01	An 2018	Wien
5	Name/Nom	Kronkop Ben Nun			
6	Vornamen/ Prénoms	Thomas			
7	Geschlecht/Sexe	M			
		8	Vater/Père		9 Mutter/Mère
5	Name/Nom				Kronkop Ben Nun
6	Vornamen/ Prénoms				Efrat
10	Andere Angaben aus dem Eintrag/Autres énonciations de l'acte				
11	Tag der Ausstellung/ Date de délivrance	Jo 24	Mo 01	An 2018	
Lechner Michael Unterschrift/Signature SYMBOLES/ ZEICHEN/ SYMBOLS/ SIMBOLOS/ SYMBOLA/SIMBOLI/ SYMBOLEN/ SIMBOLON ISARETLER/ SIMBOLI — Jo: Jour/ Tag/ Day/ Dia/ Ημέρα/ Giorno/ Day/ Dia/ Gün/ Den — Mo: Mois/ Monat/ Month/ Mes/ Mån/ Meze/ Mesand/ Més/ Ay/ Mesec — An: Année/ Jahr/ Year/ Año/ Έτος/ Anno/ Jaar/ And/ Yll/ Godina — M: Masculin/ Männlich/ Masculine/ Masculino/ Άρρεν/ Maschio/ Mannelijk/ Masculino/ Erkek/ Muški — F: Féminin/ Weiblich/ Feminine/ Femenino/ Θήλυ/ Femmine/ Vrouwelijk/ Feminino/ Kadın/ Ženski — Mar: Mariage/ Eheschließung/ Marriage/ Matrimonio/ Γάμος/ Matrimonio/ Huwelijk/ Casamento/ Evlernen/ Zaključanje braka — Sc: Séparation de corps/ Trennung von Tisch und Bett/ Legal separation/ Separación personal/ Χωρισ-μός από τραπεζι- καί κοίτη/ Separazione personale/ Scheiding van tafel en bed/ Separação de pessoas e bens/ Αιτάω/ Fizička rastava					

- Div: Divorce/ Scheidung/ Divorce/ Divorcio/ Διαζύγιω/ Divorzio/ Echtscheidung/ Divórcio/ Bosanmal Razvod - A: Annulacion/ Nichtigerklärung/ Annulmen/ Anulacion/ Ακύρωσις/ Annulamento/ Nietigverklaring/ Anulacão/ Iptal/ Ponistanje - D: Décès/ Tod/ Death/ Defunción/ Θάνατος/ Mortel/ Overlijden/ Obito/ Ölümöl/ Smrt - Dm: Décès du mari/ Tod des Ehemannes/ Death of the husband/ Defunción del marido/ Θάνατος του συζύγου/ Morte del marito/ Overlijden van de man/ Obito do marido/ Kocanın ölümü/ Smrt muža - Df: Décès de la femme/ Tod der Ehefrau/ Death of the wife/ Defunción de la mujer/ Θάνατος της συζύγου/ Morte della moglie/ Overlijden van de vrouw/ Obito da mulher/ Karinin ölümü/ Smrt žene	
EXTRAIT DELIVRE EN APPLICATION DE LA CONVENTION SIGNÉE A VIENNE LE 8 SEPTEMBRE 1976* AUSZUG AUSGESTELLT GEMÄSS DEM ÜBEREINKOMMEN VON WIEN VOM 8. SEPTEMBER 1976 EXTRACT ISSUED IN PURSUANCE OF THE CONVENTION SIGNED AT VIENNA ON SEPTEMBER 8, 1976 CERTIFICACION EXPEDIDA EN APLICACION DEL CONVENIO FIRMADO EN VIENA EL 8 DE SEPTIEMBRE DE 1976 ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΟΝ ΚΑΤ' ΕΦΑΡΜΟΓΗΝ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΒΙΕΝΝΗΣ ΤΗΣ 8 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1976 ESTRATTO RILASCIATO IN APPLICAZIONE DELLA CONVENZIONE FIRMATA A VIENNA IL 8 SETTEMBRE 1976 UITTREKSEL AFGEGEVEN INGEVOLGE DE OVEREENKOMST ONDERTEKEND TE WENEN OP 8 SEPTEMBER 1976 CERTIDAO EMITIDA AO ABRIGO DA CONVENCAO ASSINADA EM VIENA AOS 8 DE SETEMBRO DE 1976 VIYANADA 8 EYLÜL 1976 TARİHİNDE İMZALANAN SÖZLEŞME UARINCA VERİLEN ÖRNEK IZVOD IZDAT NA OSNOVU PRIMENE KONVENCIJE POTPISANE U BEČU 8 SEPTEMBRA 1976	
1	State/ Country/ Estado/ Κράτος/ Stato/ Staat/ Estado/ Devlet/ Država
2	Standesamtsbehörde/ Civil Registry Office of/ Registro Civil de/ Αυτοκρατορία Αρχή του "in mcs" n rōv/ Servizio dello stato civile/ Dienst van de burgerlijke stand van/ Servicios do registro civil de/ Nūfus İdares/ Matična služba
3	Auszug aus dem Geburtenregister Nr./ Extract from birth registration no./ Certificación del acta de nacimiento n°/ Απόσπασμα έκδοσης πράξεως γεννήσεως n°/ Estatto dell'atto di nascita n°/ Uittreksel uit de geboortebakte nr./ Certidão do assento de nascimento n°/ Doğumsicari örneği No./ Izvod iz matične knjige rođenih br.
4	Tag und Ort der Geburt/ Date and place of birth/ Fecha y lugar de nacimiento/ Χρονολογία και τόπος γεννήσεως/ Data e luogo di nascita/ Geboortedatum en -plaats/ Data e lugar do nascimento/ Doğum yeri ve tarihi/ Datum i mesto rođenja
5	Name/ Name/ Apellidos/ Επώνυμοι/ Cognome/ Naam/ Apellidos/ Soyadı/ Prezime
6	Vornamen/ Forenames/ Nombre propio/ Ονόματα/ Prenomā Voornamen/ Nome próprio/ Adil İme
7	Geschlecht/ Sex/ Sexo/ Φύλον/ Sesso/ Geschlecht/ Sexo/ Cinsiyeti/ Pol
8	Vater/ Father/ Padre/ Πατήρ/ Padre/ Vater/ Pää/ Baba/ Otac
9	Mutter/ Mother/ Madre/ Μητέρα/ Madre/ Moeder/ Mān/ Ana/ Majka
10	Andere Angaben aus dem Eintrag/ Other particulars of the registration/ Otros datos del acta/ Άλλα στοιχεία της πράξεως/ Altre enunciazioni dell'atto/ Andere vermeldingen van de akte/ Outros elementos do assento/ İşleme ad diğer bilgileri/ Drugi podaci iz izvoda
11	Tag der Ausstellung, Unterschrift, Siegel/ Date of issue, signature, seal/ Fecha de expedición, firma, sello/ Χρονολογία έκδόσεως, υπογραφή, σφραγίδα/ Data di rilascio, firma, bollo/ Datum van afgifte, handtekening, zegel/ Data de emissão, assinatura, selo/ Veris tarihi, imza, mühür/ Datum izdavanja, potpis, pečat

*Gemäß den Artikeln 3, 4, 5 und 7 dieses Übereinkommens

- Die Eintragungen sind in lateinischen Druckbuchstaben vorzunehmen; sie können außerdem in den Schriftzeichen der Sprache geschrieben werden, die bei der Eintragung in das Personenstandsbuch, auf die sie sich beziehen, verwendet werden.
- Ein Datum ist in arabischen Zahlen einzutragen, die der Reihe nach den Tag, den Monat und das Jahr bezeichnen. Der Tag und der Monat sind durch zwei Ziffern, das Jahr ist durch vier Ziffern zu bezeichnen. Die ersten neun Tage des Monats und die ersten neun Monate des Jahres sind durch Ziffern von 01 bis 09 zu bezeichnen.
- Dem Namen jedes Ortes ist der Name des Staates beizufügen, in dem dieser Ort liegt, wenn dieser Staat nicht derjenige ist, in dem der Auszug ausgestellt wird.
- Den Zeichen Mr., Sc., Div., A., D., Dm und Df sind das Datum und der Name des Ortes des Ereignisses hinzuzusetzen. Dem Zeichen Mr. sind außerdem der Familienname und die Vornamen des Ehegatten beizufügen.
- Ermöglicht der Eintrag nicht, ein Feld oder einen Teil eines Feldes auszufüllen, so ist dieses (dieser) durch Striche unbenutzbar zu machen.
- Die Hinzufügung anderer Felder oder Zeichen bedarf der vorherigen Zustimmung der Internationalen Kommission für das Zivilstandswesen.

Gebührenfrei gemäß § 35 Abs. 6 GebG 1957

Apostille
(Convention de la Haye du 5 octobre 1961)

1. Land: **Österreich/Austria**
Country:
Diese öffentliche Urkunde/This public document
2. ist unterschrieben von/has been signed by **Lechner Michael**
3. in seiner/ihrer Eigenschaft als **Standesbeamter/-beamtin**
acting in the capacity of
4. sie ist versehen mit dem Siegel/Stempel
des **Standesamtes Wien-Innere Stadt**
bears the seal / stamp of

gebührenfrei gem. §35
Abs.6 GebG. 1957

Bestätigt/Certified

5. in/at **Wien/Vienna** 6. am/the **26.01.2018**
7. durch/by **Amt der Wiener Landesregierung**
8. unter Zahl **266/2018**
9. Siegel/Stempel
Seal / Stamp 10. Unterschrift
Signature

Huber
Sabrina Huber

Zahl

Wien

Standesamt Wien-Innere Stadt

003560/2018

Geburtsurkunde

Familiennamen	Kronkop Ben Nun
Akademische Grade/ Standesbezeichnungen	—
Vornamen	Thomas
Sonstige Namen	---
Geschlecht	männlich
Zeitpunkt und Ort der Geburt	17.01.2018, 14:39 Uhr, Wien
Mutter/Elternteil	
Familiennamen	Kronkop Ben Nun
Akademische Grade/ Standesbezeichnungen	—
Vornamen	Efrat
Sonstige Namen	—
Vater/Elternteil	
Familiennamen	—
Akademische Grade/ Standesbezeichnungen	—
Vornamen	—
Sonstige Namen	—
Zeitpunkt	24.01.2018
Datum der Ausstellung	24.01.2018
Amtsiegel, Namen und Unterschrift des Beamten	 Lechner Michael

<https://klicken.bmi.gv.at/at-gv/bmi/line-web-p/zps/public/zprcheck?entityId=1783702451750>

Gebührenfrei gemäß § 35 Abs. 6 GebG 1957

Apostille

(Convention de la Haye du 5 octobre 1961)

1. Land: **Österreich/Austria**
Country:
Diese öffentliche Urkunde/This public document
2. ist unterschrieben von/has been signed by **Lechner Michael**
3. in seiner/ihrer Eigenschaft als **Standesbeamter/-beamtin**
acting in the capacity of
4. sie ist versehen mit dem Siegel/Stempel
des **Standesamtes Wien-Innere Stadt**
bears the seal / stamp of

gebührenfrei gem. §35
Abs.6 GebG. 1957

Bestätigt/Certified

5. in/at **Wien/Vienna**
6. am/the **26.01.2018**
7. durch/by **Amt der Wiener Landesregierung**
8. unter Zahl **265/2018**
9. Siegel/Stempel
Seal / Stamp
10. Unterschrift
Signature

Huber
Sabrina Huber

נספח מס' 7

7

תמ"ש 1677-01-18

בבית משפט לענייני משפחה פתח תקווה

בפני כבוד השופטת יוכבד גרינוולד-רנד

בעניין שבין:

- מבקשות: 1. אפרת קרוזקופ בן נון, ת"ז 039038187
 2. עדי קרוזקופ בן נון, ת"ז 312498793
 ע"י ב"כ עו"ד דניאלה יעקובי ואח'
 מרח' פריש 3 תל אביב - יפו
 טל': 03-5100189, פקס: 03-5160960

- נ ג ד -

משיב: היועץ המשפטי לממשלה
 ע"י פרקליטות מחוז מרכז-אזורי
 דרך מנחם בגין 154 בית קרדן 6492107
 ת"ד 33260
 טל': 073-3736262, פקס: 02-6468017

תגובת משיב

1. בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד (כב' השופטת י' גרינוולד-רנד) מיום 30.1.18, ביחס להודעת המבקשות על רישום הקטינים, מוגשת בזאת תגובת המשיב לגופה של הבקשה למתן צו חורות פסיקתי ביחס למבקשת 2.
2. כפי שצוין בתגובת המשיב מיום 15.1.18, אחד התנאים אשר נקבעו בעמדת היועץ המשפטי לממשלה במסגרת תמ"ש 57740-12-13, כתנאי למתן צו חורות פסיקתי, הינו כי על הזוג להיות תושבי ישראל.
3. דרישה זו תואמת לדרישה הקיימת בחוק אימוץ ילדים, התשמ"א-1981, הקובע כי בית המשפט מוסמך מקום בו המאמץ הינו "תושב ישראלי" (סעיף 28 לחוק); באופן דומה, בחוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד), התשנ"ו-1996, נדרש כי הצדדים להסכם לנשיאת העוברים יהיו "בגירים תושבי ישראל" (סעיף 212 לחוק). כידוע, צו חורות פסיקתי שאב השראתו מחוק הסכמים לנשיאת עוברים, ונועד לבוא חלף הליכי האימוץ, שהיו נהוגים קודם לכן בהקשרים דומים.
4. לעמדתנו, בחינת התושבות מורכבת משני נדבכים.

5. בראש ובראשונה, לצורך מתן צו הורות פסיקתי על הזוג המבקש, להיות בעל מעמד בישראל – אם מכוח רישיון לשיבת קבע ואם מכוח אזרחות ישראלית (השוו: בע"מ 10024/16 פלוני נ' היועץ המשפטי לממשלה, מיום 20.4.17). בעניינינו סוגיה זו אינה עומדת לדיון עת המבקשות הינן אזרחיות ישראל.
6. שנית ובנוסף לסטטוס האמור, יש לבחון האם הזוג הינו תושב ישראל מבחינה מהותית. בהקשר הנדון, נראה כי תנאי זה נועד להבטיח כי מלבד הזיקה הפורמלית, הכרעות בענייני סטטוס ומעמד אישי יינתנו על ידי בתי המשפט של המדינה אשר ביחס אליה יש לפלוני זיקות מהותיות מספקות, ואשר הם שראוי כי יבתנו את התקיימותם של יתר התנאים לכינון צו הורות פסיקתי (או כל סטטוס אחר), באשר מבקש הסטטוס מתגורר בשטח שיפוט.
7. מבלי לקבוע מסמרות בעניין, מהפסיקה כמו גם מהספרות המשפטית עולה, כי המונח "תושבות" נועד לבחון את המקום בו נמצא מרכז חייו של אדם, ובפרט בחינת מקום מגוריו הרגיל (נראה לעניין זה השימוש במונח "habitual residence" המופיע באמנת האג בדבר הגנה על ילדים ושיתוף פעולה באימוץ בין ארצי (נפתחה לחתימה ב- 1993) אשר אומצה בישראל).
8. לצורך מתן מענה לשאלת התושבות בנסיבות הנתונות, ראוי כי ייבחנו נתונים שונים, כאשר מבלי למצות, דומה כי ישנה משמעות לנתונים הבאים: בראש ובראשונה משך השהיה של האדם בישראל. מקום בו שהה אדם מחוץ לישראל – משך השהיה של האדם מחוץ לישראל (והשוו להסדר ביחס לאימוץ בין ארצי, הקבוע בסעיף 28(א) לחוק האימוץ, הקובע תקופת שהיה מינמאלית בישראל); מטרת השהיה; קיומה של נתינות/אזרחות זרה ביחס למדינה בה שוהה אותו אדם; תכנון עתידי ביחס למועד חזרתו לישראל.
9. על פני הדברים, עולה כי בשנים האחרונות מקום מגוריהן הרגיל של המבקשות כמו גם הקטינים, אינו בישראל – והדבר עולה הן מהבקשה אשר הוגשה על ידן בתאריך 1.1.18, והן מדו"חות הכניסה והיציאה של המבקשות מישראל, לפיהם בתמש השנים האחרונות שהו המבקשות מרבית מהזמן מחוץ לישראל.
- * העתק דו"ח כניסות ויציאות מישראל של המבקשות, החל מראשית שנת 2013 מצייב ומסומן כנספח 1.
10. לפיכך, על פני הדברים, נראה כי המבקשות לא הציגו נתונים לפיהן הן תושבות ישראל כנדרש ומשכך דין הבקשה להידחות.

11. יחד עם זאת, המשיב נכון כי יינתן פירוט מטעם המבקשות ביחס לנתונים הרלוונטיים לשיטתן לעניין תנאי התושבות, לרבות בעניינים שפורטו לעיל, כדי שניתן יהיה לבחון סוגיה זו לאור הנתונים שיועברו.

12. בנוגע ליתר התנאים, המשיב סבור כי אין מקום להתייחס אליהם בשלב זה, שכן המבקשות אינן עומדות בתנאי המקדמי של תושבות, וככל שיידרש – יבקש המשיב ארכה לצורך מתן התייחסות מתאימה, ככל הניתן בנסיבות.

אור מעוז גריבר, עו"ד
אזרחי

אור מעוז גריבר, עו"ד
בפרקליטות מחוז מרכז - אזרחי

1 ספ"ד

תעודת בירור פרטים על נוסע

להלן תשובתנו לבקשתך מיום 14 בינואר 2018 מספר סיזורי
 שם המשפחה קרונקופ בן נון
 Sumame KRONKOP BEN NUN
 השם הפרטי אפרת
 Given name EFRAT
 מספר הזהות/הדרבון 7 3903818 10

מספר הזהות/הדרבון	תאריך היציאה	תאריך הכלשה	מספר הזהות/הדרבון
7 3903818 0	09.10.2017	-----	7 3903818 0
7 3903818 0	26.02.2017	12.09.2017	7 3903818 0
7 3903818 0	20.12.2016	16.02.2017	7 3903818 0
7 3903818 0	29.11.2016	18.12.2016	7 3903818 0
7 3903818 0	22.10.2016	25.11.2016	7 3903818 0
7 3903818 0	15.06.2016	11.10.2016	7 3903818 0
7 3903818 0	23.05.2016	08.06.2016	7 3903818 0
7 3903818 0	04.02.2016	04.05.2016	7 3903818 0
7 3903818 0	04.01.2016	01.02.2016	7 3903818 0
7 3903818 0	26.09.2015	28.12.2015	7 3903818 0
7 3903818 0	22.06.2015	22.09.2015	7 3903818 0
7 3903818 0	28.05.2015	18.06.2015	7 3903818 0

הערות: לנ"ל קיימות תנועות היסטוריות נוספות שלא הודפסו בתעודה זו

הרישומים בתעודה הם בהסתמך על מערך ביקורת חגבולות אלא אם כן נרשם ליד התנועה אחרת
 תעודה זו אינה מהווה ראיה למעמד המבקש באשר לאזרחות או לתושבות

הבירור ניתן בלשכת רשות האוכלוסין וההגירה בירושלים
 בתאריך 14 בינואר 2018 כ"ז בטבת התשע"ח

קדוש זהבה
 ראש ענף

שם ותחמת המפקד

חוזמת המשרד

לכבוד

אפרת קרונקופ בן נון

המערור 1

גבעתיים 5322107

תעודת בירור פרטים על נוסע

להלן תשובתנו לבקשתך מיום 14 בינואר 2018 מספר סידורי דף 2 מתוך 3

שם המשפחה קרונקופ בן נון שם הפרטי אפרת

Sumame KRONKOP BEN NUN Given name EFRAT

מספר הזהות/הדרכון 0 3903818 7

מספר הזהות/הדרכון	תאריך הנסעה	תאריך הכניסה	מספר הזהות/הדרכון
0 3903818 7	06.05.2015	27.05.2015	0 3903818 7
0 3903818 7	06.03.2015	01.05.2015	0 3903818 7
0 3903818 7	25.01.2015	05.03.2015	0 3903818 7
0 3903818 7	02.12.2014	15.01.2015	0 3903818 7
0 3903818 7	12.09.2014	28.11.2014	0 3903818 7
0 3903818 7	23.07.2014	09.09.2014	0 3903818 7
0 3903818 7	16.06.2014	17.07.2014	0 3903818 7
0 3903818 7	12.03.2014	17.04.2014	0 3903818 7
0 3903818 7	21.01.2014	05.03.2014	0 3903818 7
0 3903818 7	22.12.2013	13.01.2014	0 3903818 7
0 3903818 7	01.12.2013	19.12.2013	0 3903818 7
0 3903818 7	22.11.2013	29.11.2013	0 3903818 7

הערות: לגיל קיימות ותנועות היסטוריות נוספות שלא הודפסו בתעודה זו

הרישומים בתעודה הם בהסתמך על מערך ביקורת הגבולות אלא אם כן נרשם ליד התנועה אחרת תעודה זו אינה מהווה ראיה למעמד המבקש באשר לאזרחות או לתושבות

חותמת המשרד

הבירור ניתן בלשכת רשות האוכלוסין וההגירה בירושלים

ב"ז בטבת התשע"ח 14 בינואר 2018

קדוש זהבה
ראש ענף

שם וחתימת חקיד

לכבוד

אפרת קרונקופ בן נון

המעורר 1

גבעתיים 5322107

תעודת בירור פרטים על נוסע

להלן תשובתנו לבקשתך מיום 14 בינואר 2018 מספר סידורי דף 3 מתוך 3

שם תושבות/הדרכון קרונקופ בן נון שם תושבות/הדרכון

Given name EFRAT השם הפרטי אפרת

מספר הזהות/הדרכון 0 3903818 7

מספר הזהות/הדרכון	תאריך הכניסה	תאריך היציאה	מספר הזהות/הדרכון
0 3903818 7	28.10.2013	26.08.2013	0 3903818 7
0 3903818 7	20.06.2013	15.06.2013	0 3903818 7
0 3903818 7	14.04.2013	09.03.2013	0 3903818 7
0 3903818 7	04.01.2013	16.12.2012	0 3903818 7

הערות : לג"ל קיימות תנועות היסטוריות נוספות שלא הודפסו בתעודה זו

הרישומים בתעודה הם בהסתמך על מערך ביקורת הגבולות אלא אם כן נרשם ליד התנועה אחרת
תעודה זו אינה מהווה ראיה למעמד המבקש באשר לאזרחות או לתושבות

חותמת המשרד

הבירור ניתן בלשכת רשות האוכלוסין וההגירה בירושלים
בתאריך 14 בינואר 2018 כ"ז בטבת ה'תשע"ח

קדוש זהבה
ראש ענף

שם אחימת המפקד

לכבוד

אפרת קרונקופ בן נון

המשרד 1

בבעתים 5322107

תעודת בירור פרטים על נוסע

דף 1 מתוך 2

מספר סידורי

להלן תשובתנו לבקשתך מיום 14 בינואר 2018

Surname KRONKOP BEN NUN

שם המשפחה קרונקופ בן נון

Given name ADI

השם הפרטי עדי

13 1249879 3

מספר הזהות/הדרכון

מספר הזהות/הדרכון	תאריך הנסיעה	תאריך הכניסה	מספר הזהות/הדרכון
3 1249879 3	09.10.2017	-----	3 1249879 3
3 1249879 3	17.05.2017	12.09.2017	3 1249879 3
3 1249879 3	26.02.2017	10.05.2017	3 1249879 3
3 1249879 3	20.12.2016	16.02.2017	3 1249879 3
3 1249879 3	29.11.2016	18.12.2016	3 1249879 3
3 1249879 3	22.10.2016	25.11.2016	3 1249879 3
3 1249879 3	15.06.2016	11.10.2016	3 1249879 3
3 1249879 3	23.05.2016	08.06.2016	3 1249879 3
3 1249879 3	26.03.2016	04.05.2016	3 1249879 3
3 1249879 3	04.02.2016	22.03.2016	3 1249879 3
3 1249879 3	04.01.2016	01.02.2016	3 1249879 3
3 1249879 3	13.09.2015	28.12.2015	3 1249879 3

הערות : לנ"ל קיימות תנועות היסטוריות נוספות שלא הודפסו בתעודה זו

הרישומים בתעודה הם בהסתמך על מערך ביקורת הגבולות אלא אם כן נרשם ליד התנועה אחרת
תעודה זו אינה מחוזה ואינה למעמד המבקש באשר לאזרחות או לתושבות

חומות המשרד

הבירור ניתן בלשכת רשות האוכלוסין וההגירה בירושלים

כ"ז בטבת התשע"ח

בתאריך 14 בינואר 2018

קדוש זהבה
ראש ענף

שם ותחילת המיד

לכבוד

עדי קרונקופ בן נון

ארלוזורוב 44 בניסחא

רמת גן 5248175

תעודת בירור פרטים על נוסע

דף 2 מתוך 2

מספר סידורי

להלן תשובתנו לבקשתך מיום 14 בינואר 2018

Surname KRONKOP BEN NUN

שם המשפחה קרונקופ בן נון

Given name ADI

השם הפרטי עדי

3 1249879 3

מספר הזהות/הדרכון

מספר הזהות/הדרכון	תאריך היציאה	תאריך הכניסה	מספר הזהות/הדרכון
3 1249879 3	22.06.2015	06.09.2015	3 1249879 3
3 1249879 3	28.05.2015	18.06.2015	3 1249879 3
3 1249879 3	06.05.2015	27.05.2015	3 1249879 3
3 1249879 3	03.02.2015	01.05.2015	3 1249879 3
3 1249879 3	23.12.2014	07.01.2015	3 1249879 3
3 1249879 3	28.10.2014	03.11.2014	3 1249879 3
3 1249879 3	26.09.2014	29.09.2014	3 1249879 3
3 1249879 3	23.03.2014	04.04.2014	3 1249879 3
3 1249879 3	13.09.2013	20.09.2013	3 1249879 3
3 1249879 3	29.08.2013	01.09.2013	3 1249879 3

הערת : לגיל קיימות תנעיות היסטוריות נוספות שלא הודפסו בתעודה זו

הרישומים בתעודה הם בהסתמך על מערך ביקורת הגבולות אלא אם כן נדשם לידי התנועה אחרת תעודה זו אינה מהווה ראיה למעמד המבקש באשר לאזרחות או לתושבות

תבירור ניתן בלשכת רשות האוכלוסין וההגירה בירושלים

כ"ז בטבת התשע"ח

בתאריך 14 בינואר 2018

קדוש והנה
ראש ענף

שם וחוליות הפקיד

חתימת המשרד

לכבוד

עדי קרונקופ בן נון

ארלוזורוב 44 כניסה א

רמת גן 5248175

נספח מס' 8

8

תמ"ש 1677-01-18

קבוע לדיון ליום 26.3.2018 בשעה 10:00
בפני כבוד השופטת יוכבד גרינוולד-רנד

בבית המשפט לענייני משפחה

בפתח תקוה

המבקשות:

1. אפרת קרונקופ בן נון, ת.ז. 039038187
 2. עדי קרונקופ בן נון, ת.ז. 312498793
- ע"י ב"כ עוה"ד דניאלה יעקובי
מרח' דניאל פריש 3, ת"א
טל: 03-5100189 פקס: 03-5160960

נ - ג - ד

המשיב:

היועץ המשפטי לממשלה
ע"י ב"כ עו"ד מפרקליטות מרכז אזרחי
דרך מנחם בגין 154, בית קרדן, תל אביב
טל: 073-3736262 פקס: 073-3736490/1

תשובה מטעם המבקשות לתגובה מטעם המשיב

המבקשות מתכבדות ליתן תשובתן לתגובה שהוגשה על ידי המשיב ביום 19.2.2018, לבקשה מטעם המבקשות למתן צו הורות פסיקתי (להלן בהתאמה: "התגובה" ו"הבקשה").

בית המשפט הנכבד יתבקש לדחות את התגובה.

עוד יתבקש בית משפט נכבד זה להשית על המשיב הוצאות משפט ושכר טרחת עו"ד בתוספת מע"מ כדין, בשיעורים ראליים.

האמור בתשובה זו הינו בנוסף לאמור בבקשה.

כל ההדגשות בתשובה זו אינן במקור, אלא אם צוין אחרת.

ואלה נימוקי התשובה:

א. הקדמה

1. כעולה מהתגובה, התנגדות המשיב לסעד המבוקש בבקשה נובעת מטענות, לפיה "תנאי למתן צו הורות פסיקתי, הינו כי על הזוג להיות תושבי ישראל" (ראו סעיף 2 לתגובה). בהמשך לכך נטען על ידי המשיב כי "המבקשות לא הציגו נתונים לפיהן הן תושבות ישראל כנדרש ומשכך דין הבקשה להידחות" (ראו סעיף 10 לתגובה).
 2. כפי שיפורט להלן, דין טענות התובעת להידחות, על הסף ו/או לגופן, תוך חיוב המשיב בהוצאות לדוגמא.
 3. כפי שידוע היטב גם למשיב עצמו, תושבות נעדרת כל רלוונטיות לסוגיית ההורות. תנאי כאמור לא נדרש מזוגות הטרוסקסואלים (הגם שאלה נעזרים בתרומת זרע לשם הורייה); לתנאי כאמור אין כל זכר בהודעתה של לידה של אזרח ישראלי שנולד בחו"ל.
- העתק הודעה על לידה של אזרח ישראלי שנולד בחו"ל מצייב כנספח א' לתשובה זו.

4. תנאי כאמור נדחה על ידי בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, בעמ"ש 5974-03-17 מדינת ישראל נ' רוז ואח', במסגרתו נדחה ערעור המדינה על פסק דינו של בית משפט נכבד זה בתמ"ש 13187-09-16 ו- 13144-09-16 (להלן: "עניין רוז") ונקבע כי פסק הדין של בית משפט נכבד זה יוותר על כנו.

5. יצוין כי במסגרת פסק הדין שניתן על ידי בית משפט נכבד זה בעניין רוז, ניתנו על ידי בית משפט נכבד זה צווי הורות למן מועד הלידה לאם לא ביולוגית, אזרחית ברזיל, שהיתה חסרת מעמד קבע בישראל, ביחס לילדים שילדה זוגתה, ונקבע על ידי בית המשפט הנכבד, בין היתר, כי:

"32. כאמור לעיל, סוגיית מתן צו הורות פסיקתי תיבחן לאורו של עיקרון טובת הילד.

33. בניגוד לעמדת המשיבה, אני סבורה כי אין מקום להשליך מסוגיית מעמדה האישי של המבקשת 2 ושאלת אזרחותה ותושבותה, על סוגיית מתן צו ההורות ולהפך.

34. ליבתה של סוגיית צו ההורות, הוא הקשר ההורי שבין המבקשות לקטינים, האותו לא יסעד זה מצוי בסמכותי.

35. תהכרעה בסוגיית אזרחותה או תושבותה של המבקשת 2 אינה מענייני, בבואי לדון בסוגיית ההורות שבפניי וממילא אינה סמכותי."

העתק פסק הדין של בית המשפט המחוזי בעניין רוז מצ"ב כנספח ב' לתשובה זו.

העתק פסק הדין של בית המשפט הנכבד בעניין רוז מצ"ב כנספח ג' לתשובה זו.

6. הנה כי כן, לצורך הכרעה בבקשה למתן צו הורות, בית משפט נכבד זה כלל לא נדרש להכריע בסוגיית התושבות של המבקשות, וזו כלל אינה רלוונטית לעניין.

7. לצורך הכרעה בבקשת המבקשות לצו הורות על בית המשפט הנכבד לבחון האם המבקשות עומדות בתנאים שנקבעו על ידי בית המשפט המחוזי מרכז - לוד בעמ"ש 60269-01-17 **היועמ"ש נ' סול (להלן: "עניין סול")**, קרי האם המבקשות מקיימות זוגיות והאם הקטינים הובאו לעולם בהחלטה משותפת של המבקשות ומתוך כוונה משותפת של שתיהן לשמש להן אימהות. בעניינו התשובה לשאלות אלה חיובית ומחייבת מתן הצו המבוקש.

8. ניסיון המשיב להחיל על המבקשות דין שונה מזה החל על הורים הטרוסקסואלים, אינו אלא דוגמא, אחת מיני רבות, למדיניות המפלה שמנהיג המשיב ביחס לזוגות חד מיניים, אשר "זוכים" ליחס שונה ומפלה, מוכר בכל אחד ואחד מהמסלולים האפשריים להורות בישראל. כבוד השופט גיבראן עמד על הדברים בציינו:

"מדיניותה של המשיבה, בכל הנוגע להורות, מפלה זוגות בני אותו המין, וזאת, לצד מניעה מוחלטת מזוגות בני אותו המין מלפגות למסלול של פונדקאות בישראל. **מדיניות כללית זאת, הדורשת בכל אחד ממסלולי ההורות האפשריים, בישראל ומחוצה לה, מבני הזוג בני אותו המין להוכיח את "אמיתות" הורותם בבית משפט, ובו בזמן יוצרת "חזקת אמיתות" להורות של הורים הטרוסקסואלים היא מדיניות מפלה.** היא מעצבת את ההורות של בני הזוג בני אותו המין כהורות בספק, הורות חשודה, הדורשת "מתת" מיוחדת של המדינה בדמות ההכרה בה. מדיניות זו מבקשת לעצב את הזוג ההטרוסקסואלי כ"טבעי", אשר לשם התערבות בהורותו על המדינה נטל כבד להוכיח את אי כשירות ההורים. מנגד, היא מטילה את הנטל על בני הזוג להוכיח את כשירותם להורות. מדיניות מפלה זו, לצד הפגיעה העמוקה בכבוד ובשוויון, פוגעת גם בזכות החוקתית הקיימת לכל אדם לחיי משפחה. היא מתייגת קבוצת אוכלוסיה שלמה כמי שעל פי טבעה אינה כשירה להורות, כל זמן שלא הוכח אחרת. תפישה זו זכתה כבר בעבר לביקורתם של בתי המשפט (וראו תמ"ש (ת"א) 38-12 פלונית נ' היועץ המשפטי לממשלה [פורסם בנב] (9.11.2012), פסקאות 64-65 (להלן: **פרשת פלונית**), שם ציין בית המשפט כי "אין בידי לקבל את הטענה המשתמעת של ב"כ היועמ"ש [...] המטילה דופי כללי בתובעים [...] הטלת הדופי בתובעים אין לה מקום"). **אף לגישתי, אין לקבלה**" (בג"ץ 566/11 ממט מגד נ' משרד הפנים (28.01.2014) (להלן: **"פרשת ממט-מגדי"**), פסקה 10 לפסק דינו של השופט גיבראן).

גם בענייננו, נוקט המשיב במדיניות נפסדת זו.

9. ניסיון המשיב להשוות את צו ההורות נשוא ענייננו לצו הורות לפי חוק ההסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד הילוד) תשנ"ו - 1996 (לעיל ולהלן: "**חוק הפונדקאות**" ו/או "**חוק ההסכמים**"), או לצו אימוץ הניתן מכוח חוק אימוץ ילדים תשמ"א - 1981 (לעיל ולהלן: "**חוק האימוץ**"), ו/או לטעון כי יש להחיל על צו ההורות הפסיקתי את התנאים שנקבעו בחוק הפונדקאות ו/או חוק האימוץ, דינו להידחות, באשר כבר נקבע כי אין בין צו הורות פסיקתי לצו הורות מכח חוק הפונדקאות ו/או צו אימוץ מכת חוק האימוץ, דבר.

10. מבלי לגרוע מהאמור, המבקשות דוחות את ניסיון המשיב להציגן כחסרות מעמד בישראל. כפי שיפורט להלן, המבקשות והקטינים אזרחי ישראל. **המבקשת 2 אף מוגדרת כתושבת ישראל**. כפי שיתואר להלן, שתי המבקשות שירתו בצבא ההגנה לישראל, ולשתיהן זיקות מחותיות לישראל. המבקשות יבהירו כי ישראל היתה ועדיין מרכז חייהן, וכי הן העתיקו את מגוריהן לאוסטרליה, **באופן זמני בלבד** (רילוקיישן) לצורך ביסוסן של עסק בינלאומי שהוקם על ידן, כאשר המבקשות מתעדות לשוב ולחיות עם הקטינים בישראל.

11. התנגדות המשיב להסדרת מעמדה של המבקשת 2 כאימם הנוספת של הקטינים, ראויה לכל גנאי, נוכח שעל פי הדין האוסטרי, בהיותן אזרחיות מדינת ישראל וחסרות מעמד קבע באוסטרליה, לא עומדת למבקשות כל אפשרות להסדיר את מעמדה של המבקשת 2 כאם הקטינים, ובאופן שמעמיד את הקטינים, אף הם אזרחי ישראל בסיכון של ממש, באשר כל עוד לא מוסדר מעמדה של המבקשת 2 כאם הקטינים, עלולה להימנע ממנה האפשרות לקבל בעבורם החלטות ולבצע בעבורם פעולות רפואיות דחופות.

12. להלן יפרטו המבקשות, בהרחבה, את הטעמים בעטיים יש לדחות את טענות המשיב בתגובה על הסף ו/או לגופן.

ב. המשיב מושתק מלהעלות טענות שנדחו על ידי בית המשפט בעניין רוז

13. כבר בפתח הדברים יטענו המבקשות כי המשיב מושתק מלהעלות בפני בית המשפט הנכבד, טענות אשר נדחו על ידי בית המשפט המחוזי מרכז - לוד במסגרת פסק הדין בעניין רוז, במסגרתו נדחה הערעור של המשיב על פסק הדין שניתן על ידי בית משפט נכבד זה בתמ"ש 13187-09-13 ו- 13144-09-16 ונקבע כי פסק הדין של בית משפט נכבד זה יותר על כנו.

14. כאמור לעיל, במסגרת פסק הדין שניתן על ידי בית משפט נכבד זה בעניין רוז, ניתנו על ידי בית משפט נכבד זה צווי הורות למן מועד הלידה לאם לא ביולוגית, אזרחית ברזיל, שהיתה חסרת מעמד קבע בישראל, ביחס לילדים שילדה זוגתה, ונקבע על ידי בית המשפט הנכבד, כי סוגיית התושבות אינה משליכה על זוגיית צו ההורות ולהיפך.

15. במסגרת הערעור שהוגש על ידי המשיב בעניין רוז, העלה המשיב את כלל טיעוניו, הכל על פי מיטב שיקול דעתו המקצועי.

16. יצוין כי דחיית הערעור נעשתה **בהסכמת המשיב**, לאחר שבדיון שהתקיים בפני בית המשפט המחוזי מרכז - לוד הובהר למשיב על ידי בית המשפט הנכבד כי בית המשפט דוחה את עמדתו לפיה תושבות הינה תנאי מקדמי להורות וכי בנסיבות העניין דין הערעור דחייה ובאופן שפסק הדין שניתן על ידי בית משפט נכבד, על קביעותיו, זה יותר על כנו.

17. העובדה כי הערעור נדחה בהסכמת המשיב מקימה חזקה לפיה כי פסק הדין שניתן על ידי בית המשפט המחוזי מקובל על המשיב ובהתאם המשיב מנוע מלנסות ולייצר לעצמו מסלול עוקף לערעור על פסק הדין בעניין רוז באמצעות העלאת אותן טענות שנדחו במסגרת פסק הדין בעניין רוז, בהליכים אחרים, כדוגמת הליך זה.

18. לפיכך מושתק המשיב מלטעון בפני בית משפט נכבד זה את טענותיו לפיהן תושבות הינה תנאי מקדים לצו הורות.

ג. צו הורות פסיקתי שונה מהותית מצו הורות לפי חוק ההסכמים וצו אימוץ

19. מבלי לגרוע מהאמור בפרק ב' לעיל, המבקשות יטענו כי יש לדחות את ניסיון המשיב להשוות את צו ההורות נשוא ענייננו לצו הורות לפי חוק הפונדקאות או לצו אימוץ הניתן מכוח חוק האימוץ.

20. טענות שהועלו על ידי המשיב, בתגובה לבקשות אחרות למותן צו הורות פסיקתי, לפיהן יש לראות בצו הורות פסיקתי צו אשר מכונן הורות, כפי צו ההורות על פי חוק ההסכמים ו/או כצו "אימוץ מרוכך", נדחו, עד כה, על ידי כל המותבים בבתי המשפט לענייני משפחה, בפניהם נטענו (ככל שנטענו) בהחלטות מפורטות ומנומקות.

21. כך למשל, נדחתה טענה זו על ידי כבוד השופט שילה תמ"ש 41067-04-16, תוך שהוא עומד על ההבדל המהותי בין צו הורות פסיקתי לבין הורות הנוצרת מכוח חוק האימוץ או חוק הפונדקאות ועל הנפקות של ההבדלים הנ"ל: "7. מצב זה שונה לחלוטין ממצב של אימוץ, בו באמצעות הליך האימוץ, מתנתק הקשר בין המאומץ להוריו הביולוגיים והצו "מפסיק את החובות והזכויות שבין המאומץ לבין הוריו ושאר קרוביו והסמכויות הנתונות להם ביחס אליו" (סעיף 16 לחוק האימוץ). במקרה דנן, אין צורך לבצע כל ניתוק של קשרי הקטין מאנשים אחרים. אדרבא, מדובר במצב בו קיים לקטין עם הלידה קשר משפטי עם הורה אחד ובאמצעות צו ההורות, זוכה הקטין להורה נוסף. צו ההורות אמור לשקף מצב עובדתי ביחס לקטין ואדרבא, אם הצו יחול רק מיום מתן הצו, הוא יחסא לאמת שהרי בפועל, ההורה הנוסף שימש כהורה מיום הלידה ולא אירע בפועל כל שינוי מיום הלידה ועד יום מתן הצו. 8.. 9. ברים, אין הנדון דומה לראייה. שהרי, בהליך פונדקאות, קיימת אם נושאת שילדה את הקטין ויש צורך בצו שיפוטני על מנת לנתק את הקשר בין האם הנושאת ולהצהיר על זיקתם הבלעדית של ההורים המיועדים לקטין. ברים, במקרה דנן, כפי שפורט לעיל, אין צורך לנתק קשר כלשהו, מאחר ולא היתה לאיש זיקה משפטית קודמת לקטין (שהרי לתורם הורע אין כל מעמד משפטי) ובן הזוג מתווסף ללא צורך בביטול זיקה קודמת. מדובר בהרחבת הזיקה לקטין ולא בביטול זיקה קודמת". ראו גם תמ"ש 52986-06-16 [סעיף 58 לפסק הדין] תמ"ש 13241-09-16, תמ"ש 44425-09-16, תמ"ש 44456-09-16, וכן תמ"ש 57390-09-16 [סעיף 14 לפסק הדין], תמ"ש 27235-09-16 [סעיף 25 לפסק הדין] ותמ"ש 13220-10-16 [סעיף 32 לפסק הדין].

22. יצוין כי כל ככל שהוגשו ערעורים על ידי המשיב ביחס לאיזה מפסקי הדין המוזכרים לעיל, הרי שאלה נדחו על ידי ערכאת הערעור, לרבות במסגרת פסק הדין שניתן בעניין סול ובאופן שדוחה אף את טענות המשיב לפיהן יש להשוות את צו ההורות הפסיקתי לצו הורות מכח חוק הפונדקאות או לצו אימוץ על פי חוק האימוץ.

ד. המבקשות והקטינים אזרחי ישראל ובעלי מעמד בישראל

23. מבלי לגרוע מכל טענה של המבקשות ביחס להעדר הרלוונטיות של התשובות לסעד המבוקש בבקשה, המבקשות דוחות את ניסיון המשיב להציגן כחסרות מעמד בישראל. ניסיון זה חוטא לעובדות, כפי שאלה יפורטו להלן:

24. ראשית יובהר כי המבקשות שתיהן אזרחיות ישראל וכך גם הקטינים.

העתק צילום העמוד הראשון של הדרכון של כל אחד מהקטינים מצ"ב נספח ד' לתשובה זו.

25. שתי המבקשות שירתו בצבא ההגנה לישראל, שירות מלא והשתחררו בכבוד. המבקשת 2 השתחררה משירות חובה, לפני ארבע שנים בלבד (פברואר 2014), וכפי המצוין בתעודת השחרור וזכאית להטבות הנובעות משירותה הצבאי עד ליום 7.2.2019.

העתק תעודה המעידה על שחרור משירות חובה בצבא ההגנה לישראל מצ"ב נספח ה' לתשובה זו.

26. המבקשת 2 נחשבת, לתושבת ישראל, לעניין חוק ביטוח לאומי.
העתק צילום מסך של אתר המוסד לביטוח לאומי, בו מצוין כי המבקשת 2 מוגדרת כתושבת ישראל מצ"ב נספח ז' לתשובה זו.
27. המבקשת 2 חברה בקופת חולים מכבי.
28. המבקשות שתייהן מחזיקות בחשבון בנק פעיל בישראל, מבטחות בביטוחים פרטיים בחברות ביטוח ישראליות וכן הינן בעלות קווי טלפון סלולריים של חברה ישראלית.
העתק אישור בנק מזרחי טפחות בדבר ניהול חשבון המשותף על שם המבקשות מצ"ב כנספח ז' לתשובה זו.
29. המבקשות מתגוררות באוסטריה, באופן זמני בלבד. המבקשת 1 עברה להתגורר באוסטריה בשנת 2014 ואילו המבקשת 2 עברה להתגורר באוסטריה בשנת 2015. מעבר המבקשות לאוסטריה הינו בבחינת רילוקיישן, והוא נעשה לצורך ביסוסו של עסק בינלאומי שהוקם על ידן, אשר הצלתו עתידה לסייע למבקשות מן הפן הכלכלי, כאשר המבקשות מתעתדות לשוב ולחיות עם הקטינים בישראל.
30. המבקשות רואות בישראל את מרכז חייהן, מכל בחינה שהיא, לרבות מן הפן הרגשי.
31. המבקשות נישאו זו לזו בישראל.
העתק ההזמנה למסיבת החתונה של המבקשות מצ"ב כנספח ח' לתשובה זו.
32. משפחות שתי המבקשות מתגוררות בישראל, לרבות סבים וסבתות, הורים ואחים, וכמובן חברות וחברים.
33. המבקשות מגיעות לישראל, בממוצע, אחת לחדשיים לערך, ושוהות בישראל משך תקופה שלא תפחת משלושה חודשים בשנה. לעניין זה יצוין כי המבקשות היו בארץ בחודש ספטמבר 2017 והן מתעתדות להגיע לארץ, במהלך חודש מאי 2018, עם הקטינים, לתקופה של כחודשיים ימים, זאת כעולה גם מתעודות בירור פרטים על נוסע שצורפו כנספח 1 לתגובה.
34. יצוין כי אף אחת מהמבקשות לא מחזיקה באזרחות אוסטרית ואף לא עשתה פעולות לצורך השגת אזרחות כאמור.
35. מכל האמור לעיל עולה כי מבלי לגרוע מכל טענה של המבקשות, הרי שבניגוד לנטען על ידי המשיב, המבקשות בעלות זיקות רבות לישראל, וזאת בנוסף להיותן אזרחיות ישראל ולחיות המבקשת 2 תושבת ישראל.
- ה. טובת הילד מחייבת דחיית עמדת המשיב ומתן הצו המבוקש
36. מבלי לגרוע מכל האמור, הרי שטובת הילד והדאגה לשלומו ובטחונו מחייבים את דחיית עמדת המשיב.
37. הלכה היא כי "... בסכסוך הנסב על מעמדו של קטין, טובתו של הקטין היא עמוד האש עמוד הענן שיתליכנו הדרך" בג"צ 5227/97 מיכל דויד נ' בית הדין הרבני הגדול ירושלים, (נה1) 453,460.

38. בהתאם להלכה הפסוקה, נקודת המוצא הינה שטובתם של קטינים מחייבת שהמשפט יכיר בסטאטוס המשפחתי האמיתי שלהם. היטיב לתאר זאת, כבוד השופט ס' גיבראן בפרשת ממת-מגד, פסקה 12 לפסק הדין:

"בית המשפט הכיר בכך שישנה חשיבות ממעלה ראשונה לכך שהסטטוס המשפטי יסקף את מערכת היחסים האמיתית שבין ההורים לילדיהם, וכי אי הכרה משפטית במערכת יחסים זו עלולה לפגוע בילד עצמו. זאת, לצד הפגיעה בשינויו המגולמת באי ההכרה האמורה".

39. בענייננו, למבקשות, לא עומדת כל אפשרות להסדיר את רישומה של המבקשת 2 כאם הקטינים אלא באמצעות צו הורות שינתן על ידי בית משפט נכבד זה. נוכח שהמבקשות חסרות מעמד באוסטריה, נמנעת מהן האפשרות להסדיר את רישום ההורות של המבקשת 2 כלפי הקטינים, על פי הדין האוסטרי.

40. כל עוד לא ניתן הצו המבוקש נמנעת מהמבקשת 2 האפשרות לעשות למען הקטינים פעולות בסיסיות שונות ולקבל למענם טיפולים רפואיים, בשל מכשוליים בירוקרטיים, ובאופן אשר מעמיד את הקטינים בסיכון של ממש ופוגע בשגרת יומן של המבקשות. כמו כן נמנעת מהקטינים ומהמבקשות האפשרות לממש את זכויותיהן/ם, ובכלל זה, זכויות סוציאליות [וראו למשל את פסק דינה של כבוד השופטת סנונית פורר, בתמ"ש 27235-09-16; פסקי דינה של כבוד השופטת הנכבדה הדנה בתיק זה בתמ"ש 52986-06-16, בתמ"ש 57390-09-16 ובפסק הדין שניתן על ידי בית משפט נכבד זה בעניין רוז].

41. מכל האמור לעיל, שגם טובת הילד מחייבת דחיית עמדת המשיב ומתן הצו המבוקש.

1. סוף דבר

42. על יסוד כל האמור בית המשפט הנכבד יתבקש לדחות על הסף ו/או לגופה את תגובת המשיב ולהיענות לבקשה. עוד יתבקש בית משפט נכבד זה להשית על המשיב הוצאות משפט ושכר טרחת עו"ד בתוספת מע"מ כדין, בשיעורים רגילים.

43. לעניין ההוצאות יוזכר כי סעיף 511 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (להלן: "התקנות"), קובע כי בתום הדיון בכל הליך, יחליט בית המשפט הנכבד אם לחייב בעל דין בתשלום הוצאות המשפט לטובת בעל דין אחר. עוד קובע הסעיף כי בית המשפט הנכבד רשאי לקבוע את סכום ההוצאות.

44. נזכיר, כי על פי ההלכה הפסוקה, צד אשר זכת, זכאי בהעדר נסיבות יוצאות דופן, לפסיקת הוצאות (ע"א 1894/90 פלאטו-שרון נ' ז'ק אסולין, פ"ד מו(4) 822, 829-830 (1992)). הלכה זו נובעת מכלל היסוד שלפיו בעל דין שזכה בדין זכאי כי שכרו לא יצא בהפסדו וממילא זכאי הוא להוצאותיו (ע"א 1182/90 דורית שחם נ' מרים רוטמן ואח', פ"ד מו(4) 330, 346-347 (1992)).

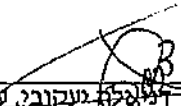
45. עוד יש לציין כי דין המדינה, לעניין חיוב בהוצאות, כדין כל בעל דין, וזאת לפי סעיף 9 לחוק לתיקון סדרי הדין האזרחי (המדינה כבעל דין), התשי"ח-1958 (וראו בעניין זה בין היתר: רע"א (חי') 38788-02-12 מדינת ישראל נ' גטאס (27.2.2012)).

46. בהינתן שהמבקשות יזכו לסעד המבוקש על ידן, הרי שהן זכאיות לכך שלא יצא שכרן בהפסדן.

47. אי פסיקת הוצאות כנגד המשיב, תוצאתה כי המבקשות, אשר ממילא ידן קצרה, הן אלה אשר תאלצנה לשאת בעלויות הנובעות מניהול הליך סרק זה.

48. בית המשפט הנכבד יתבקש לשקול במסגרת שיקוליו לעניין ההוצאות גם את השלכות הרוחב שיש באי פסיקת תוצאות כנגד המשיב: המשך ניהול אלפי הליכים מיותרים מצד המשיב כנגד אלפי משפחות המורכבות משתי אמהות, חלף שינוי מדיניותו המפלה, ממש כפי שהמשיב עושה עתה, ולמרות פסק הדין של בית המשפט המחוזי בעניין רוז.

49. לתשובה זו מצורף תצהירן של המבקשות

ד"ר מירב מירב, ע"ד
ב"כ המבקשות

26 בפברואר 2018

תצהיר

אני הח"מ אפרת קרונקופ בן נון, ת.ז. 039038187, לאחר שהזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי אהיה צפוייה לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן מצהירה בזאת בכתב כדלקמן:

1. קראתי את האמור בחשובה לתגובה מטעם המשיב לבקשה למחן צו הודות והריני מאשרת את האמור בה.

2. זהו שמי, זו התימתי ותוכן תצהירי אמת ונכון.

אפרת קרונקופ בן נון

אישור

הנני לאשר בזאת כי גב' אפרת קרונקופ בן נון, נושאת ת.ז. מספר 039038187, התמזה על תצהיר זה אחרי שהזהרתי כי עליה להצהיר את האמת וכי תהיה צפוייה לעונשים הקבועים בחוק אם לא תעשה כן וכי היא אישרה את תוכן תצהירה הנ"ל.

דניאלה יעקובי, עמ"ד

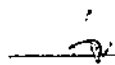
דניאלה יעקובי, עמ"ד
מ.ז. 34661
חותמת

תצהיר

אני הח"מ עדי קרוגקופ בן טו, ת.ז. 312498793, לאחר שהוזהרתי כי עליל לומר את האמת וכי אהיה צפוי להענשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן מצהירה בזאת בכתב בדלקמן:

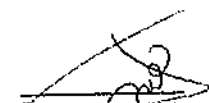
1. קראתי את האמור בתשובה לתגובה מטעם המשיב לבקשה לשון צו הורות והריתי מאשרת את האמור בה.

2. זהו שמי, זו תחילתי ותוכן תצהירי אמת ונסון.

עדי קרוגקופ בן טו

אישור

הנני לאשר בזאת כי גב' עדי קרוגקופ בן טו, נושאת ת.ז. מספר 312498793, חתמה על תצהיר זה אחרי שהוזהרה כי עליה להצהיר את האמת וכי תהיה צפוי להענשים הקבועים בחוק אם לא תעשה כן וכי היא אישרה את תוכן תצהירה הנ"ל.

דניאל יעקובי, ע"ד

דניאל יעקובי, ע"ד
מ.ר. 34661
חתימה

הודעה על לידה של אזרחי ישראל שנולד בחו"ל Notification of the Birth of an Israeli Citizen Born Abroad

☐ I, the undersigned, hereby give notice of the birth of an Israeli citizen abroad
☐ I, the undersigned, hereby give notice that I am an Israeli citizen born abroad to an Israeli parent

☐ אני הח"מ מודיע בזה על לידת בני / בתי בחוץ לארץ כאזרחי
☐ אני הח"מ מודיע בזה כי הני אזרח/ית ישראלית שנולדה בחו"ל להורה ישראלי

	מספר הזהות
--	------------

1. פרטי הנוול / המבקש Details of the Newborn / Applicant

In English	In Hebrew
	שם משפחה Last Name
	שמות פרטיים Given Names
	מין Sex ☐ Male זכר ☐ Female נקבה
	ארץ לידה Country of Birth
	תאריך לידה לעדי Date of Birth
	תאריך לידה עברי Hebrew Date of Birth
דת Religion	
לאום Nationality	
שם נעורים של האם Mother's Maiden Name	

2. פרטי ההורים: Parents' Details

3. פרטים שימולאו לגבי ילד שנולד בחו"ל אך נרשם בישראל. Details of child born abroad, being registered in Israel

תאריך הכניסה לארץ Date of entry to Israel	מס' דרכון זר בו נכנס/ה לארץ No. of Passport Used upon Entry
סוג אשרה Type of Visa	מען בישראל Address in Israel
	מען בחו"ל לגבי מי שאינו תושב ישראל Address abroad for citizens living abroad

Father האב	Mother האם
	מספר זהות ID Number
	שם משפחה Last Name
	שמות פרטיים Given Names
	תאריך לידה Date of Birth
	מקום לידה Place of Birth
	תאריך עליה Date of immigration to Israel
	לאום Nationality
	אזרחי ישראלי מתאריך Israeli Citizen since (Date)
	אזרחות מסת Other Citizenships
	דרכון ישראלי מספר Israeli Passport No.
	המצב האישי Marital Status

תאריך מסירת ההודעה: ____ / ____ / ____ Date of Notice:

חתימת ההורה / המבקש/ת: _____ Signature of Parent/Applicant:

06/2012 מהדורה

לשימוש משרדי בלבד

23/ח

אני מאשר בזה כי הנספר בפני פרטי הרשום לעיל והוצגה בפני תעודת לידה מס' _____ על-ידי _____ שהוצאה ביום _____ / _____ / _____

האב אזרח מכהן: ☐ שבות, ☐ ישיבה, ☐ לידה (בישראל), ☐ לידה (בחול), אינו אזרח ישראלי ומעמדו: ☐ תושב קבע, ☐ תושב ארעי, ☐ זר.
 מעמד האב נקבעה על-י: ☐ הרשום בקובץ מרשם התושבים, ☐ דרכון ישראלי שניתן ביום: ____ / ____ / ____

האם אזרחית מכהן: ☐ שבות, ☐ ישיבה, ☐ לידה (בישראל), ☐ לידה (בחול), אינה אזרחית ומעמדה: ☐ חושבת קבע, ☐ חושבת ארעי, ☐ זרה.
 מעמד האם נקבעה על-י: ☐ הרשום בקובץ מרשם התושבים, ☐ דרכון ישראלי שניתן ביום: ____ / ____ / ____

הערות הנעזות / הלשכה למלא

החלטות הרשום

חומת הנציגות / הלשכה

תאריך

המקום

15.2.2018

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 5974-03-17 מדינת ישראל נ' דוד ואח'

תיק חיצוני

בפני כבוד השופטת ברוט-אב"ד

כבוד השופטת פלאוט

כבוד השופט ויצמן

מדינת ישראל

המערערת

נגד

1. סבינה רוז
2. טאיש אבלינו סילבה

המשיבות

פסק דין מתוקן

בהסכמת הצדדים הערעור ידחה.

פסק הדין של בית משפט קמא יוותר על כנו.

צו עיכוב הביצוע (6.4.17) - מבוטל

במידת הצורך, תוגש פסיקתא מוסכמת לחתימת בית משפט קמא.

לא מצאנו לעשות צו להוצאות. נוכח השאלה העקרונית שנדונה בפנינו

תיק הערעור ייסגר.

ניתן היום, ז' שבט תשע"ח, 23 ינואר 2018, בהעדר הצדדים.

טופטת וידה פר

18

19

ח

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 13187-09-16 רוז ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

תמ"ש 13144-09-16

וניק חיצוני

בפני כבוד השופטת יוכבד גרינוולד-רנד

מבקשים

1. סבינה רוז
2. טאיש אבלינו סילבה

נגד

היועץ המשפטי לממשלה

משיבים

פסק דין

- 1 בפני תביעות למתן צו הורות פסיקתי אשר יקבעו את הורותה של המבקשת 2 על הקטינים, התאומים
- 2 טום רוז ולילי רוז, תל 4.8.16 ("הקטינים"), החל ממועד לידתם.
- 3 עוד עותרות המבקשות לבית המשפט כי יורה כי הקטינים תישא את שמות המשפחה של שתיהן
- 4 ויקראו טום סילבה רוז ולילי סילבה רוז.
- 5 מבחינה אופרטיבית עותרות המבקשות לבית המשפט כי יורה על רישומה של המבקשת 2 בכל מרשם
- 6 כהורה נוסף של הקטינים וכי תונפק תעודת לידה לקטינים שבה תירשמה שתי המבקשות
- 7 כאימהותיהם.

רקע כללי

1. המבקשות, בנות זוג, חתמו על "הסכם חיים משותפים" שאושר וקיבל תוקף של פסק דין על ידי
- 2 בית המשפט ביום 26.5.16.
3. המבקשת 1 היא אזרחית ישראלית, יהודייה.
4. המבקשת 2 היא נתינת ברזיל, נושאת דרכון ברזילאי, שקיבלה רישיון לשיבת ארעי מסוג A/5
- 5 מכוח חיים משותפים עם המבקשת, הרישיון בתוקף עד ליום 14.9.17 והוא מוארך מעת לעת.
6. המבקשת 1 היא אמה הביולוגית של הקטינה.

טענות המבקשות

7. לטענת המבקשות הן בנות זוג מזה כחמש שנים, מתגוררות יחד ומנהלות משק בית משותף.
8. עוד הן טוענות כי בהחלטה משותפת, הן רכשו מספר מנות זרע, והמבקשת 1 הרתה באמצעות
- 9 הליכי הזרעה וילדה את התאומים לילי וטום רוז.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 13187-09-16 רזו ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

תמ"ש 13144-09-16

תיק היועץ:

7. המבקשות טוענות כי הן עברו יחד את כל הליך ההיריון והלידה וכי הקטינים מצויים מיום לידם במשמורת משותפת של שתיהן, המתפקדות כאימהות לכל דבר ללא קשר להורות הביולוגית, בהקשר זה הן מציינות כי בין הקטינים לבין שתיהן קשר רגשי עז וחם.
8. עוד מציינות המבקשות כי הן חתמו ביום 9.5.16 על הסכם הורות שאושר על ידי בית המשפט ובמסגרתו הן נטלו על עצמן אחריות משפחתית מלאה כלפי ילדיהן המשותפים.
9. המבקשות טוענות כי מתן צו הורות פסיקתי למבקשת 2 כלפי הקטינים ייטיב עם הקטינים מכל היבט, משפטי, נפשי, חברתי ורגשי.
10. עוד טוענות המבקשות כי מתקיימת התשתית המשפטית הדרושה לצורך מתן צו הורות פסיקתי וכל מכיוון שהקטינים נולדו כתוצאה מתרומת זרע אנונימית, הרי ברור כי אין חשש לפגיעה בזכויותיו של מאן דהוא.
11. מוסיפות המבקשות וטוענות כי התנגדות המשיבה, מהווה יחס מפלה כלפי משפחות הנמנות על קהילת הלהט"ב, אשר מתוונות מראש כ"חשודות".
12. הפליה זו באה לידי ביטוי, כך לטענת המבקשות, בעובדה כי בעוד שהן אבות ביולוגיים והן אבות לא ביולוגיים רשאים להירשם אוטומטית כאביהם של קטינים וזאת על סמך הצהרתם בלבד, גם אם הם אינם תושבי ישראל או אזרחיה, חרף במקרה של משפחות הנמנות על קהילת הלהט"ב, מערימה עליהן המדינה דרישות בלתי מוסברות ובלתי מתקבלות.
13. מוסיפות עוד המבקשות וטוענות כי בשורה של פסיקות שניתנו לאחרונה, הורו בתי המשפט על מתן צווי הורות פסיקתיים למן מועד לידת הקטינים.
14. מכל מקום, כך טוענות המבקשות, צו ההורות הוא דקלרטיבי, אינו משנה את מארג היחסים שבין ההורים לילדים אלא מצהיר כלפי כולי עלמא על מצב הקיים ממילא, קשר הורי שקיים ושנוצר כבר במועד הלידה.
15. על כך יש להוסיף, כך טוענות המבקשות, כי לצו ההורות יש משמעות גם במישור הכלכלי, כך למשל ישנן הטבות מס המוענקות רק לאחר ההכרה בהורות, ישנן הטבות בריאות המוענקות לילדים בשל ביטוחי הוריהם ועוד.

טענות המשיבה

16. לטענת המשיבה, עיקרון טובת הילד חולש על הדיון בסוגיית מתן צו ההורות.
17. בענייננו, המבקשת 2 אינה אזרחית ישראלית, וחרף העובדה כי המבקשות החלו בהליך מדורג של הסדרת מעמדה של המבקשת 2, הן עוודן מצויות במסגרת ההליך שטרם הושלם וטרם ניתן למבקשת 2 מעמד קבוע בישראל.
18. במקרה דנן, כך גורסת המשיבה, המבקשת 2 היא נתינת בריזל ששוהה בישראל משנת 2005 ושהארכת רישיונה נבחנת מעת לעת על ידי הגורמים המוסמכים מטעם רשות האוכלוסין

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 13187-09-16 רוז ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

תמ"ש 13144-09-16

תיק חיצוני:

- 1 וההגירה, כאשר זו תלויה בין היתר בהמשך קיומו של מרכז חיים בישראל, קשר זוגי כנה ומשק
- 2 בית משותף עם בת הזוג הישראלית.
- 3 19. בנסיבות אלה, כך טוענת המשיבה, היא מתנגדת למתן צו הורות פסיקתי למבקשת 2 לפחות
- 4 בשלב זה, מהטעם שלא תהא זו טובת הקטינים לגרום לפיצול מעמד ביניהם לבין ההורה, בעיקר
- 5 נוכח העובדה כי המבקשות מצויות רק באמצע ההליך המדורג להסדרת מעמדה של המבקשת 2,
- 6 שעתיד להסתיים בשנת 2018.
- 7 20. מעבר לכך, טוענת המשיבה, תנאי התושבות הוא אחד התנאים שעליו עומד היועמ"ש לממשלה
- 8 לצורך מתן צו הורות פסיקתי בין בנות זוג.
- 9 21. בעניין זה אף מפנה המשיבה למסקנות ועדת מור יוסף וטוענת כי גם היא קבעה בתנאים מסוימים
- 10 את תנאי התושבות כאחד התנאים לפונדקאות ולצו הורות בפרט.
- 11 22. בנסיבות אלה, טוענת המשיבה, ככל שהמבקשת 2 תקבל רישיון לשיבת קבע, יהיה מקום לשוב
- 12 ולדון בסוגיית מתן צו ההורות הפסיקתי.
- 13 23. מוסיפה המשיבה וטוענת כי קיים חשש לניצול לרעה של בקשות לצו הורות פסיקתי לצורך קניית
- 14 מעמד בישראל וחשש להצהרות שווא.
- 15 24. נוכח כל האמור טוענת המשיבה כי יש להורות בשלב זה ועד אשר יוסדר מעמדה של המבקשת 2,
- 16 על דחיית הבקשה, ולעת עתה לשאיות המבקשות להגיש בנפרד בקשה למתן צו אפוטרופסות
- 17 זמני אשר תבחן על ידי הגורמים הרלוונטיים.
- 18 25. בנסיבות אלה, כך טוענת המשיבה, ממילא אין מקום לדון בבקשת המבקשות לתיקון תעודת
- 19 הלידה, מה גם שהיא מתנגדת באופן עקרוני לכינון נחסי הורות רטרואקטיבית מיום הלידה, אלא
- 20 לכל היותר מיום מתן צו ההורות והלאה.
- 21 26. על כך מוסיפה המשיבה את הטענה כי ממילא, סוגיית הרישום במרשם האוכלוסין כמו גם
- 22 הנפקת תעודת לידה, אינן מצויות בסמכות בית המשפט לענייני משפחה.

דיון והכרעה

מסגרת נורמטיבית

- 23 27. סמכותו של בית המשפט לענייני משפחה למתן פסק דין להורות מעוגנת בחוק בתי המשפט
- 24 לענייני משפחה, תשנ"ה-1995.
- 25 28. הסמכות להורות על רישום ההורה הלא ביולוגי כחורה נוסף לקטין במסגרת צו הורות פסיקתי,
- 26 הוכרה בבג"ץ 6569/11 טבק נ' משרד הפנים, כדלקמן:
- 27
- 28

- 29 "עם זאת, אף שאין זה מתחייב כחייב שבדין לפנות לבית המשפט לענייני משפחה כדי
- 30 לזכות ברישום של ההורה השני, דומה כי יכולת להיות בכך תועלת ממשית. עדיף לילד
- 31 כי תושג הכרעה משפטית מחייבת בעניין מעמדו כלפי ההורה שאינו הורה ביולוגי..."

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 13187-09-16 רוז ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

תמ"ש 13144-09-16

תיק חיצוני:

צו ההורות הוא דקלרטיבי

- 1
29. אני מקבלת את טענת המבקשות שלפיה, צו הורות פסיקתי הוא דקלרטיבי ולא קונסטיטוטיובי.
30. היינו, צו הורות אינו מכונן את יחסי ההורות אלא אלה קיימים ממילא.
31. כל תכליתו של צו ההורות, היא להסדיר מבחינה משפטית את המצב שקיים ממילא בפועל, שבו מתקיימים יחסי הורות לכל דבר ועניין בין שתי המבקשות לבין הקטינים.

6 בעניין זה אני מפנה לפסק דינו של סגן הנשיא, כבוד השופט שילה, תמ"ש 41067-04-16:

- 7 "עיקר טענת המבקש מבוססת על עמדתו כי צו ההורות מכונן הורות ואינו צו המצהיר על
- 8 הורות קיימת. לכן לטענתו תחולת הצו מרגע כינונו ולא קודם. אין בידי לקבל טענה זו. צו
- 9 ההורות הפסיקתי מצהיר כי בן הזוג של ההורה הביולוגי אשר מגדל את הקטין עמו מיום
- 10 לידתו הוא לכל דבר ועניין. לא מדובר בצו המכונן מצב חדש שנוצר אלא הוא משקף
- 11 עובדה קיימת לפיה בן הזוג של ההורה הביולוגי משמש כהורה נוסף. אין כל מניעה כי
- 12 הצהרה זו לא תחול רטרואקטיבית ותשקף את המצב לאשורו דהיינו שמיום הלידה בן הזוג
- 13 שאינו ביולוגי משמש כהורה נוסף לכל דבר ועניין".

14 עוד אני מפנה בעניין זה לתמ"ש 13144-09-16 ר.ס. נ' היועמ"ש:

- 15 "לעניין זה אוסיף כי טענת המבקש כי צו ההורות הפסיקתי הינו צו מכונן ולא צו
- 16 הצהרתי/דקלרטיבי ושאלת סיווגו של הצו אינה אלא עניין של מינוח. משמתן הצו מקפל
- 17 בחובו את הזכות להורות אשר הוכרה כזכות יסוד, יש לעמוד על המהות ולא להצמד להגדרות
- 18 טכניות. יתר על כן אף אם אקבל את עמדת המבקש כי צו ההורות מכונן יחסי הורות בין
- 19 ההורה שאינו ההורה הביולוגי לקטין מרגע נתינתו, הרי שהצד עדין מגלם בתוכו גם פאן
- 20 הצהרתי, המצהיר על יחסי ההורות ומכאן אין כל מניעה כי הצו יקבע גם את המועד שבו יחולו
- 21 יחסי ההורות לרבות קביעתו למן מועד הלידה של הקטין, היינו באופן רטרואקטיבי".

סוגיית מעמדה האישי של המבקשת 2

- 22
32. כאמור לעיל, סוגיית מתן צו הורות פסיקתי תיבחן לאורו של עיקרון טובת הילד.
33. בניגוד לעמדת המשיבה, אני סבורה כי אין מקום להשליך מסוגיית מעמדה האישי של המבקשת
- 24 2 ושאלת אזרחותה ותושבותה, על סוגיית מתן צו ההורות ולהפך.
- 25
34. ליבתה של סוגיית צו ההורות, הוא הקשר ההורי שבין המבקשות לקטינים, הא ותו לא וסעד זה
- 26 מצוי כאמור בסמכותי.
- 27
35. ההכרעה בסוגיית אזרחותה או תושבותה של המבקשת 2 אינה מענייני, בבואי לדון בסוגיית
- 28 ההורות שבפני וממילא אינה בסמכותי.
- 29

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 13187-09-16 רוז ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

תמ"ש 13144-09-16

תיק חיצוני:

36. חששה העיקרי של המשיבה הוא מפני ניתוק אפשרי בין ההורה לילדים, היה והמבקשת 2 לא
2 תקבל רישיון ישיבת קבע.
37. כפי שיפורט להלן, היתרונות שבמתן צו הורות למבקשת 2 כלפי הקטינים מיום לידתם, בוודאי
3 גוברים על החשש שעליו מצביעה המשיבה, בעיקר נוכח העובדה שלא הובהר וממילא לא הוכח
4 כלל מהם הסיכויים להתממשותו.
38. יתרה מכך, במקרה שבו לא יוארך רישיון ישיבתה של המבקשת 2 בישראל וייכפה ניתוק כפוי על
6 הקטינים והמבקשת 2, הרי ניתוק זה יהיה קשה וכואב הן למבקשת 2 והן לקטינים, גם במנותק
7 מהגדרתם המשפטית, היינו בין אם יינתן צו הורות ובין אם לאו.
39. תמהני, האם ברישיון לטעון, כי הניתוק בין המבקשת 2 לקטינים יכאב פחות, במקרה שבו
9 היא לא תוכר כאם בהתאם לצו הורות פסיקתי? התשובה לכך בוודאי היא שלילית.
40. לשון אחר, אי מתן צו הורות אין בכוחו לרפא או לשכך הכאב שייגרם לצדדים היה ולא יינתן
11 למבקשת רישיון ישיבת קבע בישראל.
41. בהקשר זה חשוב לציין, כי דווקא אם מתן צו ההורות למבקשת 2 יפגע בקטינים, במקרה שבו לא
13 יינתן לה רישיון ישיבה קבע בישראל.
42. שהרי במקרה שבו המבקשת 2 תיאלץ לעזוב את הארץ מחמת פקיעת רישיון ישיבתה, או היה
15 והיא תעזוב את הארץ מרצונה, הרי במקרה שלא ינתן צו הורות, לא תהא המבקשת 2 מחויבת
16 בשום חובה חוקית כלשהי כלפי הקטינים או כלפי המבקשת 1, לרבות תשלום דמי מזונות
17 והסדרי שהות עמם והיא תהא רשאית לנתק עמם כל מגע לדיראון עולם.
43. דווקא מצב זה שבו המבקשת 2 לא תוכר כאם החסמת של הקטינים, הוא שמעמיד בסכנה
19 ממשית את המשך הקשר בינה לבי הקטינים, במקרה שבו היא תעזוב את ישראל.
44. לפיכך, עדיף מבחינת הקטינים כי מעמדה החוקי של המבקשת 2, לרבות חובותיה כלפיהם,
21 יוסדרו באופן חוקי ומשפטי.

23 בעניין זה ראה בג"ץ 6569/11 טבק נ' משרד הפנים

24 "עם זאת, אף שאין זה מתחייב כחוב שבידין לפנות לבית המשפט לענייני משפחה כדי
25 לזכות ברישום של ההורה השני, דומה כי יכולה להיות בכך תועלת ממשית. עדיף לילד
26 כי תושג הכרעה משפטית מחייבת בעניין מעמדו כלפי ההורה שאינו הורה ביולוגי... כפי
27 שצינתי פנייה לבית המשפט לענייני משפחה יכולה להסיר כל ספק בדבר יחסי ההורות
28 בין ההורה הלא ביולוגי לילד, וכך לחסוך התדיינויות משפטיות אפשריות עתידיות. קביעה
29 משפטית ברורה של בית משפט לענייני משפחה כי יחסיהם של ההורה הלא ביולוגי
30 והילד הם יחסי הורות לכל דבר ועניין, בין אם היא נעשית בצו אימוץ או בצו הורות
31 פסיקתי, תמנע כל טענה עתידית שהיחסים אינם יחסי הורות. הניסיון השיפוטי מלמד,

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 13187-09-16 רוז ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

תמ"ש 13144-09-16

תיק חיצוני:

- 1 למרבה הצער, כי טענות כאלה עלולות להתעורר אגב סכסוכים בין בני המשפחה, כגון
2 סכסוכי ירושה, משמורת או מזונות חלילה... מי שמבקש לגדל ילד צריך לדאוג להסדיר
3 לא רק את מעמדו כאזרח ישראל אלא גם את מעמדו האישי, את המחויבות של הוריו אליו,
4 ואת הגנת המעמד מפני מי שעשויים לכפור בו כגון ילדים ביולוגים של אחד מבני הזוג".
- 5 45. הכרה במבקשת 2 כאמם הנוספת של הקטינים, אם כן, "תיאלץ" אותה להמשיך ולשאת
6 בחובותיה ההוריות כלפיהם עד היותם בגירים, לרבות נשיאה בתשלום מזונותיהם וקביעת
7 הסדר לשהות עמם וזאת ללא קשר לסוגיית תושבותה ואזרחותה וגם במקרה שבו היא תעזוב את
8 ישראל ואין לחלוקת כי כל הצדדים יצאו מכך נשכרים.
- 9 בעניין זה אני מפנה לתמ"ש 63355-03-15 פלוניס נ' היועמ"ש:
- 10 "אף כבוד השופט גוראן עמד בפסק דינו על השיקולים בשלם יש להכיר בהורותו של
11 ההורה הלא ביולוגי באמצעות צו הורות פסיקתי, להבדיל מאשר באמצעות הליך אימוץ אשר
12 בירורו אורך זמן רב. לטעמו יש במצן צו הורות פסיקתי כדי ליישב את הפער בין מציאות
13 החיים לבין ההכרה המשפטית, שאם לא כן ייעשה אנו עלולים להגיע למצבים אבסורדיים
14 בהם הורה אינו יכול לקחת את ילדו לטיפול רפואיים ולבצע פעולות משפטיות בשם ילדו
15 ובמקום בו בן הזוג הביולוגי הולך לעולמו, עלול ההורה בפועל שלא להיות מוכר כבעל
16 משמורת על הילד. בעניין שלפני לא יכול להיות כי מתן פסק דין המצהיר על אבהות כלפי
17 הקטינות ישקף את המצב הקיים בפועל ויהא בו כדי להגשים את טובתן של הקטינות.
18 כאמור, התובעים מקיימים קשר זוגי משנת 2009, קשר זה עוגן בנישואים בשנת 2012,
19 התובעים קיבלו החלטה משותפת להביא ילדים לעולם ולגדלם יחד... כיום מגדלים
20 התובעים יחד הן את הבת שנולדה מזרעו של X והן את הקטינים שנולדו מזרעו של Y. X
21 רואה עצמו כאביהן של הקטינות, הוא מתפקד ככזה בפועל, והוא חפץ כי אבהותו תוכר
22 ותקבל עיגון משפטי. הכרה משפטית באבהותו של X כלפי הקטינות תגרוור עמה קיום זכויות
23 וחובות הוריות כלפיהן וזאת ללא תלות ב-Y ובקיומו של קשר זוגי בין השניים".
- 24 סוגיית מתן צו ההורות למפרע מיום לידת הקטינים
- 25 46. אני סבורה כי מתן צו הורות למבקשת 2 בנוגע לקטינים שתולתו למפרע מיום לידתם, רק ייטיב
26 וישפר את מצבם, כפי שיפורט להלן.
- 27 47. יובהר בעניין זה כי אני סבורה שאי החלת צו ההורות למפרע מיום הלידה יגרום עוול של ממש
28 למבקשות, שכן מחד המשיבה מתנגדת להחלת צו הורות מיום הלידה ואולם מנגד, היא אינה
29 מאפשרת למבקשות לעתור לבית המשפט בבקשה למתן צו הורות פסיקתי מראש וטרם הלידה,
30 אלא היא מאפשרת פניה לבית המשפט רק לאחר קרות אירוע הלידה בלבד.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 13187-09-16 רז ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

תמ"ש 13144-09-16

תיק חיצוני:

48. מצב זה שבו המשיבה אווזות במקל בשני קצותיו, הוא אנומלי ואינו תקין ולפיכך אין לאפשרו.

2 בעניין זה אני מפנה לפסק דינו של כבוד השופט שילה:

3 "צו ההורות אמור לשקף מצב עובדתי ביחס לקטין ואדרבא, אם הצו יחול רק מיום מתן הצו,
4 הוא יחטא לאמת שהרי בפועל, ההורה הנוסף שימש כהורה מיום הלידה ולא אירע בפועל
5 כל שינוי מיום הלידה ועד יום מתן הצו".

6 עוד אני מפנה לתמ"ש 16-02-19776 ר.ס. נ' היועמ"ש:

7 "... מתן צו ההורות פסיקתי מיום הלידה עולה בקנה אחד עם טובת הקטין ביצירת רצף של
8 זכויות וחובות כלפיו. לטעמי קיימת חשיבות רבה להסדרת ההורות מבחינה משפטית כדין
9 ולצמצום הזמנים בין הלידה ועד להכרה בהורות..."

10 בחינת טובת הקטנים

11 49. סוגיית מתן צו ההורות הפסיקתי תבחן באספקלריה של טובת הקטנים שעניינם נדון בפני.

12 בעניין זה ראה בע"מ 27/06 פלוגי נ' פלוגי:

13 "עקרון על הוא זה והוא ניצב בעיקרון מנחה בדרך בסוגיות משמורת ילדים, מבלי שיישקלו
14 לצדו באופן עצמאי שיקולים אחרים".

15 עוד ראה בעניין עיקרון טובת הילד את בג"ץ 5227/97 דוד נ' ביה"ד הגדול בירושלים.

16 50. לאחר שעיינתי בחומר, שמעתי את הצדדים ושקלתי את טענותיהם בכובד ראש, סבורני כי דין
17 התביעה להתקבל ויפורט.

18 51. מתן צו הורות פסיקתי המצהיר על אמהותה של המבקשת 2 כלפי הקטנים החל מיום לידתם,
19 יש ביכולתו רק להיטיב את מצבם ובשום מקרה לא להרע עמם.

20 52. כאמור לעיל, ממילא המצב העובדתי הקיים מאז לידת הקטנים ועד היום הוא בי המבקשת 2
21 (יחד עם המבקשת 1), משמשת לכל דבר ועניין כאם לקטנים.

22 53. יתרה מכך, שתי המבקשות מביעות רצון כנה ואמיתי לקבל על עצמן יחד ולחוד את כל החובות
23 ההוריות הכרוכות בכך.

24 54. השתכנעתי כי המבקשות מקיימות קשר זוגי עמוק שראשיתו עוד טרם הריית הקטנים, וחיות
25 כמשפחה לכל דבר ועניין עם שני הקטנים, תחת קורת גג משותפת, הן אף חתמו על הסכם חיים
26 משותפים שאושר על ידי בית המשפט.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 13187-09-16 רוז ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

תמ"ש 13144-09-16

תיק חיצוני:

55. עוד השתכנעתי כי הקטינים, תאומים, הובאו לעולם בהחלטה משותפת של שתי המבקשות, הן
היו שותפות מלאות להליך רכישת הזרע, טיפולי ההזרעה, ההיריון והלידה והן מגדלות אותם
ביחד כשתי אמהות לכל דבר ועניין.
56. זאת ועוד, המבקשות שבפני הן שתי נשים נורמטיביות, השואפות לממש את כמיהתן לנהל חיי
משפחה ולגדל את ילדיהן באופן המיטבי.
57. התרשמתי, אף לא נטען אחרת על ידי המשיבה, כי המבקשות מתפקדות היטב בכל המישורים,
הן מנהלות ביניהן קשר זוגי תקין מזה שנים, הקטינים מתגוררים עמן תחת קורת גג אחת מיום
לידתם, מצבם של הקטינים טוב והן ערוכות לקבל עליהן את כל החובות הכרוכות באמהות.
58. גם מבחינה כלכלית, לא נטען ולא הוכח כי קיימת מגבלה כלשהי שיש בה כדי למנוע מתן צו
ההורות הפסיקתי למבקשת 2.
59. לפיכך ונוכח מסגרות ההורית הטובה של שתי המבקשות שלא הוטלה בספק, השתכנעתי כי הן
שתיהן ראויות להקרא "אמא" בפי הקטינים ובפי כולי עלמא.
60. חלופה זו של מתן צו הורות מיום לידת הקטינים והסדרת המצב המשפטי, כך שהוא "יישך קו"
עם המצב הקיים בפועל מאז לידתם ממילא, ממלאת את כל המטרות ומשרתת את טובת
הקטינים, כך שהם "מרוויחים" שני הורים שיכולים לקחת אותם לטיפול רפואיים ולבצע
במקומם פעולות משפטיות.
61. זאת ועוד, מתן צו ההורות החל מיום לידת הקטינים, יטיל על המבקשת 2 חובות הורות רבות
כלפיהם, שבהן היא אינה מחוייבת כיום.
62. כך למשל, אם המבקשת 2 תוכר כאמם של הקטינים מיום לידתם, היא תחויב במזונותיהם החל
מיום לידתם, הם יהיו זכאים לרשת אותה החל מיום לידתם ועוד.
63. סוגיה זו מקבלת משנה חשיבות כאמור לעיל, דווקא עקב העובדה כי המבקשת 2 אינה בעלת
מעמד מוסדר בישראל. הכרה במבקשת 2 כאמם הנוספת של הקטינים, "תיאלץ" אותה להמשיך
ולשאת בחובותיה ההוריות כלפיהם עד היותם בגירים, לרבות נשיאה בתשלום מזונותיהם
וקביעת הסדרי שהות עמם וזאת ללא קשר לסוגיית תושבותה ואזרחותה וגם במקרה שבו היא
תעזוב את ישראל.
64. זאת ועוד, מתן צו הורות למבקשת 2 החל מיום לידת הקטינים, יכול ואף תקנה למסגרת
המשפחתית תחושת יציבות ואחידות, תחושת מחויבות והשתייכות עמוקה בין כל בני המשפחה,
שראשיתה עוד טרם לידת הקטינים. אף מבחינה פסיכולוגית וחברתית, נודעת לכך חשיבות רבה.
65. לפיכך ברור כי מתן צו הורות למבקשת 2 עדיף מבחינת טובתם של הקטינים, על אי מתן הצו,
שכן כך זוכים הקטינים למעשה בשתי אמהות ולא רק אחת, החבות כלפיהם בחובות רבים על פי
חוק, החל מיום לידתם ועד הגיעם לבגרות.
- בעניין זה אני מפנה לפסק דינו של כבוד השופט שילה כאמור:

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 13187-09-16 רוז ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

תמ"ש 13144-09-16

תיק חיצוני:

1 "מדובר במצב בו קיים לקטין עם הלידה קשר משפטי עם הורה אחד ובאמצעות צו ההורות
2 זוכה הקטין להורה נוסף".

טענת התפליה

- 3
4 66. אני מקבלת את טענת המבקשות שלפיה אי מתן צו ההורות המבוקש, למעשה יעמיד אותן במצב
5 "חשוד" ונחות לעומת זוגות הטרוסקסואלים, שלהם נתונה זכות להצהיר על אבהות, אשר
6 תירשם, על בסיס הצהרתם בלבד.
7 67. בהקשר זה הפנו המבקשות ל"נוהל הוספת פרטי אב לקטין הרשום במרשם האוכלוסין", וצינו
8 כי גם במקרה שבו לאב הנטען אין קשר גנטי לקטין וההורות הנטענת היא בעקבות חליך של
9 תרומת זרע, מאפשר המחקק את רישום האבהות על בסיס הצהרה בלבד.
10 68. אני מקבלת את טענת המבקשות, כי המקרה האמור לעיל הוא המקרה שאליו יש להשוות את
11 סוגיית צו ההורות החקיקתי ולא לחוקים אחרים כדוגמת חוק האימוץ או חוק ההסכמים
12 לנשיאת עוברים.
13 69. אני מקבלת השוואה זו לחוקים אלה נוכח ההבדלים המהותיים הקיימים בין ההליכים
14 המשפטיים הללו.
15 70. רק לשם ההמחשה, בניגוד לאימוץ, מתן צו הורות אינו מנתק בין הקטין לבין בני משפחתו
16 הגרעינית.

17 על הבדלים אלה עמד כבוד השופט יחזקאל אליהו בתמ"ש 13187-09-16 ר.ס. נ' היועמ"ש:

18 "הפניית המבקש וניסיונו להשען על ההורות הנוצרת מכוחם של חוק הסכמים לנשיאת
19 עוברים או הוראת חוק אימוץ ילדים דינה להדחות מכל וכל... עמדתי בהרחבה על ההבדל
20 בין ההורות הנוצרת מכוחו של צו הורות פסיקתי לבין ההורות הנוצרת מכוחם של חור
21 בפונדקאות או חוק האימוץ וכי הבדלים אלה מביאים בהכרח לשוני בתוצאה ... המקרה
22 שונה לחלוטין מהליך של אימוץ או פונדקאות".

23 71. לא מצאתי כל הצדקה להתנגדות המשיבה למתן צו ההורות למבקשת 2, שכן השונל בין משפחות
24 הנמנות על קהילת הלהט"ב לבין משפחות הטרוסקסואליות אינו "שוני רלוונטי" המקים עילה
25 צודקת להפעלת נהלים שונים כלפי כל אחת מהן.

26 ראה בג"ץ 6569/11 טבק נ' משרד הפנים:

27 "העולה מהמרובה, אם כן, הוא כי מדיניותה של המשיבה, בכל הנוגע להורות, מפלה זוגות
28 בני אותו המין, זאת לצד מניעה מוחלטת מזוגות בני אותו המין מלפנות למסלול של
29 פונדקאות בישראל. מדיניות כללית זאת, הדורשת בכל אחד ממסלולי ההורות האפשריים,

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 13187-09-16 רוז ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

תמ"ש 13144-09-16

תיק חיצוני

- בישראל ומחוצה לה, מבני הזוג בני אותו המין להוכיח את 'אמיתות' הורותם בבית משפט, ובו בזמן יוצרת 'חזקת אמיתות' להורות של הורים הטרוסקסואלים היא מדיניות מפלה. היא מעצבת את ההורות של בני הזוג בני אותו המין כהורות בספק, הורות חשודה, הדורשת 'מתת' מיוחד של המדינה בדמות ההכרה בה. מדיניות זו מבקשת לעצב את הזוג ההטרוסקסואלי כ'טבעי', אשר לשם התערבות בהורותו על המדינה נטל כבד להוכיח את אי כשירות ההורים. מנגד, היא מטילה את הנטל על בני הזוג להוכיח את כשירותם להורות. מדיניות מפלה זו, לצד הפגיעה העמוקה בכבוד ובשוויון, פוגעת גם בזכות החוקתית הקיימת לכל אדם לחיי משפחה. היא מתייגת קבוצת אוכלוסיה שלמה כמי שעל פי טבעה אינה כשירה להורות, כל זמן שלא הוכח אחרת. תפישה זו זכתה כבר בעבר לביקורתם של בתי המשפט... הורים מאמצים או הורים שילדיהם באו לעולם בסיועה של פונדקאית אינם הורים פחות 'אמיתיים' מהורים שילדם בדרך של הריון בת הזוג ותוך שימוש בזרעו של בן הזוג. שאלת נשיאת העובר או קיומו של מטען גנטי משותף אינה משפיעה באופן ממשי על הזיקה שבין ההורה לילדו. התפישה שעל פיה בשונה מהזכות להורות של הורים 'אמיתיים', ההורות של הורים מאמצים או הורים במסלול של פונדקאות היא מעין 'חסד' יש לדחותה".
72. אני סבורה כי האינטרס החברתי ותקנת הציבור מחייבים אף הם לאפשר למשפחות הנמנות על קהילת הלהט"ב, לקיים מסגרת משפחתית רגילה.
73. בהקשר זה אציין כי ההתקדמות המחשבתית, החברתית והמשפטית שחלה כל העת מחייבת הפעלת שיקול דעת לגבי כל מקרה לגופו וגמישות מחשבתית.
74. אין מחלוקת כי תפיסות העולם כיום שונות לחלוטין מאלה שהונחו בעבר, כך שמשפחות חד מיניות הן חזון נפרץ ומבורך, שאין מקום להערים עליהן קשיים נוספים.
- בעניין זה הבעתי את דעתי בתמ"ש 16699-06-13 שחר נ' היועץ המשפטי ("עניין שחר").
- למען הסדר הטוב יצוין כי פסק הדין בעניין שחר נהפך בערעור ואולם אמירותיו יפות לטעמי גם בענייננו:
- "אין ולא יכולה להיות מחלוקת כי מודל ה'הורות' וה- 'משפחה' כפי שהיה מוכר בעבר, משנה פניו חדשות לבקרים. הגדרת המושג 'הורות' אינו חד משמעי כי אם עמום כאשר עסקינן במודל 'משפחה אלטרנטיבית' ולא של תא משפחתי במובנו המסורתי ה'נורמטיבי'... כיום בניגוד לעבר קיים מגוון נרחב של אלטרנטיבות... לא הוכח כי ילדים הגדלים בתא משפחתי 'מסורתי' נהנים בהכרח מיתרונות שונים לעומת ילדים הגדלים בתא משפחתי 'אלטרנטיבי'".
- ועוד ראה בעניין שחר:

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 13187-09-16 רוז ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

תמ"ש 13144-09-16

תיק חיצוני:

1 "ההתקדמות הטכנולוגית, המחשבתית והמשפטית, שמתרחשת כל העת, לא זו בלבד שהיא
2 מבורכת, אלא שהיא בלתי נמנעת ויש להכיר בכך, ויפה שעה אחת קודם... נורמות שנראות
3 לנו היום מקובלות וברורות מאליהן, נחשבו עד לפני עשורים בודדים כסטייה חברתית, שלא
4 לומר עבירה פלילית. בעניין זה אפנה, כדוגמא בלבד, לחוק האוסר על 'יחסים שלא כדרך
5 הטבע', שאסר על קיום יחסי מין חד מיניים, עד אשר בוטל בשנת 1983... בסופו של דבר,
6 הנדיר והחריג יהפכו לשכיחים ולא יהא מנוס ממתן מענה הולם ומסודר לדרישות שתעלינה
7 מהציבור וזאת באמצעות חקיקה הולמת. דעתי היא כי עצם היותה של הבקשה שבפני
8 תקדימית, אין בה כדי להביא לדחייתה, בוודאי שלא באופן אוטומטי".

9 עוד אני מפנה לדברי ד"ר יוסי גרין, "ההולדה לאחר מיתתה: הרהורים על מאבק זכויות בין
10 החיים, המות והילודים העתידיים", מאזני משפט ד, תשס"ה, 469-470:

11 "בכל החלטה שהיא מרי איזון בין אינטרסים מתחרים, צפויה נקודת האיזון להשתנות
12 מאדם לאדם, מחברה לחברה ומתקופה לתקופה... הנחה הרביעית היא, כי זכותו של כל
13 ילד, שהחברה לתוכה הוא צפוי להיוולד, תעשה כל אשר לאל ידה כדי להבטיח לו לגדול
14 במסגרת משפחתית רגילה, חמה ותרמונית..."

15 בעניין זה אני מפנה אף לבג"צ 6569/11 טבק נ' משרד הפנים שבו נקבע כי הזכות להורות היא
16 אחת מזכויות האדם היסודיות במדינת ישראל, כדלקמן:

17 "לבסוף, רואה אני מקום לומר מילים אחדות על הזכות להורות ומשמעותה לענייננו.
18 בשורה ארוכה של פרשות נפסק כי הזכות להורות היא מזכויות היסוד של האדם בישראל,
19 כחלק מטבעו של כל אדם, מחירותו ומכבודו".

בחינת הצורך בהגשת תסקיר

20 75. כאמור לעיל, המשיבה לא הטילה כל דופי בסוגיית תפקודן החזרי של המבקשות וטענותיה הן
21 משפטיות בעיקרן.

22 76. ויובהר כי אף המשיבה עצמה לא עתרה להגשת תסקיר, דבר המדבר בעד עצמו ומוכיח כי אין
23 היא רואה דופי בחורות זו כשלעצמה.

24 77. בנסיבות אלה אני קובעת כי מתייטר צורך בהגשת תסקיר ודי בנתונים כפי שהובאו בפני על מנת
25 לקבל כאמור את התביעה במלואה.

26 78. אין כאמור כל הצדקה להארכת ההליך, שכן שוכנעתי כאמור כי טובת הקטינים מחייבת מתן צו
27 חורות פסיקתי למבקשת 2.
28

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 13187-09-16 רוז ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

תמ"ש 13144-09-16

תיק חיצוני:

1 בעניין זה אני מפנה לדברי בית המשפט בתמ"ש 21182-04-13 אשר יפים אף לענייננו ולאורם יש
2 ללכת, כדלקמן:

3 "למעלה מן הצורך אציין כי שימוש גורף ו'אוטומטי' בעריכת תסקיר יביא להארכת הזמן
4 הארוך ממילא הנדרש לשרות למן הילד לשם הגשת תסקיר בתיקים בהם אכן יש
5 אינדיקציה לצורך בקבלת תסקיר לשם הכרעה ו/או תיקי אימוץ בהם נדרש בית המשפט
6 להכריז על הקטין כבר אימוץ".

סוף דבר

7
8 79. כאמור לעיל בית משפט זה סבור כי תפקידו ליתן סעד לבאים בשעריו שיאפשר להם לנהל את
9 חייהם באופן יעיל ומיטבי.
10 80. יתרה מכך בית המשפט הוא לא לגד ענינו בהליכים אלה את זכויות האדם של המבקשים ולא פחות
11 מזה את טובת הקטינים שזכותם לדעת כי אלה הן אימהותיהם מיום לידתם.
12 81. בית המשפט בתוך עמו יושב ואינו מורס מעם, אוזנו כרויה לרחשי הציבור ולצרכיו.
13 82. בית המשפט לענייני משפחה שלו שיקול דעת נרחב בניהול ההליכים, סבור כי אל לו "לקמץ ידיו"
14 במתן סעדים, במיוחד מעין אלה, שכן בית המשפט שוכנע כי מתן סעדים אלה יהיה בהם כדי
15 להיטיב עם כל הנוגעים בדבר ולהמשיך להם להמשיך לנהל את חייהם באופן תקין.
16 83. לאור כל האמור אני מורה כדלקמן:

- 17 א. הקטינים יקראו טום סילבה רוז ולילי סילבה רוז
- 18 ב. ניתן בזאת פסק דין הצהרתי על פיו המבקשת-2 היא אמה של הקטינים טום סילבה רוז ולילי
19 סילבה רוז מיום לידתם, 4.8.16.
- 20 ג. ניתן בזאת צו למשרד הפנים לרשום את הקטינים כילדיה של המבקשת 2 במרשם האוכלוסין
21 בנוסף למבקשת 1.
- 22 ד. בנסיבות העניין אין צו להוצאות.
- 23 ה. המזכירות תמציא העתק פסק הדין לצדדים ותסגור התיקים שבכותרת.
- 24 ו. פסק הדין מותר לפרסום בהשמטת כל הפרטים מזהים.

25 ניתן היום, י"ט שבט תשע"ז, 15 פברואר 2017, בהעדר הצדדים ומשפחה
26 אני מאשר
27

28

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 13187-09-16 רוז ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה

תמ"ש 13144-09-16

תיק חיצוני

1

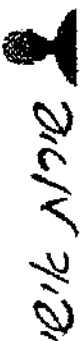
2

3

הצהרים סגורות

7

קישורים	פרטוקולים	מסמכים שהתקבלו	מכתבים	אשורים	ועדות רפואיות
---------	-----------	----------------	--------	--------	---------------

נתוני ביטוח

שכונ (אות)	כללי	השלמת פרטים	עיסוקים	תקופות דיווח חסרות	תעודת זהות
0	מעמדך במוסד לביטוח לאומי נקבע כלא עובדת וללא הכנסות החל מתאריך 01/01/2015.				
0	אם חל שינוי במעמריך זה ניתן להודיע לנו על גבי <u>נופס דין וחשבון</u> וב-שנת(2017/10/5).				

על-פי החוק חייב תושב מדינת ישראל שמלאו לו 18 שנים בתשלום דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות

התשלום נועד להבטיח את זכויותך במוסד לביטוח לאומי ובמסגרת חוק בריאות ממלכתי.

מבוטח שמנכים עבורו דמי ביטוח - כגון עובד שכיר, עובד משק בית, מקבל פנסיה, חייל בשירות סדיר

- דמי הביטוח מנוכים משכרך באמצעות המעסיק או באמצעות גוף אחר.

מי שאינו עובד שכיר - כגון עובד עצמאי, מי שאינו עובד, תלמיד או שוהה בחו"ל - חייב לשלם את דמי הביטוח בעצמו.

תשובות

את מוגדרת כמטופלת ישראל לעניין חוק הביטוח הלאומי מתאריך 14/12/1993.

טניף: כיכר המדינה

לכבוד
קרנרופ עדי וכו וון אפרת

הנדון: אישור על ניהול חשבון כבנק

1. הנני לאשר בזאת כי בבנק מזרחי טפחות טניף 410 מתנהל חשבון מספר 259904 על שם:

קרנרופ	חדי	מס מזהה	312498793
בן נוי	אפרת	עט מזהה	039038187

2. מספר ה- IBAN: 1L26 0204 1000 0000 0259 904

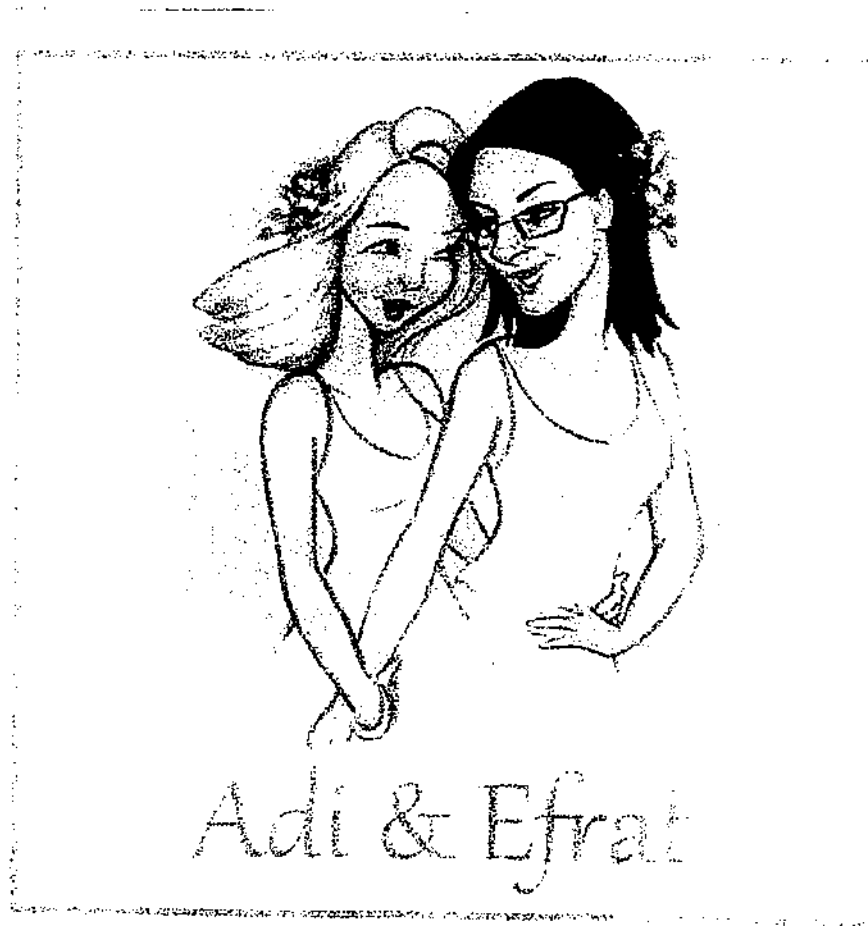
3. קוד SWIFT של בנק מזרחי טפחות: MIZBILIT

4. תאריך פתיחת החשבון הינו: 18/12/2005

5. סכומי נכון לתאריך 10/12/2017

בכבוד רב.

בנק מזרחי טפחות בע"מ

עד' & אפרת

טוב מאוד להזמין אתכם לחגוג לשפוט ולהתרגש איתנו

יום חמישי 19.05.16, "בית על היצ", יפו

18:00 קבלת פנים

19:00 טקס

חזרי הבמה
אנה ואל

חזרי הבמה
דניאל וסוקופ

חברת אפרת & עד' קרית

נספח מס' 9

9

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

26 מרץ 2018

תמ"ש 18-01-1677 קרונוקופ בן נון ואח' נ' היועץ
המשפטי לממשלה ואח'

לפני כבוד השופטת יוכבד גרינוולד-רנד

המבקשות:
1. אפרת קרונוקופ בן נון
2. עדי קרונוקופ בן נון

נגד

המשיבים:
1. היועץ המשפטי לממשלה
2. משרד הפנים/מינהל האוכלוסין

נוכחים:

המבקשות וב"כ עו"ד דניאלה יעקובי
ב"כ היועמ"ש, עו"ד אור מעוז גרבר עו"ד ענת ביגדור גלעד
הוריה של אפרת
אביו של עדי
אין התייצבות למבקשת 2

פרוטוקול

ב"כ המבקשות:

אנו נמצאים עם ההורים של אפרת, אמה של עדי נסעה לאוסטרליה בזמן שהם כאן, ב 17.4. הם מגיעים
לכאן לשבועיים וחצי. עדי נשארה עם הקטינים בווינה אוסטרליה, אמה של עדי נסעה להיות עמם,
מדובר בתאומים. אפרת כאן. הילדים נולדו באוסטרליה. אביה של עדי כאן וכן ההורים של אפרת כאן.
אנו הגשנו את הבקשה עוד בטרם הלידה, בינואר, המבקשות צירפו כל ראיה רלוונטית לפסק הדין
בעניין סול למתן צו חורות פסיקתי, המבקשות נשואות זו לזו כדין, הן נישאו בדנמרק ב 2.11.16.
צירפנו תמונות, הן עוד קודם לכן חגגנו כאן את הנישואין שלהן בהשתתפות בני משפחה וכן חברים
קרובים, זה היה ב 2016. הן מעודכנות כנשואות בת.ז. שלהן, שינו שם משפחה שלהן לשם משותף,
כדי שכל אם וכל הילדים יהיו להם שם משפחה אחד. כמובן צירפנו ראיות רלוונטיות לעניין נשיאה
בתשלומים נוספים וכיוצ"ב.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

26 מרץ 2018

תמ"ש 18-01-1677 קרונקופ בן נון ואח' נ' היועץ
המשפטי לממשלה ואח'

המבקשת 1:

יש לנו רכב על שמנו, יש לנו שתי חברות בע"מ על שמנו, עסקים משותפים, אנו עוסקות בי יבוא וייצוא מכירת של מוצרי ים המלח, חשבון בנק משותף גם בארץ וכן באירופה. יש לנו דירה בשכירות ואנו מופיעות שתינו כשוכרות.

ב"כ המבקשות:

כמו שאמרתי התנגדות המדינה למתן צו הורות מבוססת על טיעון אחד ויחיד שגם אינו נכון אך בעיקר אינו רלוונטי, מבוסס על הטענה שהמבקשות אינן תושבות ישראל. צירפנו כנספח א' לתשובה שלנו, לענן התשובות אין כל רלוונטיות לסעד שגיינו ברישום של ילד. למעשה ילד שנולד להורים בחו"ל, נרשם על בסיס ההודעה הזו (מציגה לבימ"ש). הרלוונטיות ה יחידה להיות אדם אזרחי ישראל ולא מעבר לכך. גם מבחינת ה טיעון שהמבקשות אינן תושבות ישראל הראנו שזה לא נכון. הסוגיה עמדה בפסק דין בעניין רוס, שם בימ"ש הנכבד קבע שלמעשה אין כל רלוונטיות לשאלת האזרחות והתושבות, שם דובר אגב במבקשות עם תאומים, דובר על מבקשות שלאחת מהן לא היה מעמד לא אזרחית, ועוד לא היה לה תושבות קבע. בימ"ש בסעיפים 32 – 35 לפסק הדין קבעה – מצטטת.

נציין בעניין רוס, מדינת ישראל הגישה ערעור, במהלך הערעור רצה מדינת ישראל והעניקה בקיצור של שנה וחצי מעמד לאותה מבקשת שלא היה לה מעמד, ואז לאחר שבדין בבימ"ש הובהר למדינה כי שאלת התושבות אינה רלוונטית לפנייה להורות כפי שאין רלוונטיות לאורך הרגל או הצוואר כך לפי בימ"ש, הוגשה בקשה על ידי המדינה לבטל את פסק דינו של בימ"ש נכבד זה, עכשיו ניתן מעמד ליתן פסק דין חדש שבעצם מאפשר לתת את צו ההורות. אנו כמובן התנגדנו בסופו של יום פסק הדין שניתן בבימ"ש המחוזי בערעור (מציגה לבימ"ש), פסק דין שדוחה את הערעור, דחה אגב בהסכמה כי לא נותרה שום ברירה לצד שני. בן האידאולוגי, יש מדינה שמפקירה את האזרחים שלה, אזרחיות שלה. אזרחיות ששירתו בצבא הגנה לישראל, שילמו פה מיסים, צירפתי תעודות שחרור של הנשים, אחת מהן עדיין מקבלת הטבות על כך שהיא קיבלה שירות בכבוד. זכאית לקבל הטבות אלו. הן לא יכולות לקבל או לקשור קשר הורי בין האם הלא ביולוגית במדינה אחרת באם מדינת ישראל לא תיתן סעד הזה ותאפשר את הרישום הן למעשה במדינה זרה שאין להן שום יכולת לקשור קשר זה, למעשה באופן הזה מדינת ישראל מפקירה את הילדים. אין להן שום דרך לקשור קשר הורי בין האם הלא ביולוגי לילדים למעט צו ההורות שביקשתי. זה לא ברור לצד השני. משמעות הדבר שאנו פה בסיטואציה כרגע שנמצאת באוסטריה, אמא לילדים, שאין לה שום יכולת לקבל שום החלטה לגביהן, בהעדר צו הורות שקושר את הקשר הזה, ומסביר את האפשרות לרשום את האם הלא ביולוגית המדינה הזרה לא תיתן לנו את הסעד הזה. יתרה מכך, המדינה הזרה ברגע שנציג לה צו הורות של בימ"ש נכבד זה, היא מבחינתה מוכנה לתקן תעודת לידה ולציין כי לילדים אלו יש שתי אמהות. מפקירה בידיעה שמדינה יודעת שאם לא תיתן את הצו אף אחד אחר לא ייתן את הצו לזה אני קוראת הפקרה. צירפנו שלל ראיות למכביד ביחס לקשר של הנשים האלה למדינת ישראל ולתושבות שלהן. הן חיות מזה מספר שנים, פירטתי זאת, באוסטריה, באופן זמני בלבד. הבהרתי כי המבקשת 2, עדי

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

26 מרץ 2018

תמ"ש 1677-01-18 קרונקופ בן נון ואח' נ' היתעץ
המשפטי לממשלה ואח'

1 זו שמבקשת את צו ההורות, מוגדרת כתושבת ישראל, והמבקשות שתיהן מתעדות לחזור ארצה. יש
2 עניינים כלכליים שהצריך את המבקשות לזמן מה להעתיק מקום מגוריהן, ובכוונתן לשוב למדינת
3 ישראל, ציינתי כי המבקשות שוהות פרקי זמן ארוכים בכל שנה בישראל. כל אחת מהן פרק זמן אחר
4 באוסטריה.

המבקשת 1:

7 עדי 3 שנים ואני באוסטריה כ 4.5 שנים.

ב"ב המבקשות:

10 צירפתי אישור של המל"ל, המבקשת 2 חברה בקופת חולים מכבי, מנהלות חשבון בנק משותף בבנק
11 ישראל, המבקשות מגיעות אחת לחודשיים לערך ארצה. הטופס שצירפתי נספח א', הוא לא רק זה
12 אזרח ישראלי מחויב להודיע על לידת ילד והיא עשתה זאת. ביקשה המדינה שנסדיר את הרישום של
13 הילד כלפי האם הביולוגית, כך פעלנו. אותה הודעה לידה של אזרח ישראלי שנולד בחו"ל – אפרת
14 רשומה. אפרת נרשמה כחתאם להודעה הזו.

המבקשת 1:

17 אני רשומה כאן בארץ כאם כי לילדים יש דרכונים ישראליים.

ב"ב המבקשות:

20 אם היינו מדברים על זוג הטרן - סקסואליים שנוקק לתרומת זרע גם אז שני ההורים היו נרשמים.

ב"ב היועמ"ש:

23 אני אבקש להתייחס לדברים כסדרם באופן מסודר ומעמיק. קראתי היטב את תשובתה. ראשית אני
24 מבקשת לחודד שמה שכרגע עומד על הפרק לאחר שהתרחשה הלידה זו שאלת התושבות כאשר אין
25 התייחסות לעמידה של המבקשות לשאר, כי כרגע אינן עומדות בסף תנאי התושבות להכרת היועמ"ש
26 בפסק על כן כרגע אנו נקדים את הטיעון שלנו בסוגיה הזו.

27 כפי שטענו במהלך התגובות שלנו בתיק, עמדת היועמ"ש בתמ"ש 57740-12-13, שם הכיר היועמ"ש
28 בהליך צו הורות פסיקתי תחת הגדרת תנאים בין יתר התנאים נאמר באופן מפורש שעל המבקשים
29 הם תושבי ישראל. זה כתוב בעמדת היועמ"ש שהוגש בתמ"ש שציינתי לעיל. מה התוקף המשפטי אני
30 משיבה שזוהי עמדת היועמ"ש. אומר כי מבחינת היועמ"ש למוסד התושבות יש היבט פורמלי שנדון
31 בפסק דין רוס, אתיחס, של מעמד קבע, והיטב מהותי של תשובת דה פקטו במדינה. העניין הפורמלי
32 לא עומד לדיון אלא שאלת ההיבט המהותי של תושבות שנדרש על ידי היועמ"ש. התנאי לא זר בדיון
33 האישי, כידוע לחברתי הוא מופיע בחוקים רבים. למשל בחוק האימוץ, סעיף 28 לחוק, נדרשים
34 לתושבי ישראל, באימות בין ארצי, הם גם התגוררו בישראל 3 שנים, חוק אפוטרופסות, תושבות לא
35 מופיעה יש מאיין, הוא שואב השראה מחוקים דומים לרבות חוק האימוץ, משם הדרישה הזו מגיעה.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

26 מרץ 2018

תמ"ש 18-01-1677 קרונוקופ בן נון ואח' נ' היועץ
המשפטי לממשלה ואח'

1 לדברים יש גם תכלית, היועמ"ש סבור שלביטוי"ש במדינת תושבות יש את הכלים המיטיבים לבצע את
2 הבדיקה לגבי צו הורות פסיקתי, כל מה שנדרש, למשל עמידה על תסקיר, כל הדברים שדרושים כדי
3 לקבל תמונה מלאה. אומנם אין הגדרה למה היא תושבות לצו הורות פסיקתי. ניתן ללמוד מחוקים
4 דומים מהאמנת האג, משנת 93 בדבר אימוץ ארצי, ביחס לחטיפת ילדים. באמנת האג משנת 93 יש
5 התייחסות למונח מקום המגורים הרגיל של הילד או של ההורה בהתאם, אני מדברת על אימוץ בין
6 ארצי וכן אפשר ללמוד אצלנו. צו ההורות הפסיקתי זה הליך מרוכז, שאב הרשאה מתוך הדבר הזה.
7
8 לשאלת ביהמ"ש, צו ההורות הפסיקתי יש לו חיים משלו, הוא אומנם נולד כתוצאה מזה לא קשור
9 להליך האימוץ שונה במהות שלו 200 אחוז, בעוד ששם אין בדיקה ביולוגית ולכן המבחנים שם מאוד
10 ברורים, התהליך שם ארוך, בימ"ש אמר נקצר את ההליך ניתן צו, גם היום אנו נמצאים בצו שנועד
11 כדי לייעל הליך, אני משיבה, לשיטתנו לא ניתן להתעלם מכך שתושבות היא דרישה גורפת.
12 לשאלת ביהמ"ש היכן הן אמורות לקבל את הסעד אני משיבה,
13
14

המבקשת 1:

15 אנו רשומות כאזרחיות ישראליות יש להם ויזה ל 5 שנים, זה מה שנותנת המדינה. חתמנו שם על
16 הסכם נוטריוני עם עו"ד זו דרישה של האוסטרים, לפני תרומת זרע היינו צריכות לחתום על הסכם
17 עם עו"ד שאומר ששתינו בעלות זרע ושתינו נכנסות כהורות משותפת. הגענו למשרד הפנים
18 האוסטרי ואז אמרו לנו היות ואתן אזרחיות ישראליות אתן לפי החוק הישראלי בלבד.
19

ב"כ היועמ"ש:

20 ראשית אני רוצה להדגיש, כי מרכז החיים של המבקשות לא בארץ, אלא באוסטריה הן מציינות
21 בבקשה כי הן תושבות אוסטריה, זה מופיע בפסקה 13 בבקשה, הדבר עלה מדוח הכניסה והיציאה.
22 אם יש זוג שחי בסינגפור והם אינם אזרחים של סינגפור שנועד ילד, אני משיבה, אשר שני ההורים
23 הם הורים ביולוגיים נרשם בקונסוליה באותה מדינה, כפי שנרשמה גברתי כאן כי היא האם הביולוגית.
24 רק הורים ביולוגיים נרשמים. האם העובדה שהם תושבי חו"ל משפיעה על רישום ההורות בארץ אני
25 משיבה, לצורך הרישום של הלידה, כל זוג הטר - סקסואליים ביולוגי נרשמים על פי הנוהל שצירפה
26 חברתי. הנחה היא שזוג שמגיע להצהיר יש גם הצהרה שהגבר חותם שהכול אמת. הוא יכול לעמוד
27 להצהרת שקר. זה גם כתוב בטופס.
28

ב"כ המבקשות:

29 היכן זה כתוב ?

ב"כ היועמ"ש:

30 אם הפקיד סובר שזו אינה אמת יש לו סמכות. אבקש להשלים את הטיעון שבימ"ש שאל אותי.
31
32
33
34 נשאלתי שאלה. כאשר יש זוג של הטר - סקסואליים הוא נרשם על פי נוהל חול כפי שנרשמה הגב'.
35

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

26 מרץ 2018

**תמ"ש 18-01-1677 קרונקופ בן נון ואח' נ' היועץ
המשפטי לממשלה ואח'**

1

2 יש נוהל. אציין כי כאשר מדובר בזוג אשר לא שניהם לא הורים ביולוגים הם נדרשים לעמוד בתנאים
3 של צו הורות פסיקתי.

4

5 **ב"כ המבקשת:**

6 זה לא נכון. אין נוהל לתורם זרע. אין נוהל כזה.

7

8 **ב"כ היועמ"ש:**

9 את נדרשת לצו הורות פסיקתי.

10

11 **ב"כ המבקשות:**

12 תני לי מקרה אחד של תורם זר . אין נוהל כזה.

13

14 **ב"כ היועמ"ש:**

15 אצל השופט אליאס, מדובר בתורם זרע והמדינה מתנגדת לצו הורות פסיקתי. יש נוהל רישום ילדים
16 שנולדו בחו"ל נצרך זאת אין לי זאת פה. כאמור כאשר מדובר בזוג הטרו – סקסואליים ששני הורים
17 ביולוגים נרשמו בקונסוליה כפי שנרשמה הגבי על סמך תעודת הלידה של הגבי שיש שם הצהרה. אנו
18 נראה זאת ונגיש לבימ"ש.

19

20 **ב"כ המבקשות:**

21 גם את הנוהל של איך רשמים גבר שנעזר בתרומת זרע.

22

23 **ב"כ היועמ"ש:**

24 אין נוהל כזה. הדיון מתנהל בבג"ץ. תברתי מכירה זאת. אם לא נסמך עליהם אנו נגיד לכולם להוריד
25 מכנסיים בחדר לידות. אני מציגה לבימ"ש

26

27 **ב"כ המבקשות:**

28 בת הזוג של הגבי הנכבדה מצהירה שהיא האם. זו בדיוק אותה הצהרה. באף מקום לא רשום ביולוגי,
29 ההצהרה היא אני האבא של הילד.

30

31 **ב"כ היועמ"ש:**

32 אני מציגה לבימ"ש מסמכים. כפי שצינתי, ככה נרשם אב בישראל כאשר שני ההורים הם הורים
33 ביולוגים על כך הוא מצהיר.

34

35

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

26 מרץ 2018

**תמ"ש 18-01-1677 קרונוקופ בן נון ואח' נ' היועץ
המשפטי לממשלה ואח'**

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35

ב"כ המבקשות:

מציגה את סעיף 21 אין נוהל לגבי תורם זרע.

ב"ב היועמ"ש:

כפי שציינתי קודם, בפונדקאות הם נדרשים לצו הורות, הדברים כמו שהצגתי. כאשר מדובר בזוג הטרן – סקסואליים ביולוגי הם נרשמים בקונסוליה שניהם, כאשר מדובר בזוג הטרן – סקסואליים שהם לא שני הורים ביולוגי נדרש לקבל צו הורות פסקתי. זה המצב ההשוואה היא לזוגות של הטרן – סקסואליים שלא שניהם הורים ביולוגיים. היא נרשמת על פי הנוהל בקונסוליה. עניינו בבני הזוג על כן הם נדרשים לצו הורות פסקתי. ידוע שלא מדובר בשני הורים ביולוגיים כאשר מדובר בשתי בנות, על כן אחת מהן נדרשת להירשם בקונסוליה, לא ניתן לתת צו הורות כאשר מדובר בבנות שאינן תושבות ישראל. היועמ"ש הציג תנאי לתושבות כתנאי להכרה בצו הורות. לשאלת ביהמ"ש, קראתי את פסק דין רוס. המבקשות לצורך העניין, אספנו את דוחות הכניסה והיציאה של המבקשות מראשית שנת 2013 עד אמצע 1/18 ב 5 שנים אחרונות המבקשות שהן פתוחות במחצית.

ב"כ המבקשות:

עדי רשומה כתושבת ומשלמת ביטוח לאומי וכן קופת חולים.

ב"ב היועמ"ש:

התנאי הכי עליון ובכיר כיום היא מקום מגורים רגיל, מקום מגורים רגיל מצוי באוסטרית. זו לא שאלה של אזרחות באשר האם הן יכולות לבחור בבחירות. המבקשות נמצאות בארץ ב 5 שנים אחרונות פתוחות ממחצית הזמן, על פי הדוחות של הכניסה והיציאה לישראל המבקשת 1 שהתה שנה ו 4 חודשים במצטר, אילו המבקשת 2 שהתה שנתיים ו 4 חודשים נכון ל 1/18. כלומר במרבית הזמן הן לא נמצאות בישראל, הדירה בחו"ל הלידה בחו"ל המסמכים הרפואיים נעשו בחו"ל מקום עבודתן בחו"ל, מרכז חיייהן מצוי באוסטרית, הן עצמן מציינות זאת, לכן אינן עומדות בתנאי הסף הדרוש כהכרה לצו הורות פסקתי. היא כתובה בעמדה שהפניתי לתמ"ש לעיל. ביקשתי לציין את התכלית, כפי שאמרתי, שבימ"ש במדינה בה מתגוררות התושבות הוא צריך לבחון את הכלים. הנטל לא עלי להוכיח את הדין באוסטרית. לגבי מעמדה באוסטרית.

ב"כ המבקשות:

הגשנו תצהיר וכתבנו בתצהיר, זו שאלה עובדתית.

ב"ב היועמ"ש:

לא ניתן שום ביסוס לאמירות אלו, לכן אין יכולת להתייחס.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

26 מרץ 2018

תמ"ש 18-01-1677 קרונוקופ בן נון ואח' נ' היועץ
המשפטי לממשלה ואח'

1 לשאלת ביהמ"ש, על סעדים שהיות האדם תושב מדינה אחרת נשללות ממנו בגלל התושבות אני
2 משיבה, למשל אימוץ, זה הדבר הכי דומה לכאן. לשיטתנו, צו הורות מכוון, גם פונדקאות כאמור,
3 גם חוק הכשרות והאפרוטופסות. בסעיף 46 למשל, מצטטת. לא רק בחוק הזה אלו חוקים של דיני
4 משפחה. יש בחוקים של דיני משפחה התייחסות למעמד התושבות, זו סוגיה שחוזרת על עצמה באופן
5 רוחבי. בפסק דין רוס, שכאמור עסק בשאלת מעמד פורמלי / מעמד קבע זה היבט אחד. לטענתנו, יש
6 שני היבטים, מעמד פורמלי שלא עולה כאן לדיון, על כן אין דיון לכן פסק דין רוס לא דומה לענייננו.
7 על כך שעדי משלמת ביטוח לאומי בארץ אני משיבה, נדרש ששתי המבקשות תושבות, גם נושא המל"ל
8 יש לקחת בחשבון שעל פי האתר שלהם יש שלב שבו זה אוטומטי ורק לאחר מכן נעשית בחינה מהותית
9 האם יש כאן תושבות. אנו בשלב שלא עברו 5 שנים. אנו טוענים כפי שהסברתי שהמבקשות לא אמרו
10 מתי אמורות לחזור ארצה, לא נתנו אסמכתא, לא הראו מקום מגורים קבוע, זה שיש להם חשבון בנק
11 משותף אפשר לעשות זאת בכל מדינה, יש שיש קווים סולריים לא מלמד על תושבות.

12

13

ב"כ המבקשות:

14 אני יושבת פה וזה עצוב. המילה הבסיסית שלא הוזכרה זה תעודת אזרחות. הילדים אזרחי מדינת
15 ישראל לא משנה היכן הם יגורו. צבא הם יעשו, לא מתייחסים לזה. לא היה לזה שיקול.

16

17

ב"כ היועמ"ש:

18 הן לא ציינו מתי הן חושבות לחזור ארצה. ככל זה תלוי בכמה שנים חי בישראל.

19

20

ב"כ המבקשות:

21 בניגוד למה שנאמר כאן, בן העובדתי המבקשות ציינו בתצהיר שהן נמצאות במעבר זמני לאוסטריה
22 מסיבות כלכליות, יש שתי אופציות, אחת, להפוך להיות נטל על המשפחות. נפתחת לך דרך מבחינה
23 כלכלית זה נראה הכי לגיטימי בעולם שזוג חד מיני יוכל לצאת את הארץ בדיוק כפי שזה מוקנה לזוג
24 שאינו חד מיני זה לא צריך להשפיע במאומה על שום בר.

25 העמדה העקרונית של היועמ"ש, בימ"ש התייחס בתמ"ש 17-06-55706 – פאך – בעמדה הזו היו המון
26 כללים לצו הורות. כפי שבימ"ש מקבל עמדות במסגרת התיקים האחרים. בין היתר נטען כי בנות הזוג
27 צריכות להיות מעל גיל 21, צריכות לנהל מערכת יחסים 18 חודשים, צריכות לחתום על הסכם הורות
28 לפני הליכי הפרייה, שלא עברו עבירות מין, ועכשיו אנו גם שומעים שצריכות להיות תושבות ישראל.
29 מה בתי המשפט חושבים עליהם? גם אני כתבתי במסגרת הסיכומים שלי לתמ"ש הזה שהזכרתי,
30 מדובר לכל היותר בעקרונות וקווי פעולה שהיועמ"ש קבע לעצמו. העקרונות האלה לא מחייבים ולא
31 יכולים לחייב, יתרה מכך, הם בעלמא, אף אחד לא יודע עליהם, אמרה חברתי זה מפורסם בעיתון.
32 איזה כתבה של כתב כזה או אחר שמעביר ביקורת על המדיניות של היועמ"ש? זה לא מתפרסם באף
33 מקום. בימ"ש קבע שהעקרונות האלה לא כובלים את ידו של בימ"ש ובוודאי שאין מאתחריהם שום
34 עקרון. צירפתי את הנהל לאיך מבצעים רישום אותו נספח ג' כדי להראות שגם בארץ יש הפליה, כי
35 לא מתאפשרת לנו אפשרות כמו כל זוג הורים אחר לגשת ולחתום על הטופס. הנהל שחל על רישום

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

26 מרץ 2018

תמ"ש 18-01-1677 קרינוקופ בן נון ואח' נ' היועץ
המשפטי לממשלה ואח'

1 של אזרחים אותו טופס שצירפתי כנספח א'. אני חוזרת ואומרת ושה ירשם לפרו', אין למדינת ישראל
2 נוהל שמחייב או חל על הורות מקום שמדובר באב שנעזר בתרומת זרע. לא נשאל אדם תשובה להצחיר
3 האם מדובר בילד ביולוגי שלך או אם נעזרת בתרומת זרע, אין שאלות כאלה, לא אומרים לו נעזרת
4 בתרומת זרע נא לעבור במסלול אדום. אין למדינת ישראל נוהל כזה, הם נדרשו להציגו בהליכים
5 אחרים ולא הצליחו. מקום שאין נוהל יחול על המבקשות בדיוק אותו נוהל שחל על זוג הורים אחרים.
6 זוג הורים שמגיע לקונסוליה אף אחד לא ישאל את האב האם נעזרת בתרומת זרע.

7

8 **ב"כ היועמ"ש:**

9 לשאלת ביהמ"ש, מהי טובת הילד אני משיבה, ראשית, אני מבקש לציין כטובת הילד במובן הפשוט
10 לא נמדד שאמו הביולוגית רשומה היום במדינת ישראל כאמו הביולוגית והיא כאן, כמו כל הורה
11 ביולוגי שרשום כהורה. עמדת המדינה היא, שבימ"ש במקום תושבות של המבקשות לו יש את הכלים
12 לבחון את טובת הילד, לא בימ"ש במקום שלא נמצא מרכז חייחן של המבקשות לכן לא נבחנה טובת
13 הילד כי הן אינן תושבות מדינת ישראל.
14 לשאלת ביהמ"ש, האם עמדת המדינה תהיה זהה שמדובר בזוג הטרו – סקסואליים שמקום מושבו
15 בחו"ל 10 שנים אני משיבה ככל שלא מדובר בשני הורים ביולוגיים התשובה היא שכן.
16 ככל שמדובר במצב של שני הורים ביולוגיים זה לא המצב שלנו. ככל שמדובר בשאלה של ביולוגים גם
17 כאן הגב' אפרת שהיא האם ביולוגית רשומה כמו שני הורים ביולוגיים.
18 באשר לטיפול של הילדים זו שאלה של הדין הזר שאינני יודעת. חברתי צריכה להוכיח מה הדין הזר.
19

19

20 **ב"כ המבקשות:**

21 זו לא שאלה של הדין הזר. תנוח דעתה של בימ"ש שאם היתה אפשרות לעשות בחו"ל זה בוודאי היה
22 יותר זול מאשר להטיס את הגב' לכאן, זה בלתי אפשרי. אני אביא אסמכתא לכך שהן אינן יכולות
23 לפעול במקום מושבן, מבקש חוות דעת של הדין הזר, אני כבר אומרת שנעמוד על הוצאות בתיק, כי
24 התיק כולו הפלייה. אם ההורים הביולוגיים אותם זוג הטרו – סקסואליים יכולים להסדיר במדינה
25 זרה אז מישוה היה שולח אותם לעשות זאת ?

26

27 **ב"כ היועמ"ש:**

28 לשאלת ביהמ"ש, איזה חוקים חלים על הגב' הזו, עדי או על גב' אפרת מכוח האזרחות אני משיבה,
29 כמו שאמרתי המדינה לא יכולה להתייחס לטענה שמעלה חברתי טענה בעלמא על טיפול, עזרה
30 דחופה. כל דבר שעולה. זה לא משפיע על שאלת התושבות.
31 לשאלת ביהמ"ש, אני לא מבקשת לחקור את אפרת, בשום דבר שקנון לזוגיות הזו אני משיבה שאינני
32 רוצה לחקור, ציינתי כי מרכז חייחן מצוי באוסטריה, גם העבודה שלהן מצוי באוסטריה, כך גם הלידה
33 וכן מקום המגורים.

34

35

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

26 מרץ 2018

תמ"ש 18-01-1677 קרונוקופ בן נון ואח' נ' היועץ
המשפטי לממשלה ואח'

ב"כ המבקשות:

הבעיה שלי אם ללכת למקום של להביא חוות דעת זה בעצם להיכנס לאיזה שהוא מקום שאנו מקבלים את הטענות של המדינה. במקום הזה אנו לא רוצים להיות. אין לי ספק, אם בימ"ש יאמר אני אביא חוות דעת, הטעות היא כי אז נהיה באזורים אלו פעם אחר פעם.

המבקשת 1:

לשאלת ביהמ"ש, האם אפרת ועדי יכולות לקבל את הסעד הזה בחו"ל אני משיבה כאשר התחיל ההליך לפני שנתיים, עשינו הרבה שאלות וחקרנו האם לעשות זאת בארץ או באוסטרליה. הסיבה שהחלטנו לעשות שם זה כלכלית נטו משום שבארץ זה היה כנטל על המשפחה שלנו, אני היות ואני אין לי כרגע לא היה לי קופ"ת חייתי צריכה לעשות הכול באופן פרטי מה גם שגם שם עשינו באופן פרטי כי איננו אזרחיות, חתמנו על הסכם נוטריון כי החוק האוסטרי מחייב לאחר מכן גילינו שאין לנו שום זכות, נשאלתי היות ואני שם כמה שנים, יש לי אופציה לוותר על אזרחות ישראלית שלי להגיש בקשה לאזרחות אוסטרית ואני סירבתי, רציתי לחזור, נסענו נטו לפן הכלכלי, איננו דוברות גרמנית, אלא עברית בבית, עם הילדים, אנו חבורות בקהילה הישראלית שם. ההסכם הנוטריון אצרף אותו אך הוא בגרמנית.

ב"כ המבקשות:

אנו נתרגם אותן, את ההסכם נוטריוני.

החלטה

לצורך מתן החלטה יואילו המבקשות להמציא לבימ"ש אסמכתא משפטית לכך כי הן אינן יכולות לקבל את הסעד הטבוקש במדינה בה הן מתגוררות וכן יואילו לצרף את הסכם נוטריוני לגבי הורות משותפות שמתורגם לשפה העברית.

ת.פ. 20 יום.

ניתנה והודעה היום י' ניסן תשע"ח, 26/03/2018 במעמד הנוכחים.

יוכבד גרינוולד-רנד, שופטת

הוקלד על ידי מירית צנטנר

נספח מס' 10

תמ"ש 1677-01-18

בפני כבוד השופטת יוכבד גרינוולד-רנד

בבית המשפט לענייני משפחה

בפתח תקוה

המבקשות:

1. אפרת קרונקופ בן נון, ת.ז. 039038187

2. עדי קרונקופ בן נון, ת.ז. 312498793

ע"י ב"כ עו"ד דניאלה יעקובי

מרחי דניאל פריש 3, ת"א

טל: 03-5100189 פקס: 03-5160960

נ - ג - ד

המשיב:

היועץ המשפטי לממשלה

ע"י ב"כ עו"ד מפרקליטות מרכז אזרחי

דרך מנחם בגין 154, בית קרדן, תל אביב

טל: 073-3736262 פקס: 073-3736490/1

הודעה על המצאת מסמכים בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד

1. בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 29.4.2018 (להלן: "ההחלטה") ובהמשך לדיון שהתקיים בפני בית משפט נכבד זה ביום 26.3.2018 (להלן: "הדיון"), מתכבדות המבקשות להמציא לבית המשפט הנכבד את אלה:

1. ההסכם הנוטריוני שנערך בין המבקשות ביום 6.3.2017 לגבי ההורות המשותפת מצ"ב כנספת א' (להלן: "הסכם ההורות").

2. הסכם הורות המשותפת כשהוא מתורגם לעברית מצ"ב כנספת ב'.

כאמור בדיון (ראו עמ' 4 לפרוטוקול הדיון ש' 15-17), על פי הדין האוסטרי חתימת ההסכם על ידי המבקשות הינה תנאי לביצוע הליכי הפריה באמצעות תרומת זרע של צד ג'.

יצוין כי ההסדרים הכלולים בהסכם ההורות נועדו להסדיר ולהבטיח את הורותן של שתי המבקשות כלפי הקטינים שיוולדו כתוצאה מהפריה המבוצעת באמצעות זרע תורם. כך למשל נקבע בעמ' 4 להסכם ההורות (הנוסח המתורגם לעברית), פסקה 2 כי "האישה אשר תלד את הילוד הינה (ללא עוררין) האם. האישה אשר נתנה את הסכמתה [האם הלא ביולוגית. ד.ג.] נחשבת לאמו של הילוד, אלא אם היא תוכל להוכיח כי הילוד לא נוצר מהפריה רפואית".

עוד קובע הסכם ההורות חובת משמורת משותפת, חובה לתשלום מזונות ילד, חובות ביחס לחינוך הילד הטיפול בו והדאגה לרכושו (ראו עמ' 4 לנוסח המתורגם לעברית, פסקאות 3 ו-4).

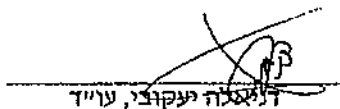
3. מכתב מאת עו"ד דוריס איינוואלנר, עו"ד אוסטרית המתמחה בדיני משפחה ובדגש על משפחות הנמנות על קהילת הלהט"ב באוסטריה, המאשר כי על פי הדין האוסטרי אין המבקשות יכולות להסדיר את רישומה של האם הלא ביולוגית כאם הקטינים מצ"ב כנספת ג'.

4. מכתבה של עו"ד דוריס איינוואלנר כשהוא מתורגם לעברית מצ"ב כנספת ד'.

2. מבלי לגרוע מהאמור יצוין כי אף לו המדינה בה מתגוררות המבקשות היתה מכירה בהורותיה של המבקשת 2 כלפי הקטינים, הרי שגם אז אין כל ודאות כי המשיב היה מכבד הכרה זו, פועל על פיה ורושם את האם הלא ביולוגית כאם הקטינים ברישומיו.
3. כך אך לאחרונה, סירב המשיב לרשום אם לא ביולוגית כאימו של קטין, זאת על אף שלקטין אשר נולד בבפסט שבדבלין הונפקה על ידי הרשויות באירלנד תעודת לידה בה שתי אימהותיו רשומות ועל אף שעל פי ההלכה הפסוקה אין לפקיד הרישום סמכות שלא לבצע את הרישום (ראו ובין היתר, בג"ץ 1779/99 **ברנר קדיש נ' שר הפנים**, פ"ד נ"ד(2) 375, 374, 368; בג"ץ 6569/11 **אילן - טבק אבירם נ' משרד הפנים**).
- העתק תעודת הלידה שהונפקה לקטין מצ"ב **כנספח ה'**.
4. יצוין כי הח"מ ביום 15.2.2018 וטרם פניה לערכאות, פנתה הח"מ בעניין הנזכר לעיל, בכתב, ואולם עד למועד זה ועל אף שחלפו למעלה מחודשיים וחצי פנייתה לא נענתה, למעט מכתב מיום 20.4.2018, המאשר את דבר קבלת מכתב הח"מ אצל המשיב והעברתו לגורמים הרלוונטיים.
- העתק מכתבה של הח"מ מצ"ב **כנספח ו'**.
- העתק המענה למכתבה של הח"מ מצ"ב **כנספח ז'**.
5. על יסוד כל האמור בבקשה, בדיון ובהודעה זו, בית המשפט הנכבד יתבקש לדחות על הסף ו/או לגופה את תגובת המשיב ולהיענות לבקשה. עוד יתבקש בית משפט נכבד זה להשית על המשיב הוצאות משפט ושכר טרחת עו"ד בתוספת מע"מ כדין, בשיעורים ראליים.
6. לעניין ההוצאות יוזכר כי סעיף 511 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (להלן: "**התקנות**"), קובע כי בתום הדיון בכל הליך, יחליט בית המשפט הנכבד אם לחייב בעל דין בתשלום הוצאות המשפט לטובת בעל דין אחר. עוד קובע הסעיף כי בית המשפט הנכבד רשאי לקבוע את סכום ההוצאות.
7. נזכיר, כי על פי ההלכה הפסוקה, צד אשר זכה, זכאי בהעדר נסיבות יוצאות דופן, לפסיקת הוצאות (ע"א 1894/90 **פלאטו-שרון נ' זיק אסולין**, פ"ד מו(4) 822, 830-829 (1992)). הלכה זו נובעת מכלל היסוד שלפיו בעל דין שזכה בדיון זכאי כי שכרו לא יצא בהפסדו וממילא זכאי הוא להוצאותיו (ע"א 1182/90 **דורית שחם נ' מרים רוטמן ואח'**, פ"ד מו(4) 330, 347-346 (1992)).
8. עוד יש לציין כי דין המדינה, לעניין חיוב בהוצאות, כדין כל בעל דין, וזאת לפי סעיף 9 לחוק לתיקון סדרי הדין האזרחי (המדינה כבעל דין), התשי"ח-1958 (וראו בעניין זה בין היתר: רע"א (חי) 38788-02-12 **מדינת ישראל נ' גטאס** (27.2.2012)).
9. בהינתן שהמבקשות יזכו לסעד המבוקש על ידן, הרי שהן זכאיות לכך שלא יצא שכרן בהפסדן. המבקשות נשאו בקשר עם הליך זה בהוצאות כבדות, לרבות ולא רק בגין רכישת כרטיסי טיסה לצורך התייצבות לדיון, קבלת חוות דעת מומחה ביחס לדין הזר, תרגום מסמכים, צילומים, שליחויות, ותשלום שכ"ט עו"ד.
10. אי פסיקת הוצאות כנגד המשיב, תוצאתה כי המבקשות, אשר ממילא ידן קצרה, הן אלה אשר תאלצנה לשאת בעלויות הנובעות מניהול הליך זה, אשר אין ספק כי הינו **הליך סרק**.
11. לעניין זה וכפי שידוע היטב גם למשיב עצמו, תושבות נעדרת כל רלוונטיות לסוגיית ההורות. תנאי כאמור **לא נדרש מזוגות הטרנסקסואלים** (הגם שאלה נעזרים בתרומות זרע לשם הוריה) ולתנאי כאמור אף אין כל זכר בהודעה של לידה של אזרח ישראלי שנולד בחו"ל.
- העתק הודעה על לידה של אזרח ישראלי שנולד בחו"ל צורפה **כנספח א'** לתשובה מטעם המבקשות לתגובת המשיב לבקשה לצו הורות.

12. **תנאי כאמור נדחת על ידי בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, בעמ"ש 5974-03-17 מדינת ישראל נ' רוז ואח', במסגרתו נדחה ערעור המדינה על פסק דינו של בית משפט נכבד זה בתמ"ש 13187-09-16 ו - 13144-09-16 (להלן: "עניין רוז") ונקבע כי פסק הדין של בית משפט נכבד זה יוותר על כנו.**

13. בית המשפט הנכבד יתבקש לשקול במסגרת שיקוליו לעניין ההוצאות גם את השלכות הרוחב שיש באי פסיקת הוצאות כנגד המשיב: המשך ניהול אלפי הליכים מיותרים מצד המשיב כנגד אלפי משפחות המורכבות משתי אמהות, חלף שינוי מדיניותו המפלה, ממש כפי שהמשיב עושה עתה, ולמרות פסק הדין של בית המשפט המחוזי בעניין רוז.

ד"ר יהודה יעקובי, עו"ד
ב"כ המבקשות

7 במאי 2018

2

DR. GERHARD BERGER
ÖFFENTLICHER NOTAR IN HERNALS

1170 WIEN · HORMAYRGASSE 8
EINGANG RÖTZERGASSE 24

TELEFAX (01) 405 95 95-22
TELEFON (01) 405 95 95-0*
E-MAIL: OFFICE@NOTAR-BERGER.AT

1226 U237/MP

Geschäftszahl: 7501

AUSFERTIGUNG

NOTARIATSAKT

Heute, am 06.03.2017 (sechsten März zweitausendsiebzehn) haben vor mir, Magister Paul ZIMMERMANN, B.A. (Bachelor of Arts), Substitut des öffentlichen Notars Doktor Gerhard BERGER, mit dem Amtssitz in Wien - Hernal, in dessen Amtskanzlei in 1170 Wien, Hormayrgasse 8, Eingang Röttergasse 24, die nachgenannten Parteien und zwar:-

1. Frau Efrat B e n N u n, geboren am 16.01.1983 (sechzehnten Jänner neunzehnhundertdreiundachtzig) in Israel, 1050 Wien, Högelmüllergasse 6, ausgewiesen durch den Reisepass Nummer 29418677, ausgestellt am 28.12.2015 (achtundzwanzigsten Dezember zweitausendfünfzehn) von der israelischen Stadt Tel-Aviv-Yafo,-----
und deren Ehegattin -----
2. Frau Adi K r o n k o p, geboren am 14.12.1993 (vierzehnten Dezember neunzehnhundertdreiundneunzig) in Israel, ebenda, ausgewiesen durch den Reisepass Nummer 21872923, ausgestellt am 07.12.2014 (siebenten Dezember zweitausendvierzehn) von der israelischen Stadt Ramat Gan,-----

welche der englischen nicht jedoch der deutschen Sprache mächtig sind, unter Beiziehung der gerichtlich beeideten Dolmetscherin für die englische Sprache -----

- 3.) Frau Magister der Philosophie Friederike S c h l e g l , geboren am 04.06.1964 (vierten Juni neunzehnhundertvierundsechzig), 1170 Wien, Franz-Glaser-Gasse 16, ausgewiesen durch den Dienstausweis Nummer 240569193404-0001, ausgestellt am 11.03.2009 (elften März zweitausendneun) vom Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien, ----- sowie die mir persönlich bekannten Aktszeugen: -----
- 4.) Frau Victoria L e n g y e l , geboren am 07.05.1993 (siebenten Mai neunzehnhundertdreiundneunzig), 1170 Wien, Hormayrgasse 8, Eingang Röttergasse 24, und -----
- 5.) Frau Maria P ö l z , geboren am 05.05.1987 (fünften Mai neunzehnhundertsiebenundachtzig), 1170 Wien, Hormayrgasse 8, Eingang Röttergasse 24, ----- errichtet und zu Akt gegeben nachstehende -----

ZUSTIMMUNGSERKLÄRUNG
gemäß Paragraph acht
FORTPFLANZUNGSMEDIZINGESETZ
Präambel

Wir geben nach eingehender Beratung über die rechtlichen Folgen der Zustimmung gemäß § 8 FMedG (Paragraph acht Fortpflanzungsmedizingesetz) insbesondere in familien-, erb- und namensrechtlicher Hinsicht nachstehende Erklärungen ab, wobei lediglich über die bei österreichischem Personalstatut des Kindes maßgebliche österreichische Rechtslage Belehrung erteilt werden konnte – über in Hinblick auf die israelische Staatsbürgerschaft der Frau Efrat B e n N u n und der Frau Adi K r o n k o p unabhängig vom Personalstatut des Kindes relevanten Regelungen in der israelischen Rechtsordnung konnte keine Rechtsbelehrung erteilt werden: -----

I.

Ich, Efrat B e n N u n, geboren am 16.01.1983 (sechzehnten Jänner neunzehnhundertdreiundachtzig) in Israel, bin israelische Staatsbürgerin. -----

Ich, Adi K r o n k o p, geboren am 14.12.1993 (vierzehnten Dezember neunzehnhundertdreiundneunzig) in Israel, bin israelische Staatsbürgerin. -----

Wir erklären, dass wir seit 02.11.2016 (zweiten November zweitausendschzehn) verheiratet und bisher kinderlos geblieben sind. -----

Wir erteilen hiermit die ausdrückliche Zustimmung zur Durchführung der medizinisch unterstützten Fortpflanzung mit Samen eines Dritten bei Frau Efrat B e n N u n. -----

Wir erteilen hiermit die ausdrückliche Zustimmung zur Durchführung der medizinisch unterstützten Fortpflanzung mit Samen eines Dritten bei Frau Adi K r o n k o p. -----

II.

Im Rahmen der Rechtsbelehrung sind wir unter anderem ausdrücklich auf folgende, nach österreichischer Rechtsordnung rechtliche Konsequenzen hingewiesen worden: -----

Durch die gegenständliche medizinisch unterstützte Fortpflanzung wird zwischen uns als Elternpaar eine leibliche Elternkindbeziehung begründet, die rechtlich gleichwertig ist wie eine durch gewöhnliche Zeugung begründete Elternkindbeziehung. -----

Jene Frau, die das Kind gebiert, ist stets (unwiderleglich) die Mutter. Die zustimmende Frau gilt als Kindesmutter, es sei denn, sie kann nachweisen, dass das Kind nicht durch die medizinisch unterstützte Fortpflanzung gezeugt worden ist. -----

Die Parteien wurden über die Obsorgeregelungen der §§ 158 ff ABGB (Paragrafen einhundertachtundfünfzig fortfolgende Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch) und über die Pflicht zur Leistung des Kindesunterhalts gemäß § 231 ff ABGB (Paragrafen zweihunderteinunddreißig fortfolgende Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch) belehrt. -----

Die obsorgeberechtigten Personen haben für die Kindeserziehung zu sorgen und überhaupt sein Wohl zu fördern. Es trifft sie daher die Pflicht zur Pflege und Erziehung des Kindes und zur Verwaltung des Vermögens des Kindes. Verheiratete Eltern üben die Obsorge gemeinsam aus. -----

Das Kind ist erb- beziehungsweise pflichtteilsberechtigt wie jedes andere leibliche Kind. -----

III.

Wir stimmen zu, dass die medizinisch unterstützte Fortpflanzung mit Samen eines Dritten bei Frau **Efrat Ben Nu**, ab sofort binnen zwei Jahren durch das **Wunschbaby-Institut Feichtinger, Lainzer Straße 6, 1130 Wien**, oder jede in Österreich hierzu befugte Klinik, durchgeführt werden darf. -----

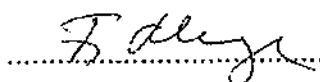
Wir stimmen zu, dass die medizinisch unterstützte Fortpflanzung mit Samen eines Dritten bei Frau **Adi Kronkop**, ab sofort binnen zwei Jahren durch das **Wunschbaby-Institut Feichtinger, Lainzer Straße 6, 1130 Wien**, oder jede in Österreich hierzu befugte Klinik, durchgeführt werden darf. -----

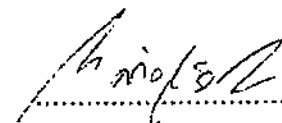
Wir erklären ausdrücklich, darüber belehrt worden zu sein, dass jeder von uns gemäß § 8 Abs 4 (Paragraf acht Absatz vier) Fortpflanzungsmedizingesetz bis zu den dort genannten Zeitpunkten die erteilte Zustimmungen durch formlose, an die genannte Klinik beziehungsweise an den behandelnden Arzt zu richtende Erklärung widerrufen kann. -----

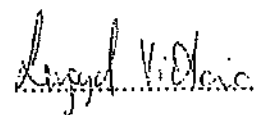
Dieser Notariatsakt wurde von mir, Notarsubstitut, erläutert, dem gesamten Inhalt nach unter gleichzeitiger und ununterbrochener Anwesenheit der Aktszeugen vorgelesen, von der Dolmetscherin den Erschienenen in die englische Sprache seinem gesamten Inhalt nach übersetzt, auf meine diesbezügliche Frage ausdrücklich von den Parteien genehmigt und danach mit der Bewilligung zur Hinausgabe auch wiederholter Ausfertigungen an alle Beteiligten von mir, Notarsubstitut, den Parteien, der Dolmetscherin und den Aktszeugen eigenhändig unterschrieben. -----

Eilat Ben Nu

Adi Kronkop

Mag.phil. Friederike Schlegl
als Dolmetscherin

Maria Pölz
als Aktszeugin

Victoria Lengyel
als Aktszeugin

Mag. Paul Zimmermann B.A.
Substitut des Öffentlich-rechtlichen
Dr. Gerhard Rieger
Wien - Mariahilf

Diese für Frau Efrat B e n N u n bestimmte Ausfertigung stimmt mit der in den Akten des öffentlichen Notars Doktor Gerhard Berger mit dem Amtssitz in Wien-Hernals zur Geschäftszahl 7501 erliegenden Urschrift vollkommen überein. -----
Wien, am 06.03.2017 (sechsten März zweitausendsiebzehn)-----

Mag. Paul Zimmermann B.A.
Substitut des öffentlichen Notars
Dr. Gerhard Berger
Wien - Hernals

1

True to the source
99SAFOTTRANSLATION SERVICES
COMPANY No. 558283767

סמל
ד"ר גרהרד ברגר
נוטריון ציבורי בהרנלס

הורמאי גאסה 8 – וינה 1170
כניסה רוטצור גאסה 24

טל / פקס: 22 – 405 95 95 (01)
טלפון: 0* – 405 95 95 (01)
דוא"ל: OFFICE@NOTAR-BERGER.AT

12261/287/MP

העתק

מספר המסמך: 7501

מסמך נוטריוני

היום, בתאריך 06.03.2017 (השישי למרץ אלפיים ושבע עשרה) הופיעו בפניי, מאגיסטר פאול צימרמן, B.A., המחליף של הנוטריון הציבורי ד"ר גרהרד ברגר, עם משרד רשום בווינה – הרנלס, במשרדו בכתובת הורמאייר גאסה 8, ווינה 1170, כניסה ברוצור גאסה 24, הצדדים להלן, דהיינו: -

1. גברת אפרת בן נון, תאריך לידה 16.01.1983 (השש עשרה בינואר אלף תשע מאות שמונים ושלוש) בישראל, המתגוררת בהוגל מולר גאסה 6, ווינה 1050, אשר הזדהתה באמצעות דרכון מס' 29418677, הונפק בתאריך 28.12.2015 (עשרים ושמונה בדצמבר אלפיים וחמש עשרה) בעיר תל אביב – יפו בישראל
ובת הזוג שלה

2. גברת עדי קרונקופ, תאריך לידה 14.12.1993 (ארבע עשרה בדצמבר אלף תשע מאות תשעים ושלוש) בישראל אשר הזדהתה גם כן באמצעות דרכון מס' 21872923, הונפק בתאריך 07.12.2014 (שביעי בדצמבר אלפיים וארבע עשרה) בעיר רמת גן בישראל – אשר אינן דוברות את השפה הגרמנית אולם דוברות את השפה האנגלית, תוך שימוש במתרגמת משפטית לשפה האנגלית

5. גברת מריה פולץ, תאריך לידה 05.05.1987 (חמישי במאי אלף תשע מאות שמונים ושבע), המתגוררת בהורמאייך גאסה 8, כניסה ברוצגר גאסה 24, וזינה 1170 כעדה למסמל -----

אשר ערכו מסמך זה והצהירו כדלקמן: _____

הצהרת הסכמה

בהתאם לסעיף שמונה

חוק לרפואת פוריות

מבוא

לאחר ייעוץ מעמיק בנוגע להשלכות המשפטיות של ההסכמה בהתאם לסעיף 8 FMedG (סעיף שמונה לחוק לרפואת פוריות) ובמיוחד במונחים של דיני משפחה, דיני משפחה, דיני ירושה וחוק מתן שמות, הננו מוסרות את ההצהרה הבאה, כאשר ניתן למסור מידע רק על המצב המשפטי האוסטרי הרלוונטי למעמד האישי של הילד - לא ניתן למסור מידע משפטי בנוגע לחוק הישראלי הנוגע לאזרחות הישראלית של גב' אפרת בן נון וגב' עדי קרונקופ, ללא תלות במעמדו האישי של הילד:—

I.

אני, אפרת בן נון, נולדתי בתאריך 16.01.1983 (השש עשרה בימאר אלף תשע מאות שמונים ושלוש) בישראל, הנני תושבת ישראל. —

אני, עדי קרונקופ, נולדתי בתאריך 14.12.1993 (ארבע עשרה בדצמבר אלף תשע מאות תשעים ושלוש) בישראל, הנני תושבת ישראל. —

מצהירות כי הננו נשואות מתאריך 02.11.2016 (שני במבמבר אלפיים ושש עשרה) ועד כה לא נולדו לנו ילדים. —

הננו מעניקות בזאת את הסכמתנו המפורשת לביצוע הפרייה רפואית באמצעות זרע של צד שלישי אצל הגברת אפרת בן נון. —

הננו מעניקות בזאת את הסכמתנו המפורשת לביצוע הפרייה רפואית באמצעות זרע של צד שלישי אצל הגברת עדי קרונקופ. —

II.

במסגרת הייעוץ המשפטי אנחנו קיבלנו הסבר, בין היתר, על ההשלכות המשפטיות הבאות בהתאם לחוק האוסטרי: —

True to the source

99SAFOT TRANSLATION SERVICES

COMPANY No. 558288767

באמצעות ההפרייה הרפואית האמורה נוצר בינינו כזוג הורים קשר ילוד – הורים ביולוגי, אשר הינו שווה ערך מבחינה משפטית כמו קשר ילו – הורים אשר נוצר בהולדה רגילה.

האישה אשר תלד את הילוד הינה (ללא עוררין) האם. האישה אשר נתנה את הסכמתה נחשבת לאמו של הילוד. אלא אם היא תוכל להוכיח כי הילוד לא נוצר מהפרייה רפואית.

הצדדים קיבלו הסבר בנוגע להסדרי המשמורת בהתאם לסעיף 158 ff ABGB (סעיף מאה חמישים ושמונה לחוק האזרחי הכללי) ובנוגע לחובה לתשלום מזונת של הילוד בהתאם סעיף 231 ff ABGB (סעיף מאתיים שלושים ואחד לחוק האזרחי הכללי).

הזכאים למשמורת צריכים לדאוג לחינוך של הילוד ולקדם את רווחתו. לפיכך הם מחויבים לטפל ולחנך את הילוד ולנהל את רכושו של הילוד. הורים משואים נושאים בחובת המשמורת באופן משותף.

הילד זכאי לירושה או לחלק החוקי בירושה כמו כל ילד ביולוגי אחר.

III.

הננו מסכימות כי ההפרייה הרפואית בזרע של צד שלישי יכולה להתבצע אצל גברת אפרת בן נון באופן מיידי למשך תקופה של שנתיים על ידי המרפאה Wunschbaby – Institut Feichtinger, בליינצר שטראסה 6, ווינה 1130, או בכל מרפאה מוסמכת לבצע הליך זה אחרת באוסטריה.

הננו מסכימות כי ההפרייה הרפואית בזרע של צד שלישי יכולה להתבצע אצל גברת עדי קרונקופ באופן מיידי למשך תקופה של שנתיים על ידי המרפאה Wunschbaby – Institut Feichtinger, בליינצר שטראסה 6, ווינה 1130, או בכל מרפאה מוסמכת לבצע הליך זה אחרת באוסטריה.

אנחנו מצהירות במפורש כי קיבלנו הסבר על כך כי כל אחת מאיתנו בהתאם לסעיף 8 פסקה 4 (סעיף שמונה פסקה ארבע) לחוק הפרייה רפואית יכולה עד למועדים המופיעים בחוק, לבטל את ההסכמה אשר נמסרה על ידינו באמצעות מתן הצהרה בלתי פורמלית המופנית למרפאה המופיעה לעיל או לרופא המטפל.

מסמך נוטריוני זה הוסבר על ידי המחליף של הנוטריון, תוכנו המלא הוקרא על ידי תוך נוכחותה הרצופה של העדה, תוכנו המלא של המסמך תורגם לנכחות לשפה האנגלית על ידי המתרגמת, לשאלתי המפורשת המסמך אושר באופן מפורש על ידי הצדדים ולאחר קבלת אישור למסירה גם של ההעתיקים לידי כל הצדדים המעורבים, המסמך הוחתם בחתימה בכתב ידי על ידי, הנוטריון המחליף, על ידי הצדדים, על ידי המתרגמת ועל ידי העדה למסמך.

חתימה (-)

אפרת בן נון

חתימה (-)

עדי קרונקופ

חתימה (-)

מאגיסטר לפילוסופיה
פרדריקה שלגל
כמתרגמת

חתימה (-)

מריה פולץ
כעדה למסמך

חתימה (-)

ויקטוריה לנגאיייל
כעדה למסמך

חותמת עגולה

ד"ר. גרהרד ברגר
נוטריון ציבורי
ווינה - הרמלס

חותמת

חתימה (-)

מאג. פאול צימרמן B.A.
מחליף הנוטריון הציבורי
ד"ר. גרהרד ברגר
ווינה - הרמלס

True to the source

99SAFOTTRANSLATION SERVICES
COMPANY No. 558288767

**DORIS
EINWALLNER
RECHTSANWÄLTIN**

An
Efrat Kronkop Ben Nun
Adi Kronkop Ben Nun
Högelmüllergasse 6/23
1050 Wien

Wien, am 11.4.2018
ElnwDor/1804-06 / e/p / KNSONST

Mag. Doris Einwallner - Kanzlei 2018

Dear Mrs. Efrat and Adi Kronkop Ben Nun!

As an Austrian lawyer, specialized on family law for gays and lesbians in Austria, I can inform you about the current legal situation as follows:

Austrian private international law has been codified, principally in the Private International Law Act (Gesetz über das Internationale Privatrecht – IPR-Gesetz) of 15 June 1978, BGBl. No 304/1978, Federal Law Gazette No. 304/1978. Some provisions on the conflict of laws lie outside the IPRG.

However, **the personal status, its aspects relating to the civil status as well as the establishment of parent-child relationship** fall within the scope of the Private International Law Act.

A person's **personal status** is governed by the law of the State of his or her nationality (**Section 9 IPRG**). Since both of you are Israeli citizens Israeli Law is applicable for both of you. The same goes for your children.

The requirements for the **legitimacy of a child** and for contesting it are to be judged according to the personal status that the spouses had at the time of the birth of the child (**Section 21 IPRG**).

The scope of application of this conflict-of-law rule also includes the presumption of paternity of the husband, the grounds for contesting legitimacy and also the question of which persons are entitled to contest legitimacy and time limits in which to do so.

The requirements for the **establishment and recognition of paternity in relation to an illegitimate child** are to be assessed according to the personal status of the child at the time of birth (**Section 25 IPRG**).

The law does not mention explicitly the establishment and recognition of maternity of the second mother, but since artificial insemination and listing both women as mothers is now possible in Austria for Austrian citizens (**Section 144 Subsection 2**), Section 25 IPRG has to be interpreted accordingly.

Mag. Doris Einwallner
Rechtsanwältin
Schönbrunner Straße 26/3
1050 Wien
T +43 1 581 18 53
F +43 1 581 18 53 50
office@einwallner.com
www.einwallner.com

Anwaltskammer H 152787
Steiermärkische Sparkasse
IBAN AT922061518700101450
BIC STSPAT20XXX
UID ATU58155614

The personal status of your children is, as before mentioned, governed by Israeli Law. Therefore Austrian Law is not applicable and listing Adi Kronkop Ben Nun as second mother in Austria is not possible without the Israeli Authorities' permission.

In case of further questions please do not hesitate to contact me.

MAG^a
DORIS
EINWALLNER
RECHTSANWALTIN
1050 Wien, Schönbrunner Straße 20/3
Tel: 01/5811653 Fax: 01/5811650
E-Mail: info@einwallner.at
Doris Einwallner

Kurztitel

Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch

Kundmachungsorgan

JGS Nr. 946/1811 zuletzt geändert durch BGBl. I Nr. 35/2015

§/Artikel/Anlage

§ 144

Inkrafttretensdatum

01.01.2015

Text**c) Abstammung vom Vater****Abstammung vom Vater und vom anderen Elternteil**

§ 144. (1) Vater des Kindes ist der Mann,

1. der mit der Mutter im Zeitpunkt der Geburt des Kindes verheiratet ist oder als Ehemann der Mutter nicht früher als 300 Tage vor der Geburt des Kindes verstorben ist oder
2. der die Vaterschaft anerkannt hat oder
3. dessen Vaterschaft gerichtlich festgestellt ist.

(2) Ist an der Mutter innerhalb von nicht mehr als 300 und nicht weniger als 180 Tagen vor der Geburt eine medizinisch unterstützte Fortpflanzung durchgeführt worden, so ist die Frau Elternteil,

1. die mit der Mutter im Zeitpunkt der Geburt des Kindes in eingetragener Partnerschaft verbunden ist oder als eingetragene Partnerin der Mutter nicht früher als 300 Tage vor der Geburt des Kindes verstorben ist oder
2. die die Elternschaft anerkannt hat oder
3. deren Elternschaft gerichtlich festgestellt ist.

(3) Auf diese Frau sind die auf den Vater und die Vaterschaft Bezug nehmenden Bestimmungen in diesem Gesetz und anderen bundesgesetzlichen Vorschriften sinngemäß anzuwenden. Gelten im Verhältnis der Eltern zu ihrem Kind und zwischen den Eltern besondere Rechte und Pflichten, so kommen diese gleichermaßen zur Anwendung.

(4) Würden nach Abs. 1 Z 1 mehrere Männer als Vater in Betracht kommen, so ist derjenige von ihnen Vater, der mit der Mutter zuletzt die Ehe geschlossen hat. Würden nach Abs. 2 Z 1 mehrere Frauen in Betracht kommen, so ist diejenige von ihnen Elternteil, die mit der Mutter zuletzt die eingetragene Partnerschaft begründet hat.

Kurztitel

IPR-Gesetz

Kundmachungsorgan

BGBI. Nr. 304/1978

Typ

BG

§/Artikel/Anlage

§ 9

Inkrafttretensdatum

01.01.1979

Abkürzung

IPRG

Index

20/09 Internationales Privatrecht

Text

Personalstatut einer natürlichen Person

§ 9. (1) Das Personalstatut einer natürlichen Person ist das Recht des Staates, dem die Person angehört. Hat eine Person neben einer fremden Staatsangehörigkeit auch die österreichische Staatsbürgerschaft, so ist diese maßgebend. Für andere Mehrstaater ist die Staatsangehörigkeit des Staates maßgebend, zu dem die stärkste Beziehung besteht.

(2) Ist eine Person staatenlos oder kann ihre Staatsangehörigkeit nicht geklärt werden, so ist ihr Personalstatut das Recht des Staates, in dem sie den gewöhnlichen Aufenthalt hat.

(3) Das Personalstatut einer Person, die Flüchtling im Sinn der für Österreich geltenden internationalen Übereinkommen ist oder deren Beziehungen zu ihrem Heimatstaat aus vergleichbar schwerwiegenden Gründen abgebrochen sind, ist das Recht des Staates, in dem sie ihren Wohnsitz, mangels eines solchen ihren gewöhnlichen Aufenthalt hat; eine Verweisung dieses Rechtes auf das Recht des Heimatstaates (§ 5) ist unbeachtlich.

Anmerkung

Bei dem in Abs. 3 genannten internationalen Übereinkommen handelt es sich um die Genfer Flüchtlingskonvention, BGBl. Nr. 55/1955, und das darauf bezügliche Protokoll BGBl. Nr. 78/1974.

Schlagworte

Staatsangehörigkeitsprinzip, Staatsangehörigkeitsgrundsatz, Heimatrecht, Doppelbürger

Zuletzt aktualisiert am
28.03.2018

Gesetzesnummer
10002426

Dokumentnummer
NOR12031295

alte Dokumentnummer
N2197817122R

Kurztitel

IPR-Gesetz

Kundmachungsorgan

BGBI, Nr. 304/1978 zuletzt geändert durch BGBl. I Nr. 135/2000

Typ

BG

§/Artikel/Anlage

§ 21

Inkrafttretensdatum

01.07.2001

Abkürzung

IPRG

Index

20/09 Internationales Privatrecht

Text

B. KINDSCHAFTSRECHT

Eheliche Abstammung

§ 21. Die Voraussetzungen der Ehelichkeit eines Kindes und deren Bestreitung sind nach dem Personalstatut zu beurteilen, das die Ehegatten im Zeitpunkt der Geburt des Kindes oder, wenn die Ehe vorher aufgelöst worden ist, im Zeitpunkt der Auflösung gehabt haben. Bei verschiedenem Personalstatut der Ehegatten ist das Personalstatut des Kindes zum Zeitpunkt der Geburt maßgebend.

Schlagworte

Ehelichkeitsstatut, Ehelichkeitsbestreitung, Ehelichkeitsvermutung

Zuletzt aktualisiert am

28.03.2018

Gesetzesnummer

10002426

Dokumentennummer

Kurztitel

IPR-Gesetz

Kundmachungsorgan

BGBL Nr. 304/1978

Typ

BG

§/Artikel/Anlage

§ 25

Inkrafttretensdatum

01.01.1979

Abkürzung

IPRG

Index

20/09 Internationales Privatrecht

Text

Uneheliche Abstammung und deren Wirkungen

§ 25. (1) Die Voraussetzungen der Feststellung und der Anerkennung der Vaterschaft zu einem unehelichen Kind sind nach dessen Personalstatut im Zeitpunkt der Geburt zu beurteilen. Sie sind jedoch nach einem späteren Personalstatut des Kindes zu beurteilen, wenn die Feststellung bzw. Anerkennung nach diesem, nicht aber nach dem Personalstatut im Zeitpunkt der Geburt zulässig ist. Das Recht, nach dem die Vaterschaft festgestellt oder anerkannt worden ist, ist auch für deren Bestreitung maßgebend.

(2) Die Wirkungen der Unehelichkeit eines Kindes sind nach dessen Personalstatut zu beurteilen.

(3) Die mit der Schwangerschaft und der Entbindung zusammenhängenden Ansprüche der Mutter gegen den Vater des unehelichen Kindes sind nach dem Personalstatut der Mutter zu beurteilen.

Anmerkung

1. Einschlägige zwischenstaatliche Vereinbarungen (die gemäß § 53 Vorrang haben) sind:

Haager Unterhaltsstatutsübereinkommen, BGBL Nr. 293/1961;

Haager Minderjährigenschutzübereinkommen, BGBL Nr. 446/1975;

Österreichisch-polnischer Rechtshilfevertrag, BGBL Nr. 79/1974 (Art. 29 Abs. 3 und 4).

2. Für die Form des Vaterschaftsanerkennnisses ist das allgemeine Formstatut des § 8 maßgebend.

3. Beim Abs. 3 handelt sich um ein „wandelbares Statut“, d. h. es kommt auf das jeweilige Personalstatut des Kindes an.

Schlagworte

Unterhalt

Zuletzt aktualisiert am
28.03.2018

Gesetzesnummer
10002426

Dokumentnummer
NOR12031311

alte Dokumentnummer
N2197817138R

True to the source
9954 FOT TRANSLATION SERVICES
COMPANY No. 588283767

לכבוד
אפרת קרונקופף בן נון
עדי קרונקופף בן נון
הוגלמולר גראסה 6/23
1050 וינה

וינה, 11.4.2018

מ.א.ג. דוריס איינוואלנר – קאנזלאי 2018

גבי אפרת ועדי קרונקופף בן נון היקרות!

בעורכת דין אוסטרית המתמחה בדיני משפחה המתייחסים להמונאים ולסביות באוסטריה, אני
יוכלה לידע אתכן על המצב החוקי העכשווי כדלהלן:

המשפט הבינלאומי הפרטי האוסטרי עבר קודיפיקציה, בעיקר בחוק המשפט הבינלאומי הפרטי
מיום 15 ליוני 1978 BGBl. 1978 מסי 304/1978, פרסום ממשלתי מסי 304/1978. הוראות מסוימות בנוגע
להתנגשות בין דינים מצויות מחוץ ל-IPRG.

מכל מקום, המעמד האישי, ההיבטים מתוכו שמתייחסים לסטאטוס האזרחי וכן התגבשותם של
יחסי הורה-ילד נופלים לגדר תחולתו של חוק המשפט הבינלאומי הפרטי.

המעמד האישי של אדם נשלט על-ידי החוק של מדינת הלאום שלו/שלה (סעיף 9 ל-IPRG). היות
ששניכם אזרחי ישראל, חל על שניכם החוק הישראלי. אותו דבר לגבי ילדיכם.

הדרישות לגבי חוקיות הילד וכל הנוגע לאפשרות לערער עליה, צריכות להיבחן בהתאם למעמד
האישי שהיה לבני-הזוג בעת שהילד נולד (סעיף 21 IPRG).

היקף התחולה של כלל התנגשות-הדינים (ברירת הדין) הזה נשען, בנוסף, על ההנחה בדבר תאבהות
של הבעל, הטעמים לערעור על החוקיות וכן השאלה לגבי זהות האנשים שזכאים לערער על
החוקיות ומגבלות הזמן החלות על כך.

יש להעריך את הדרישות לצורך ביסוס והכרה באבהות לגבי ילד לא-חוקי בהתאם למעמד האישי
של הילד בעת לידתו (סעיף 25 IPRG).

החוק אינו מזכיר באופן מפורש את הביסוס וההכרה של האימהות של האם השנייה, אולם היות
שהפרייה מלאכותית ורישום שתי הנשים כאימהות אפשריים כיום באוסטריה עבור אזרחים
אוסטרים (סעיף 22, סעיף-משנה 2), יש לפרש את סעיף 25 ל-IPRG בהתאם.

המעמד האישי של ילדיכן נשלט, כאמור לעיל, על-ידי החוק הישראלי. לפיכך, החוק האוסטרי אינו
חל ורישומה של עדי קרונקופף בן נון כאם שנייה באוסטריה אינו אפשרי ללא הסכמת הרשויות
בישראל.

במקרה שמתעוררות שאלות נוספות כלשהן, אנא אל תהססו לפנות אליי.

בברכה,

מ.א.ג. דוריס איינוואלנר

The Births and Deaths Registration (Northern Ireland) Order 1976, Article 38

CERTIFIED

COPY

BIRTH registration in the district of		Belfast	B10046269
1 Child	- Surname	Shirah Ruzi Aharon	
2	- Name	Shirah	
3	- Sex	Female	
4	- Date of birth	30th January 2018	
5	- District of birth	CRUMAGH and LONDONDERRY	
6	- Place of birth	HEALTH Hospital (Upper Newtownards Road) (London 4) B116 (RH)	
7 Second Female Parent	- Name and surname	Shirah Ruzi Aharon	
8	- Occupation	Account Manager	
9 Mother	- Name and surname	Chen Sagi	
10	- Occupation	Business Owner	
11	- Usual address	49 The Clayton The Gasworks, Dublin 4, Republic of Ireland	
12	- Maiden surname	Sagi	
13	- Surname at marriage or civil partnership (if different from maiden surname)	---	
14 Informant	- Qualification	2nd female parent	
15	- Address	49 The Clayton The Gasworks, Dublin 4, Republic of Ireland	
16	- Signature	Shirah 	
17 Date of registration		4th January 2018	
18 Signature of Registrar		Sarah McCleary	Deputy Registrar

CERTIFIED to be a true copy of an entry in a register in my custody.

Deputy Registrar

Date

04 January 2018

CAUTION: THERE ARE OFFENCES RELATING TO FALSIFYING OR ALTERING A CERTIFICATE AND USING OR POSSESSING A FALSE CERTIFICATE. © CROWN COPYRIGHT.

WARNING: A CERTIFICATE IS NOT EVIDENCE OF IDENTITY

אסנת נווה ושות' משרד עורכי-דין
OSNAT NAVEH & CO. LAW OFFICE

OSNAT NAVEH, ADV. (I.L.M.)
 CARMIT DORON, ADV. (I.L.M.)
 RASIEL GESSLER, ADV.* & NOTAR (J.D., B.Sc.)
 DANIELA YAAKOBI, ADV. (B.A. Economics & Management)
 SHIRA NAVEH, ADV. (B.A. Business Administration)
 MORDECAI INGRAM, ADV. (A.B. Math)
 *Member of Israel and California, U.S.A. Bars

אסנת נווה, עו"ד (I.L.M.)
 כרמית דורון, עו"ד (I.L.M.)
 רזיאל גסלר, עו"ד ונוטריון (J.D., B.Sc.)
 דניאלה יעקובי, עו"ד (B.A. בכלכלה וניהול)
 שירה נווה, עו"ד (B.A. במנהל עסקים)
 מרדכי אינגרם, עו"ד (A.B. מתמטיקה)
 יתבר לשכות עורכי-דין בישראל ובקליפורניה, ארה"ב

15 בפברואר 2018

מבלי למנוע בזכויות

לכבוד
 שר הפנים, חה"כ אריה מכלוף דרעי
 היועץ המשפטי לממשלה, עו"ד אביחי מנדלבליט
 מנכ"ל רשות האוכלוסין וההגירה, פרופ' שלמה מור יוסף

077-4448800
 02-6467001
 02-6294860

שלום רב,

הנדון: דרישה לעדכון סטטוס ורישום הורות של בנות זוג
על סמך תעודת נישואין ולידה

בשם מרשותי, חן שגיא, ת.ז. 039842554 (להלן: "חן") ושירן רוזי אהרן (להלן: "שירן"), ת.ז. 021969654 (להלן יחד: "מרשותיי"), הריני מתכבדת לפנות אליכם כדלקמן:

- מרשותיי הינן אזרחיות ותושבות ישראל.
- מרשותיי חיות, יחדיו, במערכת יחסים זוגית, יציבה ומלאה אהבה מזה למעלה מ- 10 שנים. ביום 30.4.2015 מרשותיי אף נישאו זו לזו, כדון, בלאס וגאס שבמדינת נבדה שבארצות הברית. העתק תעודת הנישואין מצו"ב כנספת א' למכתבי זה.
- במסגרת חייהן המשותפים קיבלו מרשותיי, החלטה משותפת, להרחיב את התא המשפחתי שלהן ולהביא ילדים לעולם באמצעות תרומות זרע אנונימיות מבנק הזרע, מתוך כוונה לגדל במשותף את כל הילדים שיוולדו למי מהן, כזוג הורים לכל דבר ועניין, תוך השוואת זכויותיהן וחובותיהן בתא המשפחתי, הכל למן מועד לידת הילדים וללא כל רלבנטיות לעובדת קיומו או העדרו של קשר ביולוגי בין מי מהן לילדים.
- מרשותי פנו, יחדיו, לבנק הזרע קריובנק ישראל (להלן: "בנק הזרע"), ובחרו יחדיו תורם זרע פוטנציאלי אנונימי (להלן: "התורם") שמטענו הגנטי יתאים למטען הגנטי של שתיהן. מרשותיי הכשו יחד, תוך מימון משותף של העלויות הגבוהות הנלוות לכך ובמסגרת תיק משותף שנפתח עבור כך בבנק הזרע, מספר מנות זרע של אותו התורם, זאת נוכח רצון ותקוותן כי כל אחת מהן, תוכל להרות מזרע של אותו תורם, ובאופן שהילדים שיוולדו לכל אחת מהן, יהיו אחים, גם מן הפן הביולוגי.
- בהתאם להחלטתן המשותפת, הרתה חן, לאחר טיפולים שבוצעו באמצעות תרומת הזרע של התורם, וביום 30.12.2017 ילדה, במזל טוב, את הקטין, אשר נושא את שמות המשפחה של שתי מרשותיי ושמו ריי שגיא אהרון (להלן: "הקטין").

אסנת נווה ושות' משרד עורכי-דין
OSNAT NAVEH & CO. LAW OFFICE

6. יצוין כי לפני כ- 8 חודשים, עת חן כבר היתה בהריון, העתיקו מרשותי, את מקום מגוריהן לדבלין אירלנד, למשך תקופה קצובה, זאת לאחר ששירן נענתה בחיוב להצעת עבודה שהוצעה לה. נוכח האמור הלידה של הקטין התרחשה בבלפסט שבאירלנד.
7. לאחר הלידה, בהתאם לדין החל בבלפסט אירלנד, נרשמו מרשותי, שתיהן, כאמהות של הקטין, ולקטין אף הונפקה תעודת לידה בה מרשותי, שתיהן, רשומות כאימהות של הקטין.
- העתק תעודת הלידה של הקטין מצ"ב כנספח ב' למכתבי זה.
8. לפני מספר שבועות פנו מרשותי לקונסוליה הישראלית בדבלין, כשהן מצוידות בכל המסמכים הרלוונטיים (ובכלל זה בתעודת הנישואין שלהן כשהיא כוללת אישור אפוסטיל, תעודת הלידה של הקטין כשהיא כוללת אישור אפוסטיל ואישור שחרור מבית החולים), על מנת להסדיר את רישום נישואיהן, את רישומו של הקטין ואת הורותן כלפיו, כמו גם על מנת להנפיק לקטין דרכון ישראלי, שכן מרשותי מתעתדות להגיע לישראל ב- 14.3.2018, יחד עם הקטין, והן אף רכשו כרטיסי טיסה לצורך כך.
9. יצוין כי פניית מרשותי לקונסוליה הישראלית בדבלין, בעניין רישומו של הקטין, מתחייבת גם בהתאם להוראות סעיף 11 לחוק מרשם האוכלוסין, תשכ"ה - 1965, לפיהן תושב ישראלי שנולד לו ילד בחו"ל למסור לפקיד הרישום (באמצעות התייצבות אצל הנציג הדיפלומטי/קונסולרי של המדינה בארץ הלידה) הודעה על פרטי הרישום של ילדו, בתוך 30 יום ממועד הלידה.
10. על אף פניות חוזרות ונשנות מצד מרשותי לקונסוליה הישראלית, עד למועד זה, לא שונה הסטטוס של מרשותי לנשואות ולא בוצע רישומו של הקטין כבן של מרשותי. מרשותי אף נדרשו על ידי נציגות הקונסוליה להיות טבלניות "לאור רגישות הנושא".
11. בשיחה טלפונית שהתקיימה, אתמול, בין נציגת הקונסוליה לאחת ממרשותי, נמסר למרשותי על ידי הנציגה כי בשיחה שקיימה עם הגורמים המוסמכים במשרד הפנים בישראל נמסר לה כי מאחר ומרשותי הן זוג חד מיני, הן אינן רשאיות להירשם כנשואות וכן כי שירן אינה רשאית להירשם כאם הקטין.
12. הח"מ תקווה כי הדברים שנמסרו למרשותי על ידי נציגת הקונסוליה משקפים טעות הנובעת מחוסר הבנה או הכרה של הדין הרלוונטי, וככל שכן, ברי כי מכתבי זה יביא לסיום הטיפול בעניינן ולרישומן כנשואות זו לזו וכאימהותיו של הקטין.
13. לעניין זה יוזכר כי בהתאם להלכה הפסוקה (וראו, בין היתר, בג"ץ 1779/99 ברנר-קדיש נ' שר הפנים, פ"ד נד(2) 368, 374, 375; בג"ץ 6569/11 אילן - טבק אבירים נ' משרד הפנים), נוכח שמרשותי הציגו בפני פקיד הרישום תעודת נישואין תקפה, בה רשום כי הן נשואות זו לזו ותעודת לידה תקפה של הקטין, בה שתיהן רשומות כאימהות של הקטין, פקיד הרישום חייב לרשום את שתי מרשותי כנשואות וכאימהות של הקטין, והוא אינו מוסמך להפעיל שיקול דעת ולפסוק בסוגיות משפטיות וחברתיות העולות מבקשת הרישום.
14. הדברים נכונים בבחינת מקל וחומר שעה שמשפחות בהן שני ההורים הינם מאותו המין הפכו, זה מכבר, לחזון מבורך ונפוץ.
15. סירוב רישום מרשותי כנשואות וכאימהות של הקטין (ככל שלא נעשה בטעות), וככל שהוא מבוסס על היותן שתי נשים, מפלה ופוגע פגיעה קשה בזכות לאוטונומיה, בזכות לכבוד, בזכות לשוויון ובזכות לחיי משפחה של מרשותי.

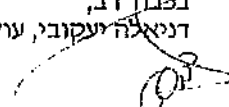
אסנת נווה ושות' משרד עורכי-דין
OSNAT NAVEH & CO. LAW OFFICE

16. לפיכך, הריני לפנות אליכם בזאת, בדרישה כי תשנו את הסטטוס של מרשותי לנשואות ותגרשמו את הקטין במרשם האוכלוסין, כבנו של שתי מרשותי, וזאת בהסתמך על תעודת הנישואין ותעודת הלידה שהוצגו בפניכם. כמו כן הנכם נדרשים בזאת להנפיק לקטין דרכון ישראלי.

17. על מנת שמרשותי תוכלנה להגיע עם הקטין לארץ כפי המתוכנן, ב - 14.3.2018, אבקש תשובתכם המהירה בתוך 7 ימים מהיום.

18. אין באמור במכתבי זה כדי למצות את טענות מרשותי ואו כדי לגרוע מכל טענה ואו דרישה ואו תביעה של מרשותי.

בפני רב,
דניאלה יעקובי, עו"ד

ד

מדינת ישראל

משרד המשפטים

מחלקת יעוץ וחקיקה (ציבורי - חוקתי)

ירושלים, ד' ניסן תשע"ח

20 אפריל 2018

לכבוד

עו"ד דניאלה יעקבי

המגדל

רחוב דניאל פריש 3

תל אביב, 6473104

שלום רב,

הנדון : דרישה לעדכון סטטוס ורישום הורות של בנות זוג על סמך תעודת גישואין ולידה

סימוכין: מכתב מיום 15 פברואר 2018 ליועץ המשפטי לממשלה

פנייתך שבנדון הועברה לטיפולנו והרינו מתכבדים להשיבכם כדלקמן:

1. מבירור שערכנו עולה כי פנייתך התקבלה ברשות האוכלוסין וההגירה והועברה לטיפול פניות ציבור במטה כמקובל.
2. מענה לפנייתך ישלח אליך מטעם המחלקה לפניות ציבור ברשות האוכלוסין וההגירה.

בבואה,

מצדה מילאני, עו"ד

מחלקת יעוץ וחקיקה (ציבורי - חוקתי)

נספח מס' 11

תמ"ש 18-01-1677

בבית משפט לענייני משפחה פתח תקווה

בפני כבוד השופטת יוכבד גרינוולד-רנז

בעניין שבין:

- מבקשות: 1. אפרת קרונקופ בן נון, ת"ז 039038187
 2. עדי קרונקופ בן נון, ת"ז 312498793
 ע"י בייכ עו"ד דניאלה יעקובי ואח'
 מרחי פריש 3 תל אביב - יפו
 טל': 03-5100189, פקס: 03-5160960

- נ ג ד -

משיב:

היועץ המשפטי לממשלה

ע"י פרקליטות מחוז מרכז-אזרחי
 דרך מנחם בגין 154 בית קרדן 6492107
 ת"ד 33260
 טל': 073-3736262, פקס: 02-6468017

תגובה מטעם המשיב

- בהתאם להחלטות בית המשפט הנכבד (כבוד השופט י' גרינוולד) מוגשת בזאת תגובת ב"כ היועץ המשפטי לממשלה להודעת המבקשות מיום 7.5.18 בדבר "המצאת מסמכים", במסגרתה הוגשו לבית המשפט הנכבד, בין היתר, הסכם ההנרות שנערך באוסטריה בין המבקשות וכן מכתב מאת עו"ד אוסטריית בדבר "המצב החוקי העכשווי" (להלן: "הודעת המבקשות").
- כזכור, עניינו כעת בבקשה למתן צו הורות למבקשת 2, ביחס לקטינים אשר נולדו למבקשת 1 מתרומת זרע אנונימית, כאשר שתי המבקשות מתגוררות מזה זמן במדינת אוסטריה.
- בהודעתן טענות המבקשות בין היתר, כי "התושבות נעדרת כל רלוונטיות לסוגיית התורות", וכן כי "תנאי כאמור לא מדרש מזוגות הטרנססואליים (הגם שאלה נעזרים בתרומת זרע לשם הורייה) ולתנאי כאמור אף אין כל זכר בהודעה של לידה של אזרח ישראלי שנולד בחו"ל".

4. ראשית, יש לשוב ולהבחין בין הורות ביולוגית, אשר היא עניין שבעובדה – ללא תנאי, ואשר אליה מתייחסות החודעות על לידה לבין אם לידה בישראל ובין אם לידה לאזרח ישראלי בחו"ל, לבין כינון יחסי הורות, מקום בו לא מתקיימת הורות ביולוגית או גנטית.
5. ביחס לכך ישוב ויטען המשיב כאמור בתגובתו מיום 19.2.18 כמו גם בדיון שנערך ביום 26.3.18, כי על פי עמדת היועץ המשפטי לממשלה, תושבות לצורך כינון יחסי הורות באמצעות מתן צו הורות פסיקתי מתבטאת בשני תנאים מצטברים. א. מעמד של אזרח או תושב קבע בישראל. ב. "תושבות דה פקטו" (כפי שנסביר בהמשך, ביטוי בעיקר בקיומו של מגורים רגיל בישראל). תושבות, על שני תנאים מצטברים אלו הינה תנאי למתן צו הורות פסיקתי, והדבר נדרש אף ביחס לזוגות הטרוסקסואליים המבקשים לכוון הורות באמצעות חליק זה, כאשר אחד מבני הזוג אינו הורה ביולוגי.
6. דרישת התושבות כתנאי לכינון יחסי הורות אף אינה ייחודית לחליק צו ההורות הפסיקתי והיא מופיעה בחוקים דומים, אשר היוו השראה בעת יצירת חליק זה, ובהם חוק אימוץ ילדים תשמ"א-1981, וכן חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד), התשנ"ו – 1996.
7. כך, חוק אימוץ ילדים קובע בסעיף 28 כי "בית משפט ישראלי מוסמך לענין חוק זה כשהמאמץ הוא תושב ישראלי". הסדר נוסף בחוק אימוץ ילדים הקשור לענין התושבות מתייחס לאימוץ בין-ארצי. לענין זה קובע סעיף 28 לחוק כי "בקשה לאמץ יחד ממדינת הין חוגש לעמותה מזכרת בידי תושב ישראלי". כאשר תושב ישראלי, לענין אימוץ בין-ארצי, מוגדר כך: "אזרח ישראלי, או מי שניתנו לו אשרת נדלה, תעודת נדלה או דישיון לישית קבע המתגורר בישראל לפחות שלוש שנים מתוך חמש השנים שקדמו להגשת הבקשה או לפחות שנים נעדר חודשים מתוך שמונה עשר החודשים שקדמו להגשת הבקשה". חוק הסכמים לנשיאת עוברים קובע בסעיף 2 את התנאים ל"השתלת ביצית מופרית שממחיתה התעברות אם נתמאת על-מנת למסור את הילד שיוולד להורים מיתעדים". בין התנאים נמנה התנאי לפיו "הצדדים להסכם הם בגידים תושבי ישראל".
8. בבסיס דרישת התושבות, עומדת התפיסה לפיה בית המשפט במדינת בה מצוי מקום מושבם הרגיל של מבקשי הסעד הוא הפורום הנאות להכרעות בעניינם. בבסיס תפיסה זו, כך נראה, עומדות מספר תכליות. האחת, כי בכחינת היחסים בין המדינות השונות, יש טעם עקרוני בכך שכל מדינה תסדיר את הסטטוס של תושביה. השניה, תכלית מעשית. בהקשר הנדון, כאשר המבקשות אינן תושבות המדינה, בפועל קיים קושי לבחון את טובת הקטין שנולד, כמו גם את נסיבות חייהן של המבקשות, טיב הקשר הזוגי והכוונה המשותפת להורות – בצורה ראויה ומיטבית, תוך קבלה ובחינה של מלוא המידע הדרוש לצורך כך, לרבות בענין קיומו של עבר פלילי או רפואי רלוונטי; סטטוס אישי וכיוצא באלו.

9. בהיעדר הסדרה תיקנית של הליך צו ההורות פסיקתי, אין בנמצא, ביחס לצו הורות פסיקתי, קביעה בדבר תוכנו המהותי של המונח "תושב" לצורך הליך זה, ועל כן אין אלא ללמוד על תוכן שאלה זו מחוקים והסדרים הקרובים לענייננו, ועמדנו על כך לעיל;
10. בהיבט הגלובאלי, כלל הסמכות העיקרי המצוי במשפט הבינלאומי הפרטי בהקשרים דומים לעניינו, אשר באמצעותו ניתן ליצוק תוכן לדרישה המהותית של "תושבות" הינו "מקום חגורים הרגיל" (habitual residence). כך, בהגדרה זו נעשה שימוש ב"אמנת האג בדבר הגנה ושיתוף פעולה באימוץ בין ארצי משנת 1993", וכן ב"אמנת האג בדבר ההיבטים האזרחיים הנוגעים לחטיפת ילדים משנת 1980" – אמנות אשר מדינת ישראל הינה צד לחן. כלל זה הינו אף כלל הסמכות העיקרי ב"אמנת האג בדבר סמכות השיפוט, ברירת הדין, הכרה, אכיפה ושיתוף פעולה ביחס לאחריות הורית ולאמצעים להגנה על ילדים, 1996" – אשר שאלת אימוצה על ידי ישראל נבחנת בימים אלה.
11. בהמשך לכך, במסמך שכותרתו "Note on habitual residence and the scope of the 1993 Hague Convention", אשר הופץ בעת האחרונה מטעם ועידת האג במטרה להציע קווים מנחים לבחינת המונח "מקום חגורים הרגיל" לצורך יישומה של אמנת האימוץ משנת 1993, מוצעים בין היתר, קריטריונים שונים העשויים להצביע כי מדינה מסוימת הינה מקום חגורים הרגיל של תינו או הוריו, על פי חזקו, ובחם: משך זמן החגורים של החורה המיועד באותה המדינה; מעמדו הפורמאלי בה; נסיבות שהייתו בה; כוונותיו העתידיות ביחס לזמן מגוריו באותה המדינה; מיקומה של עבודתו; זיקתו לאותה המדינה מבחינה אישית, תרבותית, חברתית וכלכלית וכן זיקות אחרות ביחס לאותה המדינה כגון החזקה בנכסים; תשלום מס; קיומו של ביטוח סוציאלי; קיומם של חשבונות בנק וכיוצא באלו.
- העתק המסמך מצ"ב ומסומן **בנספח 1**.
12. אם כן, לעמדת המשיב תנאי לצורך מתן צו הורות פסיקתי, הינו כי בטסף להיבט הפורמאלי של התושבות (אזרחות ישראלית או תושבות קבע), המבקשים יהיו תושבי ישראל "זה פקטור", ולצורך כך נדרש, בין היתר, כי מקום מגוריהן הרגיל של המבקשות יהיה בארץ, וזאת מתוך התפיסה לפיה בית המשפט במדינה בה מצוי מקום מושבם הרגיל של מבקשי סעד זה הוא הפורום הנאות להכרעות בעניינם.
13. בתוך כך יובהר כי לעמדת המדינה, בהקשר הנדון, אין ליתן משקל לשאלה האם בידי המבקשות לקבל במדינה בה הן מתגוררות צו הורות הדומה במהותו לצו ההורות הפסיקתי הניתן בישראל או כל סעד אחר לכינון ההורות הלא ביולוגית מכוח הדין המהותי החל באותה מדינה. מטבע הדברים דיני המעמד האישי בכל מדינה יכולים להשתנות, בהתאם למצב המשפטי הקיים בכל מדינה ומדינה. על כך, גישה שתאפשר

מעבר בין ערכאות מדינתיות נוכח העדרו של טעור מסוים במערכת משפט מסוימת, עלולח לעודד את תופעת היפורום שופינג" ואין לקבלה.

ומן הכלל אל הפרט:

14. מהעובדות אשר עומדות בפני הנשיב, דומה כי מקום מגוריהן הרגיל של המבקשות אינו בישראל; כפי שאף מצינות המבקשות בכתבי בית הדין שהוגשו מטעמן, אלו מתגוררות באוסטריה מזה מספר שנים, ולכל הפחות משנת 2014 ו-2015 בהתאמה, כאשר על פי דו"ח היציאות והכניסות של השתיים מישראל אשר הוגש לבית המשפט הנכבד במסגרת תגובת חמשיב מיום 19.2.18, הוחל משנת 2013 ונכון לחודש ינואר 2018 (בו הוגשה הבקשה), עולה כי בחמש השנים האחרונות שהן המבקשות במצטבר פחות ממחצית הזמן בישראל, כאשר המבקשת 1 שהתה בה טך הכול כשנה ושלושה חודשים ואילו המבקשת 2 כשנתיים וארבעה חודשים, באופן לא רציף.
15. עוד מצינות המבקשות כי הן מתגוררות באוסטריה לצרכים עסקיים ומכך עולה כי עבודתן ומרכז חייהם מתנהלים בה, כאשר מהמסמכים אשר צורפו לכתבי הטענות השונים עולה כי אף הלידה עצמה והטיפולים הרפואיים הכרוכים בהליך התרחשו בה.
16. בתוך כך המבקשות לא ציינו כל מועד קונקרטי לחזרתן ארצה, למעט הצהרה כוללת כי מעברן לאוסטריה זמני ובדבר רצון לחזור לישראל בעתיד, שלא נתמכה במסמך או תוכנית עתידית קונקרטית, עסקית או אישית. המבקשות אף לא הצביעו על נכסים כלשהם בישראל למעט חשבון בנק (שאף היקף פעילותו אינו ברור), ובהקשר זה יוער כי גם קיומם של קווים סלולריים ישראלים אין בהם כדי להצביע על תושבות בעידן הגלובאלי בו אנו חיים היום.
17. ברי כי לצורך קיומו של תנאי התושבות לא ניתן להסתפק בהצהרה על קשר רגשי ומשפחתי למדינת ישראל, כן ככל שיהיה, ולעמדת המשיב אין בנמצא אינדיקציות אחרות המצביעות באופן מספק על היותן של המבקשות תושבות ישראל (לרבות האינדיקציות אליהן מתייחסות המבקשות בתגובתן) ולפיכך לא ניתן להיעתר לבקשתן למען צו הורות פסיקתי בישראל.
18. עם זאת נציין, כי בהינתן כי הבקשה הנוכחית הוגשה במסגרת הזמנים שהותוותה בעמדת היועץ (ולמעשה הוגשה טרם הלידה), ובהינתן תקופת השהות של המבקשת 2 בישראל בהשוואה לתקופת הדרושה בחוק האימוץ כמפורט לעיל, הרי ככל שהמבקשות יענו, בעתיד, על תנאי התושבות בישראל (כולל תנאי המגורים בישראל), ניתן יהיה לבחון את הבקשה באותה עת.

19. אשר למסמכים אשר הוגשו על ידי המבקשות במסגרת הודעתן, הרי כפי שהוסבר לעיל, עמדת המדינה כי אין ליתן משקל לשאלה האם בידי המבקשות לקבל במדינה בה הן מתגוררות צו חירות הדומה במהותו לצו החירות הפסיקתי הניתן בישראל או כל סעד אחר לכינון החירות הלא ביולוגית מכוח הדין המהותי החל באותה מדינה. לפיכך, אין במסמכים אלו, כדי לשנות. עוד יטען המשיב כי ממסמכים אלו, לא הוכח כי למבקשות אין גישה למערכת המשפט במדינת מגוריהן, ועל כן אין מקום להידרש לסיטואציה זו בחליך דין.

20. עוד יצוין כי המכתב מאת הגב' דוריס איינוואלגר, המהווה לכאורה תווית דעת מומחה להוכחת חדין הזר אשר יש להוכיחה בראיות כדין עובדה, לא נערך על פי כללי פקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971 לעניין זה (וראו סימן ג' לפקודה), על כל חמשתמע מכך ומכל מקום תוכנו ומסקנותיו אינם ברורים ומפורטים דיים.

21. בשולי הדברים יבקש המשיב להתייחס לטענת המבקשות שהועלתה אף היא במסגרת הודעתן, לפיה דרישת התושבות כתנאי למתן צו חירות פסיקתי נדחתה על ידי בית המשפט המתוזז בלוד בעמ"ש 5974-03-17 מדינת ישראל נ' רח.

22. ביחס לכך יטען המשיב כי פסק הדין בעניין רח עסק בתושבות בהיבט התנאי הראשון שלה – מעמד בישראל, שכן באותו מקרה דובר במבקשת אשר התגוררה בארץ עם בת זוגתה הישראלית, כאשר הראשונה לא הייתה בעלת מעמד תושב קבע בישראל עת התבקש כלפיה צו חירות פסיקתי. מקרה זה נבדל מעניינו, שכן אין במקרה הנוכחי ויכוח על היותן של המבקשות אזרחיות ישראל אלא עמדת המשיב היא כי היותן שבין היתר, הן אינן מתגוררות בישראל, אין די בכך שהן אזרחיות ישראל כדי לראות בהן תושבות ישראל לצורך מתן צו חירות פסיקתי. די בכך להביא למסקנה כי אין בעניין רח כדי להשליך על המקרה דנן.

23. לבסוף, יובהר כי המשיב מתנגד לחיוב בהוצאות. הניסיון להשית על היועמ"ש הוצאות בגין חליך זה אין לו כל מקום ודינו להידחות; נזכיר, כי כינון הוצאות באמצעות צו חירות פסיקתי מחייב ממילא הגשת חליך לבית המשפט לענייני משפחה, וכי המשיב משולל כל אינטרס פרטי וכל תפקידו בהליכים אלו הנו ייצוג האינטרס הציבורי, שמירה על תקינות המרשם ואכיפת הדין בנושא.

24
5184
א. ק. י.

1 ndg

HCCH
 HAGUE CONFERENCE ON
 PRIVATE INTERNATIONAL LAW
 CONFÉRENCE DE LA HAYE
 DE DROIT INTERNATIONAL PRIVÉ

1893 - 2018
125

Council on General Affairs and Policy of the Conference – March 2018

Document	Preliminary Document ☒ Information Document ☐	No 10 of January 2018
Title	Note on Habitual Residence and the Scope of the 1993 Hague Convention	
Author	Permanent Bureau	
Agenda item	Item IV.1.c	
Mandate(s)	C&R No 30 of the 2016 Council on General Affairs and Policy	
Objective	To promote the proper interpretation and application of Article 2 of the 1993 Hague Convention	
Action to be taken	For Approval ☒ For Decision ☐ For Information ☐	
Annexes		
Related documents		

Churchillplein 6b, 2517 JW The Hague - La Haye | The Netherlands - Pays-Bas
 ☎ +31 (70) 363 3303 ☎ +31 (70) 360 4867 | secretariat@hcch.net | www.hcch.net

Regional Office for Asia and the Pacific (ROAP) - Bureau régional pour l'Asie et le Pacifique (BRAP)
 S.A.R. of Hong Kong - R.A.S. de Hong Kong | People's Republic of China - République populaire de Chine | ☎ +852 2858 9912
 Regional Office for Latin America and the Caribbean (ROLAC) - Bureau régional pour l'Amérique latine et les Caraïbes (BRALC)
 Buenos Aires | Argentina - Argentine | ☎ +54 (11) 4371 1809

TABLE OF CONTENTS

A. INTRODUCTION	3
B. THE CONCEPT OF HABITUAL RESIDENCE	4
C. CASE EXAMPLES	5
1. Cases in which the habitual residence of the prospective adoptive parents or the child should be clear.....	6
a. <i>Adoption by persons who are nationals of the State of origin but who are living in the receiving State.....</i>	<i>6</i>
b. <i>Adoption by persons who live in, but are not nationals of, the State of origin.....</i>	<i>7</i>
c. <i>Adoption by persons who are nationals of a third State (neither the State of origin nor the receiving State)</i>	<i>7</i>
d. <i>"In-family" or "relative" adoptions.....</i>	<i>8</i>
e. <i>Adoption by persons who are dual nationals of the State of origin and the receiving State.....</i>	<i>9</i>
f. <i>Adoption of a child who is a national of one State but lives in a different State.....</i>	<i>9</i>
2. Cases in which determinations of the habitual residence of the prospective adoptive parents or the child are more complex	10
a. <i>Adoption by persons who are temporarily living in the State of origin or in the receiving State (e.g., this scenario might include some expat workers, diplomats and military personnel, amongst others)</i>	<i>10</i>
b. <i>Adoption by persons who have the centre of their lives in one State but live in an adjacent State.....</i>	<i>12</i>
c. <i>Adoption by persons who change their place of residence during the adoption procedure</i>	<i>13</i>
d. <i>The habitual residence of a child who is born in a State shortly after her mother arrives in that State.....</i>	<i>15</i>
e. <i>Adoption of a child who has been living temporarily in the State of habitual residence of the prospective adoptive parents.....</i>	<i>17</i>
3. Other issues closely related to habitual residence	18
a. <i>Adoption by persons who live in, but are not nationals of, the receiving State, and either the immigration law of the receiving State permits only its nationals to apply for an adopted child to immigrate to the State and / or possessing the nationality of the receiving State is a legal requirement for adopting.....</i>	<i>18</i>
D. RECOMMENDED PRACTICES REGARDING THE APPLICATION OF ARTICLE 2 OF THE CONVENTION, INCLUDING THE INTERPRETATION OF THE HABITUAL RESIDENCE CRITERION	19
1. Prevention: ensuring that the scope of the Convention (Art. 2) is properly understood and applied, including by promoting consistent determinations of habitual residence	19
2. Response: Addressing cases of non-compliance with the Convention's rules with respect to habitual residence	22

A. INTRODUCTION¹

1. The concept of habitual residence is key to the effective operation of the *Hague Convention of 29 May 1993 on Protection of Children and Co-operation in Respect of Inter-country Adoption* ("1993 Hague Convention" or "Convention"). Contracting States to the 1993 Hague Convention have, however, noted that in practice they have encountered challenges in some instances in determining the habitual residence of prospective adoptive parents and adoptable children.² Uncertainty regarding the habitual residence of a person – for example, as a result of their move from one State to another (which is becoming increasingly common)³ – can complicate the determination of whether the 1993 Hague Convention applies to a particular adoption. As a result, this topic was discussed at the 2010 and 2015 Special Commission meetings on the practical operation of the 1993 Hague Convention.⁴

2. This Note is a revised version of Preliminary Document No 4 on "Globalisation and international mobility: habitual residence and the scope of the 1993 Convention" prepared for the 2015 Special Commission meeting. It has been revised on the basis of the discussions at that meeting and the comments received thereafter.

3. This Note aims to promote the proper interpretation and application of Article 2 of the 1993 Hague Convention. It does so by seeking to clarify a) the scope⁵ of the Convention, and b) the concept of habitual residence, and ultimately promote greater consistency in determinations of habitual residence in Contracting States in the context of this Convention, including by "developing a common understanding of the factors which might be considered when determining habitual residence" for the purposes of this Convention.⁶ As recommended by the 2015 Special Commission meeting, it is hoped that this Note will be a key tool in educating the relevant judicial and administrative authorities or bodies in Contracting States in

All Hague Conference documents on adoption mentioned in this document are available on the Hague Conference website at < www.hcch.net > under "Adoption Section".

¹ Special thanks are due to Mr Hans van Loon (former Secretary General) and Mr William Duncan (former Deputy Secretary General) for reading previous drafts of this document and providing valuable comments.

² See answers to "Questionnaire on the impact of the 1993 Hague Convention on Laws and Practices relating to the Inter-country Adoption and the Protection of Children", drawn up by the Permanent Bureau, Prel. Doc. No 1 of July 2014 for the attention of the Special Commission of June 2015 on the practical operation of the *Hague Convention of 29 May 1993 on Protection of Children and Co-operation in Respect of Inter-country Adoption* (hereinafter, "2014 Questionnaire No 1"); and "Questionnaire on the practical operation of the 1993 Hague Inter-country Adoption Convention", drawn up by the Permanent Bureau, Prel. Doc. No 2 of October 2014 for the attention of the Special Commission of June 2015 on the practical operation of the *Hague Convention of 29 May 1993 on Protection of Children and Co-operation in Respect of Inter-country Adoption* (hereinafter, "2014 Questionnaire No 2").

In fact, some States consider questions of habitual residence to be among the most significant challenges relating to the implementation and operation of the 1993 Convention (2014 Questionnaire No 1, Question 17(c): Bulgaria; Question 18(c): Belgium).

³ According to the *Global Expatriates: Size, Segmentation and Forecast for the Worldwide Market* Report the number of expatriates worldwide amounted to a total of around 50.53 million in 2013 – this figure grew at a compound annual rate of 2.4% between 2009 and 2013 and is forecast to reach an estimated 56.84 million by 2017 (see: < http://finaccord.com/uk/report_global-expatriates_size-segmentation-and-forecast-for-the-worldwide-market.htm >). The Report states that "[e]xpats are growing as a proportion of both the total worldwide population and the worldwide immigrant population".

⁴ "Conclusions and Recommendations and Report of the Special Commission on the practical operation of the 1993 Hague Inter-country Adoption Convention (17-25 June 2010)", drawn up by the Permanent Bureau, Prel. Doc. No 4 of March 2011 for the attention of the Council of April 2011 on General Affairs and Policy of the Conference (hereinafter, "Report of the 2010 Special Commission"), paras 44-46 and "Conclusions and Recommendations adopted by the Special Commission on the practical operation of the *Hague Convention of 29 May 1993 on Protection of Children and Co-operation in Respect of Inter-country Adoption* (17-25 June 2010)", C&R No 13 (hereinafter, "C&R of the 2010 SC").

⁵ Regarding scope, see also Art. 2(2) of the Convention which provides an additional element "[t]he Convention covers only adoptions which create a permanent parent-child relationship". See also Permanent Bureau of the Hague Conference on Private International Law, *Guide to Good Practice No 1: The Implementation and Operation of the 1993 Hague Inter-country Adoption Convention*, Bristol, Family Law (Jordan Publishing Limited), 2008, available on the Hague Conference website at < www.hcch.net > under "Adoption Section" (hereinafter, "Guide to Good Practice No 1"), section 8.8.8.

⁶ "Conclusions and Recommendations adopted by the Fourth Meeting of the Special Commission on the practical operation of the 1993 Hague Inter-country Adoption Convention (8-12 June 2015)", C&R No 22(a) (hereinafter, "C&R of the 2015 SC"). This has been done on the basis of information submitted by States regarding their practices in this area.

relation to determinations of habitual residence and the scope of the Convention, as well as in raising public awareness as to what qualifies as an intercountry adoption under the Convention.⁷

4. This Note is structured as follows:

- Part B introduces the concept of habitual residence;
- Part C provides a series of case examples in which difficulties have arisen in some States in determining whether the 1993 Hague Convention applies to a particular adoption. Section 1 of this Part presents cases where it should be clear, according to Article 2, whether the Convention applies to that particular adoption or not. Section 2 of this Part presents cases in which it may be more challenging to determine whether the Convention applies to a particular adoption because the determination of the habitual residence of the prospective adoptive parents or the child is more complex;⁸ and finally,
- Part D provides guidance on how to *prevent* problems in this area and, where they do occur, how to *address* them.

B. THE CONCEPT OF HABITUAL RESIDENCE

5. Habitual residence is the main connecting factor used in all the modern Hague Children's Conventions.⁹ None of these Conventions contains a definition of habitual residence or lists specific factors that must be considered. It is understood, however, that habitual residence is an autonomous concept that is determined based upon the facts of each particular case, and in light of the objectives of the particular Hague Convention rather than each State's domestic law constraints.¹⁰ It should be noted that there may be different considerations to take into account when determining habitual residence for the purposes of the different Hague Conventions.

6. For the 1993 Hague Convention, the concept of habitual residence is the only connecting factor in determining whether the Convention applies to a particular adoption.¹¹ The Convention applies where the child and the prospective adoptive parents are habitually resident in *different* Contracting States:

"The Convention shall apply where a child habitually resident in one Contracting State ("the State of origin") has been, is being, or is to be moved to another Contracting State ("the receiving State") either after his or her adoption in the State of origin by spouses or a person habitually resident in the receiving State, or for the purposes of such an adoption in the receiving State or in the State of origin."¹²

7. How is habitual residence determined? As stated above, the Convention does not include rules for determining when the conditions for habitual residence exist.¹³ Rather, habitual residence is a "question of fact" for the judicial or administrative authorities of a State to decide

⁷ C&R No 22(b) and (c) of the 2015 SC.

⁸ In some cases, this guidance is derived from the Conclusions and Recommendations of previous Special Commission meetings or other already established good practice guidance.

⁹ I.e., it is also used in the *Hague Convention of 25 October 1980 on the Civil Aspects of International Child Abduction* (hereinafter, "1980 Hague Abduction Convention"), the *Hague Convention of 19 October 1996 on Jurisdiction, Applicable Law, Recognition, Enforcement and Co-operation in Respect of Parental Responsibility and Measures for the Protection of Children* (hereinafter, "1996 Hague Child Protection Convention"), the *Hague Convention of 23 November 2007 on the International Recovery of Child Support and Other Forms of Family Maintenance* and the *Protocol of 23 November 2007 on the Law Applicable to Maintenance Obligations*. For the full text of these Conventions, see the Hague Conference website at < www.hcch.net > under "Conventions".

¹⁰ I.e., the interpretation of the term for the purposes of the 1993 Hague Convention – which should be as consistent as possible across Contracting States – might be different from the interpretation of the term when it is found in a State's domestic law. See as well, < www.era-comm.eu/e-learning/Module%201/grounds_residence.htm >.

¹¹ See also Guide to Good Practice No 1 (op. cit. note 5), section 8.4.1.

¹² Art. 2(1) of the Convention.

¹³ G. Parra-Aranguren, "Explanatory Report on the 1993 Hague Intercountry Adoption Convention", in Hague Conference on Private International Law, *Proceedings of the Seventeenth Session (1993)*, Tome II, *Adoption – co-operation*, p. 559, para. 78 (hereinafter, "Explanatory Report"). Also available on the Hague Conference website at < www.hcch.net > under "Adoption Section" then "Explanatory documents".

in each individual case.¹⁴ However, as Guide to Good Practice No 1 states, "habitual residence is generally treated as a factual concept denoting the country which has become the focus of the individual's domestic and professional life".¹⁵

8. States consider a variety of factors when determining the habitual residence of prospective adoptive parents and / or children. A non-exhaustive list of some of these factors and guidance on their application are provided in Part D of this Note.¹⁶ The weight to be given to each factor may depend on the particular circumstances of each case.

9. When is the habitual residence of the child and the prospective adoptive parents ascertained? In the case of the child, "the condition of the child's [habitual] residence in the State of origin shall be fulfilled when the duties imposed by Article 16 are to be discharged by the Central Authorities".¹⁷ In the case of the prospective adoptive parents, they "must be habitually resident in the receiving State at the time when they present their application for adoption".¹⁸

10. Is the nationality of the child and / or the prospective adoptive parents relevant in determining whether the Convention applies to a particular adoption? Habitual residence (of the child and of the adopter(s)) is the only connecting factor in determining the scope of the Convention.¹⁹ The nationality of the child and the prospective adoptive parents is generally not relevant in determining whether the Convention applies in a given case.²⁰ According to the Explanatory Report on the 1993 Hague Convention, "Article 2 does not take into consideration the nationality of the parties to determine the scope of the Convention, among other reasons, because the State of the nationality [when it is different from the State of habitual residence] would not be able to comply with many of the obligations imposed by the Convention's rules, such as the preparation of the reports required by Articles 15 and 16".²¹

C. CASE EXAMPLES

11. The following case examples describe various scenarios in which difficulties have been encountered in some States in relation to the determination as to whether the 1993 Hague Convention applies to a particular adoption.²²

¹⁴ Guide to Good Practice No 1 (*op. cit.* note 5), p. 108 (Section 8.4.4.). In line with this, some States emphasised that this is a fact-based, case-by-case analysis (see 2014 Questionnaire No 2, Question 36: Finland, New Zealand and Sweden).

¹⁵ *Ibid.*

¹⁶ See, *infra*, para. 70.

¹⁷ Explanatory Report (*op. cit.* note 13), para. 76. Under Art. 16, the Central Authority of the State of origin must prepare a report on the child and the child's family, and must transmit that report to the Central Authority of the receiving State.

¹⁸ *Ibid.* In relation to prospective adoptive parents who move cross-border during the intercountry adoption process, see case example 2.c of Part C *infra*. If there is a change of habitual residence – depending on the timing of the change and the status of the file – the Central Authority of the receiving country may not be in a position to continue the evaluation process. In some cases, the application or file may be transferred to another Central Authority but in other cases (e.g., where the change happens before the start of the evaluation), the prospective adoptive parents may be asked to present a new application in their new country of habitual residence.

¹⁹ See also Guide to Good Practice No 1 (*op. cit.* note 5), section 8.4.1.

²⁰ *Ibid.*, para. 478 and the Explanatory Report (*op. cit.* note 13), para. 71.

However, it should be noted that there may be instances where an individual's nationality may be a factor, along with other factors, which assists the relevant authorities in determining the habitual residence of that individual for Convention purposes (e.g., if a couple has recently moved to a State and shortly thereafter applies to adopt intercountry, the fact of their nationality of that State might assist, along with other factors, in finding that they are habitually resident in the State).

In addition, while nationality or citizenship is not relevant to the Convention's applicability, it may be considered in the context of eligibility (or adoptability) under the Convention as these matters are left to the national law. The Explanatory Report (*op. cit.* note 13, para. 71) says that "Even though the nationality of the parties shall not be a barrier to intercountry adoptions, it should not be forgotten that it may be one of the elements to be considered by the State of origin and the receiving State, as well as other personal characteristics, before agreeing that the adoption may proceed, as established by Art. 17 c)". See as well Guide to Good Practice No 1 (*op. cit.* note 5), Sections 8.4.2 and 8.4.3, regarding the relationship between nationality and the determination as to whether a child is adoptable and whether the prospective adoptive parents are eligible to adopt.

²¹ Explanatory Report (*op. cit.* note 13), para. 71.

²² See, *supra* para. 4.

12. In the examples that follow:

- all States are *Contracting States* to the 1993 Hague Convention unless stated otherwise;
- where determinations of habitual residence are suggested, these are based on the facts as stated in the examples alone; and
- where it is said in an example that persons would likely be considered habitually resident in a particular State, it is assumed that these persons are legally authorised to reside in that State for a defined period or permanently.²³

1. **Cases in which the habitual residence of the prospective adoptive parents or the child should be clear**

Prospective adoptive parents

a. *Adoption by persons who are nationals of the State of origin but who are living in the receiving State*²⁴

Kim is a national of an Asian State but has lived in a North American State for 10 years. She is working in the North American State and is married to a North American man. She and her husband intend to remain there. She has close contact with family members in the Asian State and goes on vacation there annually. Kim and her husband would like to adopt a child in the Asian State.

13. Where are the prospective adoptive parents habitually resident? Several factors indicate that Kim (and her husband) would likely be considered habitually resident in the North American State. These factors are: the length of time that Kim and her husband have been living in that State; the fact that they intend to remain living there; the fact that Kim works in the North American State; and the fact that she has strong personal and social ties to the State (she is married to a man who is a national of, and resident in, that State).

14. What does this mean in terms of whether the Convention applies to this proposed adoption? If Kim and her husband's place of habitual residence is determined to be the North American State, as their habitual residence would be different from that of the adoptable child, this would be an **intercountry adoption within the scope of the Convention** (Art. 2: *i.e.*, an adoption to which the Convention applies). Therefore, Kim and her husband should apply to the Central Authority of the North American State in which they are habitually resident. The adoption should not proceed as a domestic adoption in the Asian State. The 2010 Special Commission meeting made specific reference to this type of situation (adoptions by nationals of the State of origin who are habitually resident in another State), and emphasised that these adoptions are subject to the Convention procedures and safeguards.²⁵

15. In this case, the nationality of Kim (and her husband) is not relevant in determining whether the Convention applies to this adoption.²⁶

²³ In relation to expat workers or other persons who might be legally resident in a State but only legally able to remain for a defined period of time (rather than permanently or indefinitely), see case example 2.a of Part C.

²⁴ The 2014 Country Profile for States of origin (hereinafter, "2014 CP SO") asks whether States of origin treat this situation as a *domestic* or an *intercountry* adoption (see Question 39(c)). Most States of origin responded that they do treat this situation as an *intercountry* adoption to which the Convention applies: Albania, Bulgaria, Cape Verde, Colombia, Czech Republic, Dominican Republic, Ecuador, Haiti, Latvia, Lesotho, Lithuania, Madagascar, Mexico, Moldova (although certain procedures may allow for such an adoption to be considered a domestic adoption), Panama, Philippines, Romania and Togo.

²⁵ C&R No 11 of the 2010 SC: the 2010 Special Commission meeting "emphasised that all intercountry adoptions falling within the scope of the Convention under Art. 2(1), including [...] adoptions by nationals of the State of origin, are subject to Convention procedures and safeguards."

²⁶ See *supra*, note 20 for the circumstances in which nationality may be relevant in an intercountry adoption case.

b. Adoption by persons who live in, but are not nationals of, the State of origin

Peter and Mary are married European nationals who work for an international firm in an African State and have employment contracts of indefinite duration. They have been living in the African State for eight years and expect to remain there for the foreseeable future. They would like to adopt a child living in the African State where they reside.

16. Where are the prospective adoptive parents habitually resident? Peter and Mary would likely be considered habitually resident in the African State based on: the amount of time they have lived in the African State; the fact that they have indefinite employment contracts in the African State; and their intention to remain living there for the foreseeable future.

17. What does this mean in terms of whether the Convention applies to this proposed adoption? If Peter and Mary's place of habitual residence is determined to be the African State, as their habitual residence would be the same as the habitual residence of the adoptable child, this would be a domestic adoption outside the scope of the Convention (Art. 2: i.e., an adoption to which the Convention does not apply). Therefore, Peter and Mary would need to apply to the adoption authorities in the African State and they would be seeking to undertake a domestic adoption, in accordance with the African State's domestic adoption laws.²⁷

18. In this case, Peter and Mary's nationality is not relevant in determining whether the Convention applies to this adoption.²⁸

c. Adoption by persons who are nationals of a third State (neither the State of origin nor the receiving State)

Pablo and Ana are nationals of a South American State. They have resided and worked for 15 years in a Western European State. They have significant personal and social ties to this State and have no intention to move to another State. They wish to adopt a child living in an Eastern European State.

19. Where are the prospective adoptive parents habitually resident? Several factors indicate that Pablo and Ana would likely be considered habitually resident in the Western European State. These are: the amount of time they have lived and worked in this State; their strong ties to this State; and their intention to remain living there.

20. What does this mean in terms of whether the Convention applies to this proposed adoption? If Pablo and Ana's place of habitual residence is determined to be the Western European State, as their habitual residence would be different from that of the adoptable child, this would be an intercountry adoption within the scope of the Convention (Art. 2). Therefore, Pablo and Ana should apply to the Central Authority of the Western European State in which they are habitually resident.

²⁷ If such a State has a provision in its domestic law which prevents *foreign national* prospective adoptive parents from adopting children in these circumstances, this would preclude the adoption. However, States' responses to the 2014 Country Profile indicate that, to the contrary, the domestic laws of many Contracting States *permit* foreign national prospective adoptive parents, habitually resident in that State, to adopt a child who is habitually resident in that same State (subject, in some cases, to certain requirements being met): see 2014 CP SO, Question 39(a): Albania, Bulgaria, Burkina Faso, Cape Verde, Chile, China, China (Hong Kong SAR), China (Macao SAR), Colombia, Czech Republic, Dominican Republic, Ecuador, Guatemala, Haiti, Hungary, Latvia, Lithuania, Madagascar, Mexico, Moldova, Panama, Philippines, Romania, Slovakia, Togo and United States of America; and the 2014 Country Profile for receiving States (hereinafter, "2014 CP RS"), Question 35(b): Australia, Belgium, Canada (selected provinces), China (Hong Kong SAR), China (Macao SAR), Czech Republic, Denmark, Dominican Republic, Finland, France, Germany, Greece, Ireland, Luxembourg, Mexico, Monaco, Netherlands, New Zealand, Norway, Panama, Slovenia, Sweden, Switzerland and United States of America.

In addition, in such cases, the prospective adoptive parents may wish to consult the Central Authority(ies) of the State(s) of their nationality or legal permanent residence to ensure that it agrees that they are habitually resident in the State of origin and that the adoption should proceed as a domestic adoption.

²⁸ See *supra*, note 20 for the circumstances in which nationality may be relevant in an intercountry adoption case.

21. In this case, the nationality of Pablo and Ana is not relevant to the determination of whether the Convention applies to their proposed adoption.²⁹

22. It should be noted that in this type of case – where prospective adoptive parents who are nationals of one State, are habitually resident in another State, and adopt a child from a third State – it is of paramount importance that it be ascertained by the relevant authorities, in advance of the proposed adoption, that the child will be able to enter and reside permanently in the receiving State.³⁰ Previous Special Commission meetings have emphasised that the child should be able to retain or acquire a nationality and not be rendered stateless by any intercountry adoption.³¹ To this end, certain procedures may need to be followed in the prospective adoptive parents' State of nationality in order for the child to acquire this nationality.³² As the State of nationality of the parents is a Contracting State to the Convention in this example, it should also be noted that it would be required to recognise the adoption, once certified, under Article 23 of the Convention.

d. "In-family" or "relative" adoptions

Gilbert and Yvette, nationals of an African State, have resided in an Asian State for 12 years. They are working in the Asian State and have strong social and personal ties to this State. They do not intend to relocate to another State in the foreseeable future. They wish to adopt their orphaned two-year old niece who is habitually resident in the African State and who has no other close relative able to care for her.

23. Where are the prospective adoptive parents habitually resident? In light of the following factors, Gilbert and Yvette would likely be considered habitually resident in the Asian State: the amount of time they have lived in that State, their work in that State, their strong ties to this State and their intention to remain living there for the foreseeable future.

24. What does this mean in terms of whether the Convention applies to Gilbert and Yvette's proposed adoption of their niece? The first point to note is that the Convention applies to adoption by relatives in the same manner as adoption by non-relatives.³³ Therefore, if Gilbert and Yvette's place of habitual residence is determined to be the Asian State and their niece's habitual residence is in the African State, the Convention would apply as Gilbert and Yvette would have a different habitual residence from that of their niece (Art. 2). As a result, Gilbert and Yvette would need to apply to the Central Authority of the Asian State in which they are

²⁹ *Ibid.*

³⁰ Art. 5(c). See the discussion in case example 2.a of Part C below concerning the interpretation of Art. 5(c) and, in particular, the requirement for the child to be able to reside "permanently" in the receiving State.

³¹ "Report and Conclusions of the Special Commission on the practical operation of the Hague Convention of 29 May 1993 on Protection of Children and Co-operation in Respect of Intercountry Adoption (28 November – 1 December 2000)", drawn up by the Permanent Bureau (hereinafter, "C&R of the 2000 SC"), C&R No 20; "Report and Conclusions of the Second Special Commission on the practical operation of the Hague Convention of 29 May 1993 on Protection of Children and Co-operation in Respect of Intercountry Adoption (17-23 September 2005)", drawn up by the Permanent Bureau (hereinafter, "C&R of the 2005 SC"), C&R No 17, and C&R Nos 19 to 21 of the 2010 SC.

³² E.g., the birth certificate may need to be entered into the civil registry of the State of the parents' nationality (Monaco, 2014 Questionnaire No 2, Question 41) or the adoption decision may need an exequatur procedure (Haiti, 2014 Questionnaire No 2, Question 41). See also 2014 Questionnaire No 2, Question 41: Belgium, Colombia, Denmark, Dominican Republic, New Zealand, Norway and Peru.

³³ Guide to Good Practice No 1 (*op. cit.* note 5), Section 8.6.4. See also C&R No 11 of the 2010 SC, in which it is noted that "all intercountry adoptions falling within the scope of the Convention under Art. 2(1), including in-family adoptions [...] are subject to Convention procedures and safeguards." However, it is for each State to determine what constitutes an "in-family" or "relative" adoption for the purposes of its law and procedures. See also C&R No 32 of the 2015 SC which provides some useful guidance on how to approach in-family intercountry adoptions under the Convention: "In relation to in-family adoption, the SC: a. recalled that in-family adoptions fall within the scope of the Convention; b. recalled the need to respect the safeguards of the Convention, in particular to counsel and prepare the prospective adoptive parents; c. recognised that the matching process might be adapted to the specific features of in-family adoptions; d. recommended that the motivations of all parties should be examined to determine whether the child is genuinely in need of adoption; e. recognised that it is necessary to undertake an individualised assessment of each child's situation and it should not be automatically assumed that either an intercountry or in-family placement is in a child's best interests."

habitually resident. The adoption should not proceed as a domestic adoption in the African State (see also case example 1.a).³⁴

25. In this case, the nationality of Gilbert and Yvette is not relevant to the determination of whether the Convention applies to their proposed adoption.³⁵

e. Adoption by persons who are dual nationals of the State of origin and the receiving State³⁶

Julia and her husband are nationals of both an Asian State and a European State. They have lived and worked in the European State for seven years. They do not intend to move to another State. However, they have close family ties in the Asian State and travel there annually to visit relatives. They intend to visit the Asian State to adopt a child living there and plan to return with the child to their European State of residence.

26. Where are the prospective adoptive parents habitually resident? Notwithstanding their dual nationality and their continuing ties with the Asian State, several factors indicate that Julia and her husband would likely be considered habitually resident in the European State. These are: the amount of time they have lived in that State, the fact that their work is in that State and their intention to remain living in that State.

27. What does this mean in terms of whether the Convention applies? If Julia and her husband's place of habitual residence is determined to be the European State, as their habitual residence would be different from the habitual residence of the adoptable child, this would be an intercountry adoption within the scope of the Convention (Art. 2). Therefore, Julia and her husband would need to apply to the Central Authority of the European State in which they are habitually resident. The adoption should not proceed as a domestic adoption in the Asian State.

28. In this case, the dual nationality of Julia and her husband is not relevant in determining whether the Convention applies to this adoption.³⁷

Children

f. Adoption of a child who is a national of one State but lives in a different State

A child, Fleur, is a national of an American State, the State in which she was born and the State of nationality of her parents. However, when she was 6 months old, her parents moved with her to a European State to live indefinitely. Her mother died when she was 2 years old. Fleur is now 9 years old and recently her father passed away. Fleur's paternal aunt and her husband, who are habitually resident in the American State, now wish to adopt her.

29. Where is Fleur habitually resident? In view of the fact that Fleur has spent the vast majority of her life (8.5 years) living in the European State and it is the centre of her social and family life, it is likely that she would be determined to be habitually resident in that State. This is irrespective of the fact that she is not a national of that State.

30. If Fleur was determined to be habitually resident in the European State then, under the 1993 Hague Convention, it is the European State that would be the State of origin and thus responsible for receiving any application for her intercountry adoption. The American State, as the State in which the paternal aunt and her husband are habitually resident, would be the receiving State, responsible for transmitting the application for her intercountry adoption to the

³⁴ See *supra*, para. 14.

³⁵ See *supra*, note 20 for the circumstances in which nationality may be relevant in an intercountry adoption case.

³⁶ See also Report and C&R of the 2005 SC, *supra*, note 31, para. 135.

³⁷ See *supra*, note 20 for the circumstances in which nationality may be relevant in an intercountry adoption case.

European State. As noted above, despite the fact that the application is from Fleur's extended family members, the Convention procedures and safeguards would still apply.³⁸

31. In this case, the nationality of Fleur is not relevant in determining the scope of application of the Convention. It is her habitual residence which is the important connecting factor.³⁹

2. Cases in which determinations of the habitual residence of the prospective adoptive parents or the child are more complex⁴⁰

Prospective adoptive parents

- a. *Adoption by persons who are temporarily living in the State of origin or in the receiving State (e.g., this scenario might include some expat workers, diplomats and military personnel, amongst others)*⁴¹

Temporarily living in the State of origin: Marc and Brigitte are nationals of a European State. They work in an Asian State. They have fixed term contracts for two years and as a condition of their employment they must return home to jobs in the European State when those contracts expire. They wish to adopt a child living in the Asian State.

*Temporarily living in the receiving State:*⁴² Koffi and Safia are nationals of an African State. They are temporarily working in an American State, where they have lived for one year. Koffi has an indefinite contract with an international company. The company expects them to move to another State in three years' time. In the future, they expect that, from time to time, they will live for a period of a couple of years in their State of nationality. They regularly visit the African State of their nationality and they own property there. They wish to adopt a child who lives in the African State.

32. Where are the prospective adoptive parents habitually resident? The determination as to the place of habitual residence of both couples is a more complicated issue. Some of the factors that States may consider include:

- the amount of time that each couple has been living in the State;⁴³
- their intentions concerning their residence in this State (i.e., how long do they expect to remain in this State? Do they have a confirmed work contract? How do they view their residence there? Do they intend to return to their "home" country when their work contracts expire?);

³⁸ See *supra* para. 24 and note 33 regarding in-family intercountry adoptions.

³⁹ See *supra*, note 20 for the circumstances in which nationality may be relevant in an intercountry adoption case.

⁴⁰ Particular difficulties may arise where neither the State of origin nor the receiving State considers the prospective adoptive parents to be habitual residents (2014 Questionnaire No 2, Question 40(a): Andorra, Belgium, Canada (Ontario, Quebec), Chile, Finland, France, Germany, Haiti, Ireland, Lesotho, Monaco, Norway, Philippines, Slovenia, Sweden and Turkey) or where both the State of origin and the receiving State consider the prospective adoptive parents to be habitual residents (2014 Questionnaire No 2, Question 40(b): Andorra, Armenia, Belgium, Burkina Faso, Canada (Ontario, Quebec), Chile, Denmark, Dominican Republic, Finland, France, Germany, Haiti, New Zealand, Norway, Slovenia, Sweden and United States of America).

⁴¹ Guide to Good Practice No 1 (*op. cit.* note 5), Section 8.4.1.1 and C&R No 135 of the 2005 SC. Problematic situations involving temporary residence include, e.g., foreigners entering a State for non-permanent jobs (2014 Questionnaire No 2, Question 37: Germany and Peru); frequent change of residence by diplomats (2014 Questionnaire No 2, Question 37: Burkina Faso, Germany and Peru) or military personnel (2014 Questionnaire No 2, Question 37: Germany); individuals who are in a place for a limited time but that time period might be extended, e.g., through a work contract (2014 Questionnaire No 2, Question 37: Germany). Regarding the inherent risks linked with this type of adoption, see the ISS Monthly Review No 210 of March 2017 on "Responding to inherent risks linked to 'expatriate adoptions'".

⁴² This State is named as the receiving State here because it is the State to which Koffi and Safia would wish to bring an adopted child, being the country where they currently live. However, whether it is finally determined to be the receiving State for any intercountry adoption under the 1993 Hague Convention will of course depend upon where Koffi and Safia are determined to be habitually resident.

⁴³ For shorter stays, one difficulty is determining at what point the place of habitual residence changes (2014 Questionnaire No 2, Question 37: Sweden).

- the purpose of, and reasons for, their residence in the State, including any conditions which may attach to this residence;
- their ties to this State, including personal, social, cultural and economic ties; and
- their remaining ties with their "home" State (e.g., whether they still own real property in the "home" State).

33. How might the States concerned proceed in such cases? In such situations, the Central Authority of the State to which the prospective adoptive parents apply should provide advice to the prospective adoptive parents on their particular situation before allowing the adoption application to proceed.⁴⁴ In addition, the 2015 Special Commission meeting recommended that "the concerned Central Authority expeditiously consult with the Central Authorities of any other relevant Contracting States before providing advice or communicating its decision to the prospective adoptive parents".⁴⁵

34. If the Convention were determined to apply in these cases – i.e., if the decision concerning habitual residence meant that the adoption would be an *intercountry* adoption, according to Article 2 of the Convention – then, before the application may proceed, the relevant Central Authorities would need to pay special attention to verifying that all the Convention requirements could be complied with in light of the more unusual circumstances of the case. For example, it would need to be ensured that the home study or equivalent report (Art. 15) could be appropriately completed taking into account the nature and length of the couple's residence in the receiving State.

35. Also, it would need to be verified that the couple would be able to meet both States' intercountry adoption requirements, which may or may not require that they remain in the same State until the intercountry adoption process is completed. Indeed, if it were likely that there would be a move during the intercountry adoption process or shortly thereafter, and if this were permitted by both States, this issue should be discussed by the relevant Central Authorities so that it could be ensured that arrangements are put in place to transfer the file where necessary and to ensure that the new State of habitual residence undertakes any necessary follow-up (see further case example 2.c below concerning moves during the intercountry adoption process).

36. Moreover, in the example of Koffi and Safia above, if it were determined that the couple were habitually resident in the American State such that the adoption sought would be an intercountry adoption within the scope of the 1993 Hague Convention, then, again before the application may proceed, the American (receiving) State would need to pay particular attention to ensuring that the requirement of Article 5(c) of the Convention could be met in the case – i.e., their competent authorities would need to be able to determine that the child "is or will be authorised to enter and reside permanently" in the receiving State.⁴⁶ This may indeed raise a problem since the immigration law of some receiving States will only allow the adoptable child to be given permission to remain in the receiving State for so long as the prospective adoptive parents who are *neither nationals of, nor permanent residents of*, their State have such permission.

37. There is no explicit discussion of this issue in the Explanatory Report to the Convention. However, some States have developed the practice of ensuring that the competent authorities of the receiving State have determined that the child is or will be authorised to enter and reside in this State for as long as the prospective adoptive parents are so authorised,⁴⁷ whilst also confirming that the prospective adoptive parents have undertaken the necessary steps to

⁴⁴ CBR No 13 of the 2010 SC. As an example of a good practice in this regard, see the article by Quebec in the ISS Monthly Review No 210 of March 2017 (*op. cit.* note 41), entitled "Québec: the management of adoptions by expatriates" (p. 6).

⁴⁵ CBR No 23 of the 2015 SC. In relation to the situation in which the relevant Contracting States do not agree on the habitual residence of the prospective adoptive parents, see further para. 74 below.

⁴⁶ Guide to Good Practice No 1 (*op. cit.* note 5), para. 483.

⁴⁷ In many intercountry adoption cases, the prospective adoptive parents will either live in their State of nationality or will have permanent residency in another State. In these scenarios, Art. 5(c) should not present any problems. The challenge in this particular case results from the fact that the prospective adoptive parents are *neither nationals of, nor permanent residents of*, the receiving State.

⁴⁸ E.g., Belgium.

ensure that the child will be able to acquire the nationality of at least one of them.⁴⁸ Although this practice does not address the requirement of Article 5(c), it is intended to ensure that the child will be able to reside permanently with at least one adoptive parent after they leave the receiving State. In practice, the interested States co-operate with each other, insofar as possible, to assist the prospective adoptive parents. Such co-operation is, of course, long-established best practice under the Convention in any event.

38. Two final points should be borne in mind by the authorities in relation to cases such as these, *i.e.*, cases involving the past, current or potential future cross-border movement of prospective adoptive parents where there may be unintentional or intentional circumvention of the Convention. These are:

- In such cases, it is very important that professionals who might be in direct contact with prospective adoptive parents in these situations (*e.g.*, embassies, immigration authorities, adoption accredited bodies), are trained and educated on the 1993 Hague Convention generally, as well as on the particular issue of what constitutes an intercountry adoption according to Article 2 and the meaning of habitual residence for the purposes of the 1993 Hague Convention.
- Central Authorities need to be aware of the possibility that persons might deliberately seek to avoid the application of the 1993 Hague Convention to their adoption by moving to a Contracting State in order to undertake a *domestic* adoption in that State. This risk and concern was highlighted by the UN Special Rapporteur on the sale of children, child prostitution and child pornography.⁴⁹ To prevent this occurring, the Special Commission has invited Contracting States, when considering prospective adoptive parents' applications to adopt *domestically*, to consider carefully the circumstances of the prospective adoptive parents' (and / or the child's) presence in that State.⁵⁰

b. Adoption by persons who have the centre of their lives in one State but live in an adjacent State

Lucy is a national of European State A and her husband, Thomas, is a national of European State B, which is adjacent to State A. Their home is in State A, quite close to the border with State B. They each commute to work daily in State B and their children attend school in State B. All the relatives of Lucy and Thomas live in State B. They wish to adopt a child from an Asian State.

39. In this example, the key question is which State, A or B, should be considered the receiving State. In other words, where are the prospective adoptive parents habitually resident? Several factors might be taken into consideration when assessing the habitual residence of Lucy and Thomas. These factors are:

- the length of time that the family has been living in State A (*i.e.*, where their home is and how long they have been living there);
- whether they intend to remain living there;
- whether Lucy and Thomas' jobs in State B are long-term;
- how long the children have been at school in State B and whether the children will remain at school there;
- where the centre of the family's social life is located; and
- the family's other ties with State A or State B.

⁴⁸ See C&R Nos 19 to 21 of the 2010 SC, which recommend that the child be accorded automatically the nationality of one of the adoptive parents or of the receiving State and that receiving State co-operate in the completion of any formalities necessary for the acquisition by the child of this nationality. C&R No 21 makes it plain that whether the child can acquire such a nationality is a matter which must be considered when determining whether an intercountry adoption can proceed under the Convention. See also C&R No 20 of the 2000 SC; C&R No 17 of the 2005 SC.

⁴⁹ See para. 49 of the Annual Report of the Special Rapporteur (A/HRC/34/55, dated 22 December 2016), available at < <http://www.ohchr.org/EN/Issues/Children/Pages/AnnualReports.aspx> >.

⁵⁰ C&R No 24 of the 2015 SC.

40. However, in this case, it may be complicated for the authorities of States A and B to determine where the couple is habitually resident due to the fact that their home is in State A but the centre of their activities (e.g., work, school, family) seems to be in State B.

41. In light of this, how should the States concerned proceed in such cases? Before providing advice or communicating a decision on habitual residence to the prospective adoptive parents, the Central Authorities of States A and B should consult expeditiously on this issue.⁵¹ In particular, before the application is allowed to proceed, they may wish to discuss how an intercountry adoption under the Convention might best be undertaken in these circumstances from a practical perspective, including:

- how best to complete the home study or equivalent report on the family in view of the family's home in State A and activities in State B. It is important to note that an adoption accredited body located in one State may not have the authority to undertake the necessary work in another State. This therefore needs to be checked and the Central Authorities need to ensure that the home study can be appropriately completed;
- whichever State is determined to be the receiving State, this State will need to determine that the child will be able to "enter and reside permanently" in that State (Art. 5(c));
- whether the child will be able to acquire the nationality of either State A or B or both.⁵²

42. The prospective adoptive parents should receive advice from the Central Authorities on their particular situation before they proceed with such an application.⁵³

c. Adoption by persons who change their place of residence during the adoption procedure

Jean and Marie live and work in an African State A, of which they are nationals and lifelong residents. They wish to adopt in Asia. After applying to the Central Authority in African State A, but while the adoption procedure is ongoing, they move to African State B.

43. Where are the prospective adoptive parents habitually resident? At the time Jean and Marie presented their application for intercountry adoption, the authorities in State A must have determined that they were habitually resident in State A.⁵⁴ Following their move to African State B, however, two questions arise: (1) where is the couple now habitually resident (*i.e.*, are they no longer habitually resident in African State A and have they established a new habitual residence in African State B?); and (2) on a practical level, can the intercountry adoption procedure be completed in light of their move and, if so, how?⁵⁵

44. In determining the first question, due to the fact that the determination of habitual residence has implications for both States A and B, it would be advisable for the Central Authorities of both States to consult expeditiously on this question before providing advice or communicating any decision to the prospective adoptive parents.⁵⁶ The possible factors which might be considered when determining whether the habitual residence of the couple has changed are:

⁵¹ C&R No 23 of the 2015 SC. This type of problem was noted in the responses of Germany and Monaco to 2014 Questionnaire No 2, Question 37.

⁵² See C&R No 20 of the 2000 SC; C&R No 17 of the 2005 SC and C&R Nos 19 to 21 of the 2010 SC.

⁵³ C&R No 13 of the 2010 SC.

⁵⁴ As the application was allowed to proceed – see Art. 14 of the Convention and, *supra*, para. 9. It should be noted, however, that if, at the time when they made their intercountry adoption application, Jean and Marie had already formed a clear intention to move to State B and the move to State B was to take place imminently, State A might have reached a different decision regarding their place of habitual residence.

⁵⁵ See, e.g., the Explanatory Report, *supra* note 13, para. 187, which states that, if a move takes place during an intercountry adoption procedure, it seems unavoidable that the Contracting State to which the prospective adoptive parents have moved "has to be considered as the receiving State" for the purpose of Art. 5(c) (*i.e.*, for the purpose of determining that "the child is or will be authorised to enter and reside permanently in that State").

⁵⁶ C&R No 23 of the 2015 SC.

- the purpose of their move (i.e., why are they relocating?);
- their intentions regarding their residence in State B and any conditions which attach to their stay there (i.e., how long do they intend to remain there? Is it an open-ended move or a move of time-limited duration and do any residence / work permits dictate this?);
- their remaining ties with State A (e.g., work, social, family and economic ties); and
- any other ties with State A or State B.

45. In relation to the second question, the procedure which should be followed in such cases will likely vary depending on the circumstances of each individual case. A key factor to be considered will be the **stage of the adoption procedure at the time of the move** of the (prospective) adoptive parents.⁵⁷ Mutual co-operation (Art. 7) and co-ordination between the relevant Central Authorities will be important in finding the best solution in such a case.⁵⁸ It will be particularly important to ensure that the child is permitted to enter and reside permanently in the receiving State.⁵⁹

46. In this example, it is presumed that Jean and Marie did not have any knowledge of, or information about, their move at the time of making their initial intercountry adoption application.⁶⁰ However, it would be good practice for receiving State Central Authorities to ask prospective adoptive parents routinely whether they have any possible plans to relocate, as well as to warn them of the potential challenges it may bring about, before allowing an intercountry adoption application to proceed.⁶¹ In this way, any issues surrounding a potential move can be discussed before the intercountry adoption procedure commences, including with the relevant State of origin. If it is not possible to resolve some issues, the prospective adoptive parents can be advised of this at an early stage rather than part way through the process.

Children

47. Questions concerning the determination of the habitual residence of children have generally arisen less frequently under the 1993 Hague Convention than those concerning the habitual residence of prospective adoptive parents.⁶² The following two case scenarios have, however, arisen in practice. Some very general guidance is therefore suggested in this section on how these situations might be approached.

⁵⁷ This factor was noted by the Netherlands in 2014 Questionnaire No 2, Question 39. The Netherlands indicated that depending on the stage which the adoption process had reached, different conditions for continuation would apply.

⁵⁸ See Guide to Good Practice No 1 (op. cit. note 5), Section 8.4.1.1 and J.H.A. van Loon, "International Co-operation and Protection of Children with regard to Intercountry Adoption", *Recueil des cours de l'Académie de droit international privé*, The Hague, 1993-VII(244), at para. 204(2). Regarding consultations between Central Authorities in such situations, see, e.g., 2014 Questionnaire No 2, Question 39: Andorra, Belgium, Bulgaria, Dominican Republic, France, Monaco, Norway and Viet Nam. For some States, if the prospective adoptive parents move from that State, the intercountry adoption process either cannot continue (2014 Questionnaire No 2, Question 39: Finland, Luxembourg and Netherlands) or cannot continue if the prospective adoptive parents move to a non-Contracting State (2014 Questionnaire No 2, Question 39: Guinea and Peru). One State seeks to inform prospective adoptive parents in advance that moving during the adoption process can cause difficulties (2014 Questionnaire No 2, Question 39: Sweden).

⁵⁹ Art. 5(c) of the Convention.

⁶⁰ See note 54 *supra* concerning the possible impact on the determination of habitual residence had they already known about this move at the time of making their initial application. See also para. 73.

⁶¹ This is of course particularly the case if either their State or the relevant State of origin does not allow an intercountry adoption application to continue if there is a move during the process. See further note 58 *supra*.

⁶² For the obvious reason that it is far more likely for prospective adoptive parents to be mobile and to be moving across borders than it is for adoptable children. This contrasts with some of the other modern Hague Children's Conventions, such as the 1980 Hague Child Abduction Convention and the 1996 Hague Child Protection Convention, where it is the habitual residence of the child that is usually the primary question. As stated in para. 5 above, since habitual residence is a factual concept, there may be different considerations to be taken into account when determining the habitual residence of the child for the purposes of the 1993 Convention.

d. The habitual residence of a child who is born⁶³ in a State shortly after her mother arrives in that State

Lisa is 20 years old⁶⁴ and a national of an Asian State. She lived in the Asian State all her life until a couple of months ago when, at seven months pregnant, she moved to a European State. Her little girl was born in the European State a few days ago. Lisa has recently started the procedure to relinquish her daughter for adoption in the European State.

48. The decision of the mother (Lisa) to relinquish her parental rights almost immediately upon her arrival in a foreign country raises concerns that the travel could have been intended to circumvent the Convention process. This type of case could also involve the trafficking of persons and might result in the sale of a child contrary to international and / or national law.⁶⁵ Traffickers have been known to recruit pregnant mothers and to persuade them to travel abroad as "tourists" and, when in the foreign State, to relinquish their babies for money. The traffickers often make pre-arranged placements for the unborn child.⁶⁶ As a result, when the competent authority of the State of the child's birth is informed of situations where a parent intends to relinquish parental rights upon arriving in that country, it should always carefully verify and thoroughly assess the circumstances leading to the parent's travel.

49. If the case is found to be one of trafficking, the competent authority of the State in which the child is present should take all necessary measures to protect the child (and mother) as a matter of urgency and in accordance with its domestic laws.⁶⁷ Whether or not the case is determined to be one of trafficking, no adoption procedure should be commenced until the case has been properly and thoroughly investigated so that a determination can be made as to an appropriate and suitable long-term care plan for the child.⁶⁸

50. In keeping with the subsidiarity principle, the State with jurisdiction should consider all possible longer-term options for the child – i.e., including: the child remaining with his / her birth mother (and the birth mother should receive counselling in this regard), the child being cared for by a relative, or the child being placed in alternative care such as foster care or

⁶³ It should be recalled that Art. 4(c)(4) of the Convention provides that a birth mother can only consent to her child's adoption after his / her birth. See also Explanatory Report (op. cit. note 13), paras 153-154.

⁶⁴ It should be noted that sometimes, in a case such as this, the mother may be under 18 years old and thus herself a child for the purposes of the 1996 Hague Child Protection Convention (see its Art. 2). In such a case, it should be considered whether any measures of protection need to be taken in relation to the mother, as well as in relation to her baby.

⁶⁵ See the definition of "trafficking in persons" contained in Art. 3 of the *UN Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children*, supplementing the *UN Convention against Transnational Organised Crime*. This UN Protocol mandates that "each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences the conduct set forth in Art. 3 ... when committed intentionally" (Art. 5). In relation to the sale of children, see Art. 35 of the *United Nations Convention on the Rights of the Child* of 20 November 1989 (hereinafter, "UNCRC") which states that "States Parties shall take all appropriate national, bilateral and multilateral measures to prevent the abduction of, the sale of or traffic in children for any purpose or in any form", as well as the *Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on the Sale of Children, Child Prostitution and Child Pornography*, supplementing the UNCRC, which mandates that States Parties "shall prohibit the sale of children" (Art. 1) and that each State Party shall ensure that "improperly inducing consent, as an intermediary, for the adoption of a child in violation of applicable international legal instruments on adoption" shall be covered under the State's criminal or penal law, whether such offences are committed domestically or transnationally (Art. 3). Moreover, Art. 3(4) mandates that "each State Party shall take measures, where appropriate, to establish the liability of legal persons for offences" and Art. 3(5) states that "States Parties shall take all appropriate legal and administrative measures to ensure that all persons involved in the adoption of a child act in conformity with applicable international legal instruments". This *Optional Protocol*, in its Preamble, refers both to the 1993 Hague Convention and the 1996 Hague Child Protection Convention (as well as to the 1980 Hague Child Abduction Convention).

⁶⁶ The mothers are illegally given work in the State to which they travel (i.e., without the necessary work visas / permits), placing them in further danger.

⁶⁷ If the State in which the child is present is Party to the 1996 Hague Child Protection Convention, it will have jurisdiction to take any such necessary urgent measures pursuant to Art. 11 of that Convention (as well as provisional measures under Art. 12).

⁶⁸ If one or more States involved in the case are Parties to the 1996 Hague Child Protection Convention, with respect to these States the provisions of this Convention will apply to the case and should be applied (i.e., in terms of which State has jurisdiction to take such measures of protection (other than adoption), the recognition and enforcement of these measures in the other State and co-operation provisions, etc.). See further Permanent Bureau, *Practical Handbook on the operation of the 1996 Hague Child Protection Convention*, The Hague, 2014, at para. 13.61 et seq.

adoption. In undertaking such an investigation and determination, cross-border co-operation and communication with any other State with which the child and birth mother have a connection may be required (e.g., a State in which they have a relative). It is important that the authorities in all involved States co-operate as necessary and remain in close contact in order to ensure that the best interests and rights of the child are respected and that the best option for the long-term care of the child is found.

If adoption is finally determined to be the long-term outcome in the best interests of this child,⁶⁹ would the adoption be a domestic or an intercountry adoption?

51. Assuming that the relevant authorities determine that this case should proceed as an adoption, the question of whether the adoption of the child would be a domestic adoption, or an intercountry adoption to which the 1993 Hague Convention would apply, would depend on where (1) the child and (2) the prospective adoptive parents being considered for the child is / are habitually resident.

52. The question of the habitual residence of the child is challenging in this example as the child was born in the European State when the mother had only been living there a very short time and the circumstances of her residence in the European State are unknown (e.g., her immigration status is unknown, as are her intentions regarding her residence). In some cases, factors that might be considered when determining the child's habitual residence in these circumstances include:

- in which State the child was born,
- in which State(s) the child has resided since birth,
- in which State the child is currently living and how long the child has been living in that State,
- whether the child is living in that State legally (i.e., the regularity of the child's residence) and whether any conditions attach to the child's residence there,⁷⁰
- the reasons for the child's residence in that State and, where applicable, the reasons for the family's move to that State,
- the family and social relationships of the child in the State in which he / she is currently living and in any other State(s),
- the ties of the child to the social and family environment in any State,
- where the child's birth parent(s) are currently living and where they are habitually resident (which may be different States),
- the intentions of the child's birth parent(s) concerning their residence,
- any other ties which the child and / or birth parent(s) have to any States.

53. The nationality(ies) of the child and the child's birth parent(s) might also be factors, along with other factors, which are relevant to consider when determining the child's habitual residence in this case.⁷¹

54. If the prospective adoptive parents selected for the child were habitually resident in the same State as the child, this would be a domestic adoption falling outside the scope of the 1993 Hague Convention (Art. 2). If, however, the prospective adoptive parents and the child were habitually resident in *different* States, it would be an intercountry adoption to which the 1993 Hague Convention's procedures and safeguards would need to be applied.⁷² This remains the case even if the prospective adoptive parents were relatives or family members of the child.

⁶⁹ Whether it was determined that the case is a case of child trafficking or not.

⁷⁰ In some States, the child would acquire the nationality of the State by virtue of being born therein.

⁷¹ See *supra* note 20.

⁷² Assuming, as we have in these examples (see *supra*, para. 12), that both States are Party to the 1993 Convention.

- e. *Adoption of a child who has been living temporarily in the State of habitual residence of the prospective adoptive parents*

Ana, a three-year old child who is a national of a European State and has been cared for by her parents, has been living in an American State on a temporary visa for the past 11 months undergoing medical treatment that is unavailable in the European State. She has been living with her aunt and uncle, also nationals of the European State, who have lived and worked in the American State for 12 years and intend to remain there. When Ana originally travelled to the American State, her length of stay was uncertain and there was no intent with respect to adoption. Suddenly, Ana's parents die and Ana's uncle and aunt would like to adopt her, as she has no other family in the European State.

George, an 11 year old who is a national of a European State, has been in an American State on a student visa for 2 years. His visa will expire in 3 years. He has been living with a couple who are friends of his parents and nationals of the American State. George's parents decide that they would like to relinquish him for adoption by this couple. The couple would like to adopt George and George would like that too.

55. The first point to note in both of these cases is that the original intention was for these children to be "hosted" in the American State and not for these children to be adopted. These children are therefore in a somewhat similar situation, albeit with some important differences, to children who are sent abroad for "respite care" and subsequently their host families wish to adopt them. As the Guide to Good Practice No 1 has explained, such cases can raise "important legal and ethical questions" as they create a potential "loophole for by-passing the Convention" and can place children "at risk of significant harm".⁷³

56. Therefore, a major concern is to ensure if these children are really in need of adoption or not, and if an adoption would be in their best interests. In Ana's case, because her parents have died and she has become an orphan, one could argue that she might be in need of adoption and that the adoption would be in her best interests. However, the need for adoption of George is not clear at all (e.g., his parents are still alive; the original intention of his move to the American State was for him to study; and there was no indication when he moved to the American State that his parents would wish for him to be adopted or to remain in the American State indefinitely). The discussion that follows regarding habitual residence and the adoption process would apply only if it has been determined at the outset that the children are in need of adoption and that adoption is in their best interests.

57. If finally it is determined that the child should be adopted, and in order for the adoption to proceed, it must be ensured that all Convention procedures and principles can be, and are, respected.⁷⁴ The following issues must therefore be considered particularly carefully:⁷⁵

- the adoptability of the child must be properly established by the State of origin⁷⁶ (Art. 4(a)) and the subsidiarity principle must be applied (Art. 4(b));⁷⁷
- the eligibility and suitability of the prospective adoptive parents must be properly determined (Art. 5(a)). They were chosen in the first place by the parents to host the child and thus, until this point, there has not been any professional involvement in their selection, including any professional matching;⁷⁸
- the "home study" and report on the child must be properly prepared (Arts 15 and 16); and

⁷³ Guide to Good Practice No 1 (*op. cit.* note 5), Section 8.8.9, at para. 561.

⁷⁴ This also applies where the host families are relatives of the children. In relation to adoption by relatives (or "in-family" adoptions), see further Guide to Good Practice No 1 (*op. cit.* note 5), Section 8.6.4. See also C&R No 32 of the 2015 Special Commission meeting.

⁷⁵ The standards set out here are taken from the 1993 Hague Convention; however, it would be beneficial for domestic adoptions to also respect these principles.

⁷⁶ Which State is the "State of origin" will depend upon where the children are determined to be habitually resident – as to which see para. 59 below.

⁷⁷ In relation to in-family adoptions (for the case of Ana), see C&R No 32 of the 2015 SC.

⁷⁸ In relation to in-family adoptions, see C&R No 32(c) of the 2015 SC which "recognised that the matching process might be adapted to the specific features of in-family adoptions".

- the counselling and preparation of the child and the prospective adoptive parents must be properly undertaken (which may be difficult to achieve as in these cases the child is already with the family).

58. To determine whether these scenarios do involve *intercountry* adoptions to which the Convention applies, it is necessary to determine where the children are habitually resident for the purposes of Article 2 of the Convention. In light of the circumstances of these cases – with the children having resided in the American State for some months or years – a determination of habitual residence may be challenging and it would be useful for the concerned Central Authorities to consult expeditiously to discuss the matter. Among the factors that might be considered in each case are:

- the period that the child has been living in the American State;
- the purpose of his / her presence there (*i.e.*, the original reason for travelling to the State) and whether any conditions attach to the child's residence;
- the family and social relationships of the child in that State and any other State(s), including the State of his / her nationality.

59. In each case, if the child were determined to be habitually resident in the European State of his / her nationality, then the proposed adoption would be an *intercountry* adoption under the Convention (as the prospective adoptive parents are habitually resident in a different State, being the American State). If, on the other hand, the child were determined to be habitually resident in the American State, then the adoption would be a *domestic* adoption to which the Convention would not apply. In both cases, when determining this question, it may be useful for the authorities to bear in mind the 2015 Special Commission Conclusion and Recommendation which invited Contracting States, when considering prospective adoptive parents' applications to adopt domestically, to consider carefully the circumstances of the child's presence in the State: *i.e.*, to ensure that the child has not been moved in an effort to deliberately circumvent the Convention.⁷⁹

60. It should also be noted that, wherever the children are determined to be habitually resident in these cases and thus whether each case is determined to be an intercountry or a domestic adoption, there will be immigration issues for the relevant competent authorities to consider which may influence whether the adoption is allowed to proceed. In light of this, before allowing the adoption to proceed, the competent authorities in the American State may also need to verify that the proposed adoption is not simply a way of evading the necessary immigration processes which might apply if the children were seeking to immigrate to the American State without any adoption taking place.

3. Other issues closely related to habitual residence

Cases that do not turn on questions of habitual residence, but rather on national laws which have nationality as a criterion either for applying for the immigration of a child or to adopt

- a. *Adoption by persons who live in, but are not nationals of, the receiving State, and either the immigration law of the receiving State permits only its nationals to apply for an adopted child to immigrate to the State and / or possessing the nationality of the receiving State is a legal requirement for adopting.*

*Nationals of an Asian State, Chen and his wife have resided for over ten years in an American State. The authorities of the American State consider them habitually resident there. The couple wishes to adopt a child living in the Asian State. However, the immigration law of the American State only permits its nationals to apply for an adopted child⁸⁰ to be allowed to enter and reside in the American State (*i.e.*, to immigrate to the State).*

⁷⁹ C&R No 24 of the 2015 SC.

⁸⁰ Or a child to be adopted.

Nationals of a European State, Rachel and her husband have resided for over fifteen years in an American State. The authorities of the American State consider them habitually resident there. The couple wishes to adopt a child living in an African State. However, the law of the American State only permits its nationals to apply to adopt a child intercountry.

61. Does the Convention apply to these proposed adoptions? As both couples are habitually resident in the American State and they wish to adopt a child who is habitually resident in a different State, these would be **intercountry adoptions to which the Convention would apply** (Art. 2). However, whilst the Convention mandates that an adoption within the scope of the Convention shall only take place if the receiving State has determined that the child will be authorised to enter and reside permanently in that State (Art. 5(c)), it is up to the receiving State's immigration law to determine who is permitted to enter and reside and under what conditions. In addition, the Convention does not prescribe rules of eligibility for those seeking to adopt intercountry: this is an issue left to domestic law.⁸¹

62. As a result, the fact that the American State's *domestic* law requires prospective adoptive parents to be nationals of that State either to apply for the immigration of an adopted child or to adopt intercountry, would be an obstacle to both intercountry adoption applications.

63. The responses to the 2014 Country Profile, however, indicate that many States do not have either an immigration restriction or an eligibility criterion for adoption based on nationality. Many States thus permit *foreign national* prospective adoptive parents, habitually resident⁸² in their State, to apply for the immigration of an adopted child from another Contracting State or to adopt a child from another Contracting State.⁸³

D. RECOMMENDED PRACTICES REGARDING THE APPLICATION OF ARTICLE 2 OF THE CONVENTION, INCLUDING THE INTERPRETATION OF THE HABITUAL RESIDENCE CRITERION

64. As a final section, this Note provides some guidance which attempts to: (1) *prevent* the misapplication of the Convention by ensuring that the scope of the Convention (Art. 2) is properly understood and applied, including by promoting consistent determinations of habitual residence; and (2) suggest some good practices which might assist in *addressing* cases where non-compliance with the Convention has occurred.

1. Prevention: ensuring that the scope of the Convention (Art. 2) is properly understood and applied, including by promoting consistent determinations of habitual residence

65. A primary issue of utmost concern when seeking to make sure that the scope of the Convention is correctly applied is for Contracting States to ensure that their implementing legislation and procedures are consistent with Article 2 of the Convention. The concept of intercountry adoption (and thereby also the concept of domestic adoption) must be correctly defined in that legislation in accordance with Article 2 and *habitual residence* must therefore be identified as the only relevant connecting factor.

66. Once implementing legislation and procedures are in place in the correct terms, another important issue is ensuring the education and training of the competent authorities and / or bodies that will have to apply that legislation and to ensure that these authorities and / or

⁸¹ See Art. 5 and Guide to Good Practice No 1 (*op. cit.* note 5), Section 8.4.3.

⁸² It is understood that (and as shown by some of the answers to the Country Profiles) prospective adoptive parents need to be "legally" habitually resident in the receiving State to be able to adopt intercountry (*i.e.*, persons without a legal immigration status are generally not able to adopt intercountry). See also para. 12.

⁸³ *E.g.*, see 2014 CP RS, Question 35(a): Australia, Belgium, China (Hong Kong SAR), Czech Republic, Finland, France, Germany, Greece, Ireland, Luxembourg, Mexico, Monaco, Netherlands, Norway, Panama, Sweden and Switzerland.

See also 2014 CP SO, Question 39(b) for States of origin (this question refers to foreign national prospective adoptive parents, habitually resident in a State of origin, wishing to adopt a child from another Contracting State to the 1993 Hague Convention): Albania, Bulgaria, Cape Verde, China, China (Hong Kong SAR), China (Macao SAR), Chile, Czech Republic, Dominican Republic, Ecuador, Hungary, Lithuania, Moldova, Panama, Philippines, Romania and Slovakia.

bodies understand the requirements of Article 2, including the meaning of habitual residence for the purposes of the 1993 Hague Convention.⁸⁴ In this regard, they need to understand the difference between habitual residence and nationality, as well as the difference between habitual residence and mere residence. Contracting States should also raise awareness with the public as to what qualifies as an intercountry adoption under the Convention.⁸⁵ Prospective adoptive parents should be encouraged to seek advice from the relevant Central Authority(ies) when they are unsure.⁸⁶

67. To ensure that Article 2 of the Convention is not *deliberately* circumvented, Contracting States should give special attention to persons moving to, or moving children from, Contracting States in order to undertake a *domestic* adoption in another Contracting State. To this end, the Special Commission has invited Contracting States, when considering prospective adoptive parents' applications to adopt domestically, to consider carefully the circumstances of the prospective adoptive parents' and / or the child's presence in that State.⁸⁷

Promoting consistent determinations of habitual residence

68. A key element of ensuring that Article 2 is properly applied is making sure that the concept of habitual residence is understood and interpreted as consistently as possible across Contracting States. It is for the relevant national authority to determine the habitual residence of any party, taking into account the circumstances of each case, but in light of the context of the 1993 Hague Convention and its object and purpose, rather than under domestic law constraints.⁸⁸

69. In assessing the relevant factors, it should be kept in mind that:

- no single factor is determinative;
- the various factors must be weighed and, depending on the specific circumstances, each factor will not always be given the same relative weight in the determination of habitual residence; and
- greater caution is necessary where the amount of time spent in the country is relatively short.

70. When determining whether prospective adoptive parents or, in some cases a child, are / is habitually resident in a particular State for the purposes of the Convention; the following non-exhaustive list of factors may be considered (to the extent that they are relevant in the particular case):⁸⁹

- the **length of time** that the person(s) has / have been living in the State;⁹⁰
- the **conditions of their stay** in the State (e.g., in some cases, whether the person(s) has / have an appropriate immigration status or residence or work permit);
- their **reason(s) for moving to and living** in the State;
- their **intention(s)**⁹¹ concerning their residence (e.g., how long they expect to remain living there);

⁸⁴ C&R No 22 of the 2015 SC.

⁸⁵ *Ibid.*

⁸⁶ See also the ISS Monthly Review No 210 of March 2017 (*op. cit.* note 41).

⁸⁷ C&R No 24 of the 2015 SC.

⁸⁸ See note 10 *supra*.

⁸⁹ See also *supra*, para. 8.

⁹⁰ Some States have introduced a minimum residency requirement which must be satisfied in order for a person to be able to adopt intercountry. See, for example, the answers to the 2014 Questionnaire No 2, Question 36: e.g., Mexico (6 months), India (1 year), Cyprus and Peru (2 years), Moldova (3 years), Burkina Faso and Haiti (5 years), and Monaco and Turkey (at least 6 months per year). Whilst States may set out own minimum residency requirements as eligibility criteria for Convention intercountry adoptions (as this is left to States' domestic laws under the Convention), habitual residence is a factual and autonomous concept and should be interpreted in light of the objectives of the Convention and not under domestic law constraints (as set out in paras 5 to 10 *supra*).

⁹¹ 2014 Questionnaire No 2, Question 36: e.g., Bulgaria, Canada (Quebec), Lithuania, Norway, and Turkey.

- their place of work⁹² or the place in which they have the main centre of their professional activities;⁹³
- their ties to the State,⁹⁴ including personal, social, cultural, and economic ties (e.g., family and social relationships, the place of any children's schooling, linguistic knowledge);
- any other ties with the State in which they are living (e.g., business interests, ownership of real or personal property,⁹⁵ tax connections,⁹⁶ social insurance, bank accounts)⁹⁷;
- any ties with any other relevant States.

71. Regarding children, it should be noted that, the younger the child, the more the determination of his or her habitual residence will depend on that of the parents. Also, caution should be exercised in determining a habitual residence for the child different from that of the biological parents.

72. In challenging cases where factors point to two receiving States which equally might be considered the habitual residence of the prospective adoptive parents, the report of the 2000 Special Commission meeting might be recalled which noted that, "in determining whether prospective adopters are habitually resident in a particular Contracting State, the authorities of that State should consider the underlying objectives of the Convention, whether they would be in a position practically to fulfil their obligations under Article 5, and in particular to determine the suitability of the prospective adopters."⁹⁸

73. Where the habitual residence of the prospective adoptive parents is uncertain, the Central Authority approached by them should provide advice on their situation *before* the prospective adoptive parents proceed with an adoption application.⁹⁹ The Central Authority concerned should also expeditiously consult with the Central Authority(ies) of any other relevant Contracting State(s) before providing advice or communicating its decision to the prospective adoptive parents.¹⁰⁰ As the case examples above demonstrate, in many cases consultations between the Central Authorities of different States will be valuable.¹⁰¹ It is important that such matters are addressed so that the parties and, in particular, the child, may benefit from the protection of the Convention where it applies.

74. In some cases, the concerned States may reach different conclusions concerning the habitual residence of the prospective adoptive parents or the child. The replies of States to the 2014 Questionnaire No 2 revealed that some States have encountered challenges in certain cases because either (1) *neither* concerned State (*i.e.*, neither the State of origin nor the receiving State) considered the prospective adoptive parents to be habitual residents, or because (2) *both* concerned States considered them to be habitual residents.¹⁰²

⁹² 2014 Questionnaire No 2, Question 36: e.g., Burkina Faso, Canada (Ontario), Colombia, Finland, Germany, Guinea, and Peru.

⁹³ For the purposes of this Note, the term "main centre of professional activities" refers to the person's main work location and is used in the event of a person working in multiple locations. Questionnaire No 2, Question 36: e.g., Lithuania, Monaco, Philippines, Slovenia and Turkey.

⁹⁴ 2014 Questionnaire No 2, Question 36: e.g., Finland, Germany, Ireland, Lithuania, Portugal, Slovenia and Spain.

⁹⁵ 2014 Questionnaire No 2, Question 36: e.g., Canada (Ontario, Quebec), Denmark, Norway and Turkey.

⁹⁶ 2014 Questionnaire No 2, Question 36: e.g., Denmark and France. In this regard, see Guide to Good Practice No 1 (*op. cit.* note 5), Section 8.4.4, concerning determinations of habitual residence and the relevance of acquiring a particular residential status for tax purposes.

⁹⁷ One State mentioned that, in order to avoid abuses, a person's habitual residence, or "actual centre of life", is determined independently and factors such as, for example, a registered place of residence that is not actually used in daily life, will not affect this determination, see 2014 Questionnaire No 2, Question 36: Germany. See also Guide to Good Practice No 1 (*op. cit.* note 5), Section 8.4.4 in relation to the establishment of habitual residence and possible abuses in this regard.

⁹⁸ Report of the 2000 SC, para. 95.

⁹⁹ This would encompass any travel by the prospective adoptive parents to the State of origin to pursue an intercountry adoption. For guidance on such travel, see Guide to Good Practice No 1 (*op. cit.* note 5), Section 7.4.10.

¹⁰⁰ C&R No 13 of the 2010 SC and C&R No 23 of the 2015 SC. It has also to be noted that the obligation of co-operation between Central Authorities established in Art. 7 of the Convention is non delegable (Art. 22).

¹⁰¹ This was noted by Belgium in 2014 Questionnaire No 1, Question 10(b).

¹⁰² See note 40 *supra*.

75. These cases illustrate that it is vitally important that the Special Commission Conclusions and Recommendations¹⁶³ are followed and that the Central Authorities expeditiously consult with each other before providing advice or communicating any decision to the prospective adoptive parents and certainly before allowing any adoption application to proceed. In particular, a State should not continue to process an adoption ignoring this conflict in the decision on habitual residence. That said, States should also not decline all responsibility and leave the prospective adoptive parents in limbo since this carries the risk that they may proceed through irregular channels.¹⁶⁴ Wherever possible, expeditious consultation between the concerned Central Authorities should result in an agreement concerning the habitual residence of the prospective adoptive parents (or the child) which then may be communicated to the prospective adoptive parents and the case can proceed (or not) accordingly.

2. Response: Addressing cases of non-compliance with the Convention's rules with respect to habitual residence

76. In certain scenarios, Contracting States may need to address cases in which the Convention has not been applied to a particular adoption when it should have been because of a misinterpretation of habitual residence: i.e., the adoption has been erroneously treated as a domestic adoption when, in fact, it was an *intercountry* adoption to which the Convention should have been applied. In such cases, Article 33 of the Convention should be followed:

"A competent authority which finds that any provision of the Convention has not been respected or that there is a serious risk that it may not be respected, shall immediately inform the Central Authority of its State. This Central Authority shall be responsible for ensuring that appropriate measures are taken."

77. The Special Commission recommended in 2010 that "where an adoption falling within the scope of the Convention has been processed in a Contracting State as a non-Convention adoption, the Central Authorities concerned are strongly recommended to co-operate in efforts to address the situation in a manner which respects Convention procedures and safeguards, and to prevent these situations from recurring".¹⁶⁵

78. In addition, Guide to Good Practice No 1 provides helpful guidance to address cases involving failure to comply with the Convention.¹⁶⁶ It notes that, in such circumstances, the authorities in the State issuing the adoption decision will not be in a position to certify, pursuant to Article 23, that the adoption has been made in accordance with the Convention. As a result, the adoption will not be entitled to automatic recognition in other Contracting States under the Convention (Art. 23(1)).¹⁶⁷ In effect, the safeguards set out in the Convention will have been circumvented.

79. Is it possible to rectify such cases of non-compliance with the Convention's rules with respect to habitual residence? First, it should be emphasised that such action should be taken in exceptional cases only, after due consideration of the particular circumstances of each case, and that in doing so States should take steps to prevent the recurrence of such problems. However, it will generally be in the spirit of the 1993 Hague Convention as well as in the best interests of the child concerned (see also the *UN Convention on the Rights of the Child*), for the two States involved in such a case to try to co-operate to discuss the matter¹⁶⁸ and find a pragmatic solution. They might wish to consider "healing" the defects which have occurred by trying to do what should have been done had the provisions of the Convention been

¹⁶³ C&R No 23 of the 2015 SC, as well as C&R No 13 of the 2010 SC.

¹⁶⁴ See further the ISS Monthly Review No 210 of March 2017 (*op. cit.* note 41).

¹⁶⁵ C&R No 12 of the 2010 SC (emphasis added).

¹⁶⁶ See Guide to Good Practice No 1 (*op. cit.* note 5), Section 8.7.2 (but note that in Section 8.7.2, the factual situation addressed is slightly different from those set out in Part C above, sections 1 and 2, with the receiving State erroneously undertaking a domestic adoption following a probationary period by the child in that State). See as well, ISS publication on "Responding to illegal adoption: a professional handbook" available at < http://www.iss-ssi.org/images/News/Illegal_Adoption_ISS_Professional_Handbook.pdf >.

¹⁶⁷ For the responses of States in such circumstances, see 2014 CP RS, Question 35(c): Belgium, Denmark, Finland and New Zealand. In some States a new adoption procedure may be necessary (2014 CP RS, Question 35(c): Luxembourg, New Zealand, Sweden and Switzerland).

¹⁶⁸ See, for example, 2014 CP RS, Question 35(c): France and Norway.

respected.¹⁰⁹ In this way, after due weight is given to the principles and general safeguards¹¹⁰ of the Convention, the States concerned might be able to agree that the requirement of Article 17(c) has been satisfied retrospectively, so that the appropriate authorities would be in a position to issue the certificate referred to in Article 23(1) of the Convention. The conditions which would need to be satisfied include, but are not limited to, that:

- the State of origin is able to make the determinations required by Article 4 of the Convention;
- the receiving State is able to verify that the provisions of Article 5 have been respected; and,
- the two States are able to agree to an exchange of the required reports under Articles 15 and 16.

80. Rectifying such cases should not be seen as an expedient alternative to compliance with the Convention. Contracting States have a legal obligation to adhere to the Convention and to apply its safeguards. Such rectification measures should be seen as exceptional efforts made, where practicable, to protect the best interests of the child.

¹⁰⁹ For examples of this approach, see 2014 CPRS, Question 35(c): Australia, Canada (British Columbia, Manitoba and Ontario) and Luxembourg.

¹¹⁰ It should be emphasised that the approach suggested here is meant to pertain only to address cases of non-compliance with the Convention's rules with respect to habitual residence situations. It is not meant to pertain more generally to any case of non-compliance with the Convention – particularly where the core principles of the Convention are involved (e.g., lack of consent, improper financial gain, trafficking).

נספח מס' 12

12

תמ"ש 1677-01-18

בפני כבוד השופטת יוכבד גרינוולד-רנד

בבית המשפט לענייני משפחה

בפתח תקוה

המבקשות:

1. אפרת קרונקופ בן נון, ת.ז. 039038187

2. עדי קרונקופ בן נון, ת.ז. 312498793

ע"י ב"כ עוה"ד דניאלה יעקובי

מרח' דניאל פריש 3, ת"א

טל: 03-5100189 פקס: 03-5160960

נ - ג - ד

המשיב:

היועץ המשפטי לממשלה

ע"י ב"כ עו"ד מפרקליטות מרכז אזרחי

דרך מנחם בגין 154, בית קרדן, תל אביב

טל: 073-3736262 פקס: 073-3736490/1

תשובה משלימה לתגובה מטעם המשיב

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 2.6.2018 מתכבדות המבקשות ליתן תשובתן לתגובה המשלימה מטעם המשיב (להלן בהתאמה: "התגובה המשלימה" ו"התשובה המשלימה").

בית המשפט הנכבד יתבקש לדחות את האמור בתגובה המשלימה וליתן את צו ההורות המבוקש.

עוד יתבקש בית משפט נכבד זה להשית על המשיב הוצאות משפט ושכר טרחת עו"ד בתוספת מע"מ כדין, בשעורים ראליים ובשים לב להוצאות המרובות של המבקשות בהליך זה ולכך שבית המשפט מחזי מרכז לוד בעניין רוז (כהגדרתו להלן) כבר דחה את עמדת המשיב כפי שזו מועלית על ידו במסגרת הליך זה.

על מנת שלא לחלוא את בית המשפט הנכבד, ככל הניתן, אין המבקשות חוזרות בתשובה משלימה זו על אשר נטען על ידן.

בהתאם, האמור בתשובה משלימה זו בא בנוסף לאמור בבקשה למתן צו הורות פסיקתי (להלן: "הבקשה"), לתשובה שהוגשה מטעם המבקשות לתגובת המשיב ביום 15.1.2018 (להלן: "התשובה"), לאשר נאמר בדיון שהתקיים בפני בית משפט נכבד זה ביום 26.3.2018 (להלן: "הדיון") ולהודעה מטעם המבקשות בדבר המצאת מסמכים כפי שזו הוגשה לבית המשפט הנכבד ביום 7.5.2018 (להלן: "ההודעה").

כל ההדגשות בתשובה משלימה זו אינן במקור, אלא אם צוין אחרת.

אי התייחסות לסענה מטענות המשיב בתגובה אין משמעותה הסכמה לאמור בה, וכל טענה בתגובה המשלימה תיחשב כמוחשת על ידי המבקשות, אלא אם נאמר אחרת מפורשות.

ואלה נימוקי התשובה המשלימה:

1. עם כל הכבוד למשיב, אין בתגובתו המשלימה כל התייחסות לסענות אשר הועלו בדיון ולשאלות אשר נשאלו על ידי בית המשפט הנכבד במהלכו, בתוך כך מתעלם המשיב במסגרת תגובתו המשלימה מטענות המבקשות בהודעה מטעמן על המצאת מסמכים, מחסוגייה שעניינת בזכויות של כל אחת מהמבקשות כמו גם מטובת הקטין, והלכה למעשה, התגובה המשלימה אינה אלא חזרה, כמעט אחת לאחת, של האמור בתגובה אשר הוגשה על ידי המשיב.

2. כעולה גם מהתגובה המשלימה התנגדות המשיב לסעד המבוקש בבקשה נובעת אך ורק מטענתו, **המובחשת**, ולפיה המבקשות אינן תושבות ישראל. משכך - לטענת המשיב, המבקשות אינן עומדות בתנאי הסף שמציב המשיב למתן הסכמתו לצו הורות פסיקתי.

3. כפי שפורט וכפי שיפורט להלן לטענות המשיב אין על מה לסמוך עובדתית ומשפטית כאחד.

4. המבקשות ישוּבו ויבהירו, כפי שכבר הובהר על דין וכפי שידוע היטב גם למשיב עצמו, כי שעה שצו ההורות מבוקש ביחס לקטינים שהם אזרחי ישראל, הרי שלסוגיית התושבות אין כל רלוונטיות (וזאת מבלי לגרוע מכל טענה של המבקשות ביחס לסוגיית התושבות).

5. המבקשות יטענו **רישום הורותם של הורים הטרנסקסואלים לקטין אזרחי ישראל שנולד בחו"ל**, אינו מותנה בהיות ההורים תושבי ישראל, זאת כעולה גם מההודעה על לידה של אזרחי ישראלי שנולד בחו"ל, אשר צורפה כנספח א' לתשובה מטעם המבקשות, ולמען הנוחות מצורפת בשנית, **כנספח א'** לתשובה זו (להלן: "ההודעה על הלידה").

העתק ההודעה על לידה של אזרחי ישראלי שנולד בחו"ל מצ"ב **כנספח א'** לתשובה זו.

6. עניין זה אינו במחלוקת, והמשיב עצמו אישר את הדברים בדיון:

"אם יש זוג שחי בסינגפור והם אינם אזרחים של סינגפור שנולד ילד, אני משיבה, אשר [טעות במקור. צריך להיות "כאשר" ד.י.] שני ההורים הם הורים ביולוגיים נרשם בקונסוליה באותה מדינה, כפי שנרשם גברתי כאן כי היא האם הביולוגית. רק הורים ביולוגיים נרשמים. האם העובדה שהם תושבי חו"ל משפיעה על רישום ההורות בארץ אני משיבה, לצורך הרישום של הלידה, כל זוג הטנן - סקסואליים ביולוגיים נרשמים על פי הנוהל שצירפה חברתי". [ראו עמ' 4 לפרוטוקול הדיון ש' 23-27]

7. טענת המשיב בסעיף 4 לתשובתו המשלימה, כמו גם בדיון, לפיה רישום הורותם של הורים הטרנסקסואלים לקטין אזרחי ישראל שנולד בחו"ל, אינו מותנה בתושבות בישראל, בשל כך שעסקינן בהוריו הביולוגיים של הקטין ונוכח שייש **לשוב ולהבחין בין הורות ביולוגית, אשר היא עניין שבטענה - ללא תנאי ואשר אליה מתייחסות ההודעות על לידה (בין אם לידה בישראל, ובין אם לידה לאזרחי ישראלי בחו"ל, לבין כינון יחסי הורות, מקום לא מתקיימת הורות ביולוגית או גנטית**, אינה אלא דוגמא, אחת מיני רבות, למדיניות המפלה שמנהיג המשיב ביחס לזוגות חד מיניים, אשר "זוכים" ליחס שונה ומפלה, מוכר בכל אחד ואחד מהמסלולים האפשריים להורות בישראל. כבוד השופט גיבראן עמד על הדברים בציינו:

"מדיניותה של המשיבה, בכל הנוגע להורות, מפלה זוגות בני אותו המין, וזאת, לצד מניעה מוחלטת מזוגות בני אותו המין מלפנות למסלול של פונדקאות בישראל. מדיניות כללית זאת, הדורשת בכל אחד ממסלולי ההורות האפשריים, בישראל ומחוצה לה, מבני הזוג בני אותו המין להוכיח את "אמיתות" הורותם בבית משפט, ובו בזמן יוצרת "חזקת אמיתות" להורות של הורים הטרנסקסואלים היא מדיניות מפלה. היא מעצבת את ההורות של בני הזוג בני אותו המין כהורות בספק, הורות חשודה, הדורשת "מתת" מיוחדת של המדינה בדמות ההכרה בה. מדיניות זו מבקשת לעצב את הזוג ההטרנסקסואלי כ"טבעי", אשר לשם התערבות בהורותו על המדינה נטל כבד להוכיח את אי כשירות ההורים. מנגד, היא מטילה את הנטל על בני הזוג להוכיח את כשירותם להורות. מדיניות מפלה זו, לצד הפגיעה העמוקה בכבוד ובשוויון, פוגעת גם בזכות החוקתית הקיימת לכל אדם לחיי משפחה. היא מתייגת קבוצת אוכלוסיה שלמה כמי שעל פי טבעה אינה כשירה להורות, כל זמן שלא הוכח אחרת. תפישה זו זכתה כבר בעבר לביקורתם של בתי המשפט (וראו תמ"ש (ת"א) 38-12 פלוגית נ' היועץ המשפטי לממשלה [פורסם בגב' (9.11.2012), פסקאות 64-65 (להלן: **פרשת פלוגית), שם ציין בית המשפט כי "אין בידי לקבל את הטענה המשתמעת של ב"כ היועמ"ש [...] המטילה דופי כללי בתובעים [...] הטלת הדופי בתובעים אין לה מקום"). אף לגישתי, אין לקבלה" (כגי' 566/11 ממשל מגד נ' משרד הפנים (28.01.2014), פסקה 10 לפסק דינו של השופט גיבראן).**

8. יתרה מכך, טענה זו של המשיב, אף אינה נכונה עובדתית, באשר תנאי התושבות לא נדרש מהורים הטרנסקסואלים של אזרח ישראלי שנולד בחו"ל, גם כאשר אלה מעזרו בתרומת זרע ואו ביצית לשם הוריית הקטין, ולמען הסר ספק עיון בהודעה על הלידה מעלה כי זו אינה מוגבלת אך להורים ביולוגיים [ראו סעיף 2 להודעה].

9. מן האמור עולה כי תושבות מהווה תנאי סף להורות, לדידו של המשיב, אך ורק שעה שעסקין בהורים חד מיניים.

10. בתמ"ש (פ"ת) 52986-06-16 פלוגית ואח' נ' משרד הרווחה והשירותים החברתיים - תל אביב קיבלה כבוד השופטת הנכבדה הדנה בתיק זה, את טענת המבקשות, שם, לפיה יש להשוות את מצבן של שתי אמהות הנעזרות בתרומת זרע לצורך הוריית ילד משותף, למצבם של גבר ואישה, הנעזרים בתרומת זרע, לשם הוריית ילדם המשותף. נוכח חשיבות הדברים, נביא קביעותיה של השופטת הנכבדה, כלשונם:

"54. אני מקבלת את טענת המבקשות שלפיה אי מתן צו ההורות המבוקש, למעשה יעמיד אותן במצב "חשוד" ונחות לעומת זוגות הטרנסקסואלים, שלהם נתונה זכות להצהיר על אבהות, אשר תירשם, על בסיס הצהרתם בלבד.

55. בהקשר זה הפנו המבקשות ל"נוהל הוספת פרטי אב לקטין הרשום במרשם האוכלוסין", וצינו כי גם במקרה שבו לאב הנטען אין קשר גנטי לקטין וההורות הנטענת היא בעקבות הליך של תרומת זרע, מאפשר המחוקק את רישום האבהות על בסיס הצהרה בלבד.

56. אני מקבלת את טענת המבקשות, כי המקרה האמור לעיל, הוא המקרה שאליו יש להשוות את סוגיית צו ההורות החקיקתי ולא חוקים אחרים כדוגמת חוק האימוץ או חוק ההסכמים לנשיאת עוברים.

57. אני מקבלת השוואה לחוקים אלה נוכח ההבדלים המהותיים הקיימים בין ההליכים המשפטיים הללו.

58. ...

59. לא מצאתי כל הצדקה להתנגדות המשיבה למתן צו הורות למבקשת 2, שכן השוני בין משפחות הגמנות על קהילת הלהט"ב לבין משפחות הטרנסקסואליות אינו "שוני רלוונטי המקים עילה צודקת להפעלת נהלים שונים כלפי כל אחת מהן".

11. כבוד השופטת הנכבדה הדנה בתיק זה אף קבעה מפורשות כי לצורך הכרעה בבקשה למתן צו הורות, לא נדרש להכריע בסוגיית התושבות של ההורים וכי סוגייה זו כלל אינה רלוונטית לעניין. וראו פסק דינה של כבוד השופטת הנכבדה הדנה בתיק זה בתמ"ש 13187-09-16 ו - 13144-09-16 (לעיל ולהלן: "עניין רוז") במסגרתו ניתנו על ידה צווי הורות למן מועד הלידה לאם לא ביולוגית, אזרחית ברזיל, שהיתה חסרת מעמד קבע בישראל בעת מתן הצווים, ביחס לילדים שילדה זוגתה, ונקבע על ידי בית המשפט הנכבד, בין היתר, כי:

"32. כאמור לעיל, סוגיית מתן צו הורות פסיקתי תיבחן לאורו של עיקרון טובת הילד.

33. בניגוד לעמדת המשיבה, אני סבורה כי אין מקום להשליך מסוגיית מעמדה האישי של המבקשת 2 ושאלת אזרחותה ותושבותה, על סוגיית מתן צו ההורות ולהפך.

34. ליבתה של סוגיית צו ההורות, הוא הקשר ההורי שבין המבקשות לקטינים, האותו לא וסעד זה מצוי בסמכותי.

35. ההכרעה בסוגיית אזרחותה או תושבותה של המבקשת 2 אינה מענייני, בבואי לדון בסוגיית ההורות שבפניי וממילא אינה סמכותי.

12. ערעור שהגיש המשיב על פסק הדין בעניין רוז לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד (עמ"ש 5974-03-17 מדינת ישראל נ' רוז ואח'), נדחה אף הוא.

פסק הדין של בית משפט נכבד זה ושל בית המשפט המחוזי מרכז בעניין רוז צורפו כנספח ב' ונספח ג' לתשובה.

13. טענות המשיב בסעיפים 6-9 לתשובה המשלימה, ולפיהן יש לקבל, לענייננו, "השראה" מחוק אימוץ ילדים התשמ"א - 1981 ומחוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד), התשנ"ו - 1996, כבר נדחו בהחלטות, מפורטות ומנומקות, של בתי המשפט.

14. כך למשל, נדחו טענות אלה על ידי כבוד השופט שילה תמ"ש 41067-04-16, תוך שהוא עומד על תהבול המהותי בין צו הורות פסיקתי לבין הורות הנוצרת מכוח חוק האימוץ או חוק הפונדקאות ועל הנפקות של ההבדלים הנ"ל: "7. מצב זה שונה לחלוטין ממצב של אימוץ, בו באמצעות הליך האימוץ, מתנתק הקשר בין המאומץ להוריו הביולוגיים והצו "מפסיק את החובות והזכויות שבין המאומץ לבין הוריו ושאר קרוביו והסמכויות הנתונות להם ביחס אליו" (סעיף 16 לחוק האימוץ). במקרה דנן, אין צורך לבצע כל ניתוק של קשרי הקטין מאנשים אחרים. אדרבא, מדובר במצב בו קיים לקטין עם הלידה קשר משפטי עם הורה אחד ובאמצעות צו ההורות, זוכה הקטין להורה נוסף. צו ההורות אמור לשקף מצב עובדתי ביחס לקטין ואדרבא, אם הצו יחול רק מיום מתן הצו, הוא יחטא לאמת שהרי בפועל, ההורה הנוסף שימש כהורה מיום הלידה ולא אירע בפועל כל שינוי מיום הלידה ועד יום מתן הצו. 8. 9. ברם, אין הנדון דומה לראייה. שהרי, בהליך פונדקאות, קיימת אם נושאת שילדה את הקטין ויש צורך בצו שיפוטי על מנת לנתק את הקשר בין האם הנושאת ולהצהיר על זיקתם הבלעדית של ההורים המיועדים לקטין. ברם, במקרה דנן, כפי שפורט לעיל, אין צורך לנתק קשר כלשהו, מאחר ולא היתה לאיש זיקה משפטית קודמת לקטין (שהרי לתורם הזרע אין כל מעמד משפטי) ובו הזוג מתווסף ללא צורך בביטול זיקה קודמת. מדובר בהרחבת הזיקה לקטין ולא בביטול זיקה קודמת". ראו גם תמ"ש 52986-06-16 [סעיף 58 לפסק הדין] תמ"ש 13241-09-16, תמ"ש 44425-09-16, תמ"ש 44456-09-16, וכן תמ"ש 57390-09-16 [סעיף 14 לפסק הדין], תמ"ש 27235-09-16 [סעיף 25 לפסק הדין] ותמ"ש 13220-10-16 [סעיף 32 לפסק הדין].

15. וראו גם קביעותיו של כבוד השופט ארז שני בפסק דינו בתמ"ש (ת"א) 10925-11-17 פלונית ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה:

"77. הליך של צו הורות פסיקתי איננו אימוץ, אין בו מאפיינים רבים של אימוץ, לא תוכל לשקול בו צו הורות פסיקתי "פתוח", קשר עם משפחות מוצא ביולוגיות וכו'.

78. כל עניינו של צו הורות פסיקתי הוא בדרך כלל בקטין שאין לו עוד הורים נוספים".

...79

80. אמור מעתה כי צו הורות פסיקתי אינו צריך לעבור עוד בפסיקה הקניימת ב"נתיב האימוץ".

81. במילים אחרות, בכל מקרה הילד הוא ילדו של ההורה הביולוגי, הוא לא ילד ש"מעניקה" המדינה לפלוני זרים".

16. האמור נכון ביתר שאת, שעה שהמשיב מבקש להחיל על המבקשות את הדין החל על מי אשר מבקשת לאמץ ילד ממדינת חוץ [ראו סעיף 7 לתשובה].

17. מבלי לגרוע מהאמור, המבקשות יוסיפו ויטענו כי יש לדחות את עמדת המשיב לפיה מתן צו הורות להורה חד מיני, יותנה בכך ששני ההורים יהיו תושבי ישראל, באשר מדובר בהנחיה חסרת תוקף מחייב, אשר לא פורסמה מעולם ומצאה ביטוי אך במסגרת תגובה אשר הוגשה על ידי המשיב לבית המשפט במסגרת הליך משפטי המוזכר בסעיף 2 לתגובה, תמ"ש 57740-12-13 [וראו גם דבריה של ב"כ המשיב בדיון, עמ' 6 לפרוטוקול ש' 27-28] והיא אינה יכולה לכבול את בתי המשפט, ממש כפי עמדת המשיב לפיה יש להגיש את הבקשה לצו הורות בתוך 90 יום מועד הלידה. וכפי שנקבע גם על ידי כבוד השופטת הנכבדה הדנה בתיק זה בפסק דינה בתמ"ש (פ"ת) 55706-06-17 פ.ד. ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה:

32. אני מקבלת את טענות המבקשות כי בכל הכבוד לעמדתו העקרונית של היועמ"ש (שלפיה על התביעה להיות מוגשת תוך 90 ימים מיום לידת הקטין), הרי היא תולדה של פסק הדין בעניין סול והיא גובשה רק לאחר לידת הקטנים.

33. זאת ועוד, הגם שכל רשות מנהלית רשאית לקבוע לעצמה "עקרונות וקווי פעולה" (גם בהיעדר הוראת חוק), הרי אלה אינן דבר תקינה ותן נטולות תוקף מחייב.

34. לשון אחר, המשיבה אינה מנועה מלקבוע לעצמה מדיניות אשר תהיה לה "לקו ולמשקולת" בבואה למלא את תפקידיה ואולם מדיניות זו אינו [שגיאה במקור. ד.י.] אינו כובלת את ידו של בית המשפט מלסטות ממנה, בהתאם לשיקול דעתו הרחב

18. מכל האמור הרי שלסוגיית התושבות אין ולא יכולה להיות כל רלוונטיות ביחס לסעד המבוקש בבקשה זו, ולצורך הכרעה בבקשת המבקשות לצו הורות על בית המשפט הנכבד לבחון אך האם המבקשות עומדות בתנאים שנקבעו על ידי בית המשפט המחוזי מרכז - לוד בעמ"ש 60269-01-17 היועמ"ש נ' סול (להלן: "עניין סול"), קרי האם המבקשות מקיימות זוגיות והאם הקטנים הובאו לעולם בהחלטה משותפת של המבקשות ומתוך כוונה משותפת של שתיהן לשמש להן אימהות. ודוק' - סוגיית התשובות אינה תנאי מהתנאים שנקבעו בפסק הדין בעניין סול למתן צו הורות, וכפי שהובהר על ידי בית המשפט המחוזי מחוז מרכז, גם בעניין רוז.

19. בענייננו, המבקשות עומדות בתנאים שנקבעו בעניין סול למתן צו הורות והמשיב מושתק מלטעון אחרת שעה שלא העלה טענה כאמור עד למועד זה ונוכח שבמהלך הדיון בהחירה ב"כ המשיב, לשאלת בית המשפט הנכבד, כי היא לא מבקשת לחקור את המבקשות, לרבות ביחס לזוגיותן [ראו עמ' 8 לפרוטוקול הדיון ש' 31-32].

20. המבקשות יוסיפו ויטענו כי לניסיון המשיב לטעון כי הן אינן תושבות ישראל, אין על מה לסמוך והדבר הובהר מפורשות גם בדיון [וראו עמ' 2 לפרוטוקול הדיון ש' 8; עמ' 2 ש' 23-24; עמ' 3 ש' 1-4; עמ' 3 ש' 10-11; עמ' 7 ש' 21-24; עמ' 9 ש' 10-16].

21. לעניין זה יוזכר שוב כי המבקשות שתיהן אזרחיות ישראל וכך גם הקטנים.

22. ביחס למבקשת 2, אשר צו ההורות מבוקש על מנת להסדיר רישומה כאם הקטנים (שכן המבקשת 1 רשומה כבר כאימם), הרי שזו תושבת ישראל, על פי כל הגדרה ואף לעניין חוק ביטוח לאומי.

העתק צילום מסך של אתר המוסד לביטוח לאומי, בו מצוין כי המבקשת 2 מוגדרת כתושבת ישראל צורך כנספח ו' לתשובה.

23. יצוין כי היות המבקשת 2 תושבת ישראל, לרבות לפי חוק ביטוח לאומי, לא נסתהר על ידי המשיב, לא בדיון ולא באף אחת מתגובותיו. ההיפך הוא הנכון, בניסיון להתמודד עם הטענה הנ"ל, השיב ב"כ המשיב, באופן מתמיה, כך:

"על כך שעדי משלמת ביטוח לאומי בארץ אני משיבה, נדרש ששתי המבקשות תושבות...", [עמ' 7 לפרוטוקול ש' 7].

24. שתי המבקשות שירתו בצבא ההגנה לישראל, שירות מלא והשתחררו בכבוד. המבקשת 2 השתחררה משירות חובה, לפני ארבע שנים בלבד (פברואר 2014), וכפי המצוין בתעודת השחרור היא זכאית לתטבות הנובעות משירותה הצבאי עד ליום 7.2.2019.
- העתק תעודת המעידה על שחרור משירות חובה בצבא ההגנה לישראל צורף כנספח ה' לתשובה.
25. המבקשת 2 חברה בקופת חולים מכבי.
26. שתי המבקשות מחזיקות בחשבון בנק פעיל בישראל, מבוטחות בביטוחים פרטיים בחברות ביטוח ישראליות וכן הינן בעלות קווי טלפון סלולריים של חברה ישראלית.
- העתק אישור בנק מזרחי טפחות בדבר ניהול חשבון המשותף על שם המבקשות מצ"ב כנספח ז' לתשובה.
27. כפי שהובהר המבקשות מתגוררות באוסטריה, באופן זמני בלבד. מעבר המבקשות לאוסטריה הינו בבחינת רילוקיישן, והוא נעשה לצורך ביטוח של עסק בינלאומי שהוקם על ידן, אשר הצלחתו עתידה לסייע למבקשות מן הפן הכלכלי, כאשר המבקשות מתעתדות לשוב ולחיות עם הקטינים בישראל. המבקשות רואות בישראל את מרכז חייהן, מכל בחינה שהיא, לרבות מן הפן הרגשי. המבקשת 1 אף העידה על כך בדיון [ראו עמ' 9 לפרוטוקול, ש' 16-8].
28. המבקשות נישאו זו לזו בישראל.
- העתק ההזמנה למסיבת החתונה של המבקשות צורפה כנספח ח' לתשובה.
29. המבקשות מגיעות לישראל, בממוצע, אחת לחודשיים לערך, ושוהות בישראל משך תקופה שלא תפחת משלושה חודשים בשנה. יצויין כי המבקשות שוהות בארץ אף במועד זה, כאשר המבקשת 1 נמצאת בישראל למן מועד הדיון.
30. משפחות שתי המבקשות מתגוררות בישראל, לרבות סבים וסבתות, הורים ואחים, וכמובן חברות וחברים.
31. אף אחת מהמבקשות לא מחזיקה באזרחות אוסטריית ואף לא עשתה פעולות לצורך השגת אזרחות כאמור וכפי שהמבקשת העידה אף במהלך הדיון עצמו [ראו עמ' 9 לפרוטוקול ש' 13-14].
32. מכל האמור לעיל עולה כי המבקשות בעלות זיקות רבות לישראל, וזאת בנוסף להיותן אזרחיות ישראל ולחיות המבקשת 2 תושבת ישראל.
33. יתרה מכך - אף החלת הקריטריונים שנקבעו באמנת האימוץ אשר צורפה על ידי המשיב כנספח 1 לתגובה המשלימה, ואשר פורטו על ידי המשיב בסעיף 11 לתגובתו המשלימה, על המבקשות, מחייבת את המסקנה כי המבקשות הינן תושבות ישראל, בפן המהותי (וזאת ומבלי לגרוע מכל טענה של המבקשות ביחס למסמך הני"ל ולרלוונטיות שלו לעניינן).
34. כך כאמור, למבקשות אין כל מעמד פורמאלי באוסטריה; נסיבות שהייתן באוסטריה הן כלכליות בלבד ונועדו לאפשר להן לבסס עסק בינלאומי שהוקם על ידן, כאשר המבקשות מתעתדות לשוב ולחיות עם הקטינים בישראל; המבקשות לא מחזיקות נכסים באוסטריה; זיקתן של המבקשות מבחינה אישית, תרבותית וחברתית הינה לישראל; המבקשות מנהלות חשבונות בנק בישראל; המבקשות מבוטחות בביטוחים בישראל; המבקשת 2 משלמת ביטוח לאומי בישראל וחברה בקופת חולים מכבי. וכפי שאף העידה המבקשת 1 בדיון:
- "יש לי אופציה לוותר על אזרחות ישראלית שלי להגיש בקשה לאזרחות אוסטריית ואני סירבתי, רציתי לחזור, נסענו נטו לפן הכלכלי, איננו דוברות גרמנית, אלא עברית בבית, עם הילדים, אנו חברות בקהילה הישראלית שם".**
[ראו עמ' 9 לפרוטוקול, ש' 16-13]

35. מכל האמור, הרי שאף לשיטתו של המשיב, ומבלי לגרוע מכל טענה של המבקשות, לרבות הטענה כי אין להתנות את צו ההורות בתושבות, הרי שבעניין של המבקשות מתחייבת המסקנה כי "ידה פקטו" הן תושבות ישראל.

36. מבלי לגרוע מכל האמור, המבקשות יוסיפו ויטענו כי עקרון טובת הילד והדאגה לשלום ובטחונו מחייבים אף הם את דחיית עמדת המשיב ומתן הסעד המבוקש. לעניין זה נותר אך להצטער כי המשיב, ידה הארוכה של מדינת ישראל, פטר עצמו, באופן מוחלט, מן הצורך להתייחס לסוגיה זו, תוך העלאת טענה לפיה אין רלוונטיות מבחינת המשיב לשאלה האם המבקשות יכולות לקבל את הסעד המבוקש על דין במדינה הזרה [ראו סעיפים 13 ו- 19 לתגובה המשלימה]. ויזכר שוב - המבקשות וקטינים הינם אזרחי ישראל.

37. ברי לכל בר דעת כי כל עוד לא ניתן הצו המבוקש נמנעת מהמבקשת 2 האפשרות לעשות למען הקטינים פעולות בסיסיות שונות ולקבל למענם טיפולים רפואיים, בשל מכשוליים בירוקרטיים, ובאופן אשר מעמיד את הקטינים בסיכון של ממש ופוגע בשגרת יומן של המבקשות. כמו כן כל עוד לא ניתן הצו נמנעת מהמבקשות האפשרות לממש את זכויותיהן, ובכלל זה, זכויות סוציאליות, ובאופן שאף הוא פוגע בטובתם של הקטינים [וראו למשל את פסק דינה של כבוד השופטת סנונית פורר, בתמ"ש 27235-09-16; פסקי דינה של כבוד השופטת הנכבדה הדנה בתיק זה בתמ"ש 52986-06-16, בתמ"ש 57390-09-16 ובפסק הדין שניתן על ידי בית משפט נכבד זה בעניין רוז].

38. המבקשות הוכיחו באמצעות אסמכתאות משפטיות, כי לא עומדת להן כל אפשרות להסדיר את רישומה של המבקשת 2 כאם הקטינים אלא באמצעות צו הורות שינתן על ידי בית משפט נכבד זה וכי נוכח שהמבקשות חסרות מעמד באוסטריה, נמנעת מהן האפשרות להסדיר את רישום ההורות של המבקשת 2 כלפי הקטינים, על פי הדין האוסטרי.

39. לעניין טענת המשיב בסעיף 20 לתגובה המשלימה לפיה חוות הדעת לא נערכה על פי כללי פקודת הראיות, יזכירו המבקשות כי חוות הדעת והאסמכתאות האחרות שהוגשה לבית המשפט הנכבד במסגרת ההודעה, הוגשו בהתאם להנחיות בית המשפט הנכבד בדיון.

40. העובדה כי המבקשות פנו לבית משפט נכבד זה בבקשה למתן צו ההורות המבוקש מעידה אף היא כי לא עומדת למבקשות האפשרות לקבל את הסעד לו הן עותרות, באוסטריה, שאחרת המבקשות היו מוותרות, בחפץ לב, על מדורי הגיהנום אותם מעביר אותם המשיב במסגרת הליך זה, הכל תוך שהוא מסב למבקשות עוגמת נפש רבה, כמו גם הוצאות בסכומים בלתי מבוטלים, ובכלל זה בגין הצורך בהכנת חוות דעת, תרגום מסמכים שונים, התייצבות לדיון בבית המשפט, לרבות רכישת כרטיס טיסה לשם כך, שכירת שירותים משפטיים וכו'.

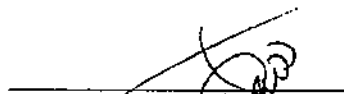
41. המבקשות יוסיפו ויטענו כי עמדת המשיב והתנגדותו למתן צו ההורות המבוקש עולה גם כדי פגיעה בזכותן לחיי משפחה. בהקשר זה יוזכר כי הזכות לחיי משפחה היא מהזכויות החוקתיות הרמות ביותר במעלה. משקלה של זכות זו כה רם, עד שגם מקום בו אדם מצוי באופן מובהק וברור במצב של חוסר כשירות להורות, יגן בית המשפט על זכותו להפוך להורה ולהיות מוכר כהורה. כך, לדוגמא, מצא בית המשפט העליון לנכון להגן על הזכות של אסירי עולם לממש את זכותם להורות (הגם שמובן שלא יוכלו לשמש הורים לילדיהם). כך, ציין בית המשפט העליון כי:

"בתחומיה של הזכות לכבוד האדם, ניצבת זכותו של האדם למשפחה ולהורות [...]. הזכות למשפחה הינה אחד היסודות המרכזיים של הקיום האנושי. היא נגזרת מההגנה על כבוד האדם, מן הזכות לפרטיות, ומן ההגשמה של עקרון האוטונומיה של רצון הפרט, המצויה בגרעינו המהותי של מושג כבוד האדם. המשפחה וההורות הם מימושו של היצר הטבעי להמשכיות הדורות ולהגשמת העצמית של הפרט בחברה [...]."

במידרג זכויות האדם החוקתיות, לאחר ההגנה על הזכות לחיים ולשלמות הגוף, באה ההגנה החוקתית על הזכות להורות ולמשפחה. הזכות לשלמות הגוף נועדה להגן על החיים; הזכות למשפחה היא הנותנת משמעות וטעם לחיים.... זכות זו ניצבת, איפוא, במדרגה נעלה במידרג זכויות האדם החוקתיות. היא קודמת בחשיבותה לזכות הקנין, לחופש העיסוק, ואף לצינעת הפרט. 'היא משקפת את תמצית הווייתו של האדם, נאת התגלמות הגשמת עצמיותו."

הלגיטמיות של הפגיעה בזכות להורות ולמשפחה מחייבת עמידה במבחני פסיקת ההגבלה. [...] ככל שמעמדה של הזכות החוקתית רם יותר, כך יידרש אינטרס נוגד בעל משקל רב כדי לגרוע מן הזכות או לשוללה" (בג"ץ 2245/06 דוברין נ' שרות בתי הסוהר (13.6.2006), פסקה 12 לפסק דינה של השופטת פרוקצ'יה).

42. וראו גם בג"ץ 4077/12 פלונית נ' משרד הבריאות מיום 5.2.18 וכן דברי כבוד השופט חשין בדני"א 7015/94 היועמ"ש נ' פלונית מיום 15.8.95.
43. על יסוד כל האמור, יתבקש בית המשפט לדחות על הסף ו/או לגופה את התגובה המשלימה. עוד יתבקש בית משפט נכבד זה להשית על המשיב הוצאות משפט ושכר טרחת עו"ד בתוספת מע"מ כדין, בשיעורים רגילים ובשים לב לכך שסוגיית התושבות כתנאי למתן צו הורות כבר נדונה על ידי בית המשפט המחוזי מרכז בעניין רוז, ונדחתה.
44. לעניין ההוצאות יוזכר כי סעיף 511 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (להלן: "התקנות"), קובע כי בתום הדיון בכל הליך, יחליט בית המשפט הנכבד אם לחייב בעל דין בתשלום הוצאות המשפט לטובת בעל דין אחר. עוד קובע הסעיף כי בית המשפט הנכבד רשאי לקבוע את סכום ההוצאות.
45. נזכיר, כי על פי ההלכה הפסוקה, צד אשר זכה, זכאי בהעדר נסיבות יוצאות דופן, לפסיקת הוצאות (ע"א 1894/90 פלאטו-שרון נ' ז'ק אסולין, פ"ד מו(4) 822, 829-830 (1992)). הלכה זו נובעת מכלל היסוד שלפיו בעל דין שזכה בדין זכאי כי שכרו לא יצא בהפסדו וממילא זכאי הוא להוצאותיו (ע"א 1182/90 דורית שחם נ' מרים רוטמן ואח', פ"ד מו(4) 330, 346-347 (1992)).
46. עוד יש לציין כי דין המדינה, לעניין חיוב בהוצאות, כדין כל בעל דין, וזאת לפי סעיף 9 לחוק לתיקון סדרי הדין האזרחי (המדינה כבעל דין), התשי"ח-1958 (וראו בעניין זה בין היתר: רע"א (חי) 38788-02-12 מדינת ישראל נ' גטאס (27.2.2012)).
47. בהינתן שהמבקשות יזכו לסעד המבוקש על דין, הרי שהן זכאיות לכך שלא יצא שכרן בהפסדן.
48. אי פסיקת הוצאות כנגד המשיב, תוצאתה כי המבקשות, אשר ממילא ידן קצרה, הן אלה אשר תאלצנה לשאת בעלויות הנובעות מניהול הליך סרק זה.
49. בית המשפט הנכבד יתבקש לשקול במסגרת שיקוליו לעניין ההוצאות גם את השלכות הרוחב שיש באי פסיקת הוצאות כנגד המשיב: המשך ניהול אלפי הליכים מיותרים מצד המשיב כנגד אלפי משפחות המורכבות משתי אמהות, חלף שינוי מדיניותו המפלה.

דבירה ליר, עו"ד
ב"כ המבקשות

12 ביוני 2018

הודעה על לידה של אזרחי ישראל שנולדו בחו"ל Notification of the Birth of an Israeli Citizen Born Abroad

☐ I, the undersigned, hereby give notice of the birth of an Israeli citizen abroad
☐ I, the undersigned, hereby give notice that I am an Israeli citizen born abroad to an Israeli parent

☐ אני ה"מ מודיע בזה על לידת בני / בתי בחוץ לארץ נאזרחי ישראל
☐ אני ה"מ מודיע בזה כי הנני אזרחי/ית ישראלית/ת שנולדה/ה בחו"ל להורה ישראלי

	מספר הזהות
--	------------

1. פרטי הנוול / המבקש / המבוקש Details of the Newborn / Applicant

In English	In Hebrew
	שם משפחה Last Name
	שמות פרטיים Given Names
	מין Sex ☐ זכר Male ☐ נקבה Female
	ארץ לידה Country of Birth
	תאריך לידה לועזי Date of Birth
	תאריך לידה עברי Hebrew Date of Birth

דת Religion	
לאום Nationality	
שם בעורים של האם Mother's Maiden Name	

3. פרטים שימולאו לגבי ילד שנולד בחו"ל אך נרשם בישראל Details of child born abroad, being registered in Israel

תאריך הכניסה לארץ Date of entry to Israel	
מס' דרכון זר ב / נכנסה לארץ No. of Passport Used upon Entry	
סוג אשרה Type of Visa	
מען בישראל Address in Israel	
מען בחו"ל לגבי מי שאינה תושב ישראל Address abroad for citizens living abroad	

האב Father	האם Mother	פרטים ההורים Parents' Details
		מספר זהות ID Number
		שם משפחה Last Name
		שמות פרטיים Given Names
		תאריך לידה Date of Birth
		מקום לידה Place of Birth
		תאריך עליה Date of immigration to Israel
		לאום Nationality
		אזרחי ישראל מאז Israeli Citizen since
		אזרחות מספר Other Citizenships
		דרכון ישראלי מספר Israeli Passport No.
		המצב האישי Marital Status

תאריך מסירת ההודעה: _____ / _____ / _____

חתימת ההורה / המבקש/ת: _____

06/2012 מהדורה

לשימוש משרדי בלבד

23/ה

אני מאשר בזה כי ומסרו בפני פרטי הרשום לעיל והוצגו בפניי תעודת לידה מס' _____
 שהוצאה ביום: _____ על-ידי _____
 האב אזרח מכהן: ☐ שבות, ☐ ישיבה, ☐ לידה (בישראל), ☐ לידה (בחול), אינו אזרחי ישראל ומעמדו, ☐ תושב קבע, ☐ תושב ארעי, ☐ זר.
 מעמד האב מבקשה על-י: ☐ הרשום בקובץ מרשם התושבים, ☐ דרכון ישראלי שניתן ביום: _____ / _____ / _____
 האם אזרחית מכהן: ☐ שבות, ☐ ישיבה, ☐ לידה (בישראל), ☐ לידה (בחול), אינה אזרחית ומעמדה, ☐ תושבת קבע, ☐ תושבת ארעי, ☐ זרה.
 מעמד האם מבקשה על-י: ☐ הרשום בקובץ מרשם התושבים, ☐ דרכון ישראלי שניתן ביום: _____ / _____ / _____
 הערות המצגות / הרשכה למלא

חתימת הרשום

חתימת הנציגות / הרשכה

תאריך

המקום

נספח מס' 13

13

תמ"ש 18-01-1677

בבית משפט לענייני משפחה פתח תקווה

בפני כבוד השופטת יוכבד גרינוולד-רנד

בעניין שבין:

- מבקשות: 1. אפרת קרונקופ בן נון, ת"ז 039038187
 2. עדי קרונקופ בן נון, ת"ז 312498793
 ע"י ב"כ עו"ד דניאלה יעקובי ואח'
 מרח' פריש 3 תל אביב - יפו
 טל': 03-5100189, פקס: 03-5160960

- נ ג ד -

משיב:

היועץ המשפטי לממשלה

ע"י פרקליטות מחוז מרכז-אזורי
 דרך מנחם בגין 154 בית קרדן 6492107
 ת"ד 33260
 טל': 073-3736262, פקס: 02-6468017

בקשה מטעם ב"כ היועץ המשפטי לממשלהלעיכוב ביצוע ארעי של פסק הדין עד למועד האחרון להגשת ערעור

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת לעשות שימוש בסמכותו כאמור בתקנה 467 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984 (להלן: "התקנות") ולהורות על עיכוב ביצוע פסק דינו מתאריך 17.9.18 באופן ארעי, ועד לחלוף המועד האחרון להגשת ערעור, וככל שיוגש ערעור, עד להכרעה בבקשה לעיכוב ביצוע שתוגש עמו, מהטעמים שיפורטו להלן;

ואלו נימוקי הבקשה:

- ביום 17.9.18, ניתן פסק דין בתיק שבכותרת, במסגרתו ניתן צו לפי המשיבה 2, הגב' עדי קרונקופ, רשאית להירשם כהורה נוסף של הקטינים, תאומים ילידי 17.1.18 (פסק הדין הומצא לפרקליטות ביום 20.9.18, בטרם היציאה לפגרת סוכות).
- ביום 19.9.18, חתם בית המשפט הנכבד על פסיקתא בעניין שהוגש על ידי ב"כ המבקשים.
- נוכח עמדתו העקרונית של המערער, לפיה דרישת התושבות היא תנאי למתן צו הורות פסיקות, בכוונת המדינה להגיש ערעור לבית המשפט המחוזי על פסק הדין שניתן. בנסיבות אלו וכדי שלא ליצור מצב דברים שעלול לסכל את ההכרעה בערעור, מוגשת הבקשה דן לעיכוב ביצוע.

4. בהתאם להלכה הפסוקה, שניים הם המבחנים לעיכוב ביצוע פסק דין: האחד מבחן סיכויי הערעור, והשני מבחן מאזן הנוחות. ראה לעניין זה, למשל, את האמור בע"א 2841/07 מינהל מקרקעי ישראל נ' הועדה המקומית לתכנון ובניה תל אביב יפו (נב, 25.8.08):

"הכרעה בשאלת עיכוב ביצועו של פסק דין מורכבת מאזון ושיקול בין שני גורמים - סיכויי הערעור ומאזן הנוחות (ראו, למשל, ע"א 7688/06 גולדנברג נ' מכבי שירותי בריאות כללית ([פורסם בנבו], החלטה מיום 25.9.06); רע"א 8317/06 טהוליאן נ' ג.מ.ח.ל חברה לבניה 1992 בע"מ ([פורסם בנבו], 21.1.07), פסקה 9). במקרה שבפנינו, המחלוקת בין הצדדים היא משפטית במהותה וקשה להעריך בשלב זה מה סיכויי הערעור. עם זאת, ניתן לקבוע כי על פני הדברים אין מדובר בערעור חסר יסוד. די בכך על מנת שלא לדחות את הבקשה לעיכוב ביצוע על רקע סיכויי הערעור (ראו, ע"א 6146/00 עיריית תל אביב יפו נ' אהובה ([פורסם בנבו], החלטה מיום 19.11.00), פסקה 8)). על ההכרעה ליפול, אפוא, בעיקר על פי מאזן הנוחות. השאלה המרכזית הנבחנת בגדר מאזן הנוחות היא האם עלול המערער להיתקל בקושי להשיב את הגלגל לאחור, אם יזכה בערעור. עם זאת, לעתים ניתן משקל מסוים גם להשלכה שיש לפסק הדין על הצדדים בתקופת הביניים עד להכרעה בערעור (רע"א 8317/06 הנ"ל, פסקה 10; ע"א 6647/98 גנן נ' פקיד שומה תל אביב, פ"ד נג(1) 187 (1999)).

עוד ראה לעניין זה האמור בע"א 5671/11 אנדרסון מדיקל נ' אוניפארם (פדאור, 2011):

"באשר למשקלם היחסי של כל אחד מן השיקולים, נקבע כי קיימת ביניהם "מקבילית כוחות" במובן זה שאם סיכויי הערעור טובים או לחלופין סיכויי הערעור קלושים, אז יפחת משקלו של מאזן הנוחות, בעוד שאם סיכויי הערעור מאוזנים, או שלא ניתן להעריך אותם, משקלו של מאזן הנוחות גובר והוא זה שיכריע."

5. שיקול מרכזי למתן עיכוב ביצוע טמון בשאלה האם ביצועה יסכל את הזכות למצות את הליכי הערעור, בשל שינוי בלתי הפיך, או כמעט בלתי הפיך, במצב הקיים. ראה דבריו של המלומד ד"ר יואל זוסמן, סדרי הדין האזרחי, מהדורה שביעית, בעמוד 859 וכדלקמן:

"העילה העיקרית העלולה להניע את בית המשפט לעכב את הביצוע היא, שאם יזכה המערער בערעור לאחר שבוצע פסק הדין, יהא זה מן הנמנע – או קשה מאוד – להשיב את המצב לקדמותו".

וכן ראה את האמור בב"ש 839/86 נאות מרינה בת-ים בע"מ ואח' נ' הבנק הבינלאומי הראשון, פ"ד מ (4) 126, בע' 129; ב"ש 978/84 שכון עובדים בע"מ נ' דבורה ושמעון מלובניצק, פ"ד לח (4) 572; ע"א 8935/01 זיאן פרידמן נ' יורי נחושטן, פ"ד נו(2), 769, עמ' 772-773.

6. נתייחס כעת להיבטים אלו.

אשר לסיכויי הערעור:

7. כידוע, בשנת 2015, קבע היועץ המשפטי לממשלה כי בן או בת-זוג של יולדת שהרתה מתרומת זרע אונימיית תוכל לנקוט בהליך של בקשה לצו הורות פסיקתי, חלף הליך של אימוץ שהיה נהוג עד לאותו מועד על-מנת לכונן הורות משפטית לילד.
8. עמדה זו של היועץ המשפטי לממשלה שהתוותה, כאמור, את האפשרות למתן צוי החורות בנסיבות אלו, הותנתה בקיומם של מספר תנאים שנועדו להבטיח את עיקרון העל של טובת הילד: ראשית הודגש כי צו הורות פסיקתי הוא צו קונסטיטוטיובי, המכונן את החורות ואינו צו המצהיר עליה בלבד. נוסף לכך, מתן צו החורות הותנה בכך שלבני הזוג מלאו 21 שנים; **בני הזוג תושבי ישראל**; בני הזוג נמצאים בזוגיות במשך 18 חודשים לפחות לפני שערכו "הסכם החורות"; הסכם החורות נערך טרם ביצוע הליכי ההפריה; לא חלפו 90 יום מיום הלידה ועד יום הגשת הבקשה; הבקשה נתמכת בתצהיר שלפיו בן או בת הזוג לא הורשעו בעבירת אלימות או מין, שמפאת חומרתה או נסיבותיה קיים חשש לפגיעה משמעותית בטובת הילד שיוולד.
9. תנאים אלו נלקחו בהשאלה מההסכמות שהושגו בין משרדי הממשלה לבין מציעי הצעת חוק מרשם האוכלוסין (תיקון - רישום בת זוג או בן זוג כהורה), התשע"ג- 2013 (פ/1432/19). וועדת השרים לחקיקה החליטה לתמוך בנוסח מתוקן של הצעת חוק זו, כך שיחוקק חוק עצמאי ומהותי שיאפשר מתן צו להכרה בבן זוג או בת זוג כהורה, על פי עקרונות שסוכמו בין חברי הכנסת המציעים לבין משרדי הממשלה הרלוונטיים. התנאים שצוינו לעיל משקפים את העקרונות שסוכמו בין חברי הכנסת המציעים לבין משרדי הממשלה.
10. תנאים אלו הותוו על ידי היועץ המשפטי לממשלה ונועדו בעיקרם **לאפשר** את החלת המסלול של צו הורות פסיקתי במקרים המתאימים, בעיקרם מקרים בהם מדובר בבני זוג שקיימו מערכת יחסית זוגית עובר להוריית הקטין, והכל מתוך ראיית טובת הקטין.
11. על רקע זה, בדיון שהתקיים לפני בית המשפט הנכבד, במעמד הצדדים, עמדה ב"כ היועץ המשפטי לממשלה (להלן: "**ב"כ היועמ"ש**") על כך שדין הבקשה למתן צו הורות פסיקתי להידחות. ב"כ היועמ"ש הבהירה כי הטעם לכך נעוץ בעובדה כי דרישת התושבות היא תנאי למתן צו הורות פסיקתי וכי בענייננו ומשמקום מגוריהן הרגיל של המבקשות אינו בישראל, אלא באוסטריה, לא ניתן להיעתר לבקשתן למתן צו הורות פסיקתי בישראל.
12. בית המשפט הנכבד לא קיבל עמדה זו והורה על מתן צו הורות פסיקתי החל ממועד הלידה. כאשר הלכה למעשה מייתר בית המשפט הנכבד, ככלל, את הצורך בזיקת התושבות בהליכים למתן צוי הורות פסיקתיים.
13. כאמור, בכוונת המדינה להגיש ערעור על פסק הדין של בית המשפט הנכבד, כאשר לעמדת המדינה, ובכל הכבוד, הערעור שיוגש מעלה שאלות של ממש וסיכויי גבוהים.
14. מבלי למצות נעמוד על עיקר הדברים.
15. פסק דינו של בית המשפט הנכבד, הנעתר לבקשה למתן צו הורות פסיקתי, דוחה את עמדת המדינה ולמעשה קובע כי קריטריון התושבות אינו רלוונטי בעת שעוסקים בבקשה לצו הורות פסיקתי. בכל

הכבוד, עמדת המדינה כי מדובר בקריטריון הכרחי. כמו בתחומים אחרים, ובתחומים הקשורים בילדים ובמשפחה בפרט, המשפט הבינלאומי הפרטי, כפי שהוא מעוגן באמנות בינלאומיות או כפי שהוא נוהג במשפט הפנימי בהעדר אמנות כאלה, מבקש לקבוע את הזיקה הרלוונטית, אשר בהתקיימה יהיה מוסמך בית המשפט לדון ולפסוק. מעבר להיבטים של כיבוד הדדי של הריבונות וסמכויות השיפוט של המדינות, הרי שהדבר נועד לצמצם פיצולי סטטוס של ילדים בין המדינות. לא זו אף זו, בעקבות התפתחות טכנולוגיות הפיריון והחולדה ובהם הפונדקאות, גדלו הפערים בין המדינות באשר להכרה בהורות ויש להימנע ממצב בו מדינת ישראל תיטול סמכות בדרך של FORUM SHOPPING מקום בו לא קיימת זיקה מהותית אליה ו/או מקום בו המדינה שלה זיקה משמעותית לילד ולהוריו נוקטת בעמדה עקרונית שונה באשר להורות ואינה מכירה בה או אף מתנגדת לה.

16. דרישת התושבות שנקבעה בתנאים למתן צו הורות פסיקתי הושאלה מהזיקה הקיימת גם בהקשרים דומים ביחס לגקיטה בהליכי אימוץ לפי חוק אימוץ ילדים (וכידוע, צו הורות פסיקתי הוגדר באחד מפסקי הדין כ"צו אימוץ מרוכך") ובהליכי פונדקאות לפי חוק הסכמים לנשיאת עוברים. קריטריון זה מקובל במשפט הבינלאומי הפרטי ור' אמנת האג בדבר ההגנה על ילדים ושיתוף הפעולה לגבי אימוץ בין ארצי משנת 1993, אמנת האג בדבר סמכות שיפוט, ברירת דין, הכרה, אכיפה ושיתוף פעולה בעניין אחריות הורית ופעולות להגנה על ילדים משנת 1996, האמנה בדבר החיבטים האזרחיים של חטיפה בינלאומית של ילדים משנת 1980 ועוד). בנוסף ביסוד דרישת התושבות אף עומד הקושי לתת תווך דעת מקצועית בנוגע לטובת הילד במקום שאינו מקום המגורים הרגיל של הילד או הוריו (לפי העניין).

17. למותר להזכיר כי הליך של כינון הורות בין בגיר לקטין על ידי בית משפט הינו הליך רגיש ביותר, המשנה סטטוס כלפי כולא עלמא ואשר מטיל זכויות וחובות בין המבקשת לקטינה באופן אשר ככלל הינו בלתי חדיר.

18. דברים אלו מקבלים משנה תוקף, בשים לב לכך כי מעגנון צו ההורות הפסיקתי הינו יציר פסיקה, אשר ניתן באקט שיפוטי, ואין מקום להרחיבו מעבר למסגרת שהותווה והוצגה לבתי המשפט וודאי לא בצורה כל כך משמעותית.

19. לכך נוסיף כי גם בבחינת עובדות המקרה, אנו סבורים כי לא עלה בידי המבקשות להוכיח כי הן עוין תושבות מדינת ישראל.

אשר למאזן הנוחות:

20. כמפורט לעיל, בבואו להכריע בבקשה לעיכוב ביצוע, בוחן בית המשפט את מאזן הנוחות ובכלל זאת, יבדוק מה הנזק שייגרם למשיבות מקבלת הבקשה לעיכוב ביצוע ההחלטה, מול הנזק שייגרם אם המבקש יזכה בערעור שיוגש כנגד פסק הדין, לאחר שפסק הדין כבר בוצע. יפים לכך דבריו של כב' השופט בייסקי בפסק הדין המנחה שנפסק בב"ש 978/84 שבון עובדים נ' מלובנציק ואח', פ"ד לח (4) 572 בעמ' 576 :

"...על בית המשפט, הדין בבקשה לעיכוב ביצוע, גם לבחון ולשקול את מאזן הנזקים או מאזן הנוחות ואת התוצאות שתגרמנה לכל אחד מהם בהמשך להחלטה. כאשר נזקו של האחר יהא קשה ואילו לצד שכנגד ייגרמו רק השהייה או נזק שניתן לפצות עליו, תגבר הנטייה שלא ליצור עובדות מוגמרות, ולעיתים ניתן יהא להסתפק בערובה מתאימה, שימציא הצד המבקש עיכוב הביצוע. כל אלה שיקולים במסגרת הנסיבות המיוחדות, כדי לא לעשות פלסטר התוצאה בערעור...."

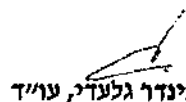
21. ככל שלא יעוכב ביצוע פסק הדין ויבוצע רישום, עלול הדבר לסכל את האפשרות למתן סעד אפקטיבי בערעור, שעה שלאחר רישום הורות, יכול ותקום הסתמכות צדדים שלישיים על המרשם (לרבות צדדים שלישיים "בינלאומיים" – כדוגמת רשויות אוסטריות). שהרי, לא ניתן לבצע רישום הורות באופן "זמני" ועד לתוצאות הערעור.

22. רישום ההורות במרשם האוכלוסין תקף כלפי כולי עלמא ומהווה ראיה לכאורה לנכונות תוכן הרישום. כך למשל, לא ניתן יהיה למנוע את הסתמכותם של רשויות המדינה וצדדים שלישיים אחרים על הרישום, וודאי רשויות מדינות זרות. לפיכך, היה ויבוטל פסק הדין בערעור, עלול לקום קושי של ממש להשיב הגלגל לאחור, שכן לא ניתן יהיה לדעת מי היו הצדדים השלישיים שהסתמכו על המרשם ולאיוזה צורך הדבר נעשה. בהקשר זה ראו החלטות כב' השופט י' שנלר בעמ"ש 23003-02-16 מיום 17.4.16 (לא פורסם) הנעתרת לבקשת ב"כ היועץ המשפטי לממשלה לעכב ביצוע פסק דין, בסוגיה דומה שעניינה בצו הורות פסיקתי. כמו כן, ר' החלטות כב' השופטת ורדה פלאוט ברמ"ש 22052-06-18 מיום 9.7.18 (לא פורסם) הנעתרת לבקשת רשות ערעור של ב"כ היועץ המשפטי לממשלה ומעכבת ביצוע פסק דין עד להכרעה בערעור בין היתר משיקולי מאזן הנוחות, ולפיו יגרם נזק בלתי הפיך אם לא יעוכב רישום צו ההורות הפסיקתי, בשל תוצאות שיש בהן כדי להשליך על צדדי ג' שונים.

23. מנגד, לא יגרם כל נזק למבקשים ממתן החלטה המורה על עיכוב ביצוע ארעי של פסק הדין לעניין הרישום בשלב זה, לפיכך, נראה כי בנסיבות המקרה שלפנינו, הנזק שייגרם באם תתקבל עמדת המדינה במסגרת ערעור על פסק הדין, לאחר שהרישום יבוצע, יהא גדול פי כמה מן הנזק שייגרם, אם ייגרם, למבקשים מעיכוב ביצוע פסק הדין לעניין הרישום באופן ארעי.

24. סיכומם של דברים, בית המשפט הנכבד מתבקש להיעתר לבקשה לעיכוב ביצוע פסק דינו של בית המשפט הנכבד מיום 17.9.18 ועד לחלוף המועד האחרון להגשת ערעור, וככל שיוגש ערעור, עד להכרעה בבקשה לעיכוב ביצוע שתוגש עמו.

25. אשר על כן, יהא זה נכון, ראוי וצודק להורות על עיכוב ביצועו של פסק הדין כמבוקש לעיל.

ענת בינדר גלעד, עו"ד
פרקליטות מחוז מרכז - אזרחי

נספח מס' 14

14

תמ"ש 1677-01-18

בפני כבוד השופטת יוכבד גרינוולד-רנד

בבית המשפט לענייני משפחה

בפתח תקוה

החלטה	16/10/2018	היועץ המשפטי ע"י ב"כ עו"ד מ דרך מנחם בגין טל: 3736262-8	המבקש:
בקשה 5 בתיק 1677-01-18 שו' יוכבד גרינוולד-רנד			
לתשובת המבקש תוך 7 ימים.		נ - ג	
קובץ מס' 339038187 מס' 332497707 מס' 330027699 מס' 330027707 מס' 330027699	1. אפרת קרון 2. עדי קרונקוף ע"י ב"כ עוה"ד מרמי דניאל פרי טל: 5100189-3	המשיבות:	
תגובה מטעם המשיבות לבקשה לעיכוב ביצוע פסק דין			

בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד מיום 7.10.2018 מתכבדות המשיבות להגיש תגובתן לבקשת המבקש לעיכוב ביצוע פסק דין, מיום 17.9.2018 של בית משפט נכבד זה, לפיו נקבע כי המשיבה 2 היא אימם הנוספת של הקטינה אליס קרונקוף בן נון, נושאת ת.ז. מס' 330027699, והקטין תומאס קרונקוף בן נון, נושא ת.ז. מס' 330027707, תאומים, ילדי 17.1.2018 (להלן יחד: "הקטינים"), למן מועד לידתם (להלן בהתאמה: "פסק הדין" ו"הבקשה").

בית המשפט הנכבד יתבקש לדחות את הבקשה, מהסיבות שיפורטו להלן. בנוסף יתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המבקש בהוצאות הליך ובשכ"ט באות כוח המשיבות.

העדר התייחסות בתגובה לטענה המופיעה בבקשה, אינו מהווה הסכמה לטענה. יש לראות באי התייחסות לטענה כהתנגדות.

כל ההדגשות בציטוטים הנכללים בתגובה זו אינן במקור, אלא אם כן נאמר במפורש אחרת.

להלן יפורטו טעמי התגובה:

א. פתח דבר

1. עסקינן בבקשה שטוב היה לו לא היתה באה אל העולם, באשר אין היא אלא הוכחה נוספת למדיניות המפלה של המבקש כלפי הורים חד מיניים ולויה דולורוזה, שאלה נאלצים לעבור בשל המדיניות כאמור, הכל ללא כל תכלית וסיבה, בניגוד לכל היגיון ושכל ישר, ותוך התעלמות של המבקש מהפגיעה הקשה שמדיניותו מסבה לקטינים חסרי ישע, ולחוריהם, כולם אזרחיות ואזרחי מדינת ישראל.

2. כבר כאן יודגש כי דרישת התשובות המועלית על ידי המבקש כתנאי למתן הסכמתו למתן צו הורות, אינה תנאי מהתנאים שנקבעו בעמ"ש (מחוזי מרכז) 60269-01-17 ב"כ היועמ"ש ג' סול (26.6.2017) (להלן: "עניין סול"), למתן צו הורות, ולא בכדי. עסקינן בדרישה מפלה, לא חוקית ולא חוקתית, אשר משמעותה, הלכה למעשה, הצבת מכשול נוסף (על שלל המכשולים הקיימים), רק בפני זוגות חד מיניים, כתנאי להורותם.

3. דרישה זו של המבקש כבר נדחתה על ידי בית המשפט המחוזי מרכז לוד בעמ"ש 5974-03-17 מדינת ישראל ג' דז ואח' (להלן: "עניין רז").

4. כפי שיפורט להלן, דין הבקשה להידחות, תוך חיוב המבקש בהוצאות המשיכות בגין הצורך להשיב לבקשה זו, וזאת נוכח שהמבקש לא הוכיח כי הוא עומד באיזה מהתנאים המצטברים אשר רק בהתקיימותם יעוכב ביצועו של פסק דין.

ב. לא מתקיימים התנאים המצטברים לעיכוב ביצוע פסק הדין

5. ראשית יודגש כי המבקש כלל לא הגיש ערעור על פסק הדין, ואין כל וודאות, בשלב זה, כי ערעור כאמור יוגש.

6. מבלי לגרוע מהאמור. תקנה 466 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד - 1984 (להלן: "התקנות"), קובעת את הכלל הבסיסי והמנחה לענייננו ולפיו "הגשת ערעור לא תעכב את ביצוע ההחלטה שעליה מערערים".

7. "הלכה מושרשת היא, בהתאם לתקנה 466 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984, כי מוקנית לבעל דין, אשר זכה במשפטו, הזכות ליהנות מפירות זכייתו, בסמוך למועד מתן ההחלטה, מבלי להמתין לתוצאות הערעור שהוגש עליה"¹.

8. עיכוב הביצוע יינתן במקרים חריגים בלבד, וזאת רק כאשר מבקש העיכוב הוכיח את קיומם של שני תנאים מצטברים: סיכויי ערעור גבוהים, ומאזן נוחות הנוטה לטובתו:

"בידוע הגשת ערעור אינה מעכבת, ככלל, את ביצועם של פסק הדין או ההחלטה עליהם מערערים, וזאת מכוח תקנה 466 לתקנות. כלל נקוט עימנו הוא כי בעל דין זכאי לממש את פירות זכייתו בפסק הדין בסמוך למועד הינתנו, מבלי להמתין לתוצאות הערעור שהוגש עליו... ואולם, בית המשפט וישאי לחרוג מכלל זה, ולעכב את ביצועו של פסק הדין, בעקבות הגשת ערעור עליו, אם יוכיח המבקש כי מתקיימים שני תנאים מצטברים: התנאי הראשון, הוא כי סיכויי הערעור גבוהים; והתנאי השני, כי מאזן הנוחות נוטה לטובתו של המבקש, כך שאם יבוצע פסק הדין, ובסופו של יום יתקבל ערעורו של המבקש, לא ניתן יהיה להחזיר את המצב לקדמותו... שני התנאים האמורים הינם מצטברים, ויחסי הגומלין ביניהם הוגדרו בפסיקה כ"מקבילית הנוחות", היינו, ככל שסיכויי הערעור של המבקש נמוכים, כך יגבר משקלה של הדרישה בדבר מאזן הנוחות, ולהיפך"².

9. כפי שובהר להלן, אין מדובר בענייננו במקרה חריג, שיש בו כדי להצדיק חריגה מהכלל ולעכב ביצועו של פסק דין וזאת נוכח שלא עלה בידי המבקש להוכיח כי הוא עומד באיזה מהתנאים, כל שכן, במצטבר. ההיפך הוא הנכון, כפי שיפורט להלן.

סיכויי הערעור -

10. בעניין סול עמד בית המשפט המחוזי מרכז על התנאים למתן צו הורות פסיקתי ממועד הלידה, וקבע כי בית משפט מוסמך ליתן צו הורות ממועד הלידה, אם מצא כי המבקשות מקיימות זוגיות וכי הייתה להן כוונה משותפת להורות, טרם תלידה. כעולה מן האמור, דרישת התושבות המועלית על ידי המבקש, כתנאי למתן הסכמתו למתן צו הורות, אינה תנאי מהתנאים שנקבעו בפסק הדין בעניין סול למתן צו הורות.

11. בענייננו המשיכות עומדות בכל התנאים שנקבעו בעניין סול למתן צו הורות. המבקש אינו טוען אחרת, וככל שהיה טוען אחרת הרי שדינה של טענה כאמור היה להידחות, בשים לב לראיות הרבות שבתיק, ובכלל זה לתעודת הנישואין³ ולהסכם הנוטריוני שנערך ונחתם בין

¹ ראו ע"א 8691/13, לאה ברגר נ' נחום יניב, תק-על 2014(1) 3475.

² ראו ע"א 8786/13 אברהם ביאלוסטוקי נ' עזיז מוסי בן ארצי, תק-על 2014(1) 9746.

³ ראו נספח ז' לבקשה לצו הורות.

המשיבות ביום 6.3.2017, אשר כולל הסדרים ביחס להורות המשותפת⁴, ואשר חתימתו על ידי המשיבות היוותה תנאי לביצוע הליכי הפריה באמצעות תרומת זרע של צד ג'⁵.

12. המבקש מבסס את טענותיו כנגד פסק הדין על טענה אחת לפיה, לעמדתו "דרישת התשובות היא תנאי למתן צו הורות פסיקתי". בהמשך לכך טוען המבקש כי "בעניינינו ומשמקום מגוריהן הרגיל של המבקשות אינו בישראל, אלא באוסטרליה, לא ניתן להיעזר לבקשתן למתן צו הורות פסיקתי בישראל"⁶.

13. טענה זו של המבקש נדחתה, על ידי בית משפט נכבד זה, הן מן הפן המשפטי והן מן הפן העובדתי, בפסק הדין, מנומק ומפורט אשר נפרש על פני 9 עמודים.

14. במסגרת פסק דינו קבע בית המשפט הנכבד, בין היתר, כי "דרישת התשובות המועילית בטיעוני היועמ"ש אינה מבוססת על אסמכתא משפטית/פסיקתית"⁷. עוד נקבע על ידי בית המשפט הנכבד כי "דרישת התשובות עלולה לרוקן מתוכן את משמעותה של האזרחות הישראלית ואת מכלול הזכויות הנובעות ממנה, ביניהן, כאמור, הזכות להורות"⁸. בהמשך לכך נקבע על ידי בית המשפט הנכבד כי "טענת היועמ"ש לפיה ראוי שכל מדינה תסדיר את הסטטוס של תושביה אינה רלוונטית, שכן מן הראוי שמדינת ישראל תסדיר את ענייני הרישום הפורמלי של אזרחיה, גם אם הם תושבי מדינה אחרת"⁹. בית המשפט הנכבד דחה את טענות המבקש ביחס לקושי לבחון את טובת הקטינים¹⁰, כמו גם את ניסיון המבקש להשוות את צו החורות נשוא עניינינו לצו אימוץ הניתן מכח חוק אימוץ ילדים התשמ"א - 1981 ומחוק חוק הסכמים לנשיאת עוברים (אישור הסכם ומעמד היילוד), התשנ"ו - 1996, נוכח ההבדלים המהותיים שבין אלה לבין עניינינו¹¹.

15. יתרה מכך, בית משפט נכבד זה קבע כממצא עובדתי כי המשיבות מתגוררות רק באופן זמני באוסטרליה וכי קיימות זיקות עובדתיות, אשר פורטו על ידי בית המשפט הנכבד בפסק הדין¹², הקושרות אותן למדינת ישראל¹³.

16. להווה ידוע כי היקף התערבותה של ערכאת הערעור בממצאים עובדתיים, מוגבל וכי דבר זה ייעשה רק במקרים שבהם שנתה הערכאה קמא באופן ברור ומובחן. וראו לעניין זה, למשל, את דבריו של כבוד השופט שי' לוי בבע"א 734/76, פלוגי נ' אלמוזניס, פ"ד לב(2), 661, עמ' 665-666:

"אין בית-משפט לערעורים מוכן להתערב בקלות בממצאי עובדה של בית-משפט קמא, בעיקר מן הטעם שאין לו אותו יתרון הקנים לפני בית-המשפט של הדרגה הראשונה מהתרשמות בלתי-אמצעית מן העדויות; אך מקום בו התברר מן הראיות, וזהו מקרה נדיר ביותר, שהשופט לא הפיק את התועלת מראיות העדים ומשמיעתם, ואי-מהימנותו של העד הנדון בולטת לעין שוב אין מניעה להתערבות..."

17. וראו גם דבריה של כבוד השופטת ע' ארבל בע"א 1064/03, אליהו חברה לביטוח בע"מ ואח' נ' עזבון המנוחה רחל שחר פיאמנטה ז"ל ואח', תק-על 12006(1), 1806, עמ' 1809:

"עקרון יסודי הוא בשיטתנו כי לא בנקל תתערב ערכאת הערעור בממצאיה העובדתיים של הערכאה הדיונית שהיא האמונה על שמיעת העדים, בחינת הראיות וקביעת הממצאים העובדתיים, ואשר לה היתרון שבהתרשמות בלתי אמצעית מהעדים. ערכאת הערעור תתערב בממצאים שבעובדה אך ורק

⁴ העתק של הסכם החורות יחד עם תרגום לעברית הוגשו לבית משפט נכבד זה ביום 7.5.2018, כנספח א' ו - ב' להודעה על חמצאת מסמכים.

⁵ כפי שאף חוסבר בדיון שהתקיים בפני בית משפט נכבד זה ביום 26.3.2018. ראו עמ' 4 לפרוטוקול, ש' 15-17.

⁶ ראו סעיף 11 לבקשה.

⁷ ראו עמ' 5 לפסק הדין ש' 20-21.

⁸ ראו עמ' 5 לפסק הדין ש' 24-25.

⁹ ראו עמ' 5 לפסק הדין ש' 26-28.

¹⁰ ראו עמ' 6 לפסק הדין ש' 7-11.

¹¹ ראו עמ' 6 לפסק הדין ש' 13-29.

¹² ראו סעיף 10 לפסק הדין, עמ' 7 ש' 22-עמ' 8 ש' 22.

¹³ ראו עמ' 8 לפסק הדין ש' 17-18.

במקרים חריגים וקיצוניים, דוגמת מקרה בו נפל בהכרעת הערכאה הדיונית פגם היורד לשרשו של עניין או שממצאה העובדתית אינם מבוססים על פניהם. כל עוד יש לקביעותיו העובדתיות של בית המשפט דלמטה יסוד ושורש בחומר הראיות, לא יתערב בהן בית המשפט שלערוך (ראו: ע"א 3601/96 בראשי נ' עזבון המנוח זלמן בראשי, פ"ד נב (2) 582, 594; י' זוסמן סדרי הדין האזרחי (מהדורה שביעית, 1995, בעריכת ד"ר ש' לוי) בעמ' 856). שונים הם פני הדברים מקום שביט המשפט שלערוך סבור כי נתגלה פגם במסקנות שהסיק בית המשפט דלמטה. התערבות ערכאת הערעור במקרה שכזה היא מקובלת יותר, שכן בהסקת מסקנות שבהיגיון אין לערכאה הדיונית כל יתרון על פני ערכאת הערעור (רע"א 7956/99 שיכון ופיתוח לישראל בע"מ נ' עיריית מעלה אדומים, פ"ד נו (5) 779, 792).

18. מבלי לגרוע מהאמור יובהר כי בית המשפט נכבד זה הבהיר כי היה מגיע לאותה המסקנה ולפיה יש ליתן בעניינו את צו ההורות המבוקש, אף אם לא היו מתקיימות אותן זיקות עובדתיות הקושרות את המשיבות למדינת ישראל, וזאת מכל הטעמים שפורטו על ידו בפסק הדין.²⁴
 19. המבקש, בבקשתו לא התמודד עם איזה מהקביעות של בית המשפט הנכבד בפסק הדין, ובאופן שהוא לבדו מעיד על חולשת טענותיו ועל סיכויי הנמוכים של הערעור.
 20. יתרה מכך - הסוגיה אותה מבקש המבקש להביא לפתחה של ערכאת הערעור - דרישת התשובות כתנאי למתן צו הורות, כבר הובאה בפניה על ידי המבקש, בעניין רוז, נדונה ונדחתה.
 21. יוזכר כי בית משפט נכבד זה הוא אשר נתן את פסק הדין עליו ערער המבקש בעניין רוז,²⁵ וכי במסגרת פסק דינו קבע בית משפט נכבד זה, מפורשות, כי לצורך הכרעה בבקשה למתן צו הורות, לא נדרש להכריע בסוגיית התשובות של ההורים וכי סוגייה זו כלל אינה רלוונטית לעניין. ובמילותיו של בית משפט נכבד זה:
32. כאמור לעיל, סוגיית מתן צו הורות פסיקתי תיבחן לאורו של עיקרון טובת הילד.
33. בניגוד לעמדת המשיבה, אני סבורה כי אין מקום להשליך מסוגיית מעמדה האישי של המבקשת 2 ושאלת אזרחותה ותשובותה, על סוגיית מתן צו ההורות להפך.
34. ליבתה של סוגיית צו ההורות, הוא הקשר ההורי שבין המבקשות לקטינים, הא ותו לא וסעד זה מצוי בסמכותי.
35. ההכרעה בסוגיית אזרחותה או תשובותה של המבקשת 2 אינה מענייני, בבואי לדון בסוגיית ההורות שבפניי וממילא אינה סמכותי.
22. יצוין כי בעניין רוז ניתנו על ידי בית המשפט הנכבד צווי הורות למן מועד הלידה לאם לא ביולוגית, אזרחית ברזיל, שהיתה חסרת מעמד קבע בישראל בעת מתן הצווים, ביחס לילדים שילדה זוגתה, כך שהדברים שנקבעו שם, נכונים בבחינת קל וחומר בענייננו, שעה שעסקינן במשיבות ששתיהן אזרחיות ישראל.
 23. מכל האמור לעיל, ברי כי סיכויי הערעור נמוכים עד קלושים.
 24. משעסקינן בתנאים מצטברים, הרי שהמשיבות כלל אינן צריכות להתייחס בתגובתן לתנאי השני שעניינו במאזן הנוחות, ואולם לשם הזהירות בלבד, יוסיפו המשיבות ויתייחסו אף לעניין זה.

²⁴ ראו עמ' 8 לפסק הדין ש' 20-22.

²⁵ ראו פסק דינו של בית משפט נכבד זה בתמ"ש 13187-09 ובתמ"ש 13144-09-16.

מאזן הנוחות -

25. כפי שיפורט להלן, מאזן הנוחות מחייב אף הוא דחיית הבקשה שכן המבקש לא הציג כל טעם של ממש המצדיק עיכוב ביצוע פסק הדין.

26. מבלי לגרוע מהאמור, עיכוב ביצוע פסק הדין, פוגע במשיבות ובקטינים פגיעה קשה וחמורה ונוכח שהוכח בפני בית משפט נכבד זה, כי "...הדין האוסטרי אינו מאפשר את רישומה של המבקשת 2 כאם הקטינים באוסטריה"¹⁶. נוכח האמור קבע בית משפט נכבד זה כי:

"...לאור זאת מסקנתי היא, שאי מתן צו הורות פסיקתי בישראל, יימנע מהמבקשת 2 לחלוטין את האפשרות להירשם כאם הקטינים, ובכך קיימת פגיעה של ממש בזכותה להורות ובזכותם של הקטינים להיותה להם אם. מצב זה מנוגד לטובת הקטינים ואין לאפשרו. כלומר, גם בחינת טובת הקטין מטה את הכף אל עבר רישומה של המבקשת 2 כאימם, ומצדיקה מתן צו הורות פסיקתי. לפיכך, על מדינת ישראל לפרוש את חסותה על המבקשת 2, וליתן מענה לעניינה, שאם לא כן, לא יינתן לה מענה כלל"¹⁷.

27. לעומת הפגיעה הוודאית בקטינים ובמשיבות, דווקא למבקש לא יגרם כל נזק, בוודאי לא נזק בלתי הפיך, מרישום המבקשת 2 כאם הקטינים.

28. מבלי לגרוע מהאמור להווה ידוע כי רישום במרשם האוכלוסין יכול להשתנות ואף משתנה בפועל (שינוי שם, סטטוס וכו'). האמור נכון אף ביחס לרישום הורות. כך למשל לאחר מתן צו הורות ו/או צו אימוץ (בין אם תחולת הצו למן מועד הלידה ובין אם לאו), כך גם לאחר מתן פסק דין בתביעה המכירה באבהות.

29. יצוין כי אך לאחרונה (יום 22.7.2018), בבע"ס 5546/18 חיועץ המשפטי לממשלה נ' פלוגית¹⁸, אף בית המשפט העליון (כבוד השופטת ד' ברק ארז) קבע כי למבקש לא יגרם כל נזק בלתי הפיך מקום שלא יעוכב ביצעו של פסק דין המורה על מתן צו הורות בניגוד לעמדת המדינה. מטעם זה, דחה בית המשפט את בקשת רשות הערעור שהוגשה על ידי המבקש, וכפי ההחלטה:

"דין הבקשה להידחות אף מבלי להידרש לתשובה...טענותיו של המבקש הובאו פעמיים – הן בבקשה הראשונה והן בבקשה לעיון חוזר – בפני בית המשפט המחוזי, שהכריע בהן בהסתמך על שיקולי מאזן הנוחות. איני סבורה כי במקרה דנן מתעורר חשש לגרימת עוול או נזק של ממש שהוא בלתי הפיך, ועל כן לא ראיתי מקום להתערב בהחלטתו של בית המשפט המחוזי..."¹⁹

העתק החלטת בית המשפט העליון בבע"ס 5546/18 מצ"ב כנספח א' לתגובה זו.

30. יצוין כי אף בית משפט נכבד, עמד על כך שמקום שמבוקש עיכוב ביצוע פסק דין שעניינו בצו הורות, מאזן הנוחות נוטה לטובת האמהות וילדיהן, משיקולים של טובת הילד. וראו לעניין זה החלטתו של בית משפט נכבד זה מיום 26.5.2018, בתמ"ש 13356-11-17:

"12. מכל מקום המשיבה לא הוכיחה כי יהיה זה קשה מאוד עד בלתי אפשרי להשיב את המצב לקדמותו, היה ויוגש ערעור והוא יתקבל, שהרי המשיבה לא פירטה ובוודאי לא ביססה טענה זו.

13. מנגד, השתכנעתי כי מאזן הנוחות נוטה לכיוון המבקשות ובעניין זה אני מפנה למסקנת הדין ולשורת פסקי הדין שניתנו על ידי בסוגייה זו אשר בכלם הבהרתי את עמדותי שלפיה, טובת הילד, המהווה את עמוד הענן לפני המחנה בכתבית הכרעותי, מחייבת מתן צו ההורות בנסיבות העניין."²⁰

¹⁶ ראו עמ' 4 לפסק הדין ש' 10-11.

¹⁷ ראו ע' 4 לפסק הדין ש' 23-31.

¹⁸ בקשת רשות ערעור שהוגשה על ידי המבקש על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב יפו (נכבד סגן הנשיא ש' שוחט), מיום 19.6.2018, בעמ"ס 31622-06-18, אשר דחתה בקשה לעיכוב ביצוע צו הורות שניתן על ידי בית המשפט לענייני משפחה בתל אביב (תמ"ש 10925-11-17), עד להכרעה בערעור.

¹⁹ ראו סעיף 5 להחלטתו של כבוד השופטת ד' ברק ארז בבע"ס 5546/18.

²⁰ ראו החלטת בית משפט נכבד זה מיום 26.5.2018 בתמ"ש 13356-11-17, עמ' 2 ש' 3-9.

31. מכל האמור כי מאזן הנותנות נוטה אף הוא בבירור לטובת המשיבות והקטינים, ומחייב אף הוא דחיית הבקשה.

32. גם זאת יצוין, המערער כבר ערער על פסקי דין בהם ניתנו על ידי בית המשפט לענייני משפחה צווי הורות, בניגוד לעמדת המערער, ומבלי שהמערער ביקש כי יעוכב ביצועם של פסקי הדין שניתנו על ידי בתי המשפט קמא כך שהרישום מכת צווי ההורות שניתנו על פי אותם פסקי דין הושלם על אף הערעור, ובאופן המעיד כי אף לגישת המערער לא יגרם כל נזק מכך שביצוע פסק הדין לא יעוכב. וראו למשל את עמ"ש (חיפה) 2574-12-17 היועץ המשפטי לממשלה - משרד הרווחה והשירותים החברתיים חיפה נ' פלונית ואח', אשר תלוי ועומד. כן ראו את הערעורים המאוחדים התלויים ועומדים בפני בית משפט נכבד זה ביחס לאפשרות ליתן צו הורות טרם הלידה, אשר מותלה בלידת חי, ותחולתו למן מועד הלידה, גם ביחס אל אלו לא התבקש עיכוב ביצוע הרישום, ורישוםם של כל הקטינים נשוא הערעורים הנ"ל, הושלם זה מכבר.

ג. סוף דבר

33. על יסוד כל האמור בית המשפט הנכבד יתבקש לדחות את הבקשה. עוד יתבקש בית משפט נכבד זה להשית על המבקש הוצאות משפט ושכר טרחת עו"ד בתוספת מע"מ כדין, בשיעורים רגילים.

34. לעניין ההוצאות יוזכר כי סעיף 511 לתקנות, קובע כי בתום הדיון בכל הליך, יחליט בית המשפט הנכבד אם לחייב בעל דין בתשלום הוצאות המשפט לטובת בעל דין אחר. עוד קובע הסעיף כי בית המשפט הנכבד רשאי לקבוע את סכום ההוצאות.

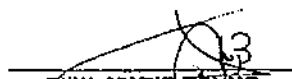
35. נזכיר, כי על פי החלכה הפסוקה, צד אשר זכה, זכאי בהעדר נסיבות יוצאות דופן, לפסיקת הוצאות²¹. הלכה זו נובעת מכלל היסוד שלפיו בעל דין שזכה בדיון זכאי כי שכרו לא יצא בהפסדו וממילא זכאי הוא להוצאותיו²².

36. עוד יש לציין כי דין המדינה, לעניין חיוב בהוצאות, כדין כל בעל דין, וזאת לפי סעיף 9 לחוק לתיקון סדרי הדין האזרחי (המדינה כבעל דין), התשי"ח-1958²³.

37. אי פסיקת הוצאות כנגד המבקש, תוצאתה כי המשיבות, אשר ממילא ידן קצרה, הן אלה אשר תאלצנה לשאת בעלויות הנובעות מניהול הליך סרק זה.

38. בית המשפט הנכבד יתבקש לשקול במסגרת שיקוליו לעניין ההוצאות גם את השלכות הרוחב שיש באי פסיקת הוצאות כנגד המבקש: המשך ניהול אלפי הליכים מיותרים מצד המבקש כנגד אלפי משפחות המורכבות משתי אמהות, הכל תוך אפלייתן ולשם העיקרון בלבד.

39. תגובה זו אינה נתמכת בתצהיר היות והעובדות הנטענות בה נסמכות על מסמכים המצויים בתיק בית המשפט הנכבד.

דליה שלמה-עובדי
ב"ב המשיבות

16.10.2018

²¹ ראו ע"א 1894/90 פלאטו-שרון נ' ז"ק אטולין, פ"ד מו(4) 822, 829-830 (1992).
²² ראו ע"א 1182/90 דורית שחם נ' מרים רוטמן ואח', פ"ד מו(4) 330, 346-347 (1992).
²³ ראו בעניין זה בין היתר, רע"א (חי) 38788-02-12 מדינת ישראל נ' גטאס (27.2.2012).

X

בבית המשפט העליון

ב'ע"ח 5546/18

לפני: כבוד השופטת ד' ברק-ארז

המבקש: היועץ המשפטי לממשלה

נ ג ד

המשיבות: 1. פלונית

2. פלוגית

בקשת רשות ערעור על החלטתו של בית המשפט המחוזי
בתל אביב-יפו מיום 19.6.2018 בעמ"ש 31622-06-18
שניתנה על-ידי כבוד סגן הנשיא שי שוחט

בשם המבקש: עו"ד ישראל בלוס, עו"ד איילת עומר-ליפשיץ

החלטה

1. בחודש נובמבר 2017 פנתה ע', קטינה ילידת 2003, באמצעות המשיבה 2 – אמה הביולוגית – לבית המשפט לענייני משפחה בתל אביב בבקשה למתן "צו הורות פסיקתי" המצהיר על הורותה של המשיבה 1 ביחס אליה. בבקשה צוין כי הקטינה נולדה למשיבה 2 כאמצעות תרומת זרע אנונימית, וכי ממועד לידתה היא גדלה אצל שתי המשיבות, שהן בנות ווג ידועות בציבור. בבקשה נטען כי המניע להגשת הבקשה הוא רצונה של הקטינה המצויה כעת בגיל ההתבגרות "ליתן גושפנקא משפטית למציאות חייה", ועוד כטרם תינתן לה תעודת זהות, בהגיעה לגיל 16. כיום 29.4.2018 בית המשפט לענייני משפחה קיבל את הבקשה והורה על מתן צו הורות פסיקתי רטרואקטיבי למשיבה 1. החל ממועד לידתה של הקטינה (תמ"ש 10925-11-17, השופט א' שוי).

2. המבקש הגיש ערעור על פסק דינו של בית המשפט לענייני משפחה לכית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, ובצדו בקשה לעיכוב ביצוע פסק הדין עד להכרעה בערעור (עמ"ש 31622-06-18, סגן הנשיא א' שוחט). בעיקרו של דבר, המבקש טען בערעור ובבקשה כי הערוץ המתאים להסדרת מעמדה של המשיבה 1 ביחס לקטינה הוא זה של הוצאת צו אימוץ. כיום 19.6.2018 דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה לעיכוב ביצוע בעיניו כי המחלוקת בין הצדדים מצומצמת לשאלה המשפטית שעניינה

ההסדר המשפטי שיחול על עיגון המעמד ההורי של המשיבה 1 צו הורות פסיקתי או צו אימוץ. בית המשפט המחוזי הדגיש כי רישום המשיבה 1 כאם נוספת של הקטינה במשרד הפנים לא יביא לידי ביטוי את מהות ההליך השיפוטי שבו ניתנה ההכרה בהורות, ועל כן מאזן הנוחות נוטה לטובת המשיבות והקטינה.

3. המבקש הגיש בקשה לעיון חוזר בהחלטתו של בית המשפט המחוזי, וזו נדחתה ביום 28.6.2018. בעשותו כן, בית המשפט המחוזי חזר וקבע כי המחלוקת בתיק היא משפטית בלבד, וכי "רישום המשיבה 1 כאם נוספת לקטינה במשרד הפנים אינו יביא לידי ביטוי את מהות ההליך השיפוטי בה ניתנה ההכרה (צו הורות פסיקתי או צו אימוץ)".

4. הבקשה דנן נסבה על דחיית הבקשה לעיכוב ביצוע. לטענת המבקש, במקרה דנן לא היה מקום לתת צו הורות פסיקתי, אלא להפנות את הצדדים להליך של מתן צו אימוץ, ועל כן סיכויי הערעור הם גבוהים. עוד נטען, מבחינת שיקולי מאזן הנוחות, כי אם תירשם המשיבה 1 כאמה של הקטינה, ספק אם ניתן יהיה להשיב את המצב לקדמותו, בין היתר לנוכח הסתמכות אפשרית של צדדים שלישיים על המרשם. המבקש מדגיש כי המחלוקת אינה משפטית בלבד שכן גם אם ייקבע שהמסלול הראוי להכרה בהורות הוא מתן צו אימוץ, אזי יש לבחון את הדברים בהתאם להוראותיו של חוק האימוץ, התשמ"א-1981.

5. דין הבקשה להידחות אף מכלי להידרש לתשובה, וזאת בהתחשב באמת המידה המצמצמת למתן רשות ערעור החלה על בקשות כן הסוג דנן (ראו, למשל: בע"מ 6373/14 פלוני נ' פלונית, פסקה 17 (28.9.2014)). טענותיו של המבקש הוכחו פעמיים – הן בבקשה הראשונה והן בבקשה לעיון חוזר – בפני בית המשפט המחוזי, שהכריע בהן בהסתמך על שיקולי מאזן הנוחות. איני סבורה כי במקרה דנן מתעורר חשש לגרימת עוול או נזק של ממש שהוא בלתי הפיך, ועל כן לא ראיתי מקום להתערב בהחלטתו של בית המשפט המחוזי. בנסיבות אלה, אין מקום להידרש לגוף הדברים.

6. סוף דבר: הבקשה נדחתה. אין צו להוצאות.

ניתנה היום, י' באב התשע"ח (22.7.2018).

ש ו פ ת

נספח מס' 15

15

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1677-01-18 קרונוקופ בן נון ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'

בפני כבוד השופטת יוכבד גרינוולד-רנד

מבקשות

1. אפרת קרונוקופ בן נון
2. עדי קרונוקופ בן נון

נגד

משיבים

1. היועץ המשפטי לממשלה
2. משרד הפנים/מינהל האוכלוסין

החלטה

רקע ושענות הצדדים

1. לפני בקשה לעיכוב ביצוע פסק הדין מיום 17.9.18 וזאת עד לחלוף המועד האחרון להגשת ערעור, וככל שיוגש, עד להכרעה בו.
- במסגרת פסק הדין הוריתי על מתן צו הורות פסיקתי של המבקשת 2 כלפי הקטינים, דחיתי את טענת היועמ"ש לפיה אין מקום למתן צו הורות פסיקתי טעה שהמבקשות תושבות אוסטרליה, וקבעתי כי על מדינת ישראל לפרוש כנפיה על כל אזרחיה בכל מקום שהם, מסקנה אשר מתיישבת עם עקרונות טובת הילד, מניעת אפליה וכבוד האדם.
2. היועמ"ש טוען כעת כי בכוונתו להגיש ערעור לבית המשפט המחוזי על פסק הדין שניתן, ומכאן בקשתו לעיכוב ביצוע, שנועדה למנוע מצב שבו תסוכל ההכרעה בערעור על ידי קביעת עובדות בשטח.
- היועמ"ש מסביר מדוע, לשיטתו, קיימת חשיבות לדרישת התושבות, ולכן סיכויי הערעור טובים.
- בנוסף, טוען היועמ"ש כי ככל שלא יעוכב ביצוע פסק הדין, ויתבצע רישום של צו ההורות, עלולים צדדי ג', וביניהם הרשויות באוסטרליה, להסתמך על המרשם ולפעול לפיו, באופן

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 1677-01-18 קרונקופ בן נון ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'

- 1 שיקשה על השבת המצב לקדמותו, ככל שערעור היועמ"ש יתקבל. לפיכך, טוען היועמ"ש, כי
2 מאזן הנוחות נוטה לטובת קבלת הבקשה לעיכוב ביצוע.
- 3 בתגובתו, טוענות המבקשות, כי סיכויי הערעור אינם גבוהים, שכן עמדת היועמ"ש עומדת
4 בניגוד לפסקי דין מרכזיים שנעטרו לבקשה למתן צו הורות פסיקתי ללא קשר לתושבות
5 המבקשים, ואשר הערעור עליהם נדחה (נעמ"ש (מחוזי מרכז) 60269-01-17 ב"כ היועמ"ש נ'
6 סול (26.6.17); עמ"ש (מחוזי מרכז) 5974-03-17 מדינת ישראל נ' רוז ואח' (23.1.18)).
7 המבקשות טוענות כי מאזן הנוחות נוטה לטובתן, שכן אי רישומה של המבקשת 2 כאם
8 הקטינים יפגע במבקשות ובקטינים, בעוד שאילו תירשם המבקשת 2 כאם הקטינים
9 והערעור לבסוף יתקבל, ניתן יהיה למחוק את רישום ההורות, שכן ניתן לשנות כל רישום
10 במרשם האוכלוסין.
- 11 4. בהחלטתי מיום 16.10.18, שניתנה בטעות, הוריתי ליועמ"ש להשיב לתגובת המבקשות.
12 החלטתי זו מבוטלת, שכן איני סבורה שיש צורך בתגובה נוספת, אלא ניתן להכריע בבקשה.
13

דיון והכרעה

- 15 5. ככלל, הגשת ערעור אינה מעכבת את ביצוע ההחלטה נושא הערעור, ועיכוב ביצוע ההחלטה
16 או פסק הדין הוא החריג לכלל.
- 17 בעניין זה נקבע בע"א 5671/11 אנדרסון מדיקל בע"מ נ' אוניפרם בע"מ (1.9.11):
18 "על בעל דין המבקש סעד מעין זה מנסל להראות כי מתקיימים בעניינו שני
19 תנאים מצטברים: ישנם סיכויים טובים לזכייתו בערעור ומאזן הנוחות נוטה
20 לטובתו במובן זה שביצוע פסק הדין טרם הכרעה בערעור יקשה באופן ממשי על
21 החזרת המצב לקדמותו אם יזכה בערעור (ראו: ע"א 8800/04 שטיינר נ' בנק
22 המזרחי המאוחד בע"מ, פסקה 6, 11.11.2004)). באשר למשקלם היחסי של כל
23 אחד מן השיקולים, נקבע כי קיימת ביניהם "מקבילית כוחות" במובן זה שאם
24 סיכויי הערעור טובים או לחלופין סיכויי הערעור קלושים, אזי פחת משקלו של
25 מאזן הנוחות, בעוד שאם סיכויי הערעור מאוזנים, או שלא ניתן להעריך אותם,
26 משקלו של מאזן הנוחות גובר והוא זה שיכריע (ראו: ע"א 9296/03 אהרוני נ'
27 מנשה, פ"ד נח(2) 301, 306 (2003); ע"א 6261/10 בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ נ'
28 אלרן (ד.ד.) השקעות בע"מ, פסקה 5 (28.9.2010)).
- 29 בענייננו, היועמ"ש מקדים ומבקש עיכוב ביצוע עד לחלוף המועד האחרון להגשת ערעור,
30 וככל שיוגש ערעור, עד להכרעה בו.
31 דחינו, עדיין אין ערעור תלוי ועומד וספק גם אם יוגש.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 18-01-1677 קרונקופ בן נון ואח' נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'

6. בענייננו, אני סבורה כי בכל הכבוד, סיכויי הערעור אינם גבוהים.
- היועמ"ש מסתמך בבקשתו על הנחיות שהוצאו מטעמו, המבססות את דרישת התושבות.
- כפי שקבעתי בפסק הדין, ההנחיות לא פורסמו רשמית ואין להן תוקף משפטי, ולכן אין
- מוניעה לפסוק בניגוד להן.
- למעשה, אילו היתה הוראת חוק רשמית של המדינה בנושא, אולי היו המבקשות מכלכלות
- את צעדיהן אחרת; ייתכן שהיו נמנעות מהמעבר הזמני לאוסטריה והיו נשארות בארץ.
- הסתמכות היועמ"ש על הנחיה שלא פורסמה ושאיין לה תוקף אינה הוגנת, שכן היא פוגעת
- באינטרס הוודאות של זוגות חד מיניים אזרחי ישראל המתגוררים בחו"ל.
- פסק הדין ניתן על בסיס עקרונות על וביניהם טובת הילד ומניעת אפליה בין זוגות חד
- מיניים לזוגות הטרוסקסואליים.
- עיקרון טובת הילד הוא עיקרון שחשיבותו ותקפותו אינה שנויה במחלוקת, אך לעומת זאת,
- דומה כי המדינה טרם יישמה באופן מלא את מדיניות העדר האפליה.
- כפי שפורט בפסק הדין, דרישת התושבות המופנית כלפי זוגות חד מיניים היא דרישה
- מפלה, שכן היא אינה מופנית כלפי זוגות הטרוסקסואליים בבואם לרשום את הורותו של
- האב במרשם האוכלוסין.
- כאמור בפסק הדין, השוואה למקי אימוץ או הסכם לנשיאת עוברים אינה רלוונטית, לאור
- השוני המחותי בין המקרים.
- כפי שקבעתי בפס"ד רוז (אשר הערעור עליו נדחה בהסכמת הצדדים) ליבתה של סוגיית צו
- ההורות היא הקשר ההורי בין המבקשות לקטנים, האותו לא.
- לפיכך, אין להשליך מסוגיית מעמדה של המבקשות שהיא לא האם הביולוגית, על מתן צו
- ההורות.
- קביעתי זו ניצבת איתנה, ועל כן כאמור, אני סבורה כי סיכויי הערעור גבוהים באופן
- שמצדיק את עיכוב ביצוע פסק הדין.
7. בנוסף, אני סבורה כי מאז הנוחות נוטה לטובת המבקשות.
- המבקשות והקטינים זכאים לוודאות בחייהם באמצעות רישום הקשר ההורי, והעדר
- הרישום עלול לפגוע בזכויות שונות של המבקשת 2 והקטינים.
- לפיכך, ככל שלא יבוצע פסק הדין, אינטרס הוודאות שלהם ייפגע.
- לעומת זאת, המדינה לא תפגע מאי עיכוב ביצוע פסק הדין, שכן ככל שהרישום יתבצע
- והערעור (ככל שיוגש) לבסוף יתקבל, ניתן יהיה לעדכן את מרשם האוכלוסין בהתאם וללא
- קושי (וראו בהקשר זה בע"מ 5546/18 היועץ המשפטי לממשלה נ' פלונית (22.7.18)).
- המדינה ברצונה רושמת וברצונה מוחקת, וכך גם כאן, ככל שיהא צורך בכך.

בית משפט לענייני משפחה בפתח תקווה

תמ"ש 18-01-1677 קרונוקופ בן נון ואח' נ' היתעץ המשפטי לממשלה ואח'

סיכום

1

2

8. הבקשה לעיכוב ביצוע נדחתה.

3

מאחר שהתרשמתי כי המבקשות מוטרחות שלא לצורך מצד המדינה, אני רואה לנכון לחייב

4

את המדינה בהוצאות המבקשות בגין בקשה זו בסך 5000 ₪.

5

6

7

8

9

10

ניתנה היום, ח' חשוון תשע"ט, 17 אוקטובר 2018, בהעדר הצדדים.

11

יוכבד גרינוולד-רנד, שופטת

12

13

נספח מס' 16

16

1 ndg

HCCH
HAGUE CONFERENCE ON
PRIVATE INTERNATIONAL LAW
CONFÉRENCE DE LA HAYE
DE DROIT INTERNATIONAL PRIVÉ

1893 - 2018
125

Council on General Affairs and Policy of the Conference – March 2018

Document	Preliminary Document ☒ Information Document ☐	No 10 of January 2018
Title	Note on Habitual Residence and the Scope of the 1993 Hague Convention	
Author	Permanent Bureau	
Agenda item	Item IV.1.c	
Mandate(s)	C&R No 30 of the 2016 Council on General Affairs and Policy	
Objective	To promote the proper interpretation and application of Article 2 of the 1993 Hague Convention	
Action to be taken	For Approval ☒ For Decision ☐ For Information ☐	
Annexes		
Related documents		

Churchillplein 6b, 2517 JW The Hague - La Haye | The Netherlands - Pays-Bas
 ☎ +31 (70) 363 3303 📠 +31 (70) 360 4867 | secretariat@hcch.net | www.hcch.net

Regional Office for Asia and the Pacific (ROAP) - Bureau régional pour l'Asie et le Pacifique (BRAP)
 S.A.R. of Hong Kong - R.A.S. de Hong Kong | People's Republic of China - République populaire de Chine | ☎ +852 2858 9912
 Regional Office for Latin America and the Caribbean (ROLAC) - Bureau régional pour l'Amérique latine et les Caraïbes (BRALC)
 Buenos Aires | Argentina - Argentine | ☎ +54 (11) 4371 1809

TABLE OF CONTENTS

A.	INTRODUCTION	3
B.	THE CONCEPT OF HABITUAL RESIDENCE	4
C.	CASE EXAMPLES	5
1.	Cases in which the habitual residence of the prospective adoptive parents or the child should be clear.....	6
a.	<i>Adoption by persons who are nationals of the State of origin but who are living in the receiving State.....</i>	<i>6</i>
b.	<i>Adoption by persons who live in, but are not nationals of, the State of origin.....</i>	<i>7</i>
c.	<i>Adoption by persons who are nationals of a third State (neither the State of origin nor the receiving State)</i>	<i>7</i>
d.	<i>"In-family" or "relative" adoptions.....</i>	<i>8</i>
e.	<i>Adoption by persons who are dual nationals of the State of origin and the receiving State.....</i>	<i>9</i>
f.	<i>Adoption of a child who is a national of one State but lives in a different State.....</i>	<i>9</i>
2.	Cases in which determinations of the habitual residence of the prospective adoptive parents or the child are more complex	10
a.	<i>Adoption by persons who are temporarily living in the State of origin or in the receiving State (e.g., this scenario might include some expat workers, diplomats and military personnel, amongst others)</i>	<i>10</i>
b.	<i>Adoption by persons who have the centre of their lives in one State but live in an adjacent State.....</i>	<i>12</i>
c.	<i>Adoption by persons who change their place of residence during the adoption procedure</i>	<i>13</i>
d.	<i>The habitual residence of a child who is born in a State shortly after her mother arrives in that State.....</i>	<i>15</i>
e.	<i>Adoption of a child who has been living temporarily in the State of habitual residence of the prospective adoptive parents.....</i>	<i>17</i>
3.	Other issues closely related to habitual residence	18
a.	<i>Adoption by persons who live in, but are not nationals of, the receiving State, and either the immigration law of the receiving State permits only its nationals to apply for an adopted child to immigrate to the State and / or possessing the nationality of the receiving State is a legal requirement for adopting.....</i>	<i>18</i>
D.	RECOMMENDED PRACTICES REGARDING THE APPLICATION OF ARTICLE 2 OF THE CONVENTION, INCLUDING THE INTERPRETATION OF THE HABITUAL RESIDENCE CRITERION	19
1.	Prevention: ensuring that the scope of the Convention (Art. 2) is properly understood and applied, including by promoting consistent determinations of habitual residence	19
2.	Response: Addressing cases of non-compliance with the Convention's rules with respect to habitual residence	22

A. INTRODUCTION¹

1. The concept of habitual residence is key to the effective operation of the *Hague Convention of 29 May 1993 on Protection of Children and Co-operation in Respect of Intercountry Adoption* ("1993 Hague Convention" or "Convention"). Contracting States to the 1993 Hague Convention have, however, noted that in practice they have encountered challenges in some instances in determining the habitual residence of prospective adoptive parents and adoptable children.² Uncertainty regarding the habitual residence of a person – for example, as a result of their move from one State to another (which is becoming increasingly common)³ – can complicate the determination of whether the 1993 Hague Convention applies to a particular adoption. As a result, this topic was discussed at the 2010 and 2015 Special Commission meetings on the practical operation of the 1993 Hague Convention.⁴

2. This Note is a revised version of Preliminary Document No 4 on "Globalisation and international mobility: habitual residence and the scope of the 1993 Convention" prepared for the 2015 Special Commission meeting. It has been revised on the basis of the discussions at that meeting and the comments received thereafter.

3. This Note aims to promote the proper interpretation and application of Article 2 of the 1993 Hague Convention. It does so by seeking to clarify a) the scope⁵ of the Convention, and b) the concept of habitual residence, and ultimately promote greater consistency in determinations of habitual residence in Contracting States in the context of this Convention, including by "developing a common understanding of the factors which might be considered when determining habitual residence" for the purposes of this Convention.⁶ As recommended by the 2015 Special Commission meeting, it is hoped that this Note will be a key tool in educating the relevant judicial and administrative authorities or bodies in Contracting States in

All Hague Conference documents on adoption mentioned in this document are available on the Hague Conference website at < www.hcch.net > under "Adoption Section".

¹ Special thanks are due to Mr Hans van Loon (former Secretary General) and Mr William Duncan (former Deputy Secretary General) for reading previous drafts of this document and providing valuable comments.

² See answers to "Questionnaire on the impact of the 1993 Hague Convention on Laws and Practices relating to the Intercountry Adoption and the Protection of Children", drawn up by the Permanent Bureau, Prel. Doc. No 1 of July 2014 for the attention of the Special Commission of June 2015 on the practical operation of the *Hague Convention of 29 May 1993 on Protection of Children and Co-operation in Respect of Intercountry Adoption* (hereinafter, "2014 Questionnaire No 1"); and "Questionnaire on the practical operation of the 1993 Hague Inter-country Adoption Convention", drawn up by the Permanent Bureau, Prel. Doc. No 2 of October 2014 for the attention of the Special Commission of June 2015 on the practical operation of the *Hague Convention of 29 May 1993 on Protection of Children and Co-operation in Respect of Intercountry Adoption* (hereinafter, "2014 Questionnaire No 2").

In fact, some States consider questions of habitual residence to be among the most significant challenges relating to the implementation and operation of the 1993 Convention (2014 Questionnaire No 1, Question 17(c): Bulgaria; Question 18(c): Belgium).

³ According to the *Global Expatriates: Size, Segmentation and Forecast for the Worldwide Market* Report the number of expatriates worldwide amounted to a total of around 50.53 million in 2013 – this figure grew at a compound annual rate of 2.4% between 2009 and 2013 and is forecast to reach an estimated 56.84 million by 2017 (see: < http://finaccord.com/uk/report_global-expatriates_size-segmentation-and-forecast-for-the-worldwide-market.htm >). The Report states that "[e]xpats are growing as a proportion of both the total worldwide population and the worldwide immigrant population".

⁴ "Conclusions and Recommendations and Report of the Special Commission on the practical operation of the 1993 Hague Inter-country Adoption Convention (17-25 June 2010)", drawn up by the Permanent Bureau, Prel. Doc. No 4 of March 2011 for the attention of the Council of April 2011 on General Affairs and Policy of the Conference (hereinafter, "Report of the 2010 Special Commission"), paras 44-46 and "Conclusions and Recommendations adopted by the Special Commission on the practical operation of the *Hague Convention of 29 May 1993 on Protection of Children and Co-operation in Respect of Intercountry Adoption* (17-25 June 2010)", C&R No 13 (hereinafter, "C&R of the 2010 SC").

⁵ Regarding scope, see also Art. 2(2) of the Convention which provides an additional element "[t]he Convention covers only adoptions which create a permanent parent-child relationship". See also Permanent Bureau of the Hague Conference on Private International Law, *Guide to Good Practice No 1: The Implementation and Operation of the 1993 Hague Inter-country Adoption Convention*, Bristol, Family Law (Jordan Publishing Limited), 2008, available on the Hague Conference website at < www.hcch.net > under "Adoption Section" (hereinafter, "Guide to Good Practice No 1"), section 8.8.8.

⁶ "Conclusions and Recommendations adopted by the Fourth Meeting of the Special Commission on the practical operation of the 1993 Hague Inter-country Adoption Convention (8-12 June 2015)", C&R No 22(a) (hereinafter, "C&R of the 2015 SC"). This has been done on the basis of information submitted by States regarding their practices in this area.

relation to determinations of habitual residence and the scope of the Convention, as well as in raising public awareness as to what qualifies as an intercountry adoption under the Convention.⁷

4. This Note is structured as follows:

- Part B introduces the concept of habitual residence;
- Part C provides a series of case examples in which difficulties have arisen in some States in determining whether the 1993 Hague Convention applies to a particular adoption. Section 1 of this Part presents cases where it should be clear, according to Article 2, whether the Convention applies to that particular adoption or not. Section 2 of this Part presents cases in which it may be more challenging to determine whether the Convention applies to a particular adoption because the determination of the habitual residence of the prospective adoptive parents or the child is more complex;⁸ and finally,
- Part D provides guidance on how to *prevent* problems in this area and, where they do occur, how to *address* them.

B. THE CONCEPT OF HABITUAL RESIDENCE

5. Habitual residence is the main connecting factor used in all the modern Hague Children's Conventions.⁹ None of these Conventions contains a definition of habitual residence or lists specific factors that must be considered. It is understood, however, that habitual residence is an autonomous concept that is determined based upon the facts of each particular case, and in light of the objectives of the particular Hague Convention rather than each State's domestic law constraints.¹⁰ It should be noted that there may be different considerations to take into account when determining habitual residence for the purposes of the different Hague Conventions.

6. For the 1993 Hague Convention, the concept of habitual residence is the only connecting factor in determining whether the Convention applies to a particular adoption.¹¹ The Convention applies where the child and the prospective adoptive parents are habitually resident in *different* Contracting States:

"The Convention shall apply where a child habitually resident in one Contracting State ("the State of origin") has been, is being, or is to be moved to another Contracting State ("the receiving State") either after his or her adoption in the State of origin by spouses or a person habitually resident in the receiving State, or for the purposes of such an adoption in the receiving State or in the State of origin."¹²

7. How is habitual residence determined? As stated above, the Convention does not include rules for determining when the conditions for habitual residence exist.¹³ Rather, habitual residence is a "question of fact" for the judicial or administrative authorities of a State to decide

⁷ C&R No 22(b) and (c) of the 2015 SC.

⁸ In some cases, this guidance is derived from the Conclusions and Recommendations of previous Special Commission meetings or other already established good practice guidance.

⁹ I.e., it is also used in the *Hague Convention of 25 October 1980 on the Civil Aspects of International Child Abduction* (hereinafter, "1980 Hague Abduction Convention"), the *Hague Convention of 19 October 1996 on Jurisdiction, Applicable Law, Recognition, Enforcement and Co-operation in Respect of Parental Responsibility and Measures for the Protection of Children* (hereinafter, "1996 Hague Child Protection Convention"), the *Hague Convention of 23 November 2007 on the International Recovery of Child Support and Other Forms of Family Maintenance* and the *Protocol of 23 November 2007 on the Law Applicable to Maintenance Obligations*. For the full text of these Conventions, see the Hague Conference website at < www.hcch.net > under "Conventions".

¹⁰ I.e., the interpretation of the term for the purposes of the 1993 Hague Convention – which should be as consistent as possible across Contracting States – might be different from the interpretation of the term when it is found in a State's domestic law. See as well, < www.era-comm.eu/e-learning/Module%201/grounds_residence.html >.

¹¹ See also Guide to Good Practice No 1 (*op. cit.* note 5), section 8.4.1.

¹² Art. 2(1) of the Convention.

¹³ G. Parra-Aranguren, "Explanatory Report on the 1993 Hague Intercountry Adoption Convention", in Hague Conference on Private International Law, *Proceedings of the Seventeenth Session (1993)*, Tome II, *Adoption – co-operation*, p. 559, para. 78 (hereinafter, "Explanatory Report"). Also available on the Hague Conference website at < www.hcch.net > under "Adoption Section" then "Explanatory documents".

in each individual case.¹⁴ However, as Guide to Good Practice No 1 states, "habitual residence is generally treated as a factual concept denoting the country which has become the focus of the individual's domestic and professional life".¹⁵

8. States consider a variety of factors when determining the habitual residence of prospective adoptive parents and / or children. A non-exhaustive list of some of these factors and guidance on their application are provided in Part D of this Note.¹⁶ The weight to be given to each factor may depend on the particular circumstances of each case.

9. When is the habitual residence of the child and the prospective adoptive parents ascertained? In the case of the child, "the condition of the child's [habitual] residence in the State of origin shall be fulfilled when the duties imposed by Article 16 are to be discharged by the Central Authorities".¹⁷ In the case of the prospective adoptive parents, they "must be habitually resident in the receiving State at the time when they present their application for adoption".¹⁸

10. Is the nationality of the child and / or the prospective adoptive parents relevant in determining whether the Convention applies to a particular adoption? Habitual residence (of the child and of the adopter(s)) is the only connecting factor in determining the scope of the Convention.¹⁹ The nationality of the child and the prospective adoptive parents is generally not relevant in determining whether the Convention applies in a given case.²⁰ According to the Explanatory Report on the 1993 Hague Convention, "Article 2 does not take into consideration the nationality of the parties to determine the scope of the Convention, among other reasons, because the State of the nationality [when it is different from the State of habitual residence] would not be able to comply with many of the obligations imposed by the Convention's rules, such as the preparation of the reports required by Articles 15 and 16".²¹

C. CASE EXAMPLES

11. The following case examples describe various scenarios in which difficulties have been encountered in some States in relation to the determination as to whether the 1993 Hague Convention applies to a particular adoption.²²

¹⁴ Guide to Good Practice No 1 (*op. cit.* note 5), p. 108 (Section 8.4.4.). In line with this, some States emphasised that this is a fact-based, case-by-case analysis (see 2014 Questionnaire No 2, Question 36: Finland, New Zealand and Sweden).

¹⁵ *Ibid.*

¹⁶ See, *infra*, para. 70.

¹⁷ Explanatory Report (*op. cit.* note 13), para. 76. Under Art. 16, the Central Authority of the State of origin must prepare a report on the child and the child's family, and must transmit that report to the Central Authority of the receiving State.

¹⁸ *Ibid.* In relation to prospective adoptive parents who move cross-border during the intercountry adoption process, see case example 2.c of Part C *infra*. If there is a change of habitual residence – depending on the timing of the change and the status of the file – the Central Authority of the receiving country may not be in a position to continue the evaluation process. In some cases, the application or file may be transferred to another Central Authority but in other cases (e.g., where the change happens before the start of the evaluation), the prospective adoptive parents may be asked to present a new application in their new country of habitual residence.

¹⁹ See also Guide to Good Practice No 1 (*op. cit.* note 5), section 8.4.1.

²⁰ *Ibid.*, para. 478 and the Explanatory Report (*op. cit.* note 13), para. 71.

However, it should be noted that there may be instances where an individual's nationality may be a factor, along with other factors, which assists the relevant authorities in determining the habitual residence of that individual for Convention purposes (e.g., if a couple has recently moved to a State and shortly thereafter applies to adopt intercountry, the fact of their nationality of that State might assist, along with other factors, in finding that they are habitually resident in the State).

In addition, while nationality or citizenship is not relevant to the Convention's applicability, it may be considered in the context of eligibility (or adoptability) under the Convention as these matters are left to the national law. The Explanatory Report (*op. cit.* note 13, para. 71) says that "Even though the nationality of the parties shall not be a barrier to intercountry adoptions, it should not be forgotten that it may be one of the elements to be considered by the State of origin and the receiving State, as well as other personal characteristics, before agreeing that the adoption may proceed, as established by Art. 17 c)". See as well Guide to Good Practice No 1 (*op. cit.* note 5), Sections 8.4.2 and 8.4.3, regarding the relationship between nationality and the determination as to whether a child is adoptable and whether the prospective adoptive parents are eligible to adopt.

²¹ Explanatory Report (*op. cit.* note 13), para. 71.

²² See, *supra* para. 4.

12. In the examples that follow:

- all States are *Contracting States* to the 1993 Hague Convention unless stated otherwise;
- where determinations of habitual residence are suggested, these are based on the facts as stated in the examples alone; and
- where it is said in an example that persons would likely be considered habitually resident in a particular State, it is assumed that these persons are legally authorised to reside in that State for a defined period or permanently.²³

1. Cases in which the habitual residence of the prospective adoptive parents or the child should be clear

Prospective adoptive parents

- a. *Adoption by persons who are nationals of the State of origin but who are living in the receiving State*²⁴

Kim is a national of an Asian State but has lived in a North American State for 10 years. She is working in the North American State and is married to a North American man. She and her husband intend to remain there. She has close contact with family members in the Asian State and goes on vacation there annually. Kim and her husband would like to adopt a child in the Asian State.

13. Where are the prospective adoptive parents habitually resident? Several factors indicate that Kim (and her husband) would likely be considered habitually resident in the North American State. These factors are: the length of time that Kim and her husband have been living in that State; the fact that they intend to remain living there; the fact that Kim works in the North American State; and the fact that she has strong personal and social ties to the State (she is married to a man who is a national of, and resident in, that State).

14. What does this mean in terms of whether the Convention applies to this proposed adoption? If Kim and her husband's place of habitual residence is determined to be the North American State, as their habitual residence would be different from that of the adoptable child, this would be an **intercountry adoption within the scope of the Convention** (Art. 2: i.e., an adoption to which the Convention applies). Therefore, Kim and her husband should apply to the Central Authority of the North American State in which they are habitually resident. The adoption should not proceed as a domestic adoption in the Asian State. The 2010 Special Commission meeting made specific reference to this type of situation (adoptions by nationals of the State of origin who are habitually resident in another State), and emphasised that these adoptions are subject to the Convention procedures and safeguards.²⁵

15. In this case, the nationality of Kim (and her husband) is not relevant in determining whether the Convention applies to this adoption.²⁶

²³ In relation to expat workers or other persons who might be legally resident in a State but only legally able to remain for a defined period of time (rather than permanently or indefinitely), see case example 2.a of Part C.

²⁴ The 2014 Country Profile for States of origin (hereinafter, "2014 CP SO") asks whether States of origin treat this situation as a *domestic* or an *intercountry* adoption (see Question 39(c)). Most States of origin responded that they do treat this situation as an *intercountry* adoption to which the Convention applies: Albania, Bulgaria, Cape Verde, Colombia, Czech Republic, Dominican Republic, Ecuador, Haiti, Latvia, Lesotho, Lithuania, Madagascar, Mexico, Moldova (although certain procedures may allow for such an adoption to be considered a domestic adoption), Panama, Philippines, Romania and Togo.

²⁵ C&R No 11 of the 2010 SC: the 2010 Special Commission meeting "emphasised that all intercountry adoptions falling within the scope of the Convention under Art. 2(1), including [...] adoptions by nationals of the State of origin, are subject to Convention procedures and safeguards."

²⁶ See *supra*, note 20 for the circumstances in which nationality may be relevant in an intercountry adoption case.

b. Adoption by persons who live in, but are not nationals of, the State of origin

Peter and Mary are married European nationals who work for an international firm in an African State and have employment contracts of indefinite duration. They have been living in the African State for eight years and expect to remain there for the foreseeable future. They would like to adopt a child living in the African State where they reside.

16. Where are the prospective adoptive parents habitually resident? Peter and Mary would likely be considered habitually resident in the African State based on: the amount of time they have lived in the African State; the fact that they have indefinite employment contracts in the African State; and their intention to remain living there for the foreseeable future.

17. What does this mean in terms of whether the Convention applies to this proposed adoption? If Peter and Mary's place of habitual residence is determined to be the African State, as their habitual residence would be the same as the habitual residence of the adoptable child, this would be a **domestic adoption outside the scope of the Convention** (Art. 2: i.e., an adoption to which the Convention does not apply). Therefore, Peter and Mary would need to apply to the adoption authorities in the African State and they would be seeking to undertake a domestic adoption, in accordance with the African State's domestic adoption laws.²⁷

18. In this case, Peter and Mary's nationality is not relevant in determining whether the Convention applies to this adoption.²⁸

c. Adoption by persons who are nationals of a third State (neither the State of origin nor the receiving State)

Pablo and Ana are nationals of a South American State. They have resided and worked for 15 years in a Western European State. They have significant personal and social ties to this State and have no intention to move to another State. They wish to adopt a child living in an Eastern European State.

19. Where are the prospective adoptive parents habitually resident? Several factors indicate that Pablo and Ana would likely be considered habitually resident in the Western European State. These are: the amount of time they have lived and worked in this State; their strong ties to this State; and their intention to remain living there.

20. What does this mean in terms of whether the Convention applies to this proposed adoption? If Pablo and Ana's place of habitual residence is determined to be the Western European State, as their habitual residence would be different from that of the adoptable child, this would be an **intercountry adoption within the scope of the Convention** (Art. 2). Therefore, Pablo and Ana should apply to the Central Authority of the Western European State in which they are habitually resident.

²⁷ If such a State has a provision in its domestic law which prevents *foreign national* prospective adoptive parents from adopting children in these circumstances, this would preclude the adoption. However, States' responses to the 2014 Country Profile indicate that, to the contrary, the domestic laws of many Contracting States *permit* foreign national prospective adoptive parents, habitually resident in that State, to adopt a child who is habitually resident in that same State (subject, in some cases, to certain requirements being met): see 2014 CP SO, Question 39(a): Albania, Bulgaria, Burkina Faso, Cape Verde, Chile, China, China (Hong Kong SAR), China (Macao SAR), Colombia, Czech Republic, Dominican Republic, Ecuador, Guatemala, Haiti, Hungary, Latvia, Lithuania, Madagascar, Mexico, Moldova, Panama, Philippines, Romania, Slovakia, Togo and United States of America; and the 2014 Country Profile for receiving States (hereinafter, "2014 CP RS"), Question 35(b): Australia, Belgium, Canada (selected provinces), China (Hong Kong SAR), China (Macao SAR), Czech Republic, Denmark, Dominican Republic, Finland, France, Germany, Greece, Ireland, Luxembourg, Mexico, Monaco, Netherlands, New Zealand, Norway, Panama, Slovenia, Sweden, Switzerland and United States of America.

In addition, in such cases, the prospective adoptive parents may wish to consult the Central Authority(ies) of the State(s) of their nationality or legal permanent residence to ensure that it agrees that they are habitually resident in the State of origin and that the adoption should proceed as a domestic adoption.

²⁸ See *supra*, note 20 for the circumstances in which nationality may be relevant in an intercountry adoption case.

21. In this case, the nationality of Pablo and Ana is not relevant to the determination of whether the Convention applies to their proposed adoption.²⁹

22. It should be noted that in this type of case – where prospective adoptive parents who are nationals of one State, are habitually resident in another State, and adopt a child from a third State – it is of paramount importance that it be ascertained by the relevant authorities, in advance of the proposed adoption, that the child will be able to enter and reside permanently in the receiving State.³⁰ Previous Special Commission meetings have emphasised that the child should be able to retain or acquire a nationality and not be rendered stateless by any intercountry adoption.³¹ To this end, certain procedures may need to be followed in the prospective adoptive parents' State of nationality in order for the child to acquire this nationality.³² As the State of nationality of the parents is a Contracting State to the Convention in this example, it should also be noted that it would be required to recognise the adoption, once certified, under Article 23 of the Convention.

d. "In-family" or "relative" adoptions

Gilbert and Yvette, nationals of an African State, have resided in an Asian State for 12 years. They are working in the Asian State and have strong social and personal ties to this State. They do not intend to relocate to another State in the foreseeable future. They wish to adopt their orphaned two-year old niece who is habitually resident in the African State and who has no other close relative able to care for her.

23. Where are the prospective adoptive parents habitually resident? In light of the following factors, Gilbert and Yvette would likely be considered habitually resident in the Asian State: the amount of time they have lived in that State, their work in that State, their strong ties to this State and their intention to remain living there for the foreseeable future.

24. What does this mean in terms of whether the Convention applies to Gilbert and Yvette's proposed adoption of their niece? The first point to note is that the Convention applies to adoption by relatives in the same manner as adoption by non-relatives.³³ Therefore, if Gilbert and Yvette's place of habitual residence is determined to be the Asian State and their niece's habitual residence is in the African State, **the Convention would apply** as Gilbert and Yvette would have a different habitual residence from that of their niece (Art. 2). As a result, Gilbert and Yvette would need to apply to the Central Authority of the Asian State in which they are

²⁹ *Ibid.*

³⁰ Art. 5(c). See the discussion in case example 2.a of Part C below concerning the interpretation of Art. 5(c) and, in particular, the requirement for the child to be able to reside "permanently" in the receiving State.

³¹ "Report and Conclusions of the Special Commission on the practical operation of the *Hague Convention of 29 May 1993 on Protection of Children and Co-operation in Respect of Intercountry Adoption* (28 November – 1 December 2000)", drawn up by the Permanent Bureau (hereinafter, "C&R of the 2000 SC"), C&R No 20; "Report and Conclusions of the Second Special Commission on the practical operation of the *Hague Convention of 29 May 1993 on Protection of Children and Co-operation in Respect of Intercountry Adoption* (17-23 September 2005)", drawn up by the Permanent Bureau (hereinafter, "C&R of the 2005 SC"), C&R No 17, and C&R Nos 19 to 21 of the 2010 SC.

³² *E.g.*, the birth certificate may need to be entered into the civil registry of the State of the parents' nationality (Monaco, 2014 Questionnaire No 2, Question 41) or the adoption decision may need an *exequatur* procedure (Haiti, 2014 Questionnaire No 2, Question 41). See also 2014 Questionnaire No 2, Question 41: Belgium, Colombia, Denmark, Dominican Republic, New Zealand, Norway and Peru.

³³ Guide to Good Practice No 1 (*op. cit.* note 5), Section 8.6.4. See also C&R No 11 of the 2010 SC, in which it is noted that "all intercountry adoptions falling within the scope of the Convention under Art. 2(1), including in-family adoptions [...] are subject to Convention procedures and safeguards." However, it is for each State to determine what constitutes an "in-family" or "relative" adoption for the purposes of its law and procedures. See also C&R No 32 of the 2015 SC which provides some useful guidance on how to approach in-family intercountry adoptions under the Convention: "In relation to in-family adoption, the SC: a. recalled that in-family adoptions fall within the scope of the Convention; b. recalled the need to respect the safeguards of the Convention, in particular to counsel and prepare the prospective adoptive parents; c. recognised that the matching process might be adapted to the specific features of in-family adoptions; d. recommended that the motivations of all parties should be examined to determine whether the child is genuinely in need of adoption; e. recognised that it is necessary to undertake an individualised assessment of each child's situation and it should not be automatically assumed that either an incountry or in-family placement is in a child's best interests."

habitually resident. The adoption should not proceed as a domestic adoption in the African State (see also case example 1.a).³⁴

25. In this case, the nationality of Gilbert and Yvette is not relevant to the determination of whether the Convention applies to their proposed adoption.³⁵

e. Adoption by persons who are dual nationals of the State of origin and the receiving State³⁶

Julia and her husband are nationals of both an Asian State and a European State. They have lived and worked in the European State for seven years. They do not intend to move to another State. However, they have close family ties in the Asian State and travel there annually to visit relatives. They intend to visit the Asian State to adopt a child living there and plan to return with the child to their European State of residence.

26. Where are the prospective adoptive parents habitually resident? Notwithstanding their dual nationality and their continuing ties with the Asian State, several factors indicate that Julia and her husband would likely be considered habitually resident in the European State. These are: the amount of time they have lived in that State, the fact that their work is in that State and their intention to remain living in that State.

27. What does this mean in terms of whether the Convention applies? If Julia and her husband's place of habitual residence is determined to be the European State, as their habitual residence would be different from the habitual residence of the adoptable child, this would be an **intercountry adoption within the scope of the Convention** (Art. 2). Therefore, Julia and her husband would need to apply to the Central Authority of the European State in which they are habitually resident. The adoption should not proceed as a domestic adoption in the Asian State.

28. In this case, the dual nationality of Julia and her husband is not relevant in determining whether the Convention applies to this adoption.³⁷

Children

f. Adoption of a child who is a national of one State but lives in a different State

A child, Fleur, is a national of an American State, the State in which she was born and the State of nationality of her parents. However, when she was 6 months old, her parents moved with her to a European State to live indefinitely. Her mother died when she was 2 years old. Fleur is now 9 years old and recently her father passed away. Fleur's paternal aunt and her husband, who are habitually resident in the American State, now wish to adopt her.

29. Where is Fleur habitually resident? In view of the fact that Fleur has spent the vast majority of her life (8.5 years) living in the European State and it is the centre of her social and family life, it is likely that she would be determined to be habitually resident in that State. This is irrespective of the fact that she is not a national of that State.

30. If Fleur was determined to be habitually resident in the European State then, under the 1993 Hague Convention, it is the European State that would be the State of origin and thus responsible for receiving any application for her intercountry adoption. The American State, as the State in which the paternal aunt and her husband are habitually resident, would be the receiving State, responsible for transmitting the application for her intercountry adoption to the

³⁴ See *supra*, para. 14.

³⁵ See *supra*, note 20 for the circumstances in which nationality may be relevant in an intercountry adoption case.

³⁶ See also Report and C&R of the 2005 SC, *supra*, note 31, para. 135.

³⁷ See *supra*, note 20 for the circumstances in which nationality may be relevant in an intercountry adoption case.

European State. As noted above, despite the fact that the application is from Fleur's extended family members, the Convention procedures and safeguards would still apply.³⁸

31. In this case, the nationality of Fleur is not relevant in determining the scope of application of the Convention. It is her habitual residence which is the important connecting factor.³⁹

2. Cases in which determinations of the habitual residence of the prospective adoptive parents or the child are more complex⁴⁰

Prospective adoptive parents

- a. *Adoption by persons who are temporarily living in the State of origin or in the receiving State (e.g., this scenario might include some expat workers, diplomats and military personnel, amongst others)*⁴¹

Temporarily living in the State of origin: Marc and Brigitte are nationals of a European State. They work in an Asian State. They have fixed term contracts for two years and as a condition of their employment they must return home to jobs in the European State when those contracts expire. They wish to adopt a child living in the Asian State.

*Temporarily living in the receiving State:*⁴² Koffi and Safia are nationals of an African State. They are temporarily working in an American State, where they have lived for one year. Koffi has an indefinite contract with an international company. The company expects them to move to another State in three years' time. In the future, they expect that, from time to time, they will live for a period of a couple of years in their State of nationality. They regularly visit the African State of their nationality and they own property there. They wish to adopt a child who lives in the African State.

32. Where are the prospective adoptive parents habitually resident? The determination as to the place of habitual residence of both couples is a more complicated issue. Some of the factors that States may consider include:

- the amount of time that each couple has been living in the State;⁴³
- their intentions concerning their residence in this State (i.e., how long do they expect to remain in this State? Do they have a confirmed work contract? How do they view their residence there? Do they intend to return to their "home" country when their work contracts expire?);

³⁸ See *supra* para. 24 and note 33 regarding in-family intercountry adoptions.

³⁹ See *supra*, note 20 for the circumstances in which nationality may be relevant in an intercountry adoption case.

⁴⁰ Particular difficulties may arise where neither the State of origin nor the receiving State considers the prospective adoptive parents to be habitual residents (2014 Questionnaire No 2, Question 40(a): Andorra, Belgium, Canada (Ontario, Quebec), Chile, Finland, France, Germany, Haiti, Ireland, Lesotho, Monaco, Norway, Philippines, Slovenia, Sweden and Turkey) or where both the State of origin and the receiving State consider the prospective adoptive parents to be habitual residents (2014 Questionnaire No 2, Question 40(b): Andorra, Armenia, Belgium, Burkina Faso, Canada (Ontario, Quebec), Chile, Denmark, Dominican Republic, Finland, France, Germany, Haiti, New Zealand, Norway, Slovenia, Sweden and United States of America).

⁴¹ Guide to Good Practice No 1 (*op. cit.* note 5), Section 8.4.1.1 and C&R No 135 of the 2005 SC. Problematic situations involving temporary residence include, e.g., foreigners entering a State for non-permanent jobs (2014 Questionnaire No 2, Question 37: Germany and Peru); frequent change of residence by diplomats (2014 Questionnaire No 2, Question 37: Burkina Faso, Germany and Peru) or military personnel (2014 Questionnaire No 2, Question 37: Germany); individuals who are in a place for a limited time but that time period might be extended, e.g., through a work contract (2014 Questionnaire No 2, Question 37: Germany). Regarding the inherent risks linked with this type of adoption, see the ISS Monthly Review No 210 of March 2017 on "Responding to inherent risks linked to 'expatriate adoptions'".

⁴² This State is named as the receiving State here because it is the State to which Koffi and Safia would wish to bring an adopted child, being the country where they currently live. However, whether it is finally determined to be the receiving State for any intercountry adoption under the 1993 Hague Convention will of course depend upon where Koffi and Safia are determined to be habitually resident.

⁴³ For shorter stays, one difficulty is determining at what point the place of habitual residence changes (2014 Questionnaire No 2, Question 37: Sweden).

- the purpose of, and reasons for, their residence in the State, including any conditions which may attach to this residence;
- their ties to this State, including personal, social, cultural and economic ties; and
- their remaining ties with their "home" State (e.g., whether they still own real property in the "home" State).

33. How might the States concerned proceed in such cases? In such situations, the Central Authority of the State to which the prospective adoptive parents apply should provide advice to the prospective adoptive parents on their particular situation before allowing the adoption application to proceed.⁴⁴ In addition, the 2015 Special Commission meeting recommended that "the concerned Central Authority expeditiously consult with the Central Authorities of any other relevant Contracting States before providing advice or communicating its decision to the prospective adoptive parents".⁴⁵

34. If the Convention were determined to apply in these cases – i.e., if the decision concerning habitual residence meant that the adoption would be an *intercountry* adoption, according to Article 2 of the Convention – then, before the application may proceed, the relevant Central Authorities would need to pay special attention to verifying that all the Convention requirements could be complied with in light of the more unusual circumstances of the case. For example, it would need to be ensured that the home study or equivalent report (Art. 15) could be appropriately completed taking into account the nature and length of the couple's residence in the receiving State.

35. Also, it would need to be verified that the couple would be able to meet both States' intercountry adoption requirements, which may or may not require that they remain in the same State until the intercountry adoption process is completed. Indeed, if it were likely that there would be a move during the intercountry adoption process or shortly thereafter, and if this were permitted by both States, this issue should be discussed by the relevant Central Authorities so that it could be ensured that arrangements are put in place to transfer the file where necessary and to ensure that the new State of habitual residence undertakes any necessary follow-up (see further case example 2.c below concerning moves during the intercountry adoption process).

36. Moreover, in the example of Koffi and Safia above, if it were determined that the couple were habitually resident in the American State such that the adoption sought would be an intercountry adoption within the scope of the 1993 Hague Convention, then, again before the application may proceed, the American (receiving) State would need to pay particular attention to ensuring that the requirement of Article 5(c) of the Convention could be met in the case – i.e., their competent authorities would need to be able to determine that the child "is or will be authorised to enter and reside permanently" in the receiving State.⁴⁶ This may indeed raise a problem since the immigration law of some receiving States will only allow the adoptable child to be given permission to remain in the receiving State for so long as the prospective adoptive parents who are *neither nationals of, nor permanent residents of*, their State have such permission.

37. There is no explicit discussion of this issue in the Explanatory Report to the Convention. However, some States have developed the practice of ensuring that the competent authorities of the receiving State have determined that the child is or will be authorised to enter and reside in this State for as long as the prospective adoptive parents are so authorised,⁴⁷ whilst also confirming that the prospective adoptive parents have undertaken the necessary steps to

⁴⁴ C&R No 13 of the 2010 SC. As an example of a good practice in this regard, see the article by Quebec in the ISS Monthly Review No 210 of March 2017 (*op. cit.* note 41), entitled "Québec: the management of adoptions by expatriates" (p. 6).

⁴⁵ C&R No 23 of the 2015 SC. In relation to the situation in which the relevant Contracting States do not agree on the habitual residence of the prospective adoptive parents, see further para. 74 below.

⁴⁶ Guide to Good Practice No 1 (*op. cit.* note 5), para. 483.
In many intercountry adoption cases, the prospective adoptive parents will either live in their State of nationality or will have permanent residency in another State. In these scenarios, Art. 5(c) should not present any problems. The challenge in this particular case results from the fact that the prospective adoptive parents are *neither nationals of, nor permanent residents of*, the receiving State.

⁴⁷ E.g., Belgium.

ensure that the child will be able to acquire the nationality of at least one of them.⁴⁸ Although this practice does not address the requirement of Article 5(c), it is intended to ensure that the child will be able to reside permanently with at least one adoptive parent after they leave the receiving State. In practice, the interested States co-operate with each other, insofar as possible, to assist the prospective adoptive parents. Such co-operation is, of course, long-established best practice under the Convention in any event.

38. Two final points should be borne in mind by the authorities in relation to cases such as these, *i.e.*, cases involving the past, current or potential future cross-border movement of prospective adoptive parents where there may be unintentional or intentional circumvention of the Convention. These are:

- In such cases, it is very important that professionals who might be in direct contact with prospective adoptive parents in these situations (*e.g.*, embassies, immigration authorities, adoption accredited bodies), are trained and educated on the 1993 Hague Convention generally, as well as on the particular issue of what constitutes an intercountry adoption according to Article 2 and the meaning of habitual residence for the purposes of the 1993 Hague Convention.
- Central Authorities need to be aware of the possibility that persons might deliberately seek to avoid the application of the 1993 Hague Convention to their adoption by moving to a Contracting State in order to undertake a *domestic* adoption in that State. This risk and concern was highlighted by the UN Special Rapporteur on the sale of children, child prostitution and child pornography.⁴⁹ To prevent this occurring, the Special Commission has invited Contracting States, when considering prospective adoptive parents' applications to adopt *domestically*, to consider carefully the circumstances of the prospective adoptive parents' (and / or the child's) presence in that State.⁵⁰

b. Adoption by persons who have the centre of their lives in one State but live in an adjacent State

Lucy is a national of European State A and her husband, Thomas, is a national of European State B, which is adjacent to State A. Their home is in State A, quite close to the border with State B. They each commute to work daily in State B and their children attend school in State B. All the relatives of Lucy and Thomas live in State B. They wish to adopt a child from an Asian State.

39. In this example, the key question is which State, A or B, should be considered the receiving State. In other words, where are the prospective adoptive parents habitually resident? Several factors might be taken into consideration when assessing the habitual residence of Lucy and Thomas. These factors are:

- the length of time that the family has been living in State A (*i.e.*, where their home is and how long they have been living there);
- whether they intend to remain living there;
- whether Lucy and Thomas' jobs in State B are long-term;
- how long the children have been at school in State B and whether the children will remain at school there;
- where the centre of the family's social life is located; and
- the family's other ties with State A or State B.

⁴⁸ See C&R Nos 19 to 21 of the 2010 SC, which recommend that the child be accorded automatically the nationality of one of the adoptive parents or of the receiving State and that receiving State co-operate in the completion of any formalities necessary for the acquisition by the child of this nationality. C&R No 21 makes it plain that whether the child can acquire such a nationality is a matter which must be considered when determining whether an intercountry adoption can proceed under the Convention. See also C&R No 20 of the 2000 SC; C&R No 17 of the 2005 SC.

⁴⁹ See para. 49 of the Annual Report of the Special Rapporteur (A/HRC/34/55, dated 22 December 2016), available at < <http://www.ohchr.org/EN/Issues/Children/Pages/AnnualReports.aspx> >.

⁵⁰ C&R No 24 of the 2015 SC.

40. However, in this case, it may be complicated for the authorities of States A and B to determine where the couple is habitually resident due to the fact that their home is in State A but the centre of their activities (e.g., work, school, family) seems to be in State B.

41. In light of this, how should the States concerned proceed in such cases? Before providing advice or communicating a decision on habitual residence to the prospective adoptive parents, the Central Authorities of States A and B should consult expeditiously on this issue.⁵¹ In particular, before the application is allowed to proceed, they may wish to discuss how an intercountry adoption under the Convention might best be undertaken in these circumstances from a practical perspective, including:

- how best to complete the home study or equivalent report on the family in view of the family's home in State A and activities in State B. It is important to note that an adoption accredited body located in one State may not have the authority to undertake the necessary work in another State. This therefore needs to be checked and the Central Authorities need to ensure that the home study can be appropriately completed;
- whichever State is determined to be the receiving State, this State will need to determine that the child will be able to "enter and reside permanently" in that State (Art. 5(c));
- whether the child will be able to acquire the nationality of either State A or B or both.⁵²

42. The prospective adoptive parents should receive advice from the Central Authorities on their particular situation before they proceed with such an application.⁵³

c. Adoption by persons who change their place of residence during the adoption procedure

Jean and Marie live and work in an African State A, of which they are nationals and lifelong residents. They wish to adopt in Asia. After applying to the Central Authority in African State A, but while the adoption procedure is ongoing, they move to African State B.

43. Where are the prospective adoptive parents habitually resident? At the time Jean and Marie presented their application for intercountry adoption, the authorities in State A must have determined that they were habitually resident in State A.⁵⁴ Following their move to African State B, however, two questions arise: (1) where is the couple now habitually resident (i.e., are they no longer habitually resident in African State A and have they established a new habitual residence in African State B?); and (2) on a practical level, can the intercountry adoption procedure be completed in light of their move and, if so, how?⁵⁵

44. In determining the first question, due to the fact that the determination of habitual residence has implications for both States A and B, it would be advisable for the Central Authorities of both States to consult expeditiously on this question before providing advice or communicating any decision to the prospective adoptive parents.⁵⁶ The possible factors which might be considered when determining whether the habitual residence of the couple has changed are:

⁵¹ C&R No 23 of the 2015 SC. This type of problem was noted in the responses of Germany and Monaco to 2014 Questionnaire No 2, Question 37.

⁵² See C&R No 20 of the 2000 SC; C&R No 17 of the 2005 SC and C&R Nos 19 to 21 of the 2010 SC.

⁵³ C&R No 13 of the 2010 SC.

⁵⁴ As the application was allowed to proceed – see Art. 14 of the Convention and, *supra*, para. 9. It should be noted, however, that if, at the time when they made their intercountry adoption application, Jean and Marie had already formed a clear intention to move to State B and the move to State B was to take place imminently, State A might have reached a different decision regarding their place of habitual residence.

⁵⁵ See, e.g., the Explanatory Report, *supra* note 13, para. 187, which states that, if a move takes place during an intercountry adoption procedure, it seems unavoidable that the Contracting State to which the prospective adoptive parents have moved "has to be considered as the receiving State" for the purpose of Art. 5(c) (i.e., for the purpose of determining that "the child is or will be authorised to enter and reside permanently in that State").

⁵⁶ C&R No 23 of the 2015 SC.

- the purpose of their move (*i.e.*, why are they relocating?);
- their intentions regarding their residence in State B and any conditions which attach to their stay there (*i.e.*, how long do they intend to remain there? Is it an open-ended move or a move of time-limited duration and do any residence / work permits dictate this?);
- their remaining ties with State A (*e.g.*, work, social, family and economic ties); and
- any other ties with State A or State B.

45. In relation to the second question, the procedure which should be followed in such cases will likely vary depending on the circumstances of each individual case. A key factor to be considered will be the **stage of the adoption procedure at the time of the move** of the (prospective) adoptive parents.⁵⁷ Mutual co-operation (Art. 7) and co-ordination between the relevant Central Authorities will be important in finding the best solution in such a case.⁵⁸ It will be particularly important to ensure that the child is permitted to enter and reside permanently in the receiving State.⁵⁹

46. In this example, it is presumed that Jean and Marie did not have any knowledge of, or information about, their move at the time of making their initial intercountry adoption application.⁶⁰ However, it would be good practice for receiving State Central Authorities to ask prospective adoptive parents routinely whether they have any possible plans to relocate, as well as to warn them of the potential challenges it may bring about, before allowing an intercountry adoption application to proceed.⁶¹ In this way, any issues surrounding a potential move can be discussed before the intercountry adoption procedure commences, including with the relevant State of origin. If it is not possible to resolve some issues, the prospective adoptive parents can be advised of this at an early stage rather than part way through the process.

Children

47. Questions concerning the determination of the habitual residence of children have generally arisen less frequently under the 1993 Hague Convention than those concerning the habitual residence of prospective adoptive parents.⁶² The following two case scenarios have, however, arisen in practice. Some very general guidance is therefore suggested in this section on how these situations might be approached.

⁵⁷ This factor was noted by the Netherlands in 2014 Questionnaire No 2, Question 39. The Netherlands indicated that depending on the stage which the adoption process had reached, different conditions for continuation would apply.

⁵⁸ See Guide to Good Practice No 1 (*op. cit.* note 5), Section 8.4.1.1 and J.H.A. van Loon, "International Co-operation and Protection of Children with regard to Intercountry Adoption", *Recueil des cours de l'Académie de droit international privé*, The Hague, 1993-VII(244), at para. 204(2). Regarding consultations between Central Authorities in such situations, see, *e.g.*, 2014 Questionnaire No 2, Question 39: Andorra, Belgium, Bulgaria, Dominican Republic, France, Monaco, Norway and Viet Nam. For some States, if the prospective adoptive parents move from that State, the intercountry adoption process either cannot continue (2014 Questionnaire No 2, Question 39: Finland, Luxembourg and Netherlands) or cannot continue if the prospective adoptive parents move to a non-Contracting State (2014 Questionnaire No 2, Question 39: Guinea and Peru). One State seeks to inform prospective adoptive parents in advance that moving during the adoption process can cause difficulties (2014 Questionnaire No 2, Question 39: Sweden).

⁵⁹ Art. 5(c) of the Convention.

⁶⁰ See note 54 *supra* concerning the possible impact on the determination of habitual residence had they already known about this move at the time of making their initial application. See also para. 73.

⁶¹ This is of course particularly the case if either their State or the relevant State of origin does not allow an intercountry adoption application to continue if there is a move during the process. See further note 58 *supra*.

⁶² For the obvious reason that it is far more likely for prospective adoptive parents to be mobile and to be moving across borders than it is for adoptable children. This contrasts with some of the other modern Hague Children's Conventions, such as the 1980 Hague Child Abduction Convention and the 1996 Hague Child Protection Convention, where it is the habitual residence of the child that is usually the primary question. As stated in para. 5 above, since habitual residence is a factual concept, there may be different considerations to be taken into account when determining the habitual residence of the child for the purposes of the 1993 Convention.

d. *The habitual residence of a child who is born⁶³ in a State shortly after her mother arrives in that State*

Lisa is 20 years old⁶⁴ and a national of an Asian State. She lived in the Asian State all her life until a couple of months ago when, at seven months pregnant, she moved to a European State. Her little girl was born in the European State a few days ago. Lisa has recently started the procedure to relinquish her daughter for adoption in the European State.

48. The decision of the mother (Lisa) to relinquish her parental rights almost immediately upon her arrival in a foreign country raises concerns that the travel could have been intended to circumvent the Convention process. This type of case could also involve the trafficking of persons and might result in the sale of a child contrary to international and / or national law.⁶⁵ Traffickers have been known to recruit pregnant mothers and to persuade them to travel abroad as "tourists" and, when in the foreign State, to relinquish their babies for money. The traffickers often make pre-arranged placements for the unborn child.⁶⁶ As a result, when the competent authority of the State of the child's birth is informed of situations where a parent intends to relinquish parental rights upon arriving in that country, it should always carefully verify and thoroughly assess the circumstances leading to the parent's travel.

49. If the case is found to be one of trafficking, the competent authority of the State in which the child is present should take all necessary measures to protect the child (and mother) as a matter of urgency and in accordance with its domestic laws.⁶⁷ Whether or not the case is determined to be one of trafficking, no adoption procedure should be commenced until the case has been properly and thoroughly investigated so that a determination can be made as to an appropriate and suitable long-term care plan for the child.⁶⁸

50. In keeping with the subsidiarity principle, the State with jurisdiction should consider all possible longer-term options for the child – i.e., including: the child remaining with his / her birth mother (and the birth mother should receive counselling in this regard), the child being cared for by a relative, or the child being placed in alternative care such as foster care or

⁶³ It should be recalled that Art. 4(c)(4) of the Convention provides that a birth mother can only consent to her child's adoption after his / her birth. See also Explanatory Report (*op. cit.* note 13), paras 153-154.

⁶⁴ It should be noted that sometimes, in a case such as this, the mother may be under 18 years old and thus herself a child for the purposes of the 1996 Hague Child Protection Convention (see its Art. 2). In such a case, it should be considered whether any measures of protection need to be taken in relation to the mother, as well as in relation to her baby.

⁶⁵ See the definition of "trafficking in persons" contained in Art. 3 of the *UN Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children*, supplementing the *UN Convention against Transnational Organised Crime*. This UN Protocol mandates that "each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences the conduct set forth in Art. 3 ... when committed intentionally" (Art. 5). In relation to the sale of children, see Art. 35 of the *United Nations Convention on the Rights of the Child* of 20 November 1989 (hereinafter, "UNCRC") which states that "States Parties shall take all appropriate national, bilateral and multilateral measures to prevent the abduction of, the sale of or traffic in children for any purpose or in any form", as well as the *Optional Protocol to the Convention on the Rights of the Child on the Sale of Children, Child Prostitution and Child Pornography*, supplementing the UNCRC, which mandates that States Parties "shall prohibit the sale of children" (Art. 1) and that each State Party shall ensure that "improperly inducing consent, as an intermediary, for the adoption of a child in violation of applicable international legal instruments on adoption" shall be covered under the State's criminal or penal law, whether such offences are committed domestically or transnationally (Art. 3). Moreover, Art. 3(4) mandates that "each State Party shall take measures, where appropriate, to establish the liability of legal persons for offences" and Art. 3(5) states that "States Parties shall take all appropriate legal and administrative measures to ensure that all persons involved in the adoption of a child act in conformity with applicable international legal instruments". This *Optional Protocol*, in its Preamble, refers both to the 1993 Hague Convention and the 1996 Hague Child Protection Convention (as well as to the 1980 Hague Child Abduction Convention).

⁶⁶ The mothers are illegally given work in the State to which they travel (i.e., without the necessary work visas / permits), placing them in further danger.

⁶⁷ If the State in which the child is present is Party to the 1996 Hague Child Protection Convention, it will have jurisdiction to take any such necessary urgent measures pursuant to Art. 11 of that Convention (as well as provisional measures under Art. 12).

⁶⁸ If one or more States involved in the case are Parties to the 1996 Hague Child Protection Convention, with respect to these States the provisions of this Convention will apply to the case and should be applied (i.e., in terms of which State has jurisdiction to take such measures of protection (other than adoption), the recognition and enforcement of these measures in the other State and co-operation provisions, etc.). See further Permanent Bureau, *Practical Handbook on the operation of the 1996 Hague Child Protection Convention*, The Hague, 2014, at para. 13.61 *et seq.*

adoption. In undertaking such an investigation and determination, cross-border co-operation and communication with any other State with which the child and birth mother have a connection may be required (e.g., a State in which they have a relative). It is important that the authorities in all involved States co-operate as necessary and remain in close contact in order to ensure that the best interests and rights of the child are respected and that the best option for the long-term care of the child is found.

If adoption is finally determined to be the long-term outcome in the best interests of this child,⁶⁹ would the adoption be a domestic or an intercountry adoption?

51. Assuming that the relevant authorities determine that this case should proceed as an adoption, the question of whether the adoption of the child would be a domestic adoption, or an intercountry adoption to which the 1993 Hague Convention would apply, would depend on where (1) the child and (2) the prospective adoptive parents being considered for the child is / are habitually resident.

52. The question of the habitual residence of the child is challenging in this example as the child was born in the European State when the mother had only been living there a very short time and the circumstances of her residence in the European State are unknown (e.g., her immigration status is unknown, as are her intentions regarding her residence). In some cases, factors that might be considered when determining the child's habitual residence in these circumstances include:

- in which State the child was born,
- in which State(s) the child has resided since birth,
- in which State the child is currently living and how long the child has been living in that State,
- whether the child is living in that State legally (i.e., the regularity of the child's residence) and whether any conditions attach to the child's residence there,⁷⁰
- the reasons for the child's residence in that State and, where applicable, the reasons for the family's move to that State,
- the family and social relationships of the child in the State in which he / she is currently living and in any other State(s),
- the ties of the child to the social and family environment in any State,
- where the child's birth parent(s) are currently living and where they are habitually resident (which may be different States),
- the intentions of the child's birth parent(s) concerning their residence,
- any other ties which the child and / or birth parent(s) have to any States.

53. The nationality(ies) of the child and the child's birth parent(s) might also be factors, along with other factors, which are relevant to consider when determining the child's habitual residence in this case.⁷¹

54. If the prospective adoptive parents selected for the child were habitually resident in the same State as the child, this would be a domestic adoption falling outside the scope of the 1993 Hague Convention (Art. 2). If, however, the prospective adoptive parents and the child were habitually resident in different States, it would be an intercountry adoption to which the 1993 Hague Convention's procedures and safeguards would need to be applied.⁷² This remains the case even if the prospective adoptive parents were relatives or family members of the child.

⁶⁹ Whether it was determined that the case is a case of child trafficking or not.

⁷⁰ In some States, the child would acquire the nationality of the State by virtue of being born therein.

⁷¹ See *supra* note 20.

⁷² Assuming, as we have in these examples (see *supra*, para. 12), that both States are Party to the 1993 Convention.

e. *Adoption of a child who has been living temporarily in the State of habitual residence of the prospective adoptive parents*

Ana, a three-year old child who is a national of a European State and has been cared for by her parents, has been living in an American State on a temporary visa for the past 11 months undergoing medical treatment that is unavailable in the European State. She has been living with her aunt and uncle, also nationals of the European State, who have lived and worked in the American State for 12 years and intend to remain there. When Ana originally travelled to the American State, her length of stay was uncertain and there was no intent with respect to adoption. Suddenly, Ana's parents die and Ana's uncle and aunt would like to adopt her, as she has no other family in the European State.

George, an 11 year old who is a national of a European State, has been in an American State on a student visa for 2 years. His visa will expire in 3 years. He has been living with a couple who are friends of his parents and nationals of the American State. George's parents decide that they would like to relinquish him for adoption by this couple. The couple would like to adopt George and George would like that too.

55. The first point to note in both of these cases is that the original intention was for these children to be "hosted" in the American State and not for these children to be adopted. These children are therefore in a somewhat similar situation, albeit with some important differences, to children who are sent abroad for "respite care" and subsequently their host families wish to adopt them. As the Guide to Good Practice No 1 has explained, such cases can raise "important legal and ethical questions" as they create a potential "loophole for by-passing the Convention" and can place children "at risk of significant harm".⁷³

56. Therefore, a major concern is to ensure if these children are really in need of adoption or not, and if an adoption would be in their best interests. In Ana's case, because her parents have died and she has become an orphan, one could argue that she might be in need of adoption and that the adoption would be in her best interests. However, the need for adoption of George is not clear at all (e.g., his parents are still alive; the original intention of his move to the American State was for him to study; and there was no indication when he moved to the American State that his parents would wish for him to be adopted or to remain in the American State indefinitely). The discussion that follows regarding habitual residence and the adoption process would apply only if it has been determined at the outset that the children are in need of adoption and that adoption is in their best interests.

57. If finally it is determined that the child should be adopted, and in order for the adoption to proceed, it must be ensured that all Convention procedures and principles can be, and are, respected.⁷⁴ The following issues must therefore be considered particularly carefully:⁷⁵

- the adoptability of the child must be properly established by the State of origin⁷⁶ (Art. 4(a)) and the subsidiarity principle must be applied (Art. 4(b));⁷⁷
- the eligibility and suitability of the prospective adoptive parents must be properly determined (Art. 5(a)). They were chosen in the first place by the parents to host the child and thus, until this point, there has not been any professional involvement in their selection, including any professional matching;⁷⁸
- the "home study" and report on the child must be properly prepared (Arts 15 and 16); and

⁷³ Guide to Good Practice No 1 (*op. cit.* note 5), Section 8.8.9, at para. 561.

⁷⁴ This also applies where the host families are relatives of the children. In relation to adoption by relatives (or "in-family" adoptions), see further Guide to Good Practice No 1 (*op. cit.* note 5), Section 8.6.4. See also C&R No 32 of the 2015 Special Commission meeting.

⁷⁵ The standards set out here are taken from the 1993 Hague Convention; however, it would be beneficial for domestic adoptions to also respect these principles.

⁷⁶ Which State is the "State of origin" will depend upon where the children are determined to be habitually resident – as to which see para. 59 below.

⁷⁷ In relation to in-family adoptions (for the case of Ana), see C&R No 32 of the 2015 SC.

⁷⁸ In relation to in-family adoptions, see C&R No 32(c) of the 2015 SC which "recognised that the matching process might be adapted to the specific features of in-family adoptions".

- the counselling and preparation of the child and the prospective adoptive parents must be properly undertaken (which may be difficult to achieve as in these cases the child is already with the family).

58. To determine whether these scenarios do involve *intercountry* adoptions to which the Convention applies, it is necessary to determine where the children are habitually resident for the purposes of Article 2 of the Convention. In light of the circumstances of these cases – with the children having resided in the American State for some months or years – a determination of habitual residence may be challenging and it would be useful for the concerned Central Authorities to consult expeditiously to discuss the matter. Among the factors that might be considered in each case are:

- the period that the child has been living in the American State;
- the purpose of his / her presence there (*i.e.*, the original reason for travelling to the State) and whether any conditions attach to the child's residence;
- the family and social relationships of the child in that State and any other State(s), including the State of his / her nationality.

59. In each case, if the child were determined to be habitually resident in the European State of his / her nationality, then the proposed adoption would be an *intercountry* adoption under the Convention (as the prospective adoptive parents are habitually resident in a different State, being the American State). If, on the other hand, the child were determined to be habitually resident in the American State, then the adoption would be a *domestic* adoption to which the Convention would not apply. In both cases, when determining this question, it may be useful for the authorities to bear in mind the 2015 Special Commission Conclusion and Recommendation which invited Contracting States, when considering prospective adoptive parents' applications to adopt domestically, to consider carefully the circumstances of the child's presence in the State: *i.e.*, to ensure that the child has not been moved in an effort to deliberately circumvent the Convention.⁷⁹

60. It should also be noted that, wherever the children are determined to be habitually resident in these cases and thus whether each case is determined to be an intercountry or a domestic adoption, there will be immigration issues for the relevant competent authorities to consider which may influence whether the adoption is allowed to proceed. In light of this, before allowing the adoption to proceed, the competent authorities in the American State may also need to verify that the proposed adoption is not simply a way of evading the necessary immigration processes which might apply if the children were seeking to immigrate to the American State without any adoption taking place.

3. Other issues closely related to habitual residence

Cases that do not turn on questions of habitual residence, but rather on national laws which have nationality as a criterion either for applying for the immigration of a child or to adopt

- Adoption by persons who live in, but are not nationals of, the receiving State, and either the immigration law of the receiving State permits only its nationals to apply for an adopted child to immigrate to the State and / or possessing the nationality of the receiving State is a legal requirement for adopting.*

*Nationals of an Asian State, Chen and his wife have resided for over ten years in an American State. The authorities of the American State consider them habitually resident there. The couple wishes to adopt a child living in the Asian State. However, the immigration law of the American State only permits its nationals to apply for an adopted child⁸⁰ to be allowed to enter and reside in the American State (*i.e.*, to immigrate to the State).*

⁷⁹ C&R No 24 of the 2015 SC.

⁸⁰ Or a child to be adopted.

Nationals of a European State, Rachel and her husband have resided for over fifteen years in an American State. The authorities of the American State consider them habitually resident there. The couple wishes to adopt a child living in an African State. However, the law of the American State only permits its nationals to apply to adopt a child intercountry.

61. Does the Convention apply to these proposed adoptions? As both couples are habitually resident in the American State and they wish to adopt a child who is habitually resident in a different State, these would be **intercountry adoptions to which the Convention would apply** (Art. 2). However, whilst the Convention mandates that an adoption within the scope of the Convention shall only take place if the receiving State has determined that the child will be authorised to enter and reside permanently in that State (Art. 5(c)), it is up to the receiving State's immigration law to determine who is permitted to enter and reside and under what conditions. In addition, the Convention does not prescribe rules of eligibility for those seeking to adopt intercountry: this is an issue left to domestic law.⁸¹

62. As a result, the fact that the American State's *domestic* law requires prospective adoptive parents to be nationals of that State either to apply for the immigration of an adopted child or to adopt intercountry, would be an obstacle to both intercountry adoption applications.

63. The responses to the 2014 Country Profile, however, indicate that many States do not have either an immigration restriction or an eligibility criterion for adoption based on nationality. Many States thus permit *foreign national* prospective adoptive parents, habitually resident⁸² in their State, to apply for the immigration of an adopted child from another Contracting State or to adopt a child from another Contracting State.⁸³

D. RECOMMENDED PRACTICES REGARDING THE APPLICATION OF ARTICLE 2 OF THE CONVENTION, INCLUDING THE INTERPRETATION OF THE HABITUAL RESIDENCE CRITERION

64. As a final section, this Note provides some guidance which attempts to: (1) *prevent* the misapplication of the Convention by ensuring that the scope of the Convention (Art. 2) is properly understood and applied, including by promoting consistent determinations of habitual residence; and (2) suggest some good practices which might assist in *addressing* cases where non-compliance with the Convention has occurred.

1. Prevention: ensuring that the scope of the Convention (Art. 2) is properly understood and applied, including by promoting consistent determinations of habitual residence

65. A primary issue of utmost concern when seeking to make sure that the scope of the Convention is correctly applied is for Contracting States to ensure that their implementing legislation and procedures are consistent with Article 2 of the Convention. The concept of intercountry adoption (and thereby also the concept of domestic adoption) must be correctly defined in that legislation in accordance with Article 2 and *habitual residence* must therefore be identified as the only relevant connecting factor.

66. Once implementing legislation and procedures are in place in the correct terms, another important issue is ensuring the education and training of the competent authorities and / or bodies that will have to apply that legislation and to ensure that these authorities and / or

⁸¹ See Art. 5 and Guide to Good Practice No 1 (*op. cit.* note 5), Section 8.4.3.

⁸² It is understood that (and as shown by some of the answers to the Country Profiles) prospective adoptive parents need to be "legally" habitually resident in the receiving State to be able to adopt intercountry (*i.e.*, persons without a legal immigration status are generally not able to adopt intercountry). See also para. 12.

⁸³ *E.g.*, see 2014 CP RS, Question 35(a): Australia, Belgium, China (Hong Kong SAR), Czech Republic, Finland, France, Germany, Greece, Ireland, Luxembourg, Mexico, Monaco, Netherlands, Norway, Panama, Sweden and Switzerland.

See also 2014 CP SO, Question 39(b) for States of origin (this question refers to foreign national prospective adoptive parents, habitually resident in a State of origin, wishing to adopt a child from another Contracting State to the 1993 Hague Convention): Albania, Bulgaria, Cape Verde, China, China (Hong Kong SAR), China (Macao SAR), Chile, Czech Republic, Dominican Republic, Ecuador, Hungary, Lithuania, Moldova, Panama, Philippines, Romania and Slovakia.

bodies understand the requirements of Article 2, including the meaning of habitual residence for the purposes of the 1993 Hague Convention.⁸⁴ In this regard, they need to understand the difference between habitual residence and nationality, as well as the difference between habitual residence and mere residence. Contracting States should also raise awareness with the public as to what qualifies as an intercountry adoption under the Convention.⁸⁵ Prospective adoptive parents should be encouraged to seek advice from the relevant Central Authority(ies) when they are unsure.⁸⁶

67. To ensure that Article 2 of the Convention is not *deliberately* circumvented, Contracting States should give special attention to persons moving to, or moving children from, Contracting States in order to undertake a *domestic* adoption in another Contracting State. To this end, the Special Commission has invited Contracting States, when considering prospective adoptive parents' applications to adopt domestically, to consider carefully the circumstances of the prospective adoptive parents' and / or the child's presence in that State.⁸⁷

Promoting consistent determinations of habitual residence

68. A key element of ensuring that Article 2 is properly applied is making sure that the concept of habitual residence is understood and interpreted as consistently as possible across Contracting States. It is for the relevant national authority to determine the habitual residence of any party, taking into account the circumstances of each case, but in light of the context of the 1993 Hague Convention and its object and purpose, rather than under domestic law constraints.⁸⁸

69. In assessing the relevant factors, it should be kept in mind that:

- no single factor is determinative;
- the various factors must be weighed and, depending on the specific circumstances, each factor will not always be given the same relative weight in the determination of habitual residence; and
- greater caution is necessary where the amount of time spent in the country is relatively short.

70. When determining whether prospective adoptive parents or, in some cases a child, are / is habitually resident in a particular State for the purposes of the Convention, the following non-exhaustive list of factors may be considered (to the extent that they are relevant in the particular case):⁸⁹

- the **length of time** that the person(s) has / have been living in the State;⁹⁰
- the **conditions of their stay** in the State (e.g., in some cases, whether the person(s) has / have an appropriate immigration status or residence or work permit);
- their **reason(s) for moving to and living** in the State;
- their **intention(s)**⁹¹ concerning their residence (e.g., how long they expect to remain living there);

⁸⁴ C&R No 22 of the 2015 SC.

⁸⁵ *Ibid.*

⁸⁶ See also the ISS Monthly Review No 210 of March 2017 (*op. cit.* note 41).

⁸⁷ C&R No 24 of the 2015 SC.

⁸⁸ See note 10 *supra*.

⁸⁹ See also *supra*, para. 8.

⁹⁰ Some States have introduced a minimum residency requirement which must be satisfied in order for a person to be able to adopt intercountry. See, for example, the answers to the 2014 Questionnaire No 2, Question 36: e.g., Mexico (6 months), India (1 year), Cyprus and Peru (2 years), Moldova (3 years), Burkina Faso and Haiti (5 years), and Monaco and Turkey (at least 6 months per year). Whilst States may set out own minimum residency requirements as eligibility criteria for Convention intercountry adoptions (as this is left to States' domestic laws under the Convention), habitual residence is a factual and autonomous concept and should be interpreted in light of the objectives of the Convention and not under domestic law constraints (as set out in paras 5 to 10 *supra*).

⁹¹ 2014 Questionnaire No 2, Question 36: e.g., Bulgaria, Canada (Quebec), Lithuania, Norway, and Turkey.

- their place of **work**⁹² or the place in which they have the main centre of their professional activities;⁹³
- their **ties** to the State,⁹⁴ including personal, social, cultural, and economic ties (e.g., family and social relationships, the place of any children's schooling, linguistic knowledge);
- any **other ties** with the State in which they are living (e.g., business interests, ownership of real or personal property,⁹⁵ tax connections,⁹⁶ social insurance, bank accounts)⁹⁷;
- any ties with any other relevant States.

71. Regarding children, it should be noted that, the younger the child, the more the determination of his or her habitual residence will depend on that of the parents. Also, caution should be exercised in determining a habitual residence for the child different from that of the biological parents.

72. In challenging cases where factors point to two receiving States which equally might be considered the habitual residence of the prospective adoptive parents, the report of the 2000 Special Commission meeting might be recalled which noted that, "in determining whether prospective adopters are habitually resident in a particular Contracting State, the authorities of that State should consider the underlying objectives of the Convention, whether they would be in a position practically to fulfil their obligations under Article 5, and in particular to determine the suitability of the prospective adopters."⁹⁸

73. Where the habitual residence of the prospective adoptive parents is uncertain, the Central Authority approached by them should provide advice on their situation before the prospective adoptive parents proceed with an adoption application.⁹⁹ The Central Authority concerned should also expeditiously consult with the Central Authority(ies) of any other relevant Contracting State(s) before providing advice or communicating its decision to the prospective adoptive parents.¹⁰⁰ As the case examples above demonstrate, in many cases consultations between the Central Authorities of different States will be valuable.¹⁰¹ It is important that such matters are addressed so that the parties and, in particular, the child, may benefit from the protection of the Convention where it applies.

74. In some cases, the concerned States may reach different conclusions concerning the habitual residence of the prospective adoptive parents or the child. The replies of States to the 2014 Questionnaire No 2 revealed that some States have encountered challenges in certain cases because either (1) *neither* concerned State (*i.e.*, neither the State of origin nor the receiving State) considered the prospective adoptive parents to be habitual residents, or because (2) *both* concerned States considered them to be habitual residents.¹⁰²

⁹² 2014 Questionnaire No 2, Question 36: e.g., Burkina Faso, Canada (Ontario), Colombia, Finland, Germany, Guinea, and Peru.

⁹³ For the purposes of this Note, the term "main centre of professional activities" refers to the person's main work location and is used in the event of a person working in multiple locations. Questionnaire No 2, Question 36: e.g., Lithuania, Monaco, Philippines, Slovenia and Turkey.

⁹⁴ 2014 Questionnaire No 2, Question 36: e.g., Finland, Germany, Ireland, Lithuania, Portugal, Slovenia and Spain.

⁹⁵ 2014 Questionnaire No 2, Question 36: e.g., Canada (Ontario, Quebec), Denmark, Norway and Turkey.

⁹⁶ 2014 Questionnaire No 2, Question 36: e.g., Denmark and France. In this regard, see Guide to Good Practice No 1 (*op. cit.* note 5), Section 8.4.4, concerning determinations of habitual residence and the relevance of acquiring a particular residential status for tax purposes.

⁹⁷ One State mentioned that, in order to avoid abuses, a person's habitual residence, or "actual centre of life", is determined independently and factors such as, for example, a registered place of residence that is not actually used in daily life, will not affect this determination, see 2014 Questionnaire No 2, Question 36: Germany. See also Guide to Good Practice No 1 (*op. cit.* note 5), Section 8.4.4 in relation to the establishment of habitual residence and possible abuses in this regard.

⁹⁸ Report of the 2000 SC, para. 95.

⁹⁹ This would encompass any travel by the prospective adoptive parents to the State of origin to pursue an intercountry adoption. For guidance on such travel, see Guide to Good Practice No 1 (*op. cit.* note 5), Section 7.4.10.

¹⁰⁰ C&R No 13 of the 2010 SC and C&R No 23 of the 2015 SC. It has also to be noted that the obligation of co-operation between Central Authorities established in Art. 7 of the Convention is non delegable (Art. 22).

¹⁰¹ This was noted by Belgium in 2014 Questionnaire No 1, Question 10(b).

¹⁰² See note 40 *supra*.

75. These cases illustrate that it is vitally important that the Special Commission Conclusions and Recommendations¹⁰³ are followed and that the Central Authorities expeditiously consult with each other before providing advice or communicating any decision to the prospective adoptive parents and certainly before allowing any adoption application to proceed. In particular, a State should not continue to process an adoption ignoring this conflict in the decision on habitual residence. That said, States should also not decline all responsibility and leave the prospective adoptive parents in limbo since this carries the risk that they may proceed through irregular channels.¹⁰⁴ Wherever possible, expeditious consultation between the concerned Central Authorities should result in an agreement concerning the habitual residence of the prospective adoptive parents (or the child) which then may be communicated to the prospective adoptive parents and the case can proceed (or not) accordingly.

2. Response: Addressing cases of non-compliance with the Convention's rules with respect to habitual residence

76. In certain scenarios, Contracting States may need to address cases in which the Convention has not been applied to a particular adoption when it should have been because of a misinterpretation of habitual residence: *i.e.*, the adoption has been erroneously treated as a *domestic* adoption when, in fact, it was an *intercountry* adoption to which the Convention should have been applied. In such cases, Article 33 of the Convention should be followed:

"A competent authority which finds that any provision of the Convention has not been respected or that there is a serious risk that it may not be respected, shall immediately inform the Central Authority of its State. This Central Authority shall be responsible for ensuring that appropriate measures are taken."

77. The Special Commission recommended in 2010 that "where an adoption falling within the scope of the Convention has been processed in a Contracting State as a non-Convention adoption, the Central Authorities concerned are strongly recommended to co-operate in efforts to address the situation in a manner which respects Convention procedures and safeguards, and to prevent these situations from recurring".¹⁰⁵

78. In addition, Guide to Good Practice No 1 provides helpful guidance to address cases involving failure to comply with the Convention.¹⁰⁶ It notes that, in such circumstances, the authorities in the State issuing the adoption decision will not be in a position to certify, pursuant to Article 23, that the adoption has been made in accordance with the Convention. As a result, the adoption will not be entitled to automatic recognition in other Contracting States under the Convention (Art. 23(1)).¹⁰⁷ In effect, the safeguards set out in the Convention will have been circumvented.

79. Is it possible to rectify such cases of non-compliance with the Convention's rules with respect to habitual residence? First, it should be emphasised that such action should be taken in exceptional cases only, after due consideration of the particular circumstances of each case, and that in doing so States should take steps to prevent the recurrence of such problems. However, it will generally be in the spirit of the 1993 Hague Convention as well as in the best interests of the child concerned (see also the *UN Convention on the Rights of the Child*), for the two States involved in such a case to try to co-operate to discuss the matter¹⁰⁸ and find a pragmatic solution. They might wish to consider "healing" the defects which have occurred by trying to do what should have been done had the provisions of the Convention been

¹⁰³ C&R No 23 of the 2015 SC, as well as C&R No 13 of the 2010 SC.

¹⁰⁴ See further the ISS Monthly Review No 210 of March 2017 (*op. cit.* note 41).

¹⁰⁵ C&R No 12 of the 2010 SC (emphasis added).

¹⁰⁶ See Guide to Good Practice No 1 (*op. cit.* note 5), Section 8.7.2 (but note that in Section 8.7.2, the factual situation addressed is slightly different from those set out in Part C above, sections 1 and 2, with the receiving State erroneously undertaking a domestic adoption following a probationary period by the child in that State). See as well, ISS publication on "Responding to illegal adoption: a professional handbook" available at < http://www.iss-ssi.org/images/News/Illegal_Adoption_ISS_Professional_Handbook.pdf >.

¹⁰⁷ For the responses of States in such circumstances, see 2014 CP RS, Question 35(c): Belgium, Denmark, Finland and New Zealand. In some States a new adoption procedure may be necessary (2014 CP RS, Question 35(c): Luxembourg, New Zealand, Sweden and Switzerland).

¹⁰⁸ See, for example, 2014 CP RS, Question 35(c): France and Norway.

respected.¹⁰⁹ In this way, after due weight is given to the principles and general safeguards¹¹⁰ of the Convention, the States concerned might be able to agree that the requirement of Article 17(c) has been satisfied retrospectively, so that the appropriate authorities would be in a position to issue the certificate referred to in Article 23(1) of the Convention. The conditions which would need to be satisfied include, but are not limited to, that:

- the State of origin is able to make the determinations required by Article 4 of the Convention;
- the receiving State is able to verify that the provisions of Article 5 have been respected; and,
- the two States are able to agree to an exchange of the required reports under Articles 15 and 16.

80. Rectifying such cases should not be seen as an expedient alternative to compliance with the Convention. Contracting States have a legal obligation to adhere to the Convention and to apply its safeguards. Such rectification measures should be seen as exceptional efforts made, where practicable, to protect the best interests of the child.

¹⁰⁹ For examples of this approach, see 2014 CP RS, Question 35(c): Australia, Canada (British Columbia, Manitoba and Ontario) and Luxembourg.

¹¹⁰ It should be emphasised that the approach suggested here is meant to pertain only to address cases of non-compliance with the Convention's rules with respect to habitual residence situations. It is not meant to pertain more generally to any case of non-compliance with the Convention – particularly where the core principles of the Convention are involved (e.g., lack of consent, improper financial gain, trafficking).